

**PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE
PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT (PLAI)**

2017 - 2022

JUDEȚUL DOLJ

Cuprins

Cuvânt înainte	5
1. Rezumat	6
2. Contextul european, național și regional	9
2.1. Contextul european	9
2.2. Contextul național	11
2.3. Contextul regional	15
2.4. Contextul județean	16
3. Aspecte demografice	17
3.1. Evoluții și situația actuală	17
3.1.1. Statistica recensământului populației 2011.....	17
3.1.2. Structura pe grupe de vârstă	18
3.1.3. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural)	20
3.1.4. Distribuția pe sexe.....	235
3.1.5. Structura etnică	25
3.1.6. Mișcarea migratorie.....	25
3.1.7. Nivelul de trai	28
3.2. Proiecții demografice la orizontul anului 2060	30
3.3. Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru IPT	31
4. Profilul economic regional	32
4.1. Evoluții și situația actuală. Principalii indicatori economici	32
4.1.1. Evoluția produsul intern brut (PIB) și a valorii adăugate brute (VAB).....	32
4.1.2. Dinamica generală a firmelor din Regiune - unități locale active.....	32
4.1.3. Dinamica generală a firmelor din regiune – investiții.....	38
4.1.4. Demografia întreprinderilor - întreprinderile active nou create	40
4.2. Proiecția principalilor indicatori economici	42
4.3. Alte informații și informații parțiale	44
4.3.1. Cercetarea – dezvoltare	44
4.3.2. Industria.....	455
4.3.3. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de mediu	46
4.3.4. Agricultură.....	47
4.3.5. Turismul	48
4.3.6. Dezvoltarea durabilă	48
4.4. Principalele concluzii din analiza mediului economic. Implicații pentru ÎPT	50
5. Piața muncii la nivel regional	51
5.1. Evoluții și situația curentă - principalii indicatori ai pieței muncii conform anchetei forței de muncă în gospodării (AMIGO)	51
5.1.1. Structura populației, după participarea la activitatea economică, pe grupe de vârstă, sexe și medii	51

5.1.2. Structura populației ocupate, după nivelul de educație, pe grupe de vârstă, sexe și medii	53
5.1.3. Șomajul de lungă durată.....	56
5.2. Evoluții și situația curentă - principalii indicatori ai pieței muncii conform balanței forței de muncă (BFM).....	58
5.2.1. Structura populației după participarea la activitatea economică.....	58
5.2.2. Structura populației ocupate civilă pe principalele activități ale economiei naționale	59
5.3. Evoluții și situația curentă privind șomerii înregistrați.....	61
5.4. Evoluții și situația curentă privind locurile de muncă vacante	62
5.4.1. Evoluții și situația curentă privind locurile de muncă vacante pe activități ale economiei naționale	63
5.4.2. Evoluții și situația curentă privind locurile de muncă vacante pe grupe majore de ocupații	64
5.5. Evoluții și situația curentă - efectivul salariaților la sfârșitul anului, pe activități (secțiuni și diviziuni) ale industriei	65
5.6. Proiecția principalilor indicatori ai pieței muncii (Comisia Națională de Prognoză)...	66
5.6.1. Proiecția numărului mediu de salariați	66
5.6.2. Proiecția șomerilor înregistrați, la sfârșitul anului	66
5.6.3. Proiecția ratei șomajului înregistrat.....	66
5.7. Prognoze privind cererea și oferta de locuri de muncă.....	67
5.7.1. Prognoza cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu și lung din Studii previzionale la nivel European – CEDEFOP.....	67
5.7.2. Prognoza cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu și lung din Studii previzionale naționale.....	68
5.7.3. Anchete în firme	71
5.8. Principalele concluzii din analiza pieței muncii. Implicații pentru ÎPT.....	73
6. Învățământul profesional și tehnic din regiune	74
6.1. Indicatori de intrare în IPT	74
6.1.1. Populația școlară pe nivele de educație, sexe, medii de rezidență	74
6.1.2. Grad de cuprindere în învățământ (Rata specifică de cuprindere școlară pe vârste)	78
6.1.3. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională	79
6.1.4. Oferta unităților școlare din ÎPT - Evoluția elevilor cuprinși în învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional.....	81
6.1.5. Oferta unităților școlare din ÎPT - Evoluția elevilor cuprinși în învățământul postliceal....	81
6.1.6. Oferta unităților școlare din ÎPT – Cuprinderea elevilor în învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional în anul școlar 2016-2017.....	84
6.1.7. Oferta unităților școlare din ÎPT – Cuprinderea elevilor în învățământul postliceal în anul școlar 2016-2017.....	85
6.1.8. Oferta unităților școlare din ÎPT - Gradul de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici pentru școlarizarea în învățământul profesional.....	86
6.1.9. Parteneriatul cu operatorii economici.....	87
6.1.10. Rețeaua unităților școlare IPT.....	88

6.1.11. Ierarhizarea unităților IPT funcție de număr de elevi înscriși în anul școlar 2016-2017 la învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional, curs de zi	88
6.1.12. Resursele umane din ÎPT	89
6.1.13. Infrastructura unităților școlare din IPT	90
6.1.14. Cheltuieli publice pentru educație	91
6.2. Indicatori de proces	92
6.2.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT	92
6.2.2. Asigurarea calității în ÎPT	93
6.2.3. Situația școlară a elevilor din IPT la sfârșitul anului școlar	93
6.2.4. Serviciile de orientare și consiliere	94
6.3. Indicatori de ieșire	95
6.3.1. Absolvenți pe niveluri de educație	95
6.3.2. Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED	96
6.3.3. Rata de tranziție la următorul nivel de educație	99
6.3.4. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED	100
6.3.5. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație	102
6.3.6. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor (PISA)	103
6.3.7. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care nu urmează un program de educație și formare și nici nu au un loc de munca (NEET)	105
6.3.8. Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani)	106
6.4. Indicatori de impact	107
6.4.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra șomajului	107
6.4.2. Inserția profesională a absolvenților IPT la 6/12 luni de la absolvire, pe niveluri de educație	107
6.5. Concluzii din analiza ÎPT	108
6.5.1. Ținte pe termen mediu pentru oferta IPT pe niveluri de formare profesională și domenii de pregătire	108
6.5.2. Adaptarea ofertei IPT la țintele pe termen mediu (eșalonare anuală)	109
7. Monitorizarea implementării PRAI	109
7.1. Procesul de monitorizare	109
7.2. Evaluarea progresului în implementarea PRAI	110
8. Analiza SWOT a corelării ofertei de formare profesională cu cererea	110
9. Rezumatul principalelor concluzii și recomandări pentru planul de măsuri	111
10. Planul de măsuri	114

Cuvânt înainte

Planificarea strategică¹ a ofertei de formare profesională prin învățământ profesional și tehnic (IPT) are caracter național și este realizată în raport cu obiectivele asumate de România ca stat membru al Uniunii Europene.

Obiectivul major al planificării strategice a IPT constă în creșterea contribuției învățământului profesional și tehnic la tranziția rapidă și eficientă către o economie competitivă bazată pe inovare și cunoaștere, participativă și inclusivă.

Învățământul profesional și tehnic, prin obiectivele sale, este subsumat dublului rol al educației: economic și social. Prin urmare IPT nu se poate rezuma, în sens restrâns, la satisfacerea cerințelor imediate ale unui loc de muncă, el trebuie să asigure pregătirea pentru dezvoltarea unei cariere de succes care presupune integrare socio-profesională, inclusiv în plan antreprenorial, și/sau continuarea studiilor. În aceste condiții IPT trebuie să asigure absolvenților șansa ocupării unui loc de muncă, văzută ca o etapă, imediată sau ulterioară, în procesul învățării pe parcursul întregii vieți, care include și învățarea la locul de muncă în vederea adaptării la cerințele acestuia.

Iată de ce prognoza ofertei IPT realizată în corelare cu o cerere previzionată a forței de muncă și tranziția de la școală la viața activă devin elemente strategice pentru o planificare performantă.

Modelul propus și implementat începând cu anul 2003 urmărește asigurarea unei oferte de formare profesională prin IPT **relevantă** în raport cu nevoile previzionate ale pieței muncii, relevanță care se referă atât la aspectul cantitativ (deficitul de competențe și calificări de pe piața muncii) cât și la aspectul calitativ (teritorialitatea ofertei și calitatea rezultatelor învățării). Modelul de planificare strategică se caracterizează prin:

- descentralizarea deciziei și distribuirea acesteia pe mai multe niveluri decizionale, respectiv național, regional, județean și local
- realizarea exercițiului participativ bazat pe acțiunea colectivă a partenerilor economici și sociali multipli (Consortii regionale, Comitete Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social, Consilii de Administrație al unității de învățământ)
- combinarea fluxului decizional de sus în jos cu cel de jos în sus
- elaborarea, implementarea și monitorizarea instrumentelor de planificare strategică: Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ (PRAI) - nivel regional; Planul Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) - nivel județean; Planul de Acțiune al Școlii (PAS) - nivelul comunității din aria de acțiune a școlii.

Scopul Planului Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) este de a îmbunătăți corelarea dintre oferta învățământului profesional și tehnic și nevoile de dezvoltare socio-economică la nivel județean, în perspectiva anului 2022. **PLAI** cuprinde:

- analiza contextului județean din punct de vedere al evoluțiilor și previziunilor demografice, de piață a muncii și economice;
- analiza capacității sistemului învățământului profesional și tehnic de a răspunde nevoilor identificate prin analiza contextului județean;
- prioritățile, țintele și acțiunile pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic la nivel județean, ca răspuns la nevoile identificate.

Rolul PLAI este de a furniza cadrul de referință și de a facilita documentarea pentru elaborarea și armonizarea documentelor strategice de la nivelul școlii (PAS).

¹ Termenul „planificare strategică” este utilizat cu semnificația de „prognoză” pe termen mediu de 5 – 7 ani a ofertei IPT realizată în contextul modelului propus de CNDIPT.

1. Rezumat

Prezentul document oferă cadrul strategic de dezvoltare al învățământului profesional și tehnic din județul Dolj, pe baza analizelor evoluțiilor și tendințelor demografice, ale pieței muncii și ale economiei regionale ca bază pentru cererea actuală și viitoare de educație și formare profesională, precum și a situației curente a învățământului profesional și tehnic regional (oferta de educație și formare profesională).

Pentru realizarea analizelor au fost utilizate date din surse statistice oficiale de la nivel regional, național și nivel european, în același timp, fiind studiate și documentele strategice de dezvoltare ale regiunii și județelor pentru perioada următoare (ele sunt menționate în text).

Analiza SWOT a corelării ofertei de formare cu cererea stă la baza identificării priorităților, obiectivelor, precum și a măsurilor din planul de acțiune propus în capitolul 10, pentru transpunerea în practică a principalelor concluzii și recomandări.

Din **analiza situației demografice actuale** se desprinde concluzia scăderii semnificative a populației totale, determinată, în principal, de manifestarea superioară a mortalității, comparativ cu natalitatea și generarea unui spor natural negativ. Procesul lent, dar constant, de îmbătrânire demografică este caracteristic tuturor județelor componente și se constituie într-un fenomen ce contribuie în mod direct la reducerea ponderii populației tinere, cu implicații negative directe pentru economie și societate.

Analiza evoluției grupelor de vârstă 10-14 ani, 15-19 ani și 20-24 ani, relevante pentru educație, arată scăderea ponderii pe toate aceste segmente, scăderi care sunt reflectate în mod direct planul de școlarizare propus/realizat la clasa a IX-a zi, unde s-au evidențiat scăderi importante în perioada analizată, mai ales la învățământul profesional și tehnic.

Se remarcă, deasemenea, preponderența populației rurale față de populația din mediul urban, pe toate grupele de vârstă școlară (10-14 ani, 15-19 ani și 20-24 ani), având drept consecință ruralizarea regiunii.

În perspectiva anului 2060, pe fondul menținerii unor valori scăzute ale natalității și fertilității, precum și o dată cu înaintarea în vârstă a generațiilor, diferite ca mărime, structura pe grupe mari de vârstă a populației va continua să se modifice, în sensul reducerii numărului tinerilor și al creșterii numărului de persoane adulte și vârstnice.

Aceste concluzii, conduc la inițierea unor măsuri de optimizare a rețelei școlare, astfel încât să fie asigurat accesul la educație, în paralel cu optimizarea resurselor umane și materiale.

Analiza **mediului economic regional** relevă faptul că diminuarea disparităților interregionale în ceea ce privește sectoarele economice trebuie susținute și prin educație și formare de calitate, care să ofere absolvenților posibilitatea să acceadă pe piața muncii și în același timp să își dezvolte aptitudinile antreprenoriale.

Planurile de școlarizare trebuie să reflecte, prin structura ofertei, proporțional cu nevoile pieței muncii, diversitatea activităților industriale, ponderea crescută a serviciilor, importanța construcțiilor și nevoile de dezvoltare a agriculturii.

Ca răspuns la schimbările tehnologice și organizaționale induse de investițiile străine și cerințele de competitivitate, trebuiesc avute în vedere o serie de măsuri specifice, respectiv creșterea numărului de absolvenți cu nivel 3 de calificare, formarea de competențe adecvate pentru: noile tehnologii, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare, dar și formarea continuă a profesorilor în parteneriat cu întreprinderile, pentru adaptarea rapidă la cerințele de competențe specializate ale angajatorilor.

Nivelul ridicat al investițiilor din industria prelucrătoare, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, comerț, agricultură, turism vor trebui susținute de

dezvoltarea calificărilor profesionale din aceste domenii, care să furnizeze forța de muncă necesară.

Piața muncii a județului Dolj arată o descreștere aproape continuă a ocupării în perioada 2002-2015, iar grupele de vârstă tinere de 15-24 de ani sunt cele mai dezavantajate din acest punct de vedere.

Analiza comparativă a populației ocupate pe medii rezidențiale, a condus la concluzia că, încă, în mediul rural, este la valori apreciabile nivelul scăzut de educație. Sunt necesare măsuri care să susțină accesul la educație de nivel mediu și superior pentru persoanele rezidente din mediul rural, inclusiv reorganizarea rețelei școlare de nivel profesional și liceal.

Pe sectoare de activitate la nivel județean, agricultura deține un procent important în ocupare, fiind urmată îndeaproape de sectorul servicii.

În ceea ce privește șomajul, analiza cifrelor reflectă faptul că, în funcție de nivelul de educație, numărul cel mai mare de șomeri înregistrați sunt din categoria persoanelor cu educație scăzut, iar numărul cel mai mic este al celor cu nivel de educație superior.

Studiul cifrelor privind numărul de locuri de muncă vacante, concluzionează faptul că cele mai numeroase locuri de muncă sunt pentru specialiștii în diverse domenii de activitate, urmate de cele pentru lucrători în domeniul serviciilor, tehnicieni și alți specialiști în domeniul tehnic.

Adaptarea sistemului de educație și formare profesională în sprijinul unei mai bune corelări a ofertei educaționale cu cerințele angajatorilor, trebuie să seconcretizeze prin anticiparea nevoilor de calificare și adaptarea ofertei la nevoile pieței muncii, dezvoltarea și implementarea de programe de formare în sistem partenerial cu mediul de afaceri corelat cu consolidarea parteneriatelor cu agenții economici, cu AJOFM, autorități și alte organizații care pot contribui la integrarea socio-profesională a absolvenților.

Planurile de școlarizare trebuie să reflecte și să susțină tendințele de dezvoltare a sectoarelor economice la nivel local și regional, dar și calificările necesare ramurilor industriale cu potențial competitiv, cu accent pe creșterea nivelului de calificare și noile tehnologii.

Analiza învățământului profesional și tehnic din județul Dolj prin prisma indicatorilor de intrare, de proces, de ieșire și de impact conduce la concluzii care să permită dezvoltarea unui sistem de educație și formare flexibil și adaptat la nevoile societății.

Prin creșterea treptată a ponderii învățământului profesional și tehnic în fiecare județ din regiune, poate fi atinsă ținta de 60% din total, asumată de România în perspectiva anului 2020.

Deasemenea, creșterea ponderii învățământului profesional și echilibrarea procentului cu învățământul liceal tehnologic, are în vedere cerințele pieței muncii care arată că necesarul de forță de muncă pentru calificări de nivel 4 este în scădere, iar solicitările de calificări de nivel 3 în creștere.

Promovarea ofertei de formare a unităților de învățământ profesional și tehnic în rândul societății civile și dezvoltarea și furnizarea de servicii de orientare în carieră pentru elevii de gimnaziu, va conduce la alegerea, de către tineri, a unui traseu profesional care să le ofere, la finalizarea lui, un loc de muncă în concordanță cu aspirațiile personale, corelate cu nevoile economice.

Dezvoltarea continuă a parteneriatelor între operatorii economici și școli va avea ca rezultat cunoașterea reciprocă și reală a nevoilor ambelor părți.

Unitățile IPT vor avea în vedere analiza nevoilor de autorizare/acreditare în calificări noi, în concordanță cu noile tehnologii ale operatorilor economici, astfel încât timpul de răspuns al sistemului de educație la nevoile de formare să fie cât mai redus.

Demers final al analizelor, planul de măsuri propus în capitolul 10, urmărește creșterea calității sistemului de educație și formare profesională la nivel județean pentru adaptarea la cerințele pieței muncii și la nevoile beneficiarilor direcți.

2. Contextul european, național și regional

2.1. Contextul european

Educația și formarea profesională din România din perspectiva țintelor și indicatorilor derivați din Strategia Europa 2020:

1. Strategia Europa 2020 definește următoarele obiective principale pentru deceniul 2010-2020:

- creșterea ratei de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 75%²;
- alocarea a 3% din PIB pentru cercetare-dezvoltare;
- obiectivul “20/20/20”: reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră sau cu 30%, dacă există condiții favorabile în acest sens, creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie, creșterea cu 20% a eficienței energetice, comparativ cu 1990;
- reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii³ la maximum 10%⁴ și creșterea procentului persoanelor cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii de nivel terțiar la cel puțin 40%⁵ în 2020;
- reducerea la nivelul UE 28 a numărului de persoane în risc de sărăcie sau excluziune socială cu 20 de milioane de persoane până anul 2020 comparativ cu anul 2008⁶.

2. Țintele strategice pentru anul 2020, adoptate în cadrul ET 2020 sunt următoarele:

- 1) până în 2020, în medie, cel puțin 15 % dintre adulți ar trebui să participe la programele de învățare de-a lungul vieții⁷;
- 2) până în 2020, procentul persoanelor cu vârsta de 15 ani, cu competențe scăzute de citire, matematică și științe exacte⁸, ar trebui să fie mai mic de 15 %;
- 3) până în 2020, proporția persoanelor de 30-34 de ani, care au absolvit învățământul terțiar⁹, ar trebui să fie de cel puțin 40 %;
- 4) până în 2020, proporția părăsirii timpurii a școlii¹⁰ din sistemele de educație și formare, ar trebui să fie sub 10 %;
- 5) până în 2020, cel puțin 95 % dintre copiii cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta pentru înscrierea obligatorie la școala primară, ar trebui să beneficieze de educație preșcolară;
- 6) până în 2020, proporția de absolvenți angajați¹¹ cu vârste cuprinse în 20 și 34 de ani, care au finalizat sistemul de educație și de formare profesională cu cel mult trei ani

² Față de nivelul de referință de 69% la momentul adoptării Strategiei EFP

³ Prin definiția acceptată de UE încă din 2003 (Reuniunea miniștrilor educației în cadrul Consiliului UE din mai 2003), abandonul școlar timpuriu se referă la persoanele cu vârstă cuprinsă între 18 și 24 de ani care au absolvit cel mult învățământul secundar inferior și care nu-și continuă educația sau formarea profesională

⁴ Față de nivelul de referință de 15% la momentul adoptării Strategiei EFP

⁵ Față de nivelul de referință de 31% la momentul adoptării Strategiei EFP

⁶ Pragul național de sărăcie este stabilit la 60% din venitul median disponibil în fiecare stat membru

⁷ Adică procentul din populația cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani care a participat la programe de educație și formare în cele patru săptămâni care au precedat ancheta (Eurostat, Studiul privind forța de muncă)

⁸ Sursă: OCDE/PISA

⁹ Nivelurile ISCED 5 și 6 (EUROSTAT, UOE)

¹⁰ Adică procentul din populația cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani care au absolvit doar învățământul secundar inferior sau mai puțin și care nu mai sunt înscriși într-o instituție de învățământ sau de formare (Eurostat, Studiul privind forța de muncă)

¹¹ Se referă la absolvenții învățământului secundar superior (ISCED 3), terțiar nonuniversitar (ISCED 4) și absolvenții învățământului terțiar (ISCED 5-6)

înaintea anului de referință, ar trebui să fie de cel puțin 82 %, comparativ cu 76,5 % în 2010¹².

3. Pentru obiectivele strategice care vizează educația și formarea profesională, derivate din cadrul strategic ET 2020 și Strategia Europa 2020, sunt prezentate, în continuare, comparativ, evoluția indicatorilor în cazul României și a Uniunii Europene, 28 de state:

Indicatori	Unitate	România Perioada de referință								Media UE-28	Ținta RO	Ținta UE	
		2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2015	2020	2020	
Rata de părăsire timpurie a școlii ¹³	% (18-24ani)	19,6	16,6	18,4	17,5	17,4	17,3	17,3	17,3	12	11,3	10	
Ponderele absolvenților de învățământ terțiar ¹⁴	% (30-34 ani)	11,4	16,8	18,3	20,3	21,7	22,9	25,0	25,6	38,7	26,7	40	
Procentul persoanelor cu vârsta de 15 ani cu competențe scăzute de citire, matematică și științe exacte ¹⁵	% (15 ani)	Citire		40,4		37,3			38,7	19,7		15,0	
		Matematică		47,0		40,8			39,9	22,1		15,0	
		Științe		41,4		37,3			38,5	23,5		15,0	
Participarea adulților în ÎPV ¹⁶	% (25-64 ani)	1,6	1,5	1,2	1,4	1,2	1,8	1,5	1,3	10,7	10	15	
Rata de ocupare a absolvenților (ISCED 3-6) ¹⁷	% (20-34 ani)	ISCED 3-8	72,0	77,7	71,2	70,8	70,1	67,2	66,2	68,1	76,9		82
		ISCED 3-4	62,7	69,1	60,8	58,9	59,3	55,0	57,2	59,8	70,9		
		ISCED 5-8	84,7	85,9	82,4	81,3	79,0	77,1	74,2	77,1	81,9		
Rata de ocupare ¹⁸	% (20-64 ani)	63,6	63,5	64,8	63,8	64,8	64,7	65,7	66,0	70,1	70,0	75	

Sursa: Pentru datele Eurostat, baza de date online

4. Analizând evoluția indicatorilor de mai sus, comparativ cu media europeană și țintele asumate de România pentru 2020, rezultă următoarele constatări:

- rata părăsirii timpurii a școlii în România, 17,3% în 2015, cu 5,3 puncte procentuale peste media europeană de 12%, este una din cele mai ridicate din

¹²Măsurată ca proporția populației angajată cu vârste cuprinse între 20 și 34 de ani, care a absolvit în urmă cu 1, 2 și 3 ani și care nu este înscrisă în prezent în nici o altă activitate de educație și formare profesională.

¹³Sursa: Eurostat (date online, code: t2020_40)

¹⁴Sursa: Eurostat (date online, code:t2020_41)

¹⁵Sursa: Educational Training Monitor 2014, conform OECD (PISA 2009 și 2012),

¹⁶Sursa: Eurostat (date online, code:trng_ifs_13)

¹⁷Sursa: Eurostat (date online, code:edat_ifse_32)

¹⁸Sursa: Eurostat (date online, code: t2020_10)

Europa, cu o evoluție sinuoasă, fără un progres semnificativ în direcția țintei naționale, de 11,3%, pentru anul 2020;

- ponderea absolvenților de învățământ terțiar a înregistrat un progres bun în direcția țintei naționale, de 26,7% pentru 2020, în creștere de la 16,8% în 2009, la 25,6% în 2015. Cu toate acestea, se constată un decalaj semnificativ între valorile indicatorului la nivel național și cele la nivelul UE 28: media europeană de 38,7% în 2015, ținta europeană de 40% pentru 2020.
- impactul redus al serviciilor de orientare în carieră oferite elevilor de gimnaziu, care ar contribui semnificativ la informarea și conștientizarea abilităților native ale elevilor, atât de către aceștia, cât și de către familii și cadre didactice;

România continuă să se situeze pe penultimul loc între țările europene participante în programul PISA¹⁹. În ciuda unui progres bun înregistrat la testarea din 2015 față de testarea din 2012 la matematică, rezultatele tinerilor români, în vârstă de 15 ani, indică un procent foarte ridicat al celor cu competențe scăzute, de 39,9%, în condițiile în care media europeană, în același an, a fost de 22,1%. În 2015 se înregistrează o creștere a ponderii tinerilor cu competențe scăzute la citire și la științe față de 2012. La citire, 38,7% din tinerii din România au un nivel scăzut, față de numai 19,7% cât este media la nivelul celor 28 de state europene. La științe, 38,5% din tinerii din România au un nivel scăzut, față de numai 23,5% cât este media la nivelul celor 28 de state europene. Ținta din Cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale ET 2020 propusă la nivel european pentru anul 2020 este de 15% pentru toate cele 3 criterii, citire, matematică și științe;

În contextul crizei economice și financiare, rata de ocupare a absolvenților cu vârsta cuprinsă între 20 și 34 de ani, la cel mult 3 ani de la absolvire, a cunoscut o evoluție descrescătoare după anul 2009, cu o ușoară revenire în anul 2015. În cazul absolvenților de învățământ secundar superior ISCED 3-4, rata de ocupare în 2015 a fost de 59,8%, față de 69,1% în 2009 și față de media UE 28 DE 70,9%. Cu o rată a ocupării absolvenților de 68,1% în anul 2015, pe ansamblul nivelurilor de educație ISCED 3-8, România se plasează cu peste 8 puncte procentuale sub media europeană, de 76,9% și departe de ținta de 82%, propusă la nivel european pentru anul 2020;

În ansamblul populației active, cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani, rata de ocupare în România a fost, în 2015, de 66% față de media europeană de 70,1%, fără progrese semnificative în perioada analizată, în raport cu ținta de 70%, asumată la nivel național pentru anul 2020;

Rata de participare a adulților în programe de formare pe parcursul întregii vieți a fost, în 2015, de 1,3 %, în scădere în ultimii 3 ani, mult sub valoarea europeană de 10,7% și departe de ținta de 10% propusă de România pentru 2020.

5. Ponderea relativ bună a tinerilor înscriși în învățământul profesional și tehnic în totalul elevilor înscriși în învățământul secundar superior, ISCED 3, în 2015, de 56,3%, în România, față de media UE-28 de 48,1%²⁰, demonstrează importanța formării profesionale inițiale pentru piața muncii din România. Cu toate acestea, în perioada 2013-2015 s-a înregistrat o scădere continuă a valorii indicatorului, de la 62,9% în 2013 la 56,3% în 2015.

2.2. Contextul național

Contextul național este definit de o serie de strategii, între care, de o relevanță deosebită pentru educația și formarea profesională, se numără:

¹⁹ OECD 2016 - PISA 2015 Results (Volume I): Excellence and Equity in Education

²⁰ Date actualizate pentru anul 2012, conf. Eurostat (date online, code: *educ_uoe_enra13*)

Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2014-2020;
Strategia națională de învățare pe tot parcursul vieții 2015 -2020;
Strategia pentru Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii în România;
Strategia națională pentru învățământ terțiar 2015-2020;
Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020;
Strategia națională de cercetare, dezvoltare și inovare 2014-2020;
Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030;
Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020;
Strategia de dezvoltare teritorială a României - România policentrică 2035, Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni;
Strategia națională pentru competitivitate 2014-2020;
Strategia guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2014-2020;
Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020;
Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013-2020;
Strategia națională de gestionare a deșeurilor 2014-2020;
Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030;
Planul strategic național multianual privind acvacultura 2014-2020;
Strategia energetică a României pentru perioada 2007-2020 actualizată pentru perioada 2011-2020;
Strategia Națională de Sănătate 2014-2020.

Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2014-2020 are următoarele obiectivele strategice și direcțiile de acțiune:

Obiectivul strategic 1: Îmbunătățirea relevanței sistemelor de formare profesională pentru piața muncii, având ca țintă strategică creșterea ratei de ocupare a tinerilor din grupa de vârstă 20-34 ani, necuprinși în educație și formare, cu nivel de educație ISCED 3 și 4 la 63% până în 2020, față de 57,2% în 2014

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, sunt prevăzute următoarele direcții de acțiune:

1. Actualizarea instrumentelor de descriere a ocupațiilor și calificărilor, a curriculumului și a auxiliarelor curriculare, pe nivelurile de calificare stabilite prin Cadrul național al calificărilor, pentru o mai bună articulare între subsisteme, pentru facilitarea mobilității în educație și formare profesională și pentru creșterea relevanței pentru piața muncii;
2. Dezvoltarea mecanismelor pentru anticiparea competențelor solicitate pe piața muncii, definirea profilurilor profesionale, în scopul dezvoltării/revizuirii calificărilor în concordanță cu abilitățile și cunoștințele relevante pentru nevoile pieței forței de muncă și adaptarea programelor de învățământ la nevoile și tendințele pieței muncii;
3. Monitorizarea inserției profesionale a absolvenților programelor de formare;
4. Îmbunătățirea învățării la locul de muncă în formarea profesională;
5. Îmbunătățirea mecanismelor de finanțare publică și privată a formării profesionale;
6. Creșterea implicării partenerilor sociali în dezvoltarea sistemului de formare profesională.

Obiectivul strategic 2: Creșterea participării și facilitarea accesului la programele de formare profesională, având ca ținte strategice:

- a) Creșterea ponderii elevilor cuprinși în învățământul liceal tehnologic și în învățământul profesional la 60% în 2020, față de 49,8% în 2014;

b) Creșterea ratei de participare a adulților la programe de învățare pe tot parcursul vieții la 10% în 2020, de la 1,5% în 2014.

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, sunt prevăzute următoarele direcții de acțiune:

7. Dezvoltarea marketingului programelor de formare profesională și al rezultatelor învățării dobândite în context nonformal și informal;
8. Îmbunătățirea orientării profesionale și a consilierii în carieră;
9. Consolidarea și flexibilizarea mecanismelor de recunoaștere și validare a rezultatelor învățării dobândite în context nonformal și informal;
10. Facilitarea accesului la programele de formare profesională din sistemul de învățământ pentru tineri, cu accent pe cei din grupuri vulnerabile;

Obiectivul strategic 3: Îmbunătățirea calității formării profesionale, având ca ținte strategice:

- a) Reducerea ratei abandonului școlar la învățământul liceal tehnologic și la învățământul profesional la 2% în 2020, de la 4,2% în 2014 ;
- b) Creșterea ponderii absolvenților învățământului liceal tehnologic declarați reușiți la examenul de bacalaureat la 60% în 2020, de la 45 % în 2014;
- c) Creșterea ratei de participare a adulților la programe de învățare pe tot parcursul vieții la 10% în 2020, de la 1,5% în 2014.

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, sunt prevăzute următoarele direcții de acțiune:

11. Dezvoltarea unui cadru național de asigurare a calității educației și formării profesionale la nivel de sistem;
12. Asigurarea calității certificării rezultatelor învățării;
13. Îmbunătățirea competențelor persoanelor cu atribuții în furnizarea programelor de formare profesională din formarea profesională inițială și formarea profesională continuă și în evaluarea rezultatelor învățării dobândite în context formal, nonformal și informal;
14. Îmbunătățirea infrastructurii formării profesionale inițiale și continue;
15. Promovarea excelenței în educație și formare profesională.

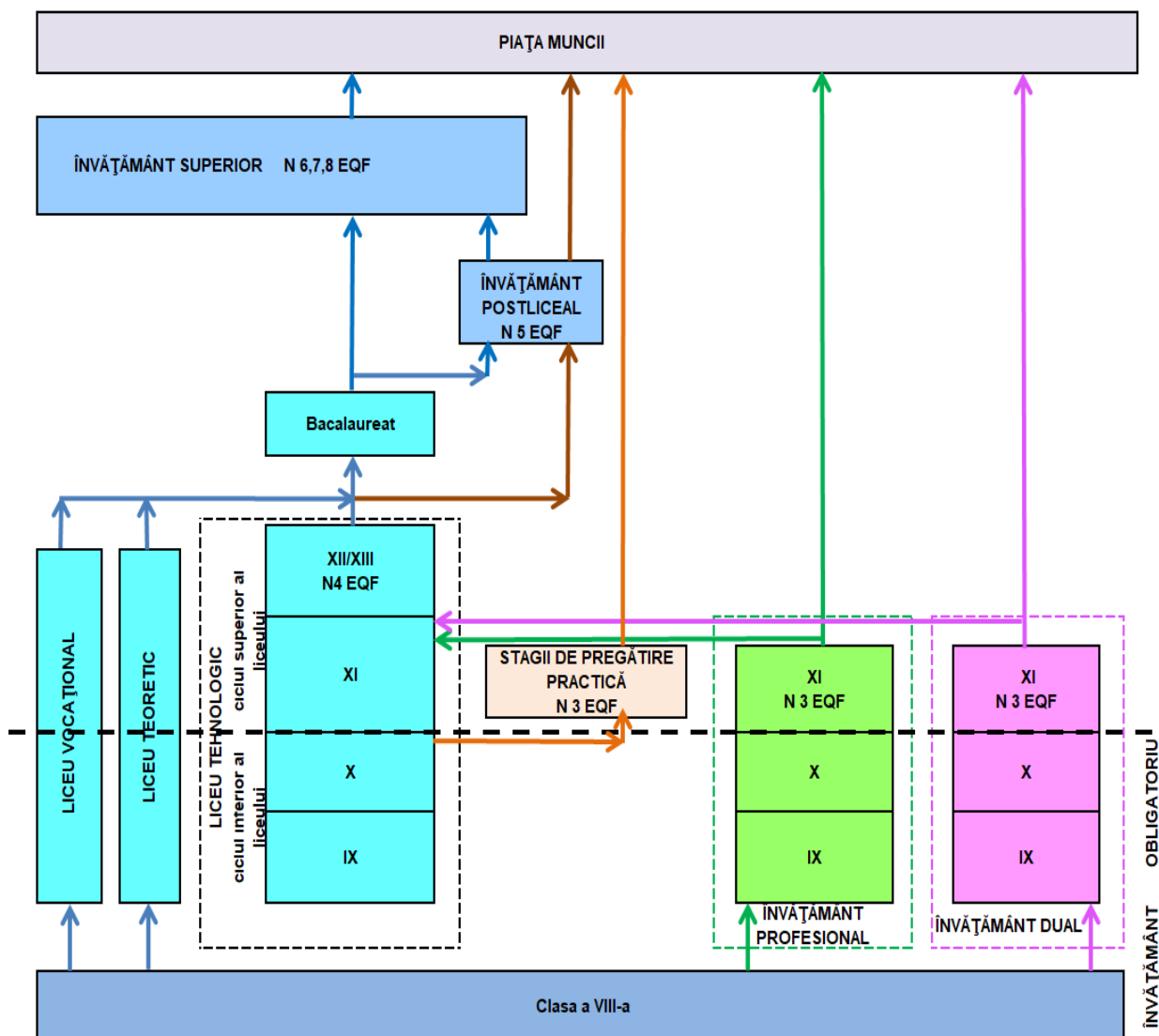
Obiectivul strategic 4: Dezvoltarea inovării și cooperării naționale și internaționale în domeniul formării profesionale, având ca ținte strategice:

- a) Creșterea numărului total de elevi implicați în programe de inovare și dezvoltarea spiritului antreprenorial la 50.000 în 2020, de la 40.000 în 2014;
- b) Creșterea numărului total de elevi implicați în programe de mobilitate internațională la 4.600 în 2020, de la 2.800 în 2014.

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, sunt prevăzute următoarele direcții de acțiune:

16. Dezvoltarea componentelor privind inovarea, creativitatea și spiritul antreprenorial din cadrul programelor de formare profesională;
17. Dezvoltarea mobilității internaționale în formarea profesională;
18. Extinderea învățării mutuale și a schimbului de bune practici, în vederea asigurării premiselor pentru participarea la o piață a muncii europene incluzive.

Contextul în care se urmărește dezvoltarea învățământului profesional și tehnic prin strategiile menționate mai sus este definit prin Legea Educației Naționale, nr. 1 din 2011, cu modificările și completările ulterioare. Structura învățământului profesional și tehnic este ilustrată în figura de mai jos.

Învățământul liceal asigură continuarea studiilor în învățământul obligatoriu (clasele a IX-a și a X-a) și în ciclul superior (clasele a XI-a și a XII-a), dezvoltând, aprofundând și particularizând competențe (cunoștințe, abilități și atitudini) formate în ciclurile anterioare ale învățării.

Învățământul liceal cuprinde următoarele filiere și profiluri:

- filiera teoretică, cu profilurile umanist și real;
- filiera tehnologică, cu profilurile tehnic, servicii, resurse naturale și protecția mediului;
- filiera vocațională, cu profilurile militar, teologic, sportiv, artistic și pedagogic.

Durata studiilor în învățământul liceal, forma de învățământ cu frecvență, este de 4 ani, în conformitate cu planurile-cadru aprobate de Ministerul Educației. Pentru unele forme de învățământ cu frecvență și cu frecvență redusă, durata studiilor se prelungește cu un an.

Studiile învățământului liceal se finalizează cu examenul național de bacalaureat și cu examen de certificare, pentru absolvenții filierelor tehnologică și vocațională.

Absolvenții de liceu fără diplomă de bacalaureat pot continua studiile în **învățământul postliceal** și pot obține, ulterior, nivelul 5 de calificare. Absolvenții cu diplomă de bacalaureat pot continua studiile în învățământul postliceal pentru obținerea nivelului 5 sau în învățământul superior, în orice program de studii și pot obține nivelurile de calificare 6, 7 și 8.

Absolvenții învățământului liceal, filierele tehnologică și vocațională, care promovează examenul de certificare, dobândesc certificat de calificare de nivel 4 al Cadrului național al calificărilor (tehnician) și suplimentul descriptiv al certificatului, conform Europass.

Învățământul profesional se organizează pentru calificări stabilite în funcție de nevoile pieței muncii, identificate prin documente strategice de planificare a ofertei de formare regionale, județene și locale, pe baza unui contract de pregătire practică, încheiat între unitatea de învățământ, operatorul economic și elev.

Învățământul profesional are următoarele forme de organizare:

- învățământ profesional, cu durata de 3 ani, organizat după finalizarea clasei a VIII-a, ca parte a învățământului secundar superior, începând cu anul școlar 2014/ 2015, pe baza unui contract cadru, încheiat între unitatea de învățământ și operatorii economici implicați în formarea profesională a elevilor;
- învățământul dual cu durata de 3 ani, organizat după finalizarea clasei a VIII-a, ca parte a învățământului secundar superior, începând cu anul școlar 2017/ 2018, pe baza unui contract de parteneriat încheiat între unul sau mai mulți operatori economici sau între o asociație/un consorțiu de operatori economici, unitatea de învățământ și unitatea administrativ-teritorială pe raza căreia se află unitatea școlară. unui contract de pregătire practică, încheiat între unitatea de învățământ – agentul economic și elev;
- stagii de pregătire practică cu durata de 720 de ore, organizate după finalizarea clasei a X-a de liceu , formă de organizare specifică în prezent programelor de tip „A doua șansă”.

În învățământul profesional se parcurg disciplinele pentru învățământul obligatoriu și modulele de pregătire de specialitate pentru obținerea calificării profesionale. Studiile se finalizează cu examen de certificare. Absolvenții care promovează examenul de certificare a calificării profesionale dobândesc certificat de calificare de nivel 3 al Cadrului național al calificărilor (muncitor calificat) și suplimentul descriptiv al certificatului, conform Europass.

2.3. Contextul regional

În regiunea Sud Vest Oltenia, educația și formarea profesională se dezvoltă în contextul larg al dezvoltării regionale și locale, ale căror direcții sunt date de documentele strategice pentru perioada actuală de programare.

Planul de dezvoltare regională Sud-Vest Oltenia 2014-2020 este un instrument care susține includerea în strategiile naționale a obiectivelor de investiții ce vor contribui la dezvoltarea socio-economică a regiunii, fundamentează domeniile de intervenție și necesarul de finanțare din fonduri europene în perioada de programare 2014-2020 și cuprinde un portofoliu de proiecte strategice cu impact regional și local. PDR reprezintă instrumentul prin care regiunea, plecând de la analiza socio-economică regională și având drept cadru obiectivele tematice, prioritățile de investiții și acțiunile cheie prevăzute de proiectele de regulamente privind fondurile europene, își

promovează prioritățile și interesele în domeniul economic, social etc., reprezentând în același timp contribuția regiunii la elaborarea Strategiei Naționale de Dezvoltare 2014-2020.

Aspectele cele mai importante privind educația și formarea profesională, sunt abordate din punctul de vedere al resurselor umane implicate în proces și din punctul de vedere al infrastructurii de învățământ și de cercetare-dezvoltare.

Prioritățile 2014-2020 ale regiunii sunt stabilite astfel încât să se asigure dezvoltarea durabilă și echilibrată a regiunii, punând accent pe avantajele competitive, în centru aflându-se resursa umană. Pornind de la orientarea primordială trasată de UE pentru perioada 2014-2020, aceea că societatea spre care ne îndreptăm este definită ca societate inteligentă, bazată pe cunoaștere, sunt stabilite domeniile de intervenție și operațiunile/activitățile indicative (Anexa Rezumat PDR SV Oltenia 2014-2020).

2.4. Contextul județean

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Dolj pentru perioada 2014-2020 a fost elaborată cu scopul de a deveni principalul instrument de planificare strategică și de orientare a investițiilor pentru instituție, pentru administrațiile publice locale, dar și pentru alte categorii interesați, precum cei din mediul privat, universitar sau non-guvernamental.

Pornind de la problemele identificate în capitolul de analiză, au fost identificate și definite obiective strategice care au în vedere evitarea materializării amenințărilor atât prin eliminarea punctelor slabe, cât și prin valorificarea punctelor tari și a oportunităților (Anexa Strategia Dolj 2014-2020).

3. Aspecte demografice

3.1. Evoluții și situația actuală²¹

3.1.1. Statistica recensământului populației 2011

Rezultatele celui mai recent recensământ al populației și al locuințelor, desfășurat în perioada 20-31 octombrie 2011, arată că regiunea Sud Vest Oltenia avea la momentul respectiv o populație de 2.075.642 de persoane, reprezentând 10,31% din totalul populației României. Datele statistice oficiale relevă o scădere cu 10,95% față de recensământul din 2002, când populația din Sud Vest Oltenia era de 2.330.792 de persoane.

Această scădere a fost determinată, în principal, de manifestarea superioară a mortalității, comparativ cu natalitatea și generarea unui spor natural negativ, precum și de fenomenul migrator al populației către alte zone.

În cadrul regiunii, județul cu cel mai mare număr de locuitori era Doljul, cu 660.544 de persoane, urmat de Olt cu 436.400 de persoane, Vâlcea cu 371.714 de persoane, Gorj cu 341.594 de persoane și Mehedinți cu 265.390 de persoane (fig nr. 1).

Fig. nr 1

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

În octombrie 2011, la nivel regional, distribuția pe grupe de vârstă a populației rezidente se prezenta astfel: grupa de vârstă 0-9 ani deținea o pondere de 9,45% în totalul populației, grupa 10-14 ani reprezenta 5,55% din total, adolescenții de 15-19 ani 5,72%, tinerii de 20-24 de ani 6,15%, grupa 25-29 de ani era în procent de 5,99%, persoanele mature de 30-64 ani formând majoritatea, respectiv 49,49%. Persoanele în vârstă de peste 65 de ani dețineau o pondere de 17,65% din total.

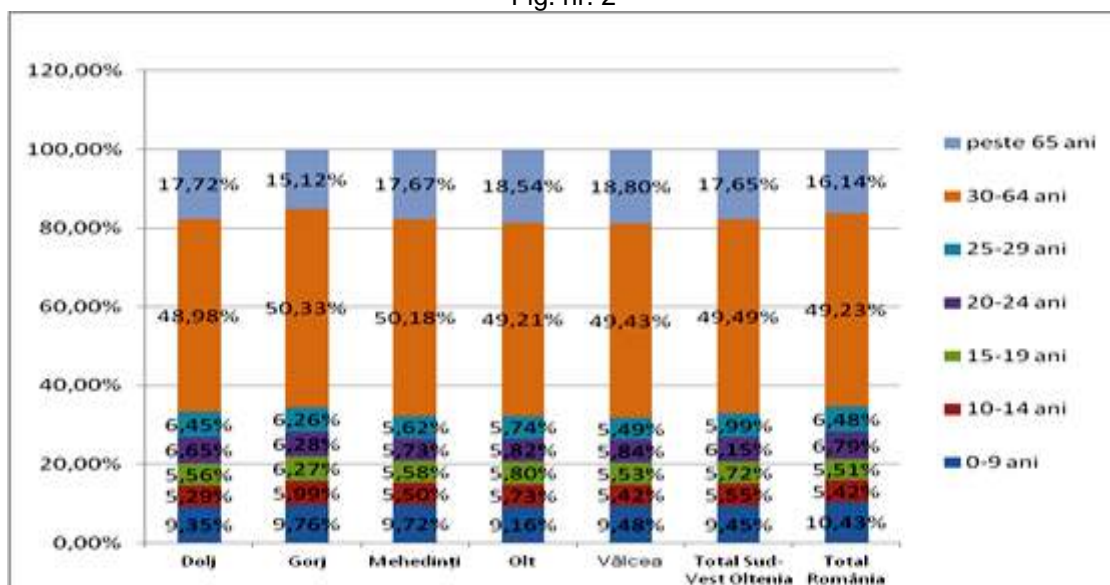
Situația pe județe este în linii mari similară cu cea de la nivel regional, înregistrând-se diferențe de sub 1% la grupele de vârstă 0-64 de ani. La grupa de vârstă de peste 65 de ani, județul Gorj se diferențiază cu procentul mai scăzut de populație din acest interval, respectiv 15,12% față de 17,65% media regională și 16,14% media națională. Acest fapt poate fi explicat prin retragerea unui număr mare de persoane în localitățile de domiciliu, după ieșirea la pensie sau după disponibilizările din sectorul minerit din zonă.

Față de situația la nivel național, regiunea Sud Vest Oltenia este deficitară în ceea ce privește ponderea populației din grupa 0-9 ani, situându-se sub media națională de 10,43% cu circa 1% (fig.nr 2). Acest fapt are consecințe directe asupra

²¹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „01- DEMOGRAFIE” – [pentru vizualizare clic aici](#)

educației și formării profesionale, populația școlară din anii viitori înregistrând o scădere substanțială, față de nivelul național.

Fig. nr. 2

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Dintr-un total de **2.075.642 de persoane**, în octombrie 2011, bărbații din Sud Vest Oltenia reprezentau 48,99% (1.016.755 persoane), iar femeile 51,01% (1.058.887 persoane), trend menținut de la recensământul anterior, din 2002. Situația este similară și la nivelul județelor componente ale regiunii.

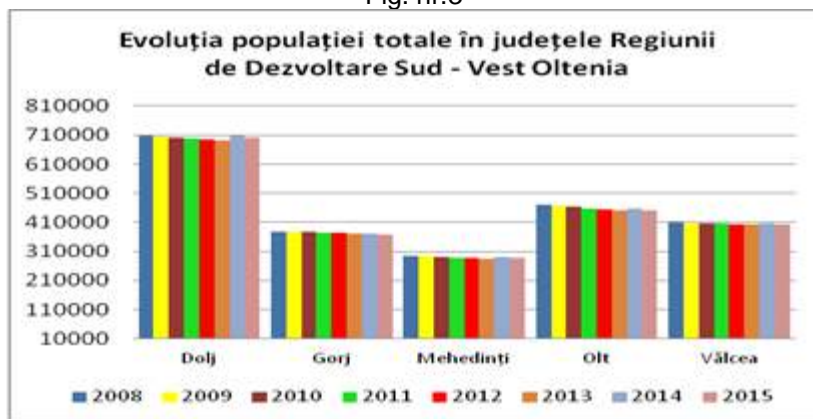
Populația rezidentă în municipii și orașe înregistra un procent de 46,15% (957.978 persoane), în timp ce în mediul rural procentul era sensibil crescut, de 53,85% (1.117.664 persoane). Situația la nivel regional diferă de cea de la nivel național, unde populația urbană este majoritară (53,97% din total), ceea ce arată, în principal, ruralizarea regiunii.

3.1.2. Structura pe grupe de vârstă

Datele statistice oficiale arată că la 1 iulie 2015, regiunea SV Oltenia avea o populație de 2.212.539 locuitori, dinamica în raport cu anul 2008 evidențind o scădere cu 2,20 % față de creșterea de 3,43% înregistrată la nivel național.

Trendul descrescător în ceea ce privește populația totală s-a menținut în perioada 2008-2015 și în cadrul județelor regiunii, scăderea cea mai mare fiind în județul Olt (3,95%), urmat de Gorj (3,06%), Mehedinți (2,54%), Vâlcea (1,22%) și Dolj (0,99%) (fig. nr. 3)

Fig. nr.3

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

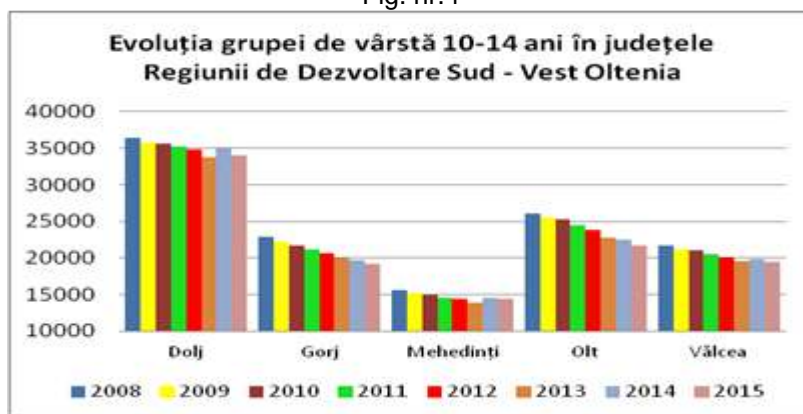
Analiza evoluției structurii pe grupe de vârstă a populației regiunii Sud-Vest Oltenia relevă apariția unui proces lent, dar constant de îmbătrânire demografică cu implicații negative pentru economie și societate, fenomen caracteristic tuturor județelor componente, cauzat de rata scăzută a natalității, ce contribuie în mod direct la reducerea ponderii populației tinere. Datele statistice oficiale de la nivelul regiunii evidențiază faptul că sunt înregistrate creșteri ale ponderii populației numai pentru grupele de vârstă matură (peste 25 ani), fenomen prezent în toate județele din Sud Vest Oltenia.

Pentru IPT prezintă interes analiza evoluției grupelor de vârstă corespunzătoare.

La nivel regional, grupa de vârstă 10-14 ani a cunoscut o scădere de 11,24% în intervalul 2008-2015, în timp ce la nivel național s-a înregistrat o ușoară creștere, de 0,33%. În cazul județului Dolj, procentul de scădere este sub media regională, având valoarea de 6,52% (fig nr. 4), iar în anul 2016 a avut valoarea de 7,96%.(anexa 1e)

Aceste scăderi sunt reflectate în mod direct în planul de școlarizare propus/realizat la clasa a IX-a zi, unde s-au evidențiat scăderi importante în perioada analizată, mai ales la învățământul profesional și tehnic.

Fig. nr.4

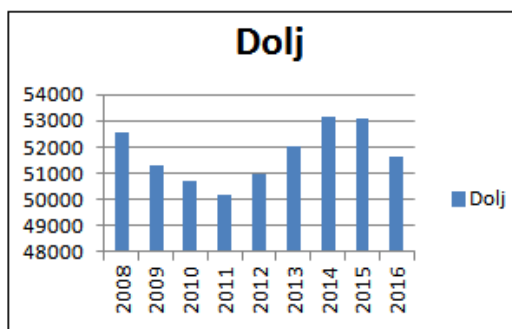
Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

ANEXA 1 e - Evoluții demografice anterioare și situația curentă

Evoluția grupei de vârstă 10-14 ani, la 1 iulie

Județul	Populația cu vârsta 10-14 ani, la 1 iulie									2016 față de 2008	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	diferența în nr.pers.	diferența în %
Dolj	36466	35808	35680	35207	34754	33744	34965	34087	33565	-2901	-7.96%

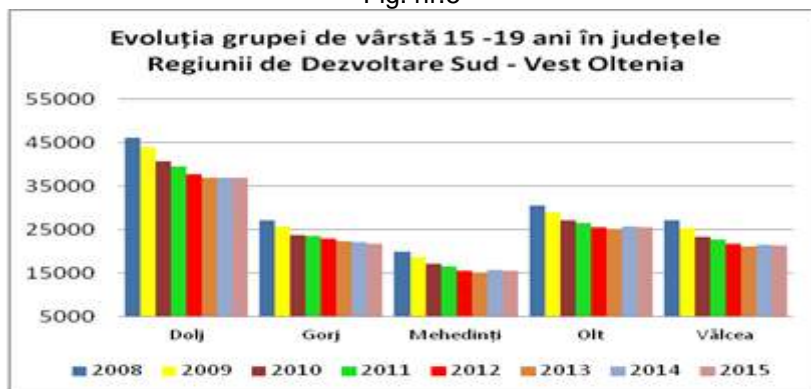
Fig. nr.6

Scăderea populației este mai pregnantă, în perioada analizată, în cadrul grupei de vârstă 15-19 ani, regiunea Sud Vest Oltenia înregistrând o scădere cu 19,86% în 2015 față de 2008, aceeași tendință manifestându-se și la nivel național (scădere de 19,28%). Trendul este menținut și la nivelul județului Dolj, fiind 19,88% în anul 2015 (fig. nr 5) și 20,41 în 2016 (anexa 1e)

Tendința de scădere a populației pentru această grupă de vârstă a constituit una din cauzele de diminuare a cifrelor de școlarizare în învățământul tehnologic, dar și în învățământul superior atât în regiune, cât și la nivel național.

Fig. nr.5

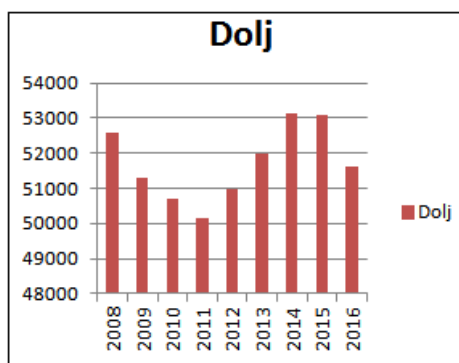
Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

ANEXA 1 e - Evoluții demografice anterioare și situația curentă

Evoluția grupei de vârstă 15-19 ani, la 1 iulie

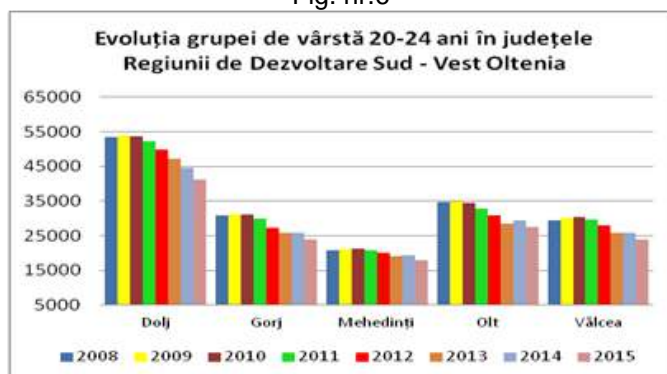
Județul	Populația cu vârsta 15-19 ani, la 1 iulie									2016 față de 2008	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	diferența în nr.pers.	diferența în %
Dolj	46222	43991	40752	39480	37803	36909	37033	37034	36790	-9432	-20.41%

Fig. nr.8

Populația din grupa de vârstă 20-24 ani prezintă relevanță din punct de vedere al participării în învățământul postliceal și cel superior, cifrele oficiale relevând aceeași tendință de scădere accentuată (de 20,63% în perioada 2008-2015), însă sub media națională de 25,99%. În cazul județului Dolj, trendul este identic, de diminuare a populației din această grupă de vârstă.

Fig. nr.6

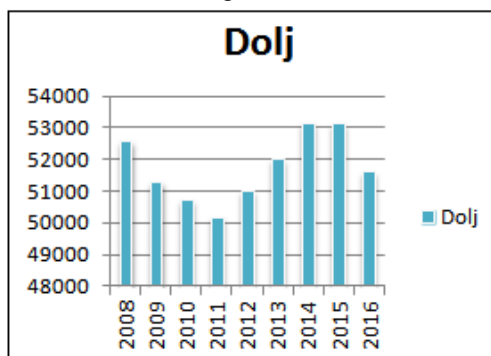
Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

ANEXA 1 e - Evoluții demografice anterioare și situația curentă

Evoluția grupei de vârstă 20-24 ani, la 1 iulie

Județul	Populația cu vârsta 20-24 ani, la 1 iulie									2014 față de 2008	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	diferența în nr.pers.	diferența în %
Dolj	53527	53940	53795	52137	49845	47166	44450	41218	40082	-13445	-25.12%

Fig. nr.10

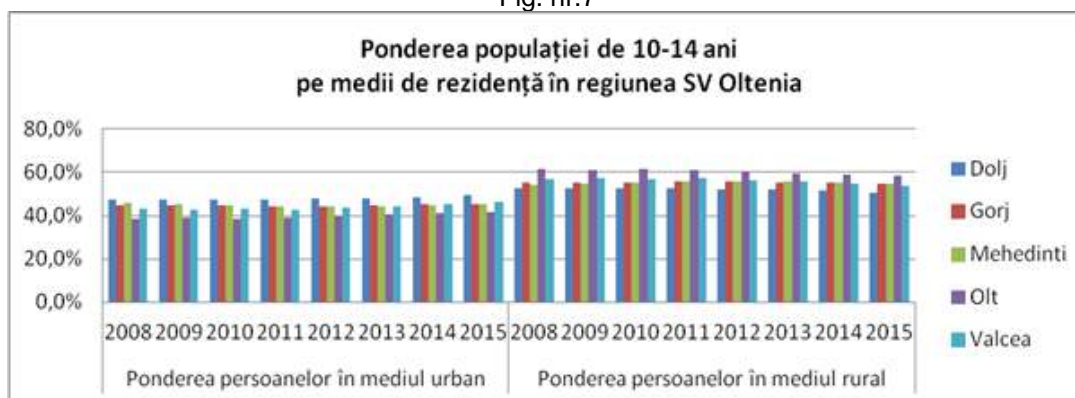
3.1.3. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural)

Analiza distribuției pe medii a populației pe grupe de vârstă relevante pentru educația și formarea profesională, scoate în evidență o serie de aspecte regionale și județene specifice.

La 1 iulie 2015, în cadrul grupei de vârstă 10-14 ani se remarcă preponderența populației rurale cu un număr de 58.568 persoane (53,8%), față de populația din mediul urban, ce însumează 50.260 persoane (46,2%). Procentul de populație tânără care trăiește în mediul rural din regiune este superior nivelului național de 50,6% .

Analiza dinamicii grupei de vârstă 10-14 ani pune în evidență tendința de menținere a unui procent de peste 52% a populației în mediul rural pe întreaga perioadă de analiză 2008-2015, atât la nivel de regiune, cât și în cadrul județului Dolj (fig. nr. 7).

Fig. nr.7

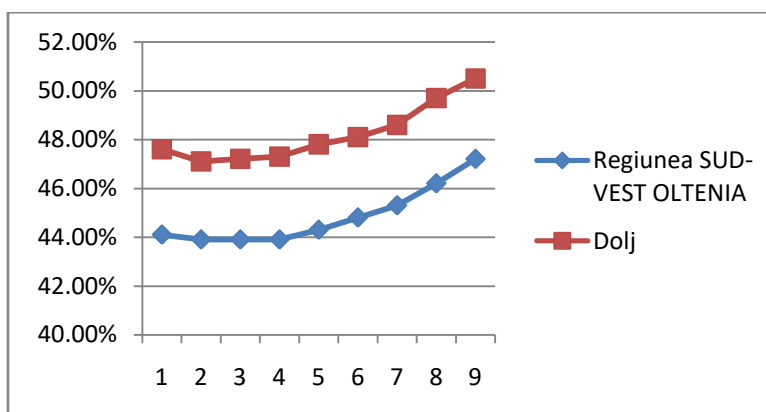
Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

1 f - Evoluții demografice anterioare și situația curentă

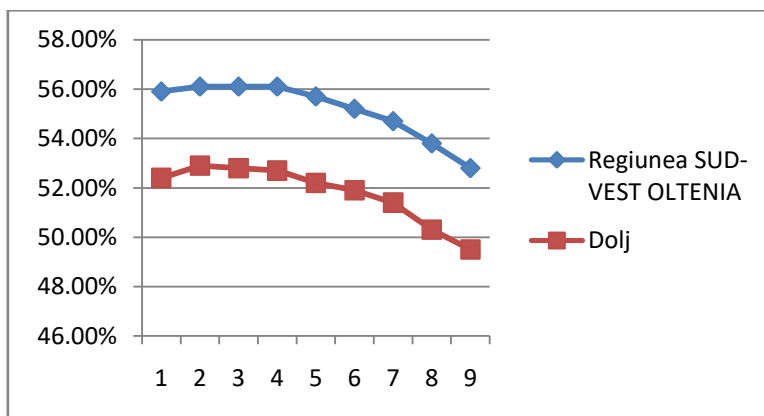
POPULAȚIA TOTALĂ PE MEDII DE REZIDENȚĂ ȘI GRUPE DE VÂRSTĂ, LA 1 IULIE

Evoluția populației totale din grupa de vârstă 10-14 ani, la 1 iulie

Regiuni de dezvoltare și județe	Pondereea persoanelor în mediul urban									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
TOTAL	48.8%	48.5%	48.3%	48.1%	48.0%	48.2%	48.6%	49.4%	50.2%	
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	44.1%	43.9%	43.9%	43.9%	44.3%	44.8%	45.3%	46.2%	47.2%	
Dolj	47.6%	47.1%	47.2%	47.3%	47.8%	48.1%	48.6%	49.7%	50.5%	

Regiuni de dezvoltare și județe	Pondereea persoanelor în mediul rural									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
TOTAL	51.2%	51.5%	51.7%	51.9%	52.0%	51.8%	51.4%	50.6%	49.8%	
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	55.9%	56.1%	56.1%	56.1%	55.7%	55.2%	54.7%	53.8%	52.8%	
Dolj	52.4%	52.9%	52.8%	52.7%	52.2%	51.9%	51.4%	50.3%	49.5%	

Procentul de populația din grupa de vârstă 15-19 ani a avut în perioada 2008-2015 o creștere continuă în mediul rural și o scădere proporțională în mediul urban, atât la nivel de regiune, cât și în județe. Analiza datelor la nivel național indică aceeași tendință.

Dacă la 1 iulie 2008 ponderea regională a tinerilor în mediul urban era de 50,6%, în iulie 2015 aceasta a scăzut cu 6%, ajungând la 44,6% (fig. nr 8). Ruralizarea regiunii se manifestă și din acest punct de vedere.

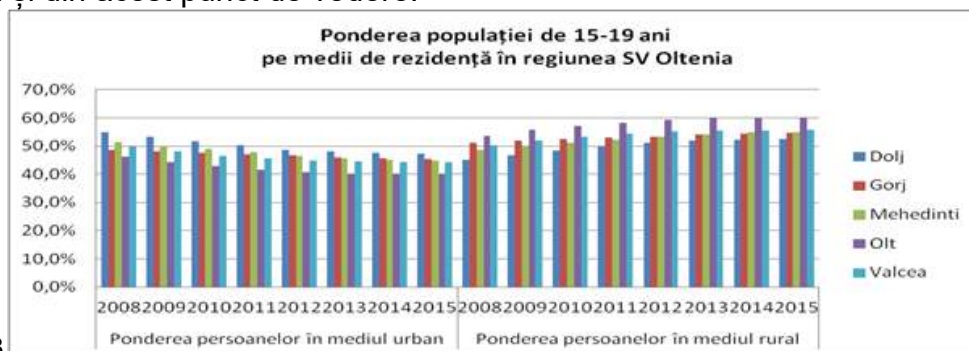
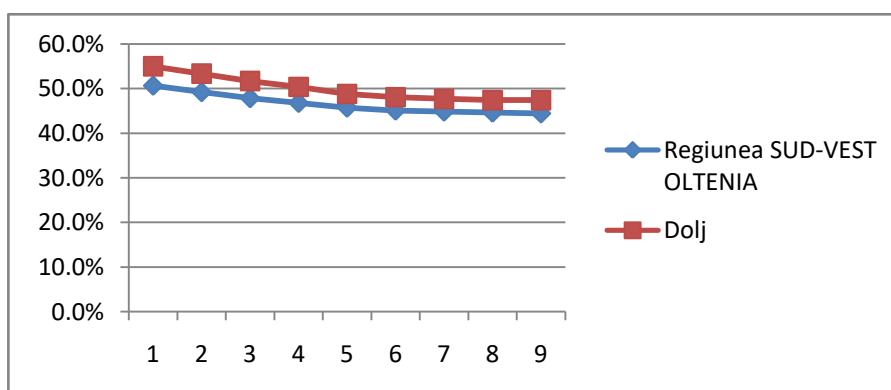

Fig. nr.8

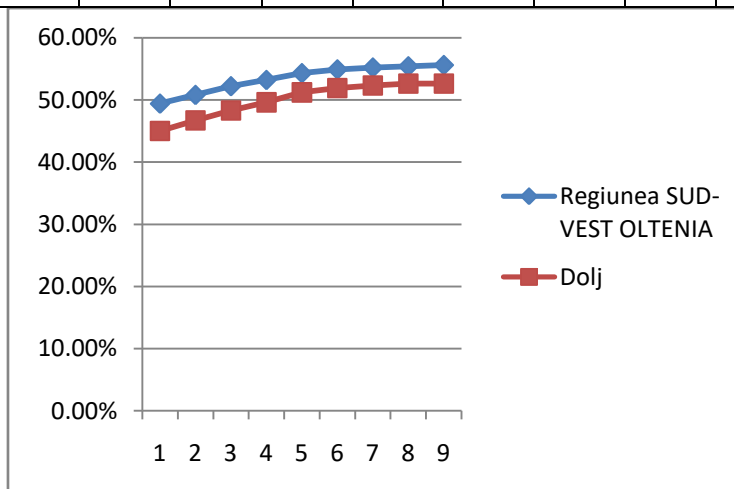
Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

ANEXA 1 f - Evoluții demografice anterioare și situația curentă
POPULAȚIA TOTALĂ PE MEDII DE REZIDENȚĂ ȘI GRUPE DE VÂRSTĂ, LA 1 IULIE
 Evoluția populației totale din grupa de vârstă 15-19 ani, la 1 iulie

Regiuni de dezvoltare și județe	Ponderea persoanelor în mediul urban									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
TOTAL	54.3%	52.6%	50.9%	49.7%	48.8%	48.2%	47.7%	47.5%	47.4%	
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	50.6%	49.2%	47.8%	46.8%	45.7%	45.1%	44.8%	44.6%	44.4%	
Dolj	55.0%	53.3%	51.7%	50.4%	48.8%	48.1%	47.7%	47.4%	47.4%	

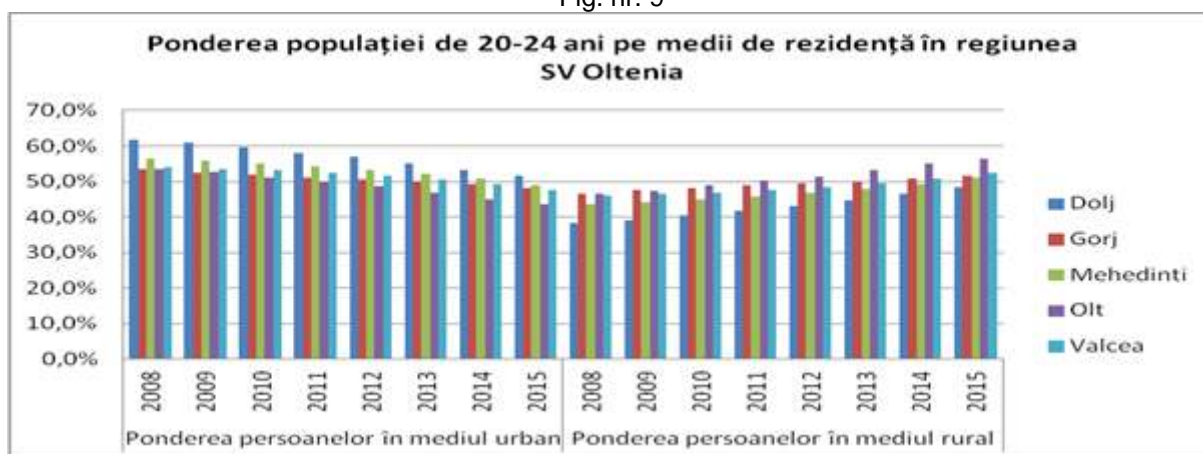

Regiuni de dezvoltare si judete	Ponderea persoanelor în mediul rural									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
TOTAL	45.7%	47.4%	49.1%	50.3%	51.2%	51.8%	52.3%	52.5%	52.6%	
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	49.4%	50.8%	52.2%	53.2%	54.3%	54.9%	55.2%	55.4%	55.6%	
Dolj	45.0%	46.7%	48.3%	49.6%	51.2%	51.9%	52.3%	52.6%	52.6%	

Tendința de migrare de la urban către rural se evidențiază și în cazul grupeii de vârstă 20-24 ani (fig. nr. 9). Scăderea pronunțată, cu 8%, a numărului de locuitori din mediul urban la această categorie, în perioada 2008-2015, s-a manifestat pe fondul crizei economice din această perioadă, care a dus la dispariția unui mare număr de locuri de muncă la agenții economici din orașe, în favoarea dezvoltării sectorului agricol în mediul rural.

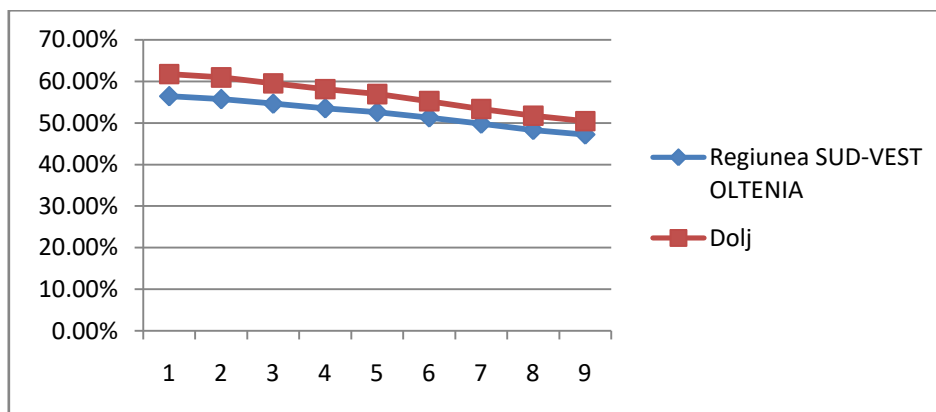
Fig. nr. 9

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

ANEXA 1 f - Evoluții demografice anterioare și situația curentă
POPULAȚIA TOTALĂ PE MEDII DE REZIDENȚĂ ȘI GRUPE DE VÂRSTĂ, LA 1 IULIE
Evoluția populației totale din grupa de vârstă 20-24 ani, la 1 iulie

Regiuni de dezvoltare si judete	Ponderea persoanelor în mediul urban									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
TOTAL	60.0%	59.4%	58.4%	57.3%	56.2%	54.7%	53.0%	51.2%	50.1%	
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	56.4%	55.7%	54.6%	53.5%	52.6%	51.3%	49.8%	48.3%	47.2%	
Dolj	61.7%	60.9%	59.5%	58.1%	56.9%	55.2%	53.3%	51.7%	50.4%	

3.1.4. Distribuția pe sexe

Analiza populației din grupele de vârstă relevante pentru educație și formare profesională, în perioada 2008-2015, indică faptul că populația de sex masculin este majoritară pe segmentul 10-24 ani (în jurul valorii de 51%), atât la nivel regional, cât și în județe, situația fiind similară cu cea de la nivel național.

3.1.5. Structura etnică

Regiunea Sud Vest Oltenia este relativ omogenă din punct de vedere etnic. Rezultatele recensământului din 2011 indică existența unui procent de 91,6% de etnici români (1.901.330 persoane), 3,08% populație de etnie romă (63899 persoane) și 5,32% populație de alte etnii.

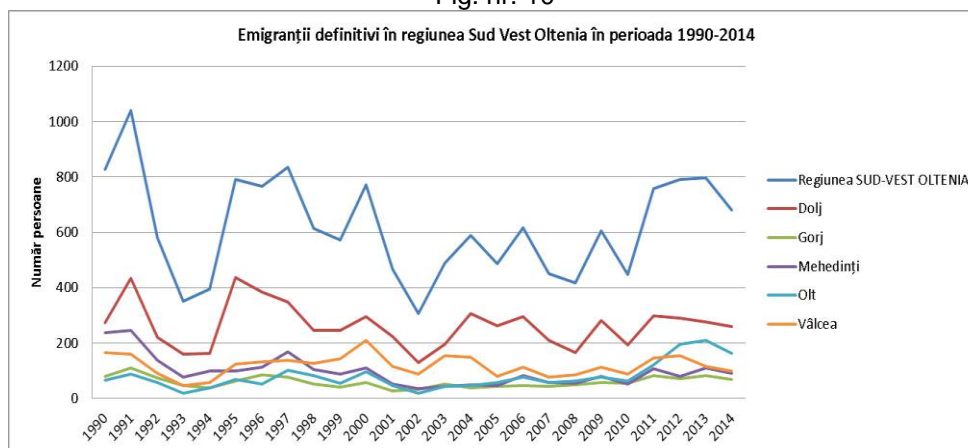
Procentele cele mai mari de etnici romi din totalul populației județelor, sunt în Dolj (4,51%).

În ceea ce privește nivelul de educație, se remarcă faptul că cel mai mare procent de populație fără școală absolvită este cea de etnie romă. Se impun măsuri remediale care să susțină educația și formarea în rândul acestei etnii, în sprijinul unei cât mai complete integrări în societate.

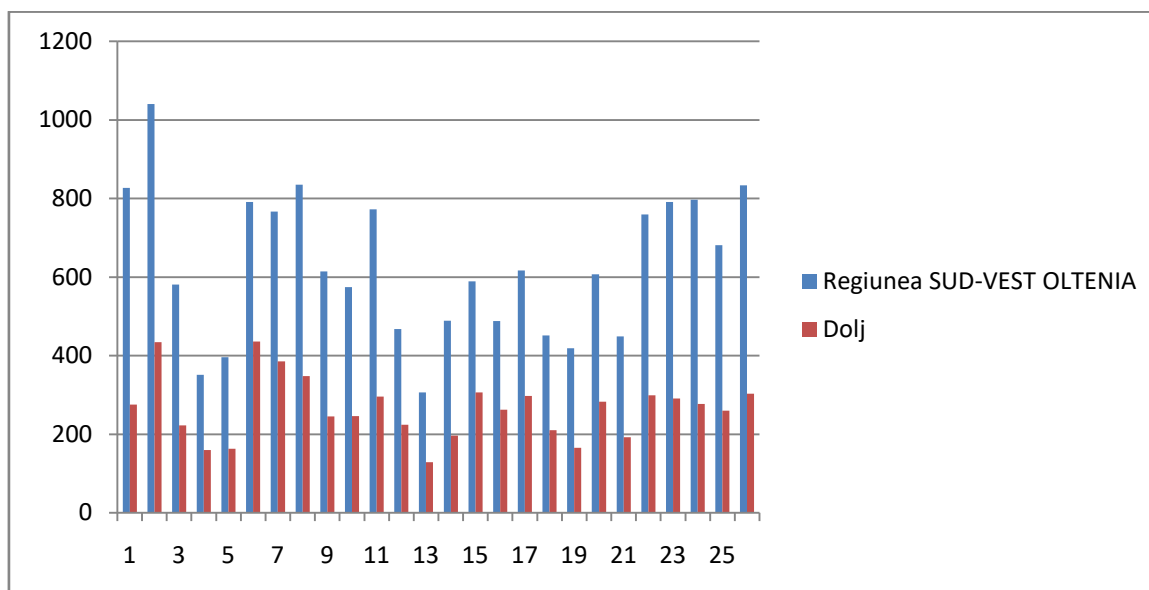
3.1.6. Mișcarea migratorie

Conform INS, emigrația definitivă din regiunea Sud Vest Oltenia a înregistrat o evoluție fluctuantă în perioada 1990-2014. La nivel regional numărul cel mai mare de emigranți s-a înregistrat în anul 1991, similar cu nivelul național. Județul Dolj înregistrează în această perioadă aceeași fluctuație ca și regiunea. (fig. nr. 10)

Fig. nr. 10

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

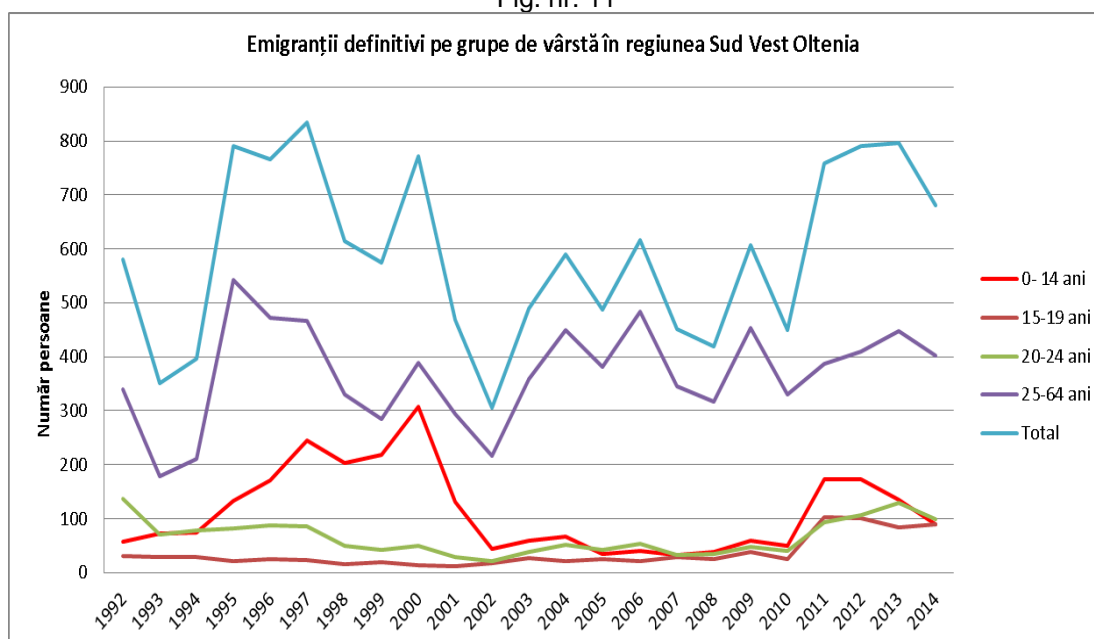

Pe județe, se constată că cel mai mare număr de emigranți definitiv pe întreaga perioadă 1990-2015, provine din Dolj (6904 persoane).

În ceea ce privește vârsta emigranților definitiv, grupa 25-64 ani este cea mai numeroasă, lucru firesc de altfel, dat fiind faptul că își găsesc cel mai ușor un loc de muncă în afara României. Se observă, însă, că și emigranții din grupele de vârstă 0-24 ani au cunoscut o creștere semnificativă în perioada 2010-2013, după ce în 2002-2009 s-au menținut la un nivel destul de scăzut. Situația pe județe este similară, chiar dacă aceste creșteri nu sunt de aceeași intensitate în toate zonele. În anul 2014 se observă o scădere a emigrației pe segmentele de vârstă 0-14 și 20-24 ani, excepția fiind pentru cei de 15-19 ani, care au crescut ca număr (fig. nr. 11).

Plecarea tinerilor din țară are cauze diverse: își urmează părinții (cei de 0-14 ani), nu își găsesc un loc de muncă în țară sau își doresc unul mai bine plătit (cei de 19-24 ani).

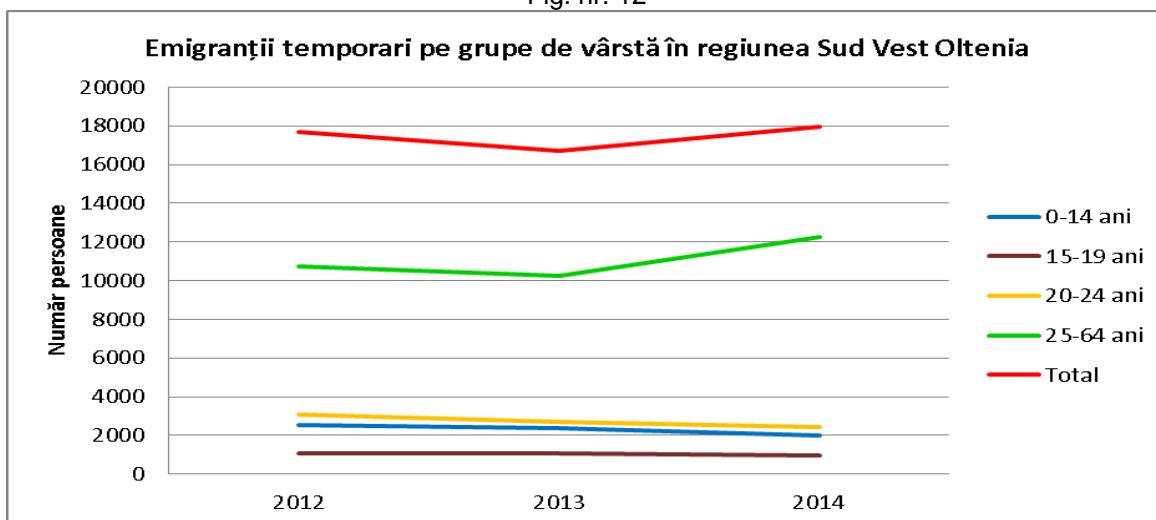
Fig. nr. 11

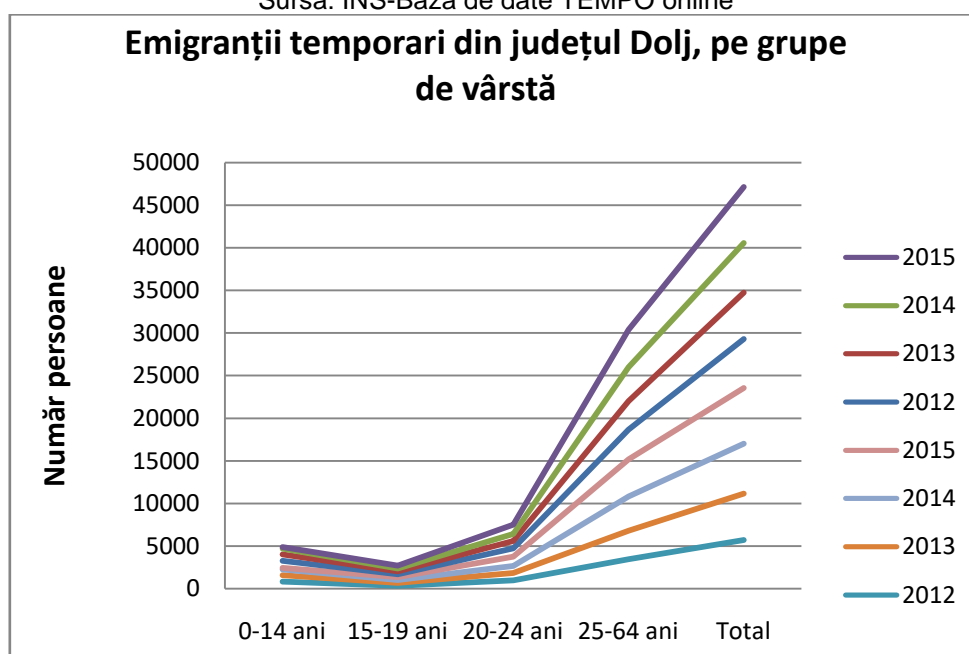
Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Prezintă interes și analiza numărului de emigranți temporari la nivelul regiunii și județelor. Datele oficiale disponibile arată că în perioada de după 2012 numărul tinerilor care pleacă din țară este în continuă scădere. (fig. nr. 12).

Fig. nr. 12

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Datele statistice oficiale înregistrează însă doar migrația internă și externă rezultată din schimbările oficiale de domiciliu. În realitate nu poate fi însă ignorat fenomenul îngrijorător al emigrației necontabilizate la nivel național, în special în rândul tinerilor și al persoanelor calificate, cu tendință de accentuare pe termen mediu.

Raportul pentru anul 2014 al Organizației Internaționale pentru Migrație, Biroul din România, precizează că "numărul total al celor care au părăsit România în ultimii șase ani trece de 15.000. Destinațiile preferate sunt, în ordine, Marea Britanie, Germania, Franța și Belgia. Numărul total al românilor care au plecat pentru a-și găsi o slujbă în străinătate este dificil de cuantificat, însă conform estimărilor acesta ajunge la 3,5 milioane."

3.1.7. Nivelul de trai

Nivelul de trai este în mod direct legat de gradul de sărăcie al populației.

Indicatorii principali care măsoară sărăcia, sunt: rata deprivării materiale severe (ce caracterizează persoanele de 18 și peste, care, din cauza lipsei resurselor financiare, nu își pot permite un anumit standard de viață considerat decent) și rata riscului de sărăcie. Datele statistice oficiale furnizate de INS, arată că în România numărul persoanelor care se confruntă cu lipsuri materiale severe se situează încă la un nivel destul de ridicat, deși acest procent a scăzut de la 36,5% în 2007, la 25% în 2014.

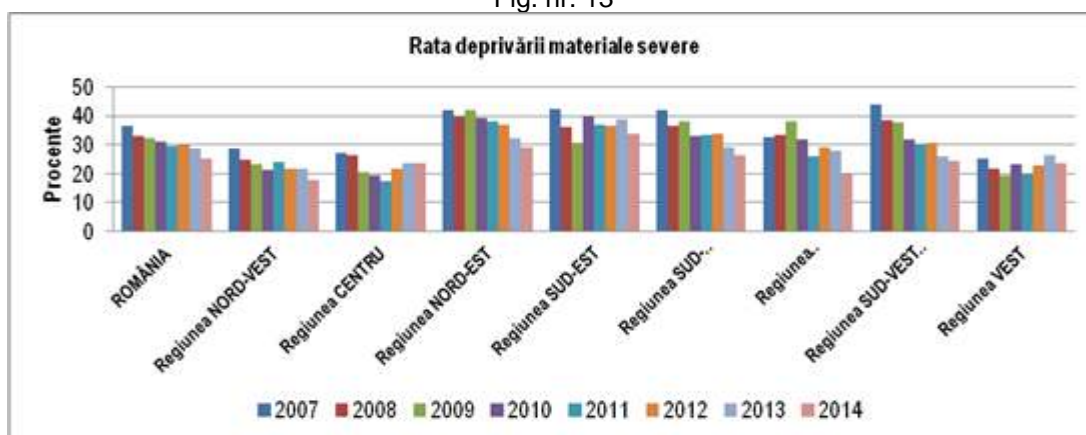
În regiunea Sud Vest Oltenia, scăderea ratei deprivării materiale severe este semnificativă, de la 46,7% în 2007 (nivelul cel mai ridicat din țară), ajungând la 20,8% în 2015 (sub media națională) (fig. nr 13).

Rata deprivării materiale severe reprezintă ponderea în total populație a persoanelor în stare de deprivare materială severă. adică a persoanelor în vârstă de 18 ani și peste care, din cauza lipsei resurselor financiare, nu își pot permite cel puțin patru dintre următoarele situații:

- achitarea la timp, fără restanțe, a unor utilități și a altor obligații curente;
- plata unei vacanțe de o săptămână pe an, departe de casă;
- consumul de carne: pui, pește (sau alt echivalent de proteină) cel puțin o dată la două zile;
- posibilitatea de a face față, cu resursele proprii, unor cheltuieli neprevăzute (echivalente cu 1/12 din valoarea pragului național de sărăcie):
- deținerea unui telefon fix sau mobil;
- deținerea unui televizor color;
- deținerea unei mașini de spălat;
- deținerea unui autoturism personal;
- asigurarea plății unei încălziri adecvate a locuinței.

Regiuni de dezvoltare	Ani									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
ROMÂNIA	38	32.7	32.1	30.5	29.5	31.1	29.8	25.9	22.7	
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	46.7	39.2	38.1	32.7	31.7	32.6	27.1	25.3	20.8	

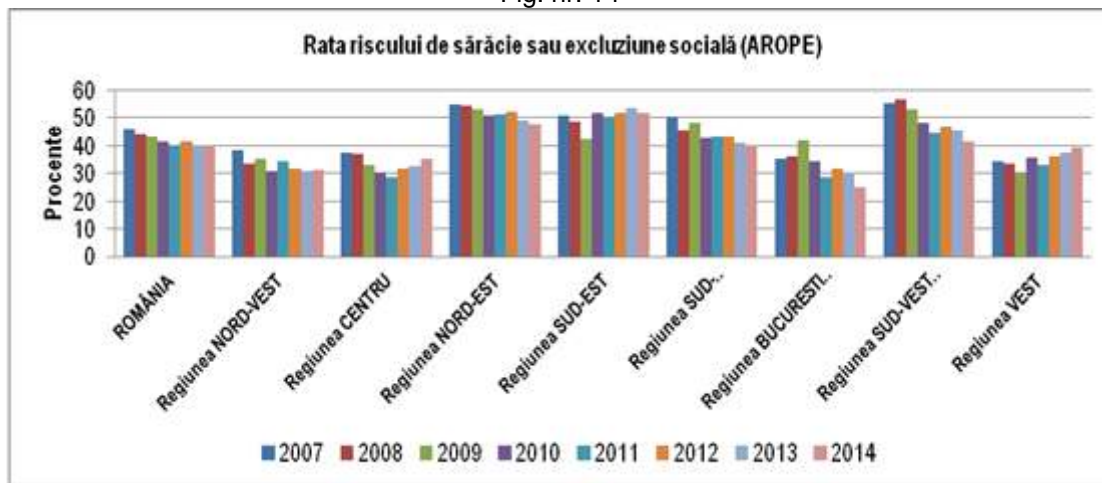
Fig. nr. 13

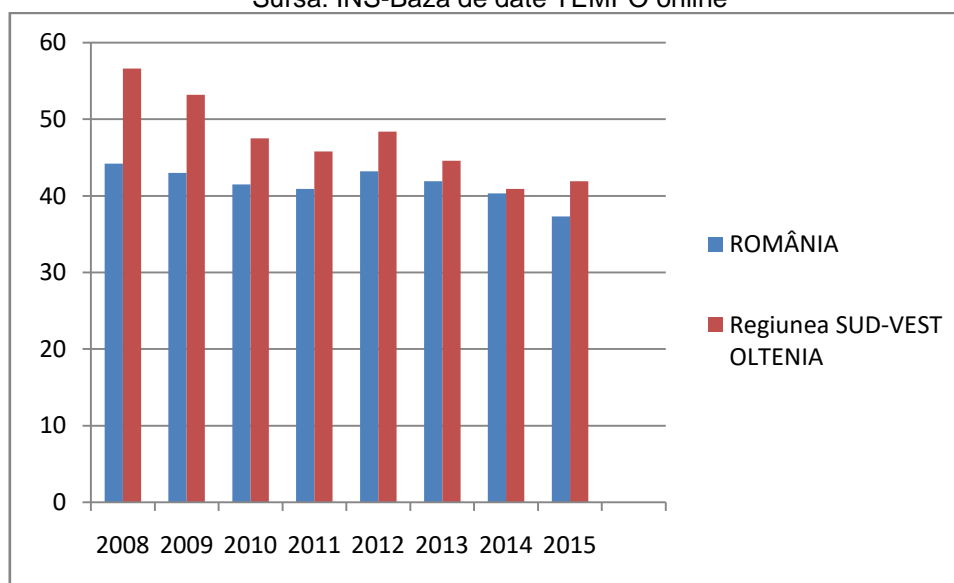
Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Ponderea persoanelor amenințate de sărăcie sau de excluziune socială este deasemenea ridicată pe perioada de analiză 2007-2014, atât la nivel național, cât și la nivel regional, chiar dacă sunt semnalate scăderi ale procentelor în toate regiunile. România a înregistrat în anul 2007 o rată a sărăciei de 47%, aceasta scăzând la 37,3% în 2015, iar Sud Vest Oltenia, regiunea cu cel mai procent de persoane în risc de sărăcie în 2007, 57%, a înregistrat o scădere de circa 14% (peste media națională), ajungând la 41,9% în 2015 (fig. nr. 14).

Fig. nr. 14

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Impactul sărăciei asupra educației este unul semnificativ, principala cauză a abandonului școlar fiind lipsa resurselor financiare. Asigurarea accesului la învățatură este primordială în ruperea cercului sărăciei și în promovarea unei incluziuni sociale reale.

Unul din principalele ținte ale Strategiei Europa 2020 este diminuarea sărăciei și excluziunii. Valorile finale ale obiectivelor României în perspectiva 2020, propune la capitolul promovarea incluziunii sociale, în special prin reducerea sărăciei, reducerea cu 580.000 a numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială.

3.2. Proiecții demografice la orizontul anului 2060²²

În cea mai recentă lucrare elaborată de INS (în anul 2013), "Proiectarea populației României la orizontul anului 2060", sunt prezentate posibilele schimbări în mărimea și structura populației, pe baza unor ipoteze privind viitoarele tendințe ale principalelor fenomene demografice (fertilitatea, mortalitatea și migrația externă), în contextul economic, social și legislativ național. Punctul de plecare îl constituie populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă, înregistrată în cadrul recensământului din octombrie 2011 și statistica curentă.

Datele prognozate în perspectiva 2060 evidențiază scăderea accentuată a grupelor de vârstă preșcolară (de 3-6 ani) și cea școlară (de 7-14 ani și 15-24 ani). Cea mai semnificativă reducere va fi la populația de vârstă preșcolară, în varianta cu migrație externă, unde se anticipează un minus de 52,5%. Pe celelalte segmente de vârstă sunt deasemenea pierderi importante, în jurul valorii de 49% (fig. nr. 15).

Fig. nr. 15

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

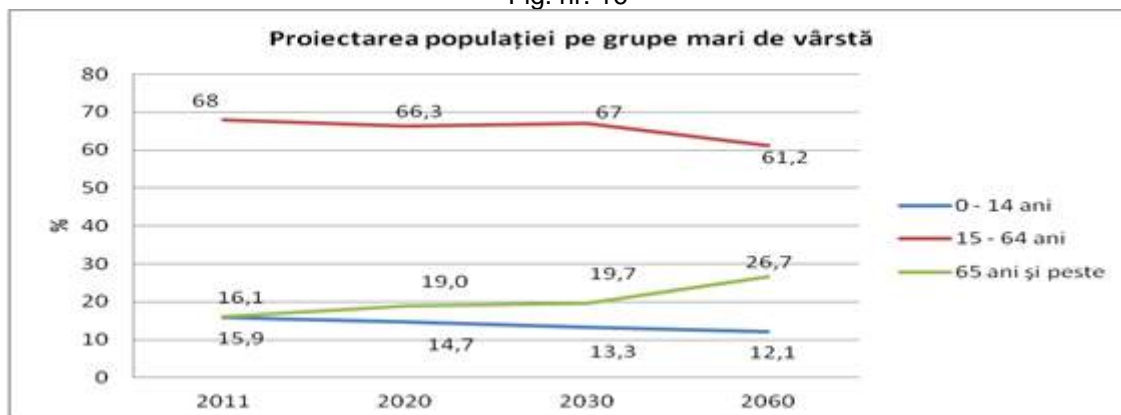
Pe fondul menținerii unor valori scăzute ale natalității și fertilității, precum și o dată cu înaintarea în vârstă a generațiilor, diferite ca mărime, structura pe grupe mari de vârstă a populației va continua să se modifice, în sensul reducerii numărului tinerilor și al creșterii numărului de persoane adulte și vârstnice.

Aceste modificări vor determina și diminuarea ponderii tinerilor (0-14 ani) în totalul populației, de la 15,9% la recensământul din 2011, la 12,1% în anul 2060. Aceeași tendință este prognozată și la populația adultă (15-64 ani), scăderea cea mai accentuată fiind posibilă în perioada 2030-2060 (de la 67% la 61,2%).

În viitor procesul de îmbătrânire demografică va continua, accentuându-se în timp. Pentru populația în vârstă de 65 ani și peste este anticipată o creștere numerică continuă, în mod corespunzător și ponderea în totalul populației crescând de la 16,1% în 2011, la 26,7% în 2060 (fig. nr. 16).

²² Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „02- Proiectarea populației școlare SVO” – pentru vizualizare clic [aici](#)

Fig. nr. 16

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

3.3. Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru IPT

- La nivel județean analiza situației actuale a identificat o scădere semnificativă a populației totale, determinată, în principal, de manifestarea superioară a mortalității, comparativ cu natalitatea și generarea unui spor natural negativ, precum și de fenomenul migrator al populației către alte zone.
- Analiza evoluției structurii pe grupe de vârstă a populației județului Dolj în perioada 2008-2015, relevă apariția unui proces lent, dar constant de îmbătrânire demografică cu implicații negative pentru economie și societate, fenomen caracteristic tuturor județelor componente, cauzat de rata scăzută a natalității, ce contribuie în mod direct la reducerea ponderii populației tinere. Datele statistice oficiale de la nivelul județului Dolj evidențiază faptul că sunt înregistrate creșteri ale ponderii populației numai pentru grupele de vârstă matură (peste 25 ani).
- Analiza evoluției grupelor de vârstă 10-14 ani, 15-19 ani și 20-24 ani, relevante pentru educație, arată scăderea ponderii pe toate aceste segmente, scăderi care sunt reflectate în mod direct planul de școlarizare propus/realizat la clasa a IX-a zi, unde s-au evidențiat scăderi importante în perioada analizată, mai ales la învățământul profesional și tehnic.
- Tendința de scădere accentuată a populației din grupa de vârstă 15-19 ani a constituit și una din cauzele de diminuare a cifrelor de școlarizare în învățământul superior și cel postliceal, atât în regiune, cât și la nivel național.
- În prezent, se remarcă preponderența populației rurale față de populația din mediul urban, pe toate grupele de vârstă școlară (10-14 ani, 15-19 ani și 20-24 ani), având drept consecință ruralizarea județului
- Populația de sex masculin este majoritară pe segmentul 10-24 ani (în jurul valorii de 51%), la nivel județului Dolj
- Rezultatele recensământului din 2011 arată că cel mai mare procent de populație fără școală absolvită este cea de etnie romă. Se impun măsuri remediale care să susțină educația și formarea în rândul acestei etnii, în sprijinul unei cât mai complete integrări în societate.
- Emigrația definitivă din județul Dolj a înregistrat o evoluție fluctuantă în perioada 1990-2014, numărul cel mai mare al plecaților definitivii fiind din grupa 25-64 ani
- Nu poate fi însă ignorat fenomenul îngrijorător al emigrației necontabilizate, în special în rândul tinerilor și al persoanelor calificate, cu tendință de accentuare pe termen mediu.

- În perspectiva anului 2060, pe fondul menținerii unor valori scăzute ale natalității și fertilității, precum și o dată cu înaintarea în vârstă a generațiilor, diferite ca mărime, structura pe grupe mari de vârstă a populației va continua să se modifice, în sensul reducerii numărului tinerilor și al creșterii numărului de persoane adulte și vârstnice.

4. Profilul economic regional

4.1. Evoluții și situația actuală. Principalii indicatori economici

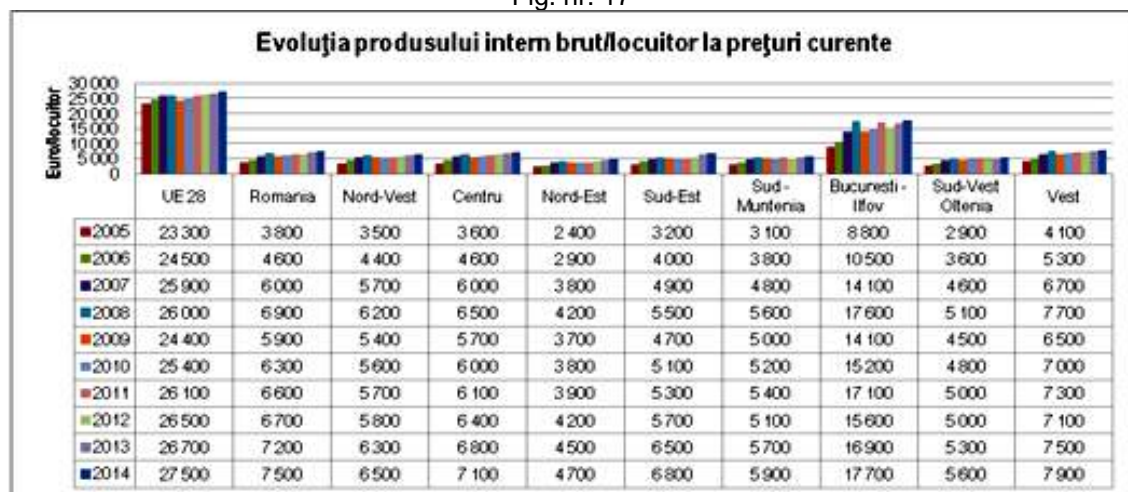
4.1.1. Evoluția produsul intern brut (PIB) și a valorii adăugate brute (VAB)²³

PIB-ul/locuitor este unul din indicatorii relevanți, destinat să ofere o imagine generală asupra competitivității și productivității economiei naționale/regionale, cu atât mai mult cu cât nu este influențat de diferențele existente între populațiile regiunilor.

Datele statistice oficiale furnizate de Eurostat arată că produsul intern brut/locuitor a avut, în Sud Vest Oltenia, o creștere continuă în perioada 2005-2008 (de la 2900 la 5100 euro), a înregistrat o cădere la 4500 euro în 2009, pentru ca după 2010 să crească în mod continuu până la 5600 euro în anul 2014, trendul fiind identic cu cel național. Valorile absolute sunt însă mult sub media națională pe întreaga perioadă de analiză, situând regiunea pe penultimul loc în țară (fig. nr. 17).

Și față de nivelul european, regiunea Sud Vest Oltenia înregistrează valori extrem de reduse în ceea ce privește acest indicator. Spre exemplu, în 2014, când a atins valoarea cea mai ridicată, PIB/locuitor regional reprezenta 20% din nivelul mediu înregistrat în țările Uniunii Europene (UE28).

Fig. nr. 17

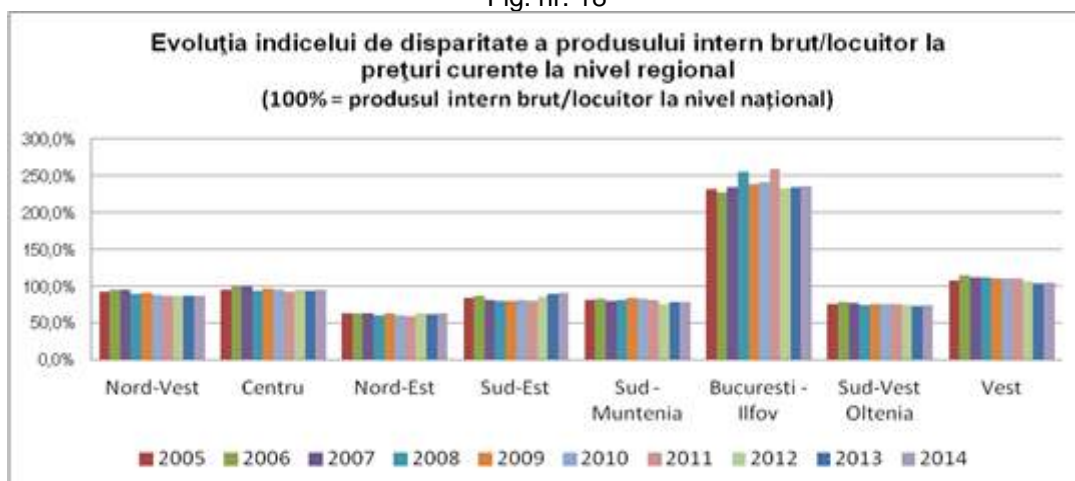

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Indicele de disparitate regional a avut în întreaga perioadă de analiză 2005-2014, valori sub 77%, cu excepția anului 2006 când a înregistrat o valoare ușor mai ridicată, respectiv 78,3%. Disparitățile interregionale sunt reflectate și prin prisma analizei valorilor acestui indicator în raport cu alte regiuni de dezvoltare; spre exemplu valoarea regională (SV Oltenia) a PIB/locuitor din anul 2014, este de 31,6% din valoarea înregistrată în București-Ilfov (unde s-a înregistrat maximul regional) (fig. nr. 18).

²³ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „01 ECONOMIE” – pentru vizualizare clic aici

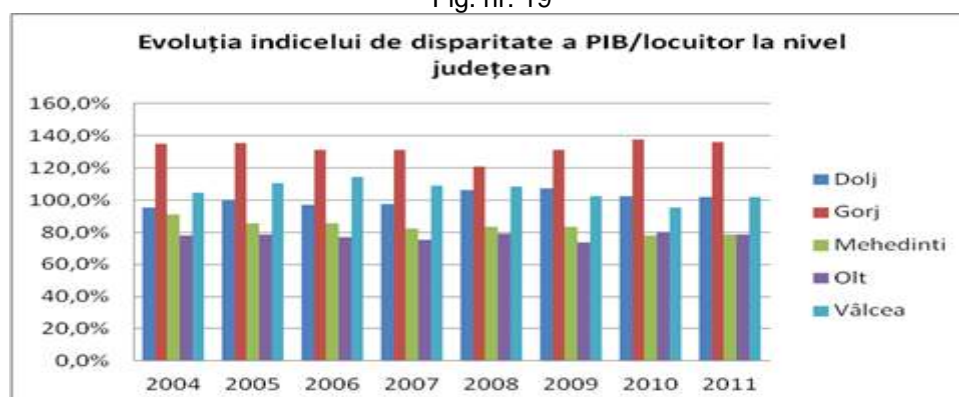
Fig. nr. 18

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Disparitățile se manifestă și la nivel intraregional. În perioada 2004-2011, pentru care sunt culese date oficiale, județul Dolj se situează pe locul doi în ceea ce privește valoarea a PIB/locuitor. (fig. nr. 19).

Fig. nr. 19

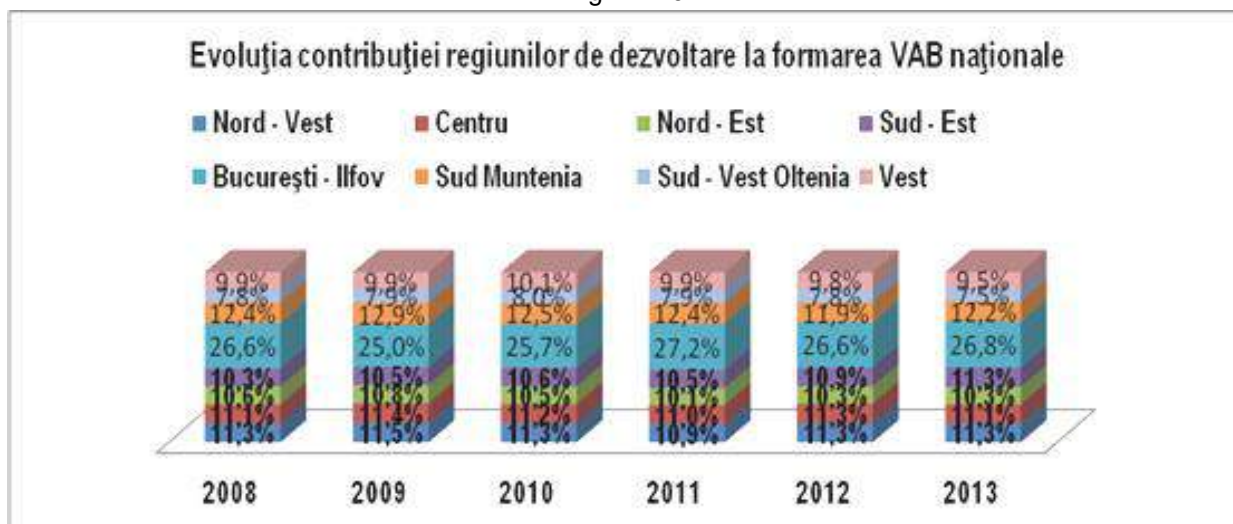

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Un alt indicator pe baza căruia se pot extrage concluzii cu privire la dezvoltarea economică regională este valoarea adăugată brută (VAB) care reprezintă valoarea nou creată (rezultată din valoarea noilor produse și servicii create minus valoarea consumului intermediar pentru producerea acestora).

Analizând evoluția contribuției regiunilor la formarea VAB națională, se observă că Sud Vest Oltenia are ponderea cea mai scăzută în perioada 2008-2013, pentru care există date oficiale disponibile. Studiul valorilor arată că, după o creștere cu 0,2% în perioada 2008-2010 (de la 7,8% la 8%), VAB regională a scăzut continuu în 2011-2013, ajungând la un procent de contribuție de 7,5% în anul 2013 (fig. nr.20).

Fig. nr. 20

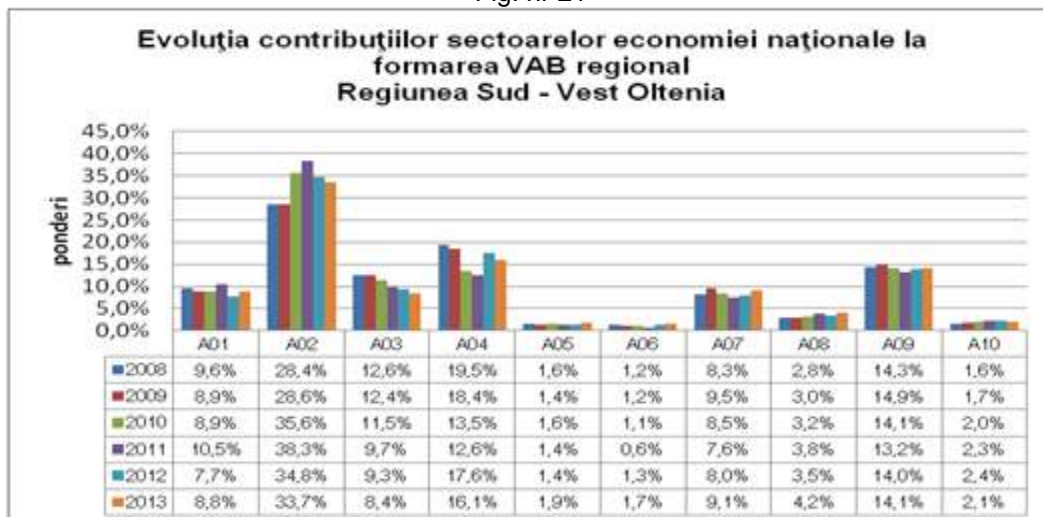
Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Activitățile economice existente în regiune au avut o contribuție diferită la formarea VAB regională. Datele oficiale ilustrează faptul că procentul cel mai mare de contribuție l-a avut sectorul industrie (A02) (inclusiv energie electrică și termică, gaze și apă, salubritate, gestionarea deșeurilor), cu peste 28% pe întreaga perioadă 2008-2013. Maximul de contribuție a fost atins de acest sector economic în anul 2011, când înregistrat un procent de 38,3% din total. Pe locul doi se situează activitatea A04- Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor, motocicletelor și a bunurilor personale și de uz gospodăresc, hoteluri și restaurante, transporturi, depozitare, urmată de activitatea de administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public, învățământ, sănătate și asistență socială (A09) și construcții (A03) (care a avut însă o scădere continuă, de la 12,6% la 8,4%) (fig. nr 21). Situația este similară și la nivelul județelor regiunii.

De remarcat este faptul că agricultura se situează încă la un nivel scăzut de contribuție regională la VAB (sub 10,5% pe întreaga perioadă) cu toate că există condiții favorabile dezvoltării agricole la nivel superior în zonă. Acest lucru a fost posibil din cauza nivelului scăzut de productivitate și al practicării în mare măsură a agriculturii de subzistență.

Sunt necesare măsuri active în scopul dezvoltării unor calificări din sectorul agricol, cât și de dezvoltare a infrastructurii educaționale agricole, de natură să dezvolte sectoarele direct productive din agricultură, inclusiv prin antreprenoriat.

Fig. nr 21

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

4.1.2. Dinamica generală a firmelor din Regiune - unități locale active²⁴

Informațiile furnizate de INS pentru perioada 2008-2014, oferă o imagine de ansamblu asupra evoluției firmelor din regiunea Sud vest Oltenia.

La sfârșitul anului 2008, erau înregistrate, la nivel regional, un număr de 40.835 unități locale active, număr care a început să scadă în anii următori, ajungând la 34.381 unități în anul 2011, fapt determinat în cea mai mare parte de apariția crizei economice care a afectat și țara noastră. Începând cu anul 2012 situația începe să se redrezeze, însă până în 2014 nu a reușit să recupereze terenul pierdut, astfel că în 2014 numărul a ajuns la 37.708 unități (fig. nr. 22).

Fig. nr 22

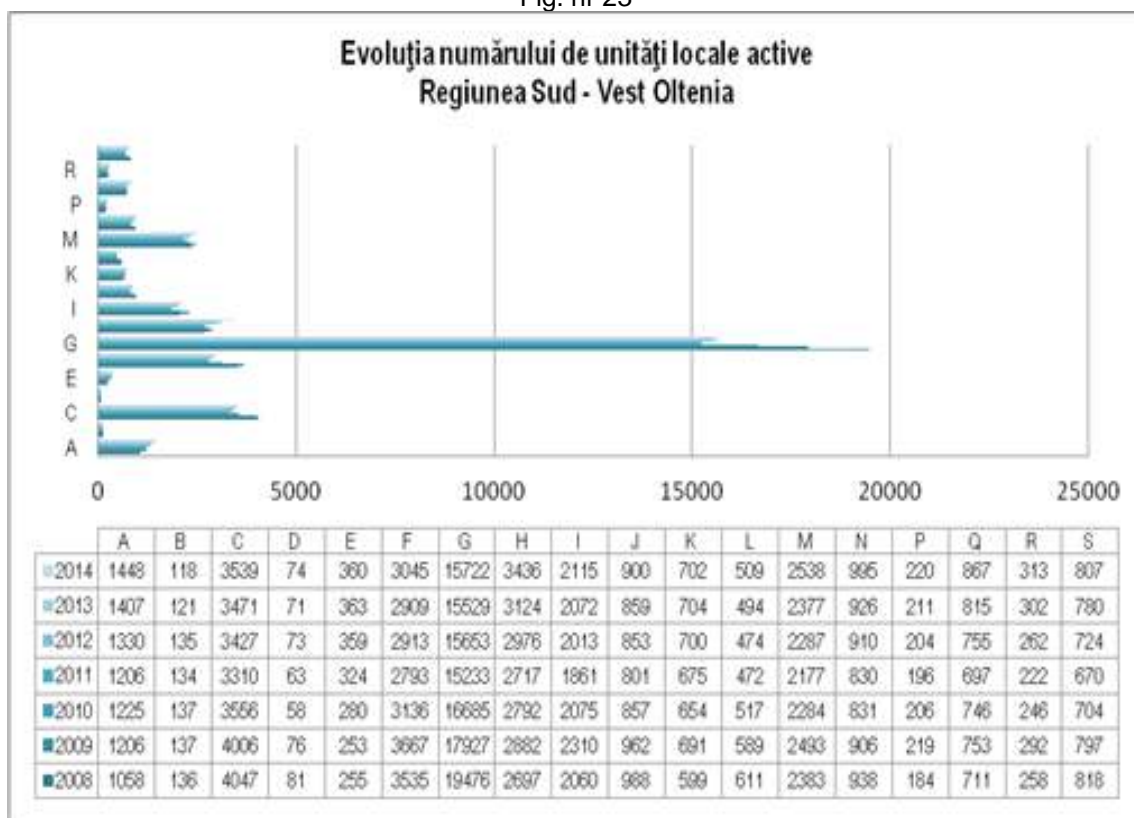
Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Analiza pe sectoare ale economiei naționale relevă faptul că numărul cel mai mare de firme s-a menținut în sectorul comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor (G) (chiar dacă a scăzut constant până în anul 2013), urmat de industria prelucrătoare (C), distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, construcții (F) și de transport și depozitare (H) (fig nr. 23).

În anul 2014 se observă o creștere a numărului de unități locale active la nivelul majorității sectoarelor economice din regiune. Situația pe județe prezintă aceleași tendințe ca și cele de la nivel regional.

²⁴ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „02 ECONOMIE” – pentru vizualizare clic aici

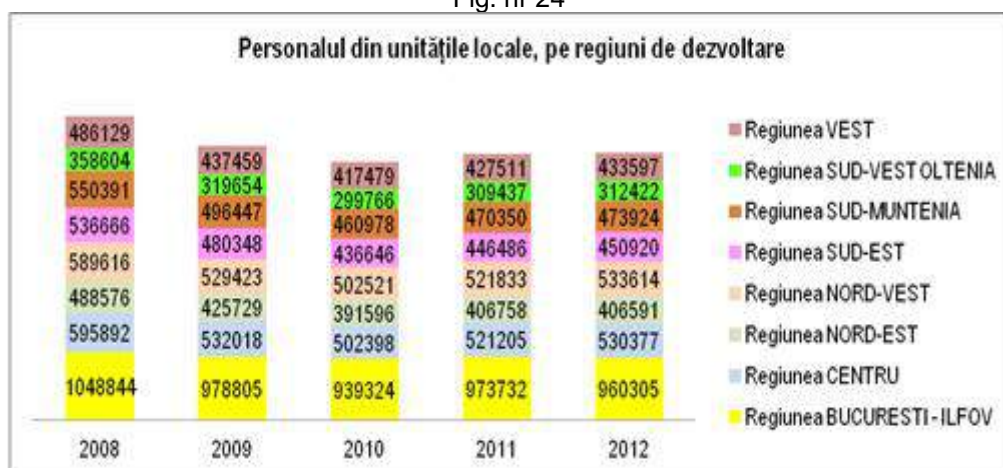
Fig. nr 23

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Numărul total de personal al firmelor din regiune a avut o evoluție similară cu cea de la nivel național, respectiv o scădere în perioada 2008-2010, urmată de o ușoară creștere în anii 2011-2012 (fig nr. 24). Pentru 2013 și 2014 nu sunt date disponibile.

Fig. nr 24

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Pe activități economice, datele oficiale sunt disponibile în perioada 2008-2014. Conform acestora, personalul cel mai numeros este în industria prelucrătoare (C), urmat de cei din comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor (G), din construcții (F) și din tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (K). Se remarcă o creștere a numărului personalului din transport și depozitare (H), depășind în perioada 2013-2014 personalul din construcții (fig. nr. 25, fig nr. 26).

Fig. nr 25

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Personalul din unitatile locale, pe activitati ale economiei nationale la nivel de sectiune CAEN Rev.2, județul Dolj

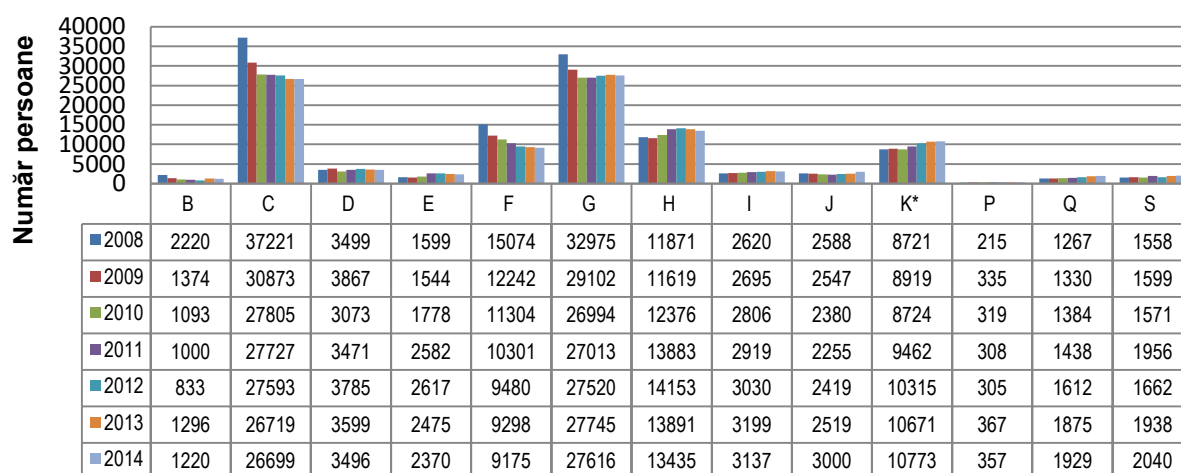
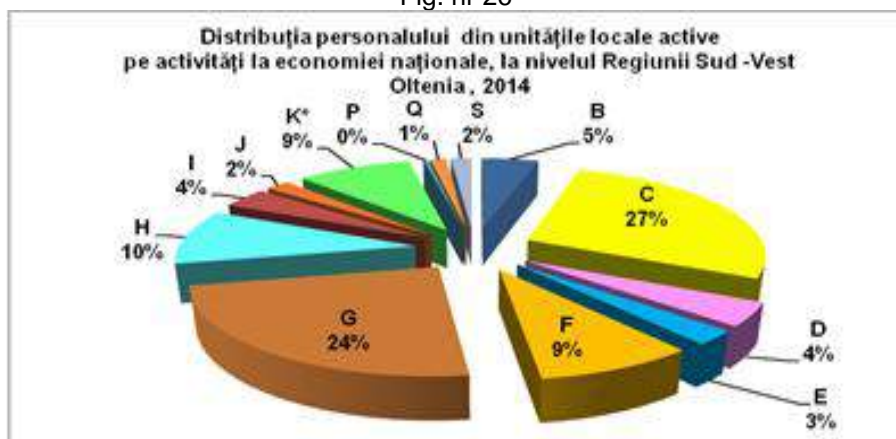

Fig. nr 26

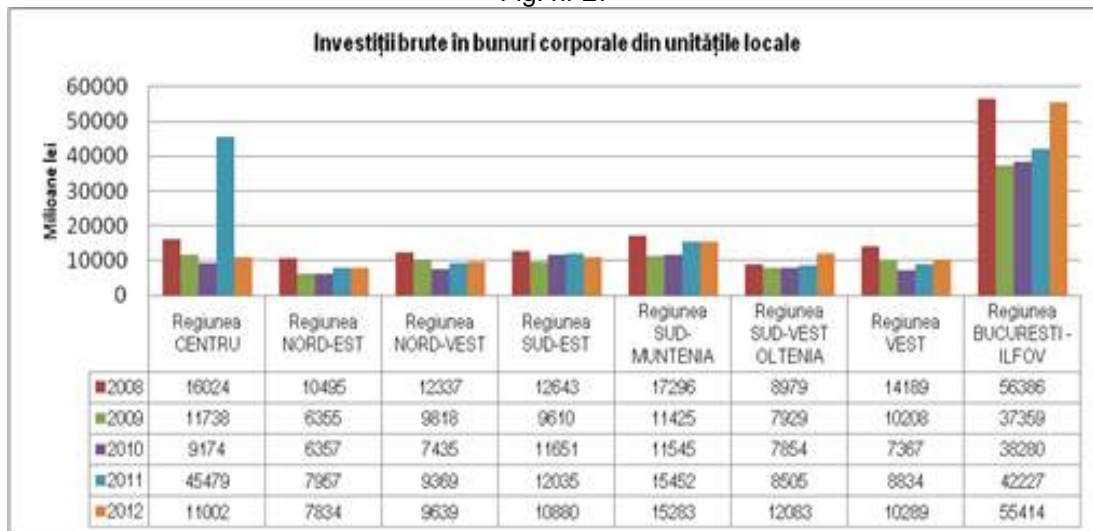
Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Județul Dolj urmează, în mare, trendul regional.

4.1.3. Dinamica generală a firmelor din regiune – investiții²⁵

Analiza investițiilor brute totale regionale în bunuri corporale pentru anii 2008-2012, pentru care există date oficiale, arată că acestea au cunoscut o creștere în această perioadă (de la 8979 mil lei în 2008, la 12083 mil lei în 2012). Valoarea investițiilor este însă scăzută față de nivelul național și față de regiunea București-Ilfov, care este pe primul loc din această perspectivă (fig. nr. 27).

Fig. nr 27

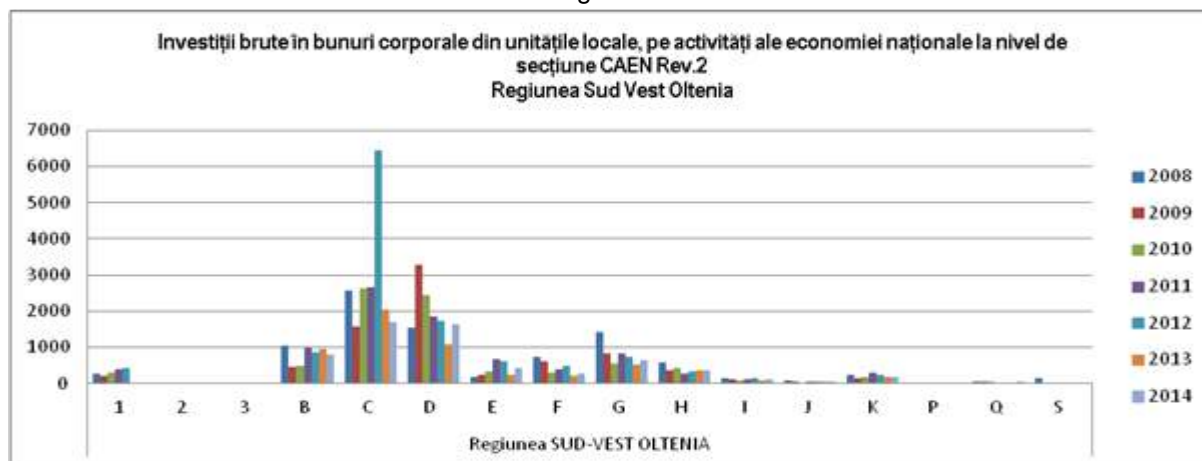

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Pe activități ale economiei naționale, nivelul cel mai ridicat al investițiilor brute este în industria prelucrătoare (C), urmată de cele în producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (D), industria extractivă (B) și comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor (G) (fig. nr.28). De remarcat este faptul că, deși încă la nivel modest, investițiile brute în agricultură (1) au crescut în ritm susținut în perioada 2009-2012 (pentru care avem date), fiind de altfel singurul sector cu creștere constantă de-a lungul acestei perioade.

Investițiile brute în învățământ s-au menținut la nivel modest, fiind chiar în scădere de-a lungul perioadei 2008-2014. Spre exemplu, în 2012, acestea reprezintă 0,04% din totalul investițiilor brute din regiune. Situația la nivel național prezintă aceleași caracteristici.

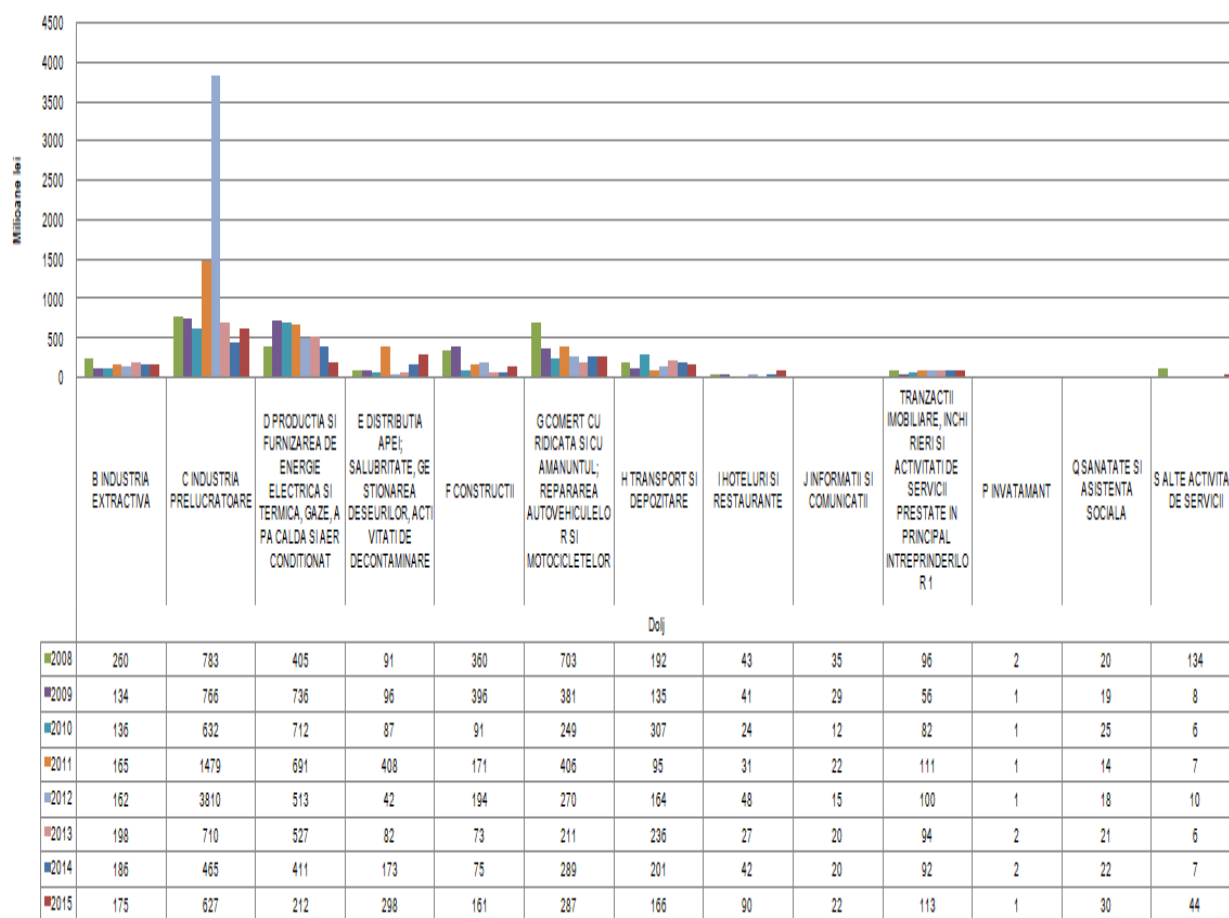
Fig. nr 28

²⁵ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „03 ECONOMIE” – [pentru vizualizare clic aici](#)

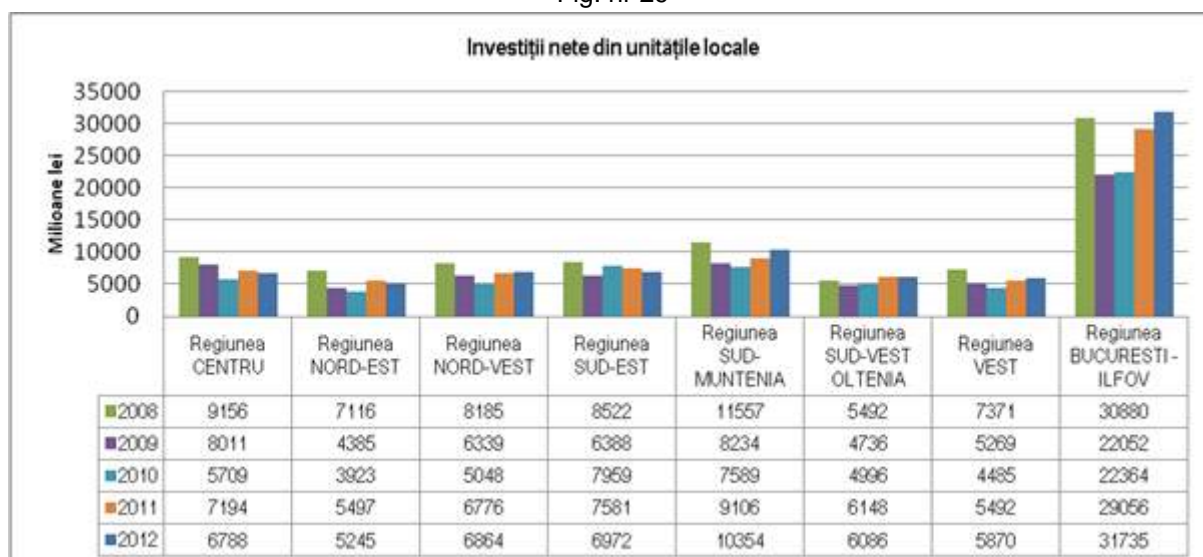
Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Investiții brute în bunuri corporale din unitățile locale, pe activități ale economiei naționale la nivelul sectoare CAEN Rev.2

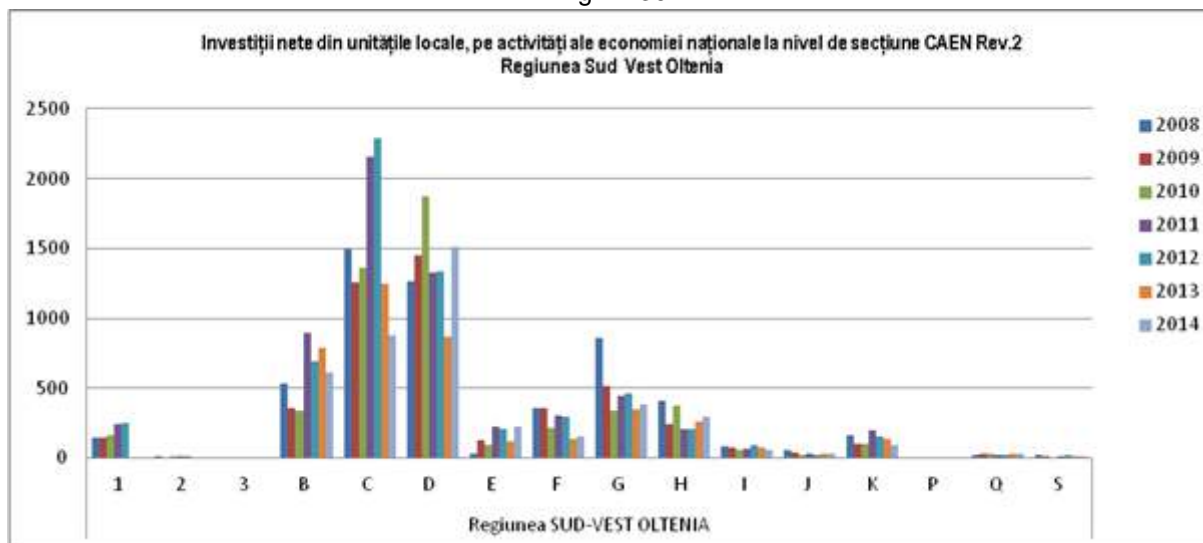
Investițiile nete urmăresc același trend cu cel al investițiilor brute, atât la nivel regional, cât și național (fig.nr 29 și fig. nr. 30).

Fig. nr 29

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Fig. nr 30

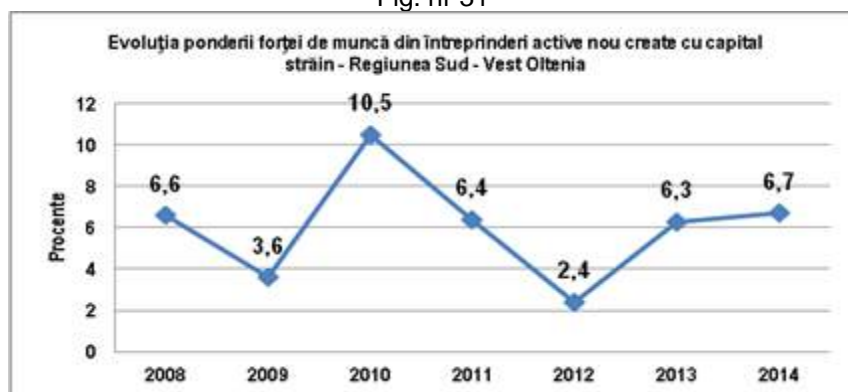

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

4.1.4. Demografia întreprinderilor - întreprinderile active nou create²⁶

Forța de muncă din întreprinderile active nou înființate cu capital străin, în perioada 2008-2014, a avut la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia o evoluție fluctuantă: de la 6,6% în anul 2008, a scăzut la 3,6% în 2009, pentru a crește din nou în anul 2010 la 10,5%. Perioada până în 2012 a fost una deficitară, ponderea forței de muncă scăzând la 2,4%. În anii 2013-2014 nivelul crește din nou, ajungând la un procent de 6,7%, foarte apropiat de nivelul din 2008 (fig. nr. 31). Aceste fluctuații au fost determinate și de situația de criză economică, ce a avut repercursiuni negative directe în activitatea firmelor.

Fig. nr 31

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Regiuni de dezvoltare	Nivel de instruire							
	Primar		Vocational		Gimnazial		Liceal si universitar	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
România	0.4	0.7	7.3	11.6	28.3	32.7	64	55
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	0.6	0	6	6.2	34	39.5	59.4	54.3

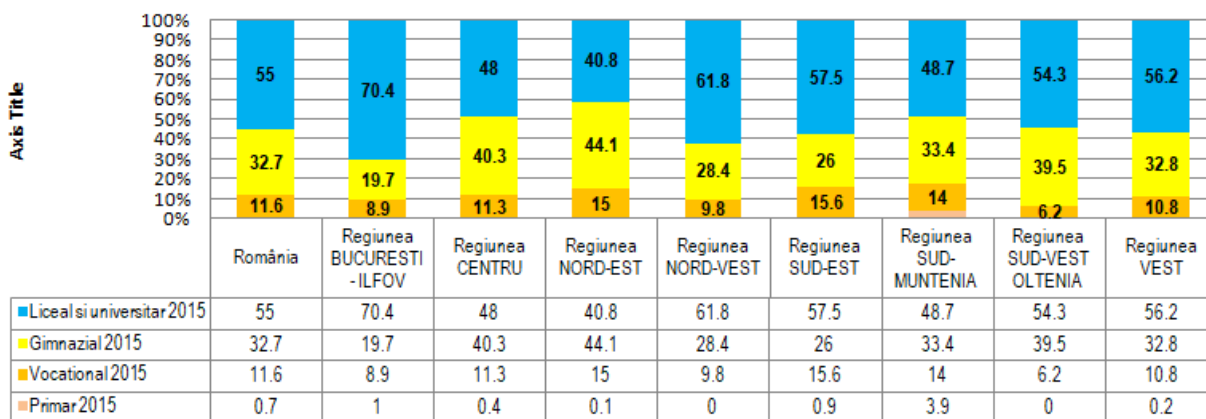
²⁶ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „04 ECONOMIE” – pentru vizualizare clic aici

În ceea ce privește profilul educațional al întreprinzătorilor, din analiza datelor oficiale disponibile pentru anul 2015, cele mai multe întreprinderi noi, la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia (ca și la nivel național), au fost inițiate de absolvenții de învățământ liceal și universitar (54,3% în SVO). Un procent de 39,5% din noii întreprinzători sunt absolvenți de gimnaziu, 6,2% de învățământ vocațional (fig. nr. 32).

Se poate trage concluzia că dezvoltarea unei afaceri proprii este susținută și de competențele dobândite și dezvoltate de-a lungul școlarității.

Fig. nr. 32

Distribuția întreprinderilor active nou create, după nivelul de instruire a fondatorului/managerului, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2015

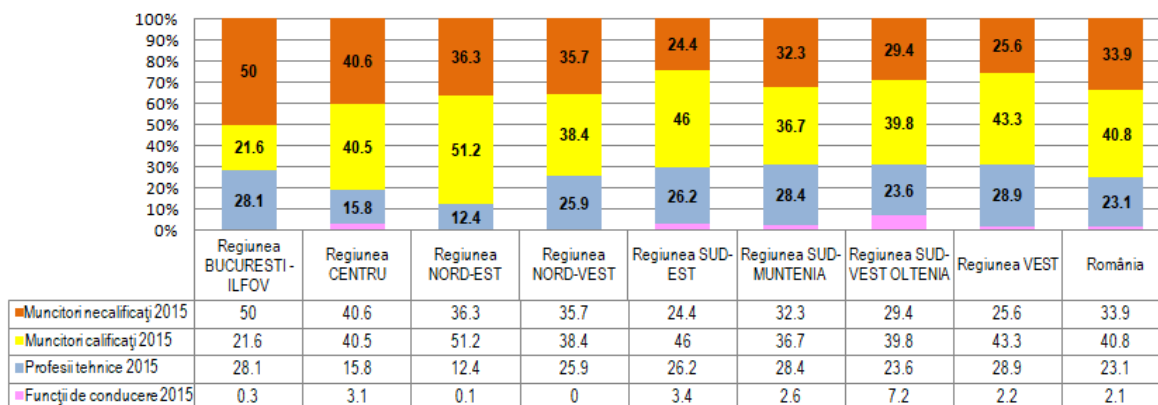
Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

În funcție de categoria socio-profesională anterioară a fondatorului/managerului întreprinderii, în regiunea Sud Vest Oltenia se observă că, în anul 2015, cele mai multe întreprinderi nou create sunt cele fondate/condușe de muncitori calificați (39,8%) și de necalificați (29,4%). Se observă o scădere a firmelor noi conduse de persoane cu profesii tehnice (23,6%). Procentul cel mai mic este cel al persoanelor care au deținut, anterior înființării întreprinderii, funcții de conducere (7,2%) (fig. nr. 33).

Fig. nr. 33

Regiuni de dezvoltare	Categorია socio-profesională							
	Funcții de conducere		Profesii tehnice		Muncitori calificați		Muncitori necalificați	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	11.1	7.2	37.7	23.6	22.6	39.8	28.6	29.4

Distribuția întreprinderilor active nou create, după categoria socio-profesională anterioară a fondatorului/managerului, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2015

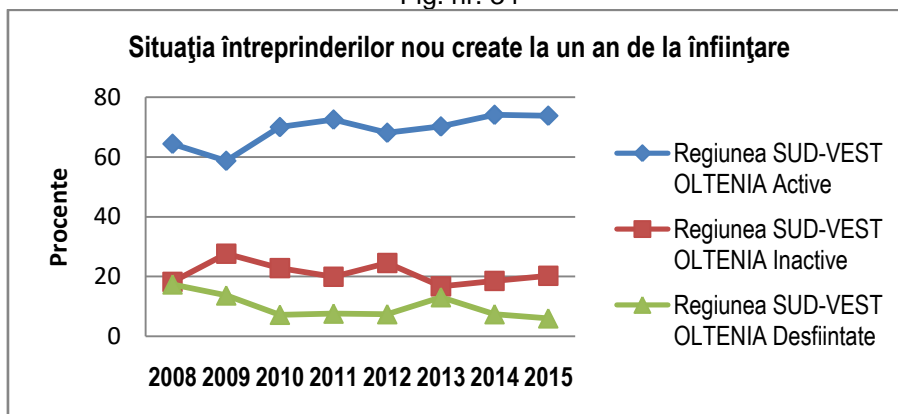

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Analizând situația întreprinderilor nou create la un an de la înființare, se constată că numărul întreprinderilor active a avut creșteri în perioadele 2009-2011 și 2012-2014. Perioada 2011-2012 a reprezentat o perioadă de stagnare în activitatea întreprinderilor noi, având în vedere creșterea numărului de firme noi inactive în acest interval. Procentul de întreprinderi desființate a avut un maxim în anul 2013 (13,1% din total), în restul perioadei de analiză fiind în scădere de la 17,4% în 2008 la 7,4 în 2014 (fig. nr. 34).

Ca o constatare generală, în perioada 2013-2014 a crescut numărul întreprinderilor active la nivelul tuturor regiunilor.

Fig. nr. 34

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

4.2. Proiecția principalilor indicatori economici ²⁷

Având ca atribuție principală elaborarea de prognoze privind dezvoltarea economico-socială a României pe termen scurt, mediu și lung pe baza tendințelor din economia națională și cea mondială, Comisia Națională de Prognoză elaborează periodic o proiecție a principalilor indicatori economico-sociali în profil teritorial. Cea mai recentă lucrare, apărută în mai 2016, furnizează informații referitoare la acești indicatori în perspectiva anului 2019. Prognoza în profil teritorial s-a realizat pe baza prognozei pe termen mediu 2015 – 2019, varianta de primăvară 2016, pentru Programul de Convergență.

Conform acestui document, evoluția prognozată a PIB/locuitor la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia, este în sensul creșterii acestuia până în 2019, plusurile fiind de minim 4,3% de la an an, începând cu anul 2016 (fig. nr. 35).

Fig. nr. 35

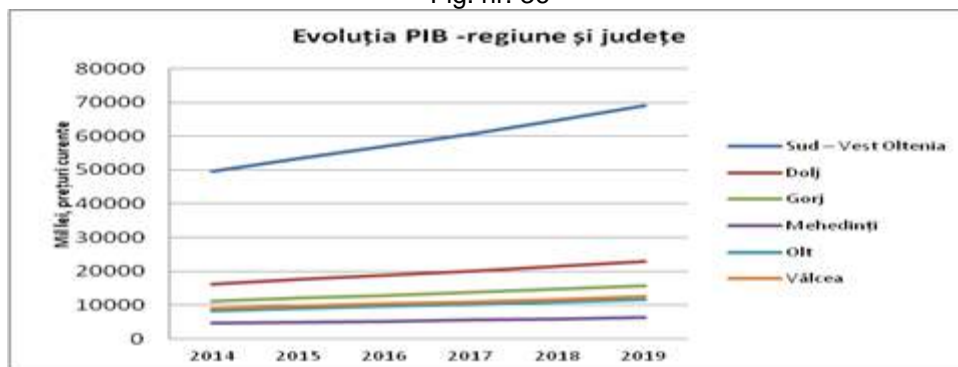
Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

²⁷ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa [„05 Prognoza profil teritorial mai 2016” – pentru vizualizare clic aici](#)

Creșterea PIB regional în 2019, față de valoarea din 2015 se preconizează a fi de 39,32%.

Proгноza PIB pe județe urmărește evoluția regională, o însemnată creștere față de anul 2015 a înregistrat județul Dolj (cu 40,07%) potrivit fig. nr 36.

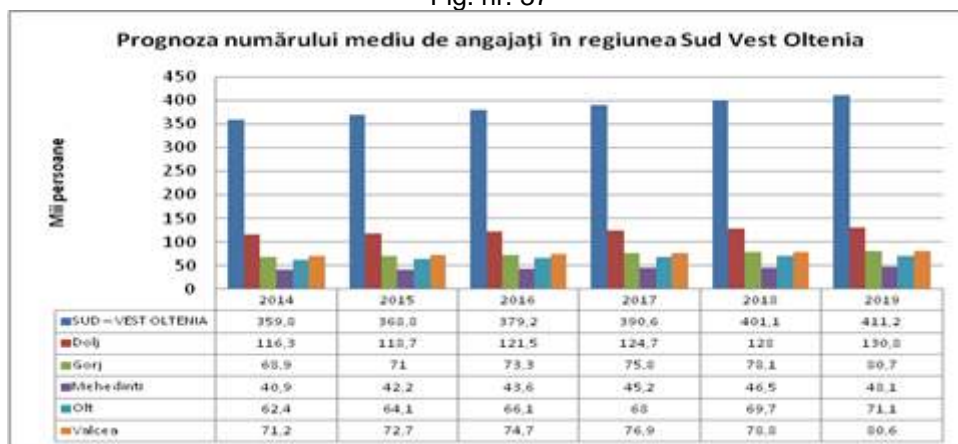
Fig. nr. 36

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Numărul mediu de angajați în județul Dolj va avea deasemenea un trend ascendent, fiind prognozată o creștere de 12,5% în 2019 față de 2015. (fig. nr. 37).

Fig. nr. 37

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Indicii de disparitate la nivel regional, calculați conform metodologiei Institutului Național de Statistică, prin raportarea nivelului regional la nivelul național, relevă faptul că se prognozează în medie o menținere a ponderii PIB/locuitor regional în PIB/locuitor național la valorile anterioare, respectiv în jurul valorii de 75% în perspectiva anului 2019 (fig. nr. 38).

Câștigul salarial mediu net lunar este prognozat a se situa la 89-90% din salariul net la nivel național, regiunea Sud Vest Oltenia situându-se în anul 2019 pe locul patru în topul regiunilor, după București-Ilfov, Vest și Sud Muntenia, din acest punct de vedere (fig. nr. 38).

Fig. nr. 38

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

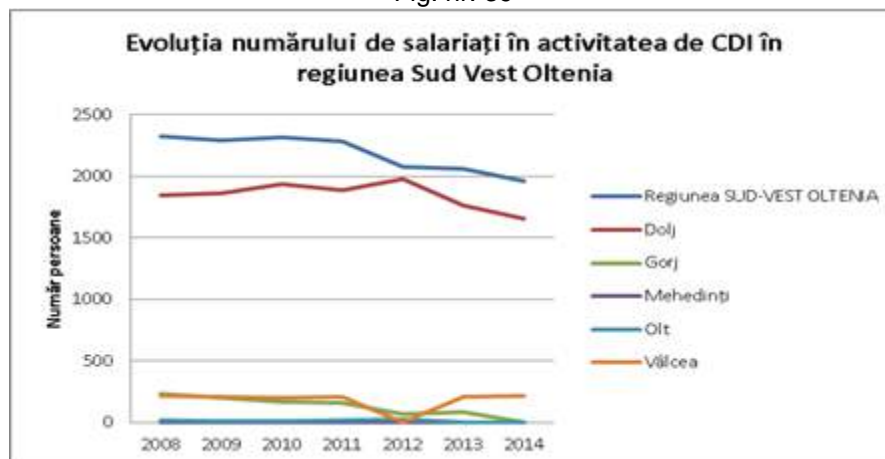
Comisia Națională de Prognoză evidențiază și un studiu al decalajelor regionale față de a doua cea mai dezvoltată regiune din țară, Vestul. Astfel, se prognozează că în 2019, Sud Vest Oltenia va avea încă un decalaj substanțial față de aceasta, PIB/locuitor estimându-se a fi la nivelul de 72,1% din cel regiunii Vest. Dat fiind dat fiind specificul său, nu a fost luată ca bază regiunea București - Ilfov.

4.3. Alte informații și informații parțiale

4.3.1. Cercetarea – dezvoltare

În regiunea Sud Vest Oltenia, conform datelor statistice oficiale disponibile în perioada 2008-2014, sectorul de cercetare-dezvoltare a avut un număr redus de salariați, sub 6% din totalul persoanelor implicate în acest sector la nivel național, iar în perioada 2011-2014 numărul se află în continuă scădere. Județul cu cel mai mare număr de cercetători este județul Dolj (fig. nr. 39), fapt în corespondență directă cu numărul de unități CDI din județe.

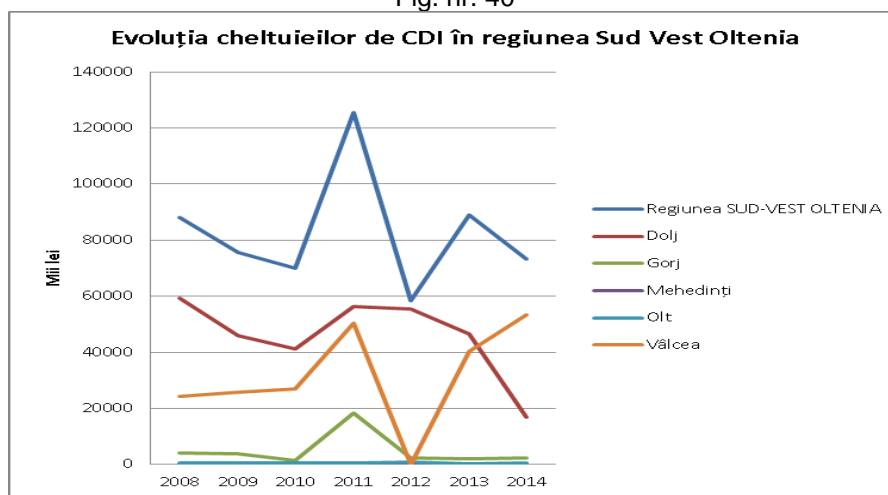
Fig. nr. 39

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Și cheltuielile au avut o evoluție modestă în anii 2008-2014, regiunea clasându-se pe ultimul loc în țară la acest indicator (fig. nr. 40). Județul Dolj a avut reduceri mari în acest sector.

Fig. nr. 40

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Conform PDR SV Oltenia 2014-2020, următoarele unități CDI sunt active în regiune:

- Județul Dolj: Institutul Național de Cercetare Dezvoltare și Încercări pentru Electrotehnică (ICMET) Craiova, IPA - CIFAT Craiova, Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Pomicolă Craiova, Stațiunea de Cercetări Agricole Șimnicu de Jos, Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Legumicolă Ișalnița, Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare pentru Cultura Plantelor de Nisipuri Dăbuleni, Stațiunea Didactică Experimentală Craiova;

În paralel cu unitățile de cercetare – dezvoltare, unele firme desfășoară propriile activități de cercetare - dezvoltare punând accentul pe dezvoltarea de noi produse de inovare (Artego SA Tg Jiu, Popeci Craiova, INDA Craiova, INAS Craiova, Softonic Craiova).

O mare parte din activitățile/specialitățile ce sunt bine dezvoltate în regiune nu sunt sprijinite prin activități de cercetare:

- Craiova nu dispune de instituții/centre de cercetare în domeniul medicinei (celelalte municipii mari beneficiază de astfel de centre de cercetare: București – 47, Cluj – 6, Iași – 4, Timișoara – 2, Târgu Mureș - 1);
- nu există centre de cercetare pentru industria textilă, bine dezvoltată la nivel regional (la nivel național există 16 centre de acest tip: 13 în București, 2 în Iași – unde există și o facultate specializată, 1 în Târgu Mureș);
- industria de mașini nu este sprijinită prin activități de cercetare; în România există 41 unități specializate de cercetare (București-16, Iași-3, Cluj 4, Timișoara-6, Pitești-1, Brăila-1, Ploiești-1, Câmpina-1, Brașov-4, Arad-1, Târgoviște-1, Galați-1, Câmpulung Muscel-1);
- industriile de construcții și de exploatare și prelucrare a lemnului nu sunt reprezentate în Oltenia în ceea ce privește cercetarea (PDR SVO 2014-2020, pag 179).

4.3.2. Industria

(informații preluate din PDR SVO 2014-2020, pag 268 - 290)

Sectorul industrial s-a dezvoltat la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia încă din prima jumătate a secolului XX, motiv pentru care toate oscilațiile acestui domeniu au avut efecte puternice și asupra populației. Închiderea unor unități industriale în zonele monoindustriale a determinat apariția unor grave probleme economice și sociale, în special în zonele amintite.

În cazul județului Dolj, printre firmele care concentrează importante resurse umane și financiare, sunt:

- Complexul Energetic Craiova S.A care are ca obiect de activitate producția și distribuția energiei electrice și termice și exploatarea minelor și carierelor de lignit; aceasta este compusă din 3 sucursale: Sucursala Electrocentrale Ișalnița, Sucursala Electrocentrale Craiova II și Sucursala Minieră Prigoria; CEZ Distribuție, care deservește șapte județe, respectiv Dolj, Gorj, Olt, Mehedinți, Vâlcea, Argeș și Teleorman; Ford România S.A a cărui activitate economică este aceea de fabricare a autovehiculelor de transport rutier;

4.3.3. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de mediu

Conform PDR Sud Vest Oltenia 2014-2020, regiunea Sud Vest Oltenia are o infrastructură de transport relativ bine dezvoltată, teritoriul regiunii fiind traversat de cinci drumuri europene: E70, E79, E81, E574 și E771 și trei axe prioritare ale rețelei europene de transport TEN-T (formate din fostele coridoare Pan-europene) care intersectează România și anume axa prioritară 7- rutieră (fostul coridor IV), axa prioritară 18 – Dunărea (fostul coridor VII) și axa prioritară 22-feroviară.

La sfârșitul anului 2012, în Oltenia existau 1970 km drumuri naționale în administrarea CNADNR și 83 km în administrarea municipiilor (19,79% din totalul drumurilor publice din regiune). Drumurile județene și comunale însumau la aceeași dată 8824 km, reprezentând 80,21% din total.

Deși în ultima perioadă, rețeaua drumurilor publice modernizate s-a extins, densitatea drumurilor publice la nivel național (35,1 km/100 km²) continuă să fie foarte scăzută, comparativ cu media UE 25 (110,1 km/ km²).

Nu există autostrăzi în regiunea SV Oltenia.

Rețeaua de căi ferate, de 988 km, reprezintă 9,16 % din totalul național. Liniile electrificate au o lungime de 507 km, reprezentând 51,31 % din lungimea căilor ferate ce străbat regiunea (peste media națională de 37,27 %) și 12,61% din totalul căilor electrificate naționale. Cu toate acestea, densitatea căilor ferate în regiune este cea mai mică din țară – 33,8 km/1000 km², fiind sub media națională (45,2 km/1000 km²). Principalul nod feroviar este Craiova având legături cu localitățile din regiune și din țară.

Din analiza datelor din cele 8 regiuni de dezvoltare rezultă că regiunea Sud-Vest Oltenia ocupă locul 7 în ceea ce privește lungimea totală a rețelei feroviare și are cea mai mică densitate a rețelelor feroviare din țară.

În ciuda provocărilor cu care s-a confruntat sistemul feroviar în ultimii ani, acesta are în continuare un potențial important de a contribui la dezvoltarea regiunii.

Cu toate acestea, zona de câmpie - de-a lungul Dunării, de la Drobeta Turnu Severin până la Calafat și de la Calafat până la Corabia, cât și regiunea deluroasă dintre Târgu Cărbunești și Ocnele Mari nu beneficiază deloc de rețea de cale ferată, iar între municipiile Tg-Jiu și Motru, nu există legătura directă.

Dificultățile în materie de transport vin din starea foarte proastă a infrastructurii, degradată constant sau foarte învechită în raport cu noile standarde, în unele cazuri inexistentă chiar. Situația infrastructurii este considerată principala problemă care provoacă disfuncționalități ale sistemului de transport (informații preluate din PDR SVO, pag.124-141).

Traficul pe căi navigabile este în exclusivitate realizat pe Dunăre. De-a lungul celor 1.075 km ai fluviului din România, în cele 20 orașe localizate pe malul românesc sunt de asemenea porturi fluviale din care 5 aparțin regiunii Oltenia: Orșova, Drobeta Turnu-Severin, Calafat, Bechet și Corabia. Pe lângă acestea, regiunea Oltenia mai dispune și de porturile din comunele: Svinița, Dubova (unde se află și portul Tisovița), Gruia, Cetate și Rast (PDR SVO, pag. 145).

Traficul aerian este asigurat prin aeroportul Craiova, administrat de Consiliul Județean Dolj. Dotarea tehnică a Aeroportului Craiova permite operarea în regim de

Aeroport Internațional, având în vedere cele mai recente lucrări de modernizare și achiziție de echipamente. Este deservit atât traficul de pasageri cât și mișcări aeronave în zona de Sud-Vest a României, destinațiile fiind atât în țară cât și internaționale. La momentul actual, aeroportul este în continuă dezvoltare, fiind adăugate noi rute și noi destinații (informații preluate din PDR SVO, pag.151-154).

Oltenia deține o rețea de 2.725 km de străzi (9,78% din totalul rețelei naționale), din care 1.777 km sunt modernizați (10,20% din totalul de km la nivel național modernizați).

În orașele din regiunea Oltenia transportul în comun este marcat de dificultăți. În cea mai mare parte acestea se datorează unui parc de mijloace de transport uzat fizic și moral, a unei rețele de străzi orașenești care datează de mai mulți zeci de ani având o lărgime insuficientă pentru a asigura un trafic fluent în condițiile creșterii numărului de automobile. Principalul mijloc de transport în comun îl reprezintă autobuzele și microbuzele, iar numărul călătorilor care utilizează mijloace ecologice de transport în comun (tramvai și troleibuz) reprezintă un procent de numai 18,57% în Oltenia, comparativ cu 40,75% în România și 70,48% în Regiunea Vest (PDR SVO, pag 158)

În privința infrastructurii de comunicații, regiunea Oltenia se afla în 2010 pe antepenultimul loc între regiuni în ceea ce privește dotarea gospodăriilor cu calculatoare. În vreme ce în regiunea București-Ilfov, în 27% dintre gospodării nu există calculator, în Sud-Vest Oltenia 55% dintre gospodării nu aveau un calculator.

La nivelul regional, doar 5% dintre gospodării aveau, la sfârșitul anului 2010, atât desktop cât și laptop, mult sub media în mediul urban la nivel național (11%) și puțin peste media mediului rural la nivel național (3%). În 5% dintre gospodăriile din regiune, exista la sfârșitul lui 2010 doar laptop sau minilaptop, sub media urbană națională (7%). Gradul mare de utilizare a internetului într-o locație educațională poate fi explicat inclusiv prin faptul că, în general, la nivelul României, nu există suficiente PC-uri la nivelul gospodăriilor individuale (PDR SVO, pag 167).

4.3.4. Agricultură

(informații preluate din PDR SVO 2014-2020, pag 384- 459)

Regiunile prezintă anumite particularități în ceea ce privește structura lor economică, ceea ce face ca anumite sectoare să joace un rol hotărâtor în dezvoltarea lor viitoare. Astfel economia regiunilor din sudul țării, cum este și regiunea Sud Vest Oltenia este influențată de evoluția sectorului agricol, acesta deținând în zonele respective ponderi importante, ceea ce face ca în anii cu condiții vitrege pentru agricultură creșterea produsului intern brut să fie influențată negativ.

Regiunea Sud Vest Oltenia, cu o suprafață agricolă de 1.797.633 hectare, se situează se afla pe locul 7 între regiunile țării deținând 12,32% din suprafața agricolă națională. Oltenia deține deasemenea locul 2 în ceea ce privește viile și pepinierele viticole, de 38.261 hectare, ca și pentru suprafața ocupată cu pomi și pepiniere pomicole (de 40.410 hectare) și locul 5 în privința suprafeței de păduri (872.508 hectare).

40,09% din populația ocupată în economia regiunii la sfârșitul anului 2011, era reprezentată de populația ocupată în agricultură. Ponderi superioare mediei regionale se înregistrau în județele Olt (48,09%), Mehedinți (46,77%) și Dolj (41,94%) și ponderi inferioare mediei regionale în județele Valcea (34,47%) și Gorj (28,43%).

Regiunea Sud-Vest Oltenia este de tip agricol echilibrat, cu ponderi mai ridicate ale culturilor de cereale și plante uleioase.

În regiune există unități de cercetare-dezvoltare în subordinea A.S.A.S. organizate ca institute, centre și stațiuni de cercetare-dezvoltare.

4.3.5. Turismul

(conform PDR SVO 2014-2020, pag 331-383)

Potențialul turistic al regiunii este diversificat, regiunea dispunând de arii protejate, parcuri naturale, munți, peșteri, zone rurale nepoluate, ape minerale și stațiuni balneare, pescuit și vânătoare, atracții culturale.

Baza o constituie turismul social, destinat persoanelor în vârstă și subvenționat de la bugetul de stat. Cu toate că regiunea dispune de resurse pentru turismul montan, speologic, balnear, rural, de vânătoare și pescuit, bazele de tratament aferente unor stațiuni balneare au un grad înalt de uzură și sunt neadaptate la standardele concurenței europene, infrastructura turistică în regiune putând fi caracterizată mai degrabă ca având un standard calitativ scăzut, inclusiv în ceea ce privește infrastructura de agrement precum și de o calitate slabă a serviciilor de cazare.

Turismul reprezintă pentru regiunea Sud-Vest Oltenia un sector economic care dispune de un valoros potențial de dezvoltare, neexploatat încă suficient și care poate deveni o sursă de atractivitate atât a investitorilor cât și a turiștilor (români și străini). Marele avantaj al acestei regiuni pentru dezvoltarea turismului este oferit de prezența resurselor naturale și culturale de o mare diversitate și armonios repartizate în teritoriu care dau posibilitatea practicării întregii game de forme de turism.

Valorificarea surselor de finanțare pentru dezvoltarea resurselor umane din domeniu, la nivel liceal, universitar și la nivelul formării profesionale continue a adulților constituie o oportunitate de dezvoltare a turismului în Oltenia, prin prisma îmbunătățirii serviciilor oferite și creșterea calității factorului uman care operează în turismul din regiune.

4.3.6. Dezvoltarea durabilă

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030 stabilește obiective concrete pentru trecerea, într-un interval de timp rezonabil și realist, la modelul de dezvoltare generator de valoare adăugată înaltă, propulsat de interesul pentru cunoaștere și inovare, orientat spre îmbunătățirea continuă a calității vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural.

Ca orientare generală, documentul vizează realizarea următoarelor obiective strategice pe termen scurt, mediu și lung:

Orizont 2013: Încorporarea organică a principiilor și practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor și politicilor publice ale României;

Orizont 2020: Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile;

Orizont 2030: Apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor UE.

Îndeplinirea acestor obiective strategice a avut în vedere pe termen mediu și lung, o creștere economică ridicată și, în consecință, o reducere substanțială a decalajelor economico-sociale dintre România și celelalte state membre ale UE.

În acest moment pot fi analizate rezultatele deja înregistrate, în raport cu obiectivele stabilite pentru orizontul 2013, și pot fi reconsiderate obiectivele rămase relevante pentru Orizontul 2020 și 2030; astfel, indicatorul sintetic prin care se masoară procesul de convergență reală, produsul intern brut pe cap de locuitor al României, era estimat să depășească în anul 2013 media UE din acel moment, să se apropie de media UE în anul 2020 și să fie ușor superior nivelului mediu european în anul 2030.

Direcțiile principale de acțiune, printre care se regăsește și educația și formarea profesională, detaliate pe sectoare și orizonturi de timp sunt:

Corelarea rațională a obiectivelor de dezvoltare, inclusiv a programelor investiționale în profil inter-sectorial și regional, cu potențialul și capacitatea de susținere a capitalului natural;

Modernizarea accelerată a sistemelor de educație și formare profesională, sănătate publică și servicii sociale, ținând seama de evoluțiile demografice și de impactul acestora pe piața muncii;

Folosirea generalizată a celor mai bune tehnologii existente, din punct de vedere economic și ecologic, în deciziile investiționale;

Anticiparea efectelor schimbărilor climatice și elaborarea atât a unor soluții de adaptare pe termen lung, cât și a unor planuri de măsuri pentru situații de criză generate de fenomene naturale sau antropice;

Asigurarea securității și siguranței alimentare;

Identificarea unor surse suplimentare de finanțare pentru realizarea unor proiecte și programe de anvergură, în special în domeniile infrastructurii, energiei, protecției mediului, siguranței alimentare, educației, sănătății și serviciilor sociale;

Protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural național; racordarea la normele și standardele europene privind calitatea vieții să fie însoțită de revitalizarea, în modernitate, a unor moduri de viață tradiționale, în special în zonele montane și cele umede.

În cadrul Temelor inter - și trans – sectoriale sunt abordate două sectoare de interes din perspectiva elaborării PLAI, și anume:

1.1. Educație și formare profesională și

1.2. Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, inovarea

Tabelul nr.1 prezintă mai jos pe scurt Obiectivele pe termen scurt, mediu și lung aferente acestor teme, cu exemple de direcții de acțiuni și măsuri.

Tabel nr. 1

Tema inter,- și trans,-sectorială		
	1.1. Educație și formare profesională	1.2. Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, inovarea
Orizont 2013 termen scurt Obiectiv național	Dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității prin corelarea educației și învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii și asigurarea oportunității sporite pentru participarea viitoare pe o piață a muncii modernă, flexibilă și incluzivă.	Atingerea mediei UE la indicatorii de bază ce descriu structura și performanța sistemului de cercetare, dezvoltare și inovare.
directii de actiune / masuri	-Conținuturi de educație socio-culturală pe teme locale și universale -Conținuturi de educație ambientală -Conținuturi de educație și formare tehnică și profesională prin competențe și pro- atitudini, abilități și aptitudini; etica în mijlocul dezvoltării durabilității sociale.	Crearea de cunoștințe și creșterea vizibilității internaționale a cercetării românești Creșterea competitivității economiei românești prin promovarea inovării Creșterea calității sociale a cercetării
Orizont 2020 - termen mediu Obiectiv național	Atingerea nivelului mediu de performanță al UE în domeniul educației și formării profesionale, cu excepția serviciilor în mediul rural și pentru grupurile dezavantajate, unde țintele sunt cele ale UE pentru 2010.	Încadrarea cercetării românești în fluxul principal al evoluțiilor științifice și tehnologice din UE; generalizarea activităților inovative; apariția unor centre de excelență cu impact internațional.
Directii de actiune / masuri	-Restructurarea ciclurilor de învățământ pe baza Cadrului Național al Calificărilor -Dezvoltarea capacității și inovației instituționale, -Profesionalizarea managementului educațional și școlar -Deschiderea sistemului formal de educație prin recunoașterea achizițiilor de învățare dobândite în contexte non-formale sau informale. -Dezvoltarea bazei instituționale și logistice a sistemului educațional național, -Creșterea calității procesului de formare a personalului didactic și de conducere din învățământ -Accentuarea pregătirii tinerilor pentru a se instrui pe tot parcursul vieții,	Se are în vedere perfecționarea, în continuare, a cadrului legislativ, regulatoriu și instituțional, dezvoltarea interfeței cu firmele inovative și promovarea cofinanțării cu capitalul privat. Cheltuielile publice pentru cercetare-dezvoltare-inovare în universități și unități specializate se vor ridica la cel puțin 3% din PIB.

	-Dezvoltarea unor programe de studiu diferențiate conform specificului regiunilor și nevoilor elevilor/ -Extinderea învățământului și formării profesionale de calitate în mediul rural, cultivarea egalității de șanse și atragerea în sistemul educațional a tinerilor din grupurile defavorizate. -Extinderea cooperării internaționale	
Orizont 2030- termen lung Obiectiv național:	Situarea sistemului de învățământ și formare profesională din România la nivelul performanțelor superioare din UE; apropierea semnificativă de nivelul mediu al UE în privința serviciilor educaționale oferite în mediul rural și pentru persoanele provenite din medii dezavantajate sau cu dizabilități.	Statoinicirea principalelor elemente ale societății și economiei bazate pe cunoaștere; contribuții esențiale ale cercetării românești la realizarea obiectivelor complexe ale dezvoltării durabile.
Directii de actiune / masuri	-Principiile și practicile dezvoltării durabile vor fi încorporate organic în ansamblul politicilor educaționale -Eficiența internă și externă a sistemului de educație va fi în continuare obiectivul principal.. -Metodologia de evaluare, certificare și atestare a calității actului educațional se va alinia la procedurile de raportare la reperatele de performanță adoptate în Uniunea Europeană -Extinderea în continuare a cooperării internaționale.	

Sursa: Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030

4.4. Principalele concluzii din analiza mediului economic. Implicații pentru ÎPT

Diminuarea disparităților interregionale în ceea ce privește sectoarele economice trebuie susținute și prin educație și formare de calitate, care să ofere absolvenților posibilitatea să acceadă pe piața muncii și în același timp să își dezvolte aptitudinile antreprenoriale.

- Planurile de școlarizare trebuie să reflecte, prin structura ofertei - proporțional cu nevoile pieței muncii - diversitatea activităților industriale, ponderea crescută a serviciilor, importanța construcțiilor și nevoile de dezvoltare a agriculturii.
- Adaptările structurale din economie presupun competențe adecvate și o mobilitate ocupațională sporită (inclusiv intersectorială) a forței de muncă. Se desprind două direcții de acțiune la nivel regional și local:

- aplicarea riguroasă a standardelor de pregătire profesională;
- adaptări prin curriculum în dezvoltare locală (CDL).

- Ponderea crescândă a IMM reclamă din partea ÎPT un răspuns adecvat la nevoile specifice IMM, de adaptabilitate crescută a forței de muncă la sarcini de lucru diverse, prin:

- asigurarea unei pregătiri de bază largi, competențe tehnice generale solide
- consolidarea pregătirii profesionale, indiferent de calificare, cu competențe specifice economiei de piață (competențe antreprenoriale, tehnici de vânzări, marketing, etc.)

- promovarea învățării pe parcursul întregii vieți

- Ca răspuns la schimbările tehnologice și organizaționale induse de investițiile străine și cerințele de competitivitate, trebuiesc avute în vedere:

- Creșterea numărului de absolvenți cu nivel 3 de calificare
- Limbile străine

- Formarea unor competențe adecvate pentru: noile tehnologii, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare

- Colaborarea între școli pentru calificările care presupun competențe combinate, de exemplu: tehnice și comerciale/economice, tehnice – artistice

- IT (design, grafică, publicitate, pagini web) etc.

- Formarea continuă a profesorilor în parteneriat cu întreprinderile, pentru adaptarea rapidă la cerințele de competențe specializate ale angajatorilor

- Parteneriatul școală-operatori economici - indiferent de domeniul de pregătire, trebuie să reflecte:
 - diversitatea categoriilor de agenți economici (pe clase de mărime, tipuri de capital, etc.) și de activități producătoare de bunuri și servicii.
- Sunt necesare măsuri active în scopul dezvoltării unor calificări din sectorul agricol, cât și de dezvoltare a infrastructurii educaționale agricole, de natură să dezvolte sectoarele direct productive din agricultură, inclusiv prin antreprenoriat.
- Nivelul ridicat al investițiilor din industria prelucrătoare, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, comerț, agricultură, turism vor trebui susținute de dezvoltarea calificărilor profesionale din aceste domenii, care să furnizeze forța de muncă necesară.

5. Piața muncii la nivel regional

5.1. Evoluții și situația curentă - principalii indicatori ai pieței muncii conform anchetei forței de muncă în gospodării (AMIGO)

5.1.1. Structura populației, după participarea la activitatea economică, pe grupe de vârstă, sexe și medii²⁸

Populația activă din regiunea Sud-Vest Oltenia număra, în 2015, 900 mii persoane, reprezentând 9,83% din populația activă a țării.

Analiza cifrelor din perioada 2002-2015 arată o reducere cu 22,55% (în 2015 față de 2002) a populației active la nivelul regiunii, procent mult mai mare față de reducerea la nivel național, de 9,12% în aceeași perioadă. Scăderea este aproape constantă pe perioada analizată, excepție făcând anii 2006, 2008 și 2014 când s-au înregistrat ușoare creșteri ale numărului de persoane active față de anii precedenți.

Pe sexe, situația este similară, scăderea fiind mai evidentă pentru populația activă feminină (29,9% scădere față de 16,2% în cazul populației masculine).

Pe medii rezidențiale, analiza relevă faptul că, în mediul urban, populația activă a crescut numai în perioada 2002-2006, iar în restul perioadei a de analiză a avut o evoluție a fost fluctuantă, însă tendința generală a fost de diminuare. Procentul total de scădere în 2015 față de 2002 a fost de 12,1%. În mediul rural situația a fost și mai drastică, scăderea în 2015 față de 2002 ajungând la 29,5%.

Atât pe sexe, cât și pe medii rezidențiale, scăderile de la nivelul regiunii sunt mult peste cele de la nivel național, fapt de natură să conducă la dezechilibre majore în ceea ce privește asigurarea forței de muncă în sectoarele economice.

Rata de activitate totală a avut o evoluție oscilantă la nivelul regiunii în perioada 2002-2014, în jurul valorii de 66%, diminuările și creșterile nedepășind 2% de la un an la altul, similar nivelului național. O situație diferită a fost înregistrată, însă, în anul 2015, când rata de activitate regională a scăzut cu circa 4 % față de anul precedent (de la 66,8% la 62,9%).

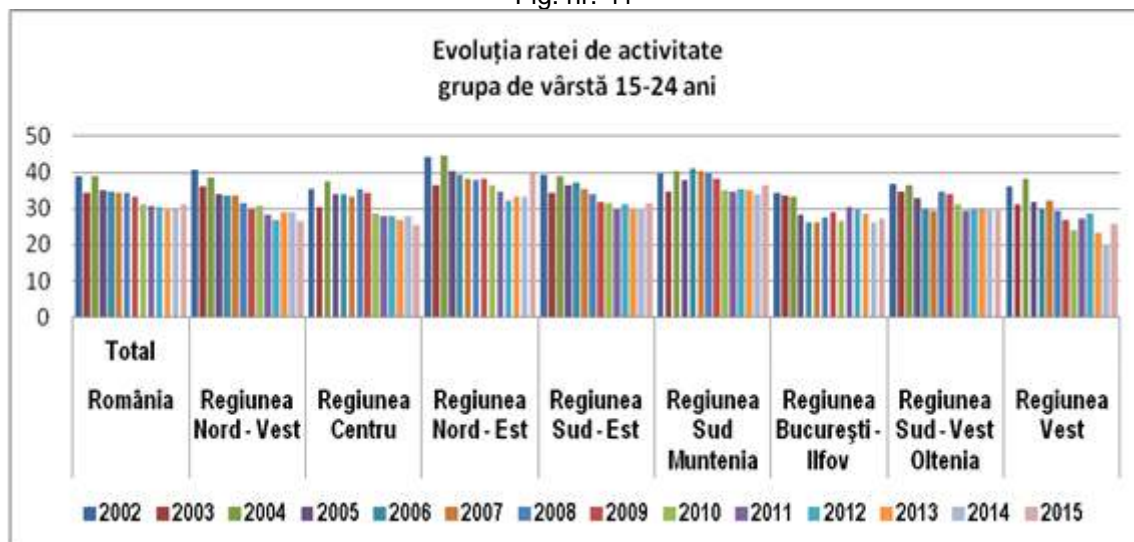
Analiza pe sexe relevă faptul că rata de activitate a populației feminine din Sud Vest Oltenia a scăzut cu 13,3% în anul 2015, față de anul 2002, cea mai însemnată scădere anuală fiind de 5,5% (în 2015 față de 2014). Rata de activitate pentru populația masculină regională a avut evoluții fluctuante însă a rămas în 2015 la aceeași valoare ca și în 2002 (72,5%), procentul fiind considerabil mai mare față de rata de activitate pentru populația feminină (care a avut în 2015 valoarea de 52,9%).

²⁸ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 a,b PIATA MUNCII” – pentru vizualizare clic [aici](#)

Rata de activitate în mediul urban a avut deasemenea evoluții fluctuante, cu un maxim în 2014, de 62,2%, crescând ușor în 2015 față de 2002 (cu 1,3%), procentul de creștere fiind mult sub cel de la nivel național, de 8,9%. În mediul rural rata de activitate a înregistrat scăderi continue din 2002, cea mai semnificativă fiind în 2015 față de 2014 (de la 71,3% la 65,1%). Situația este similară și la nivel național, însă procentul de scădere este mai mic de la un an la altul.

Din punct de vedere al educației și formării profesionale este relevantă rata de activitate a tinerilor din grupa de vârstă 15-24 ani. La nivel regional acest indicator are valori sub 37%, cea mai ridicată valoare fiind în 2002, de 36,8%, sub media națională, de 38,9% (fig. nr. 41).

Fig. nr. 41

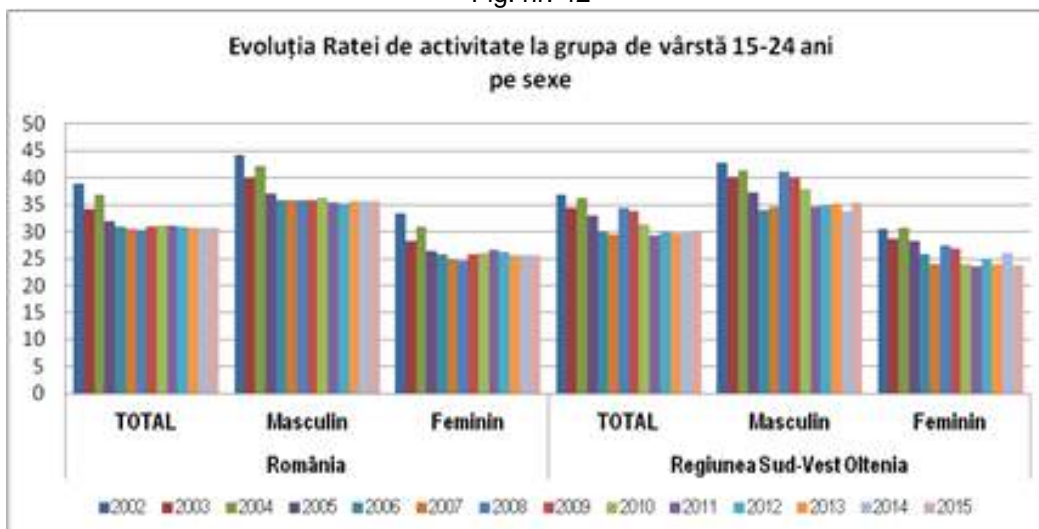

Sursa: INS Anuare statistice / Cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO).

Tendința de scădere a ratei de activitate a tinerilor s-a manifestat cel mai acut în perioada 2002-2007 la nivel regional, în mod similar cu nivelul național; în anul 2008 în regiune s-a înregistrat o creștere semnificativă, de 5% față de anul anterior (de la 29,5% la 34,5%), pentru ca în perioada următoare să înregistreze diminuări continue, astfel că în anul 2015 rata regională de activitate a tinerilor era de 29,9%, sub media națională, de 30,8%.

Pe sexe, analiza cifrelor relevă faptul că rata de activitate pentru populația masculină de 15-24 ani este mai mare decât pentru populația feminină, ca și la nivel național, pe toată perioada de analiză 2002-2015, iar din punct de vedere al evoluției cifrelor urmăresc, în general, evoluția ratei totale de activitate, cu un maxim în 2008, la ambele sexe, peste mediile naționale (fig. nr 42). În 2015, procentele de la nivel regional și național erau aproximativ egale în cazul populației masculine (35,5% și 35,6%), pe când în cazul populației feminine procentul regional de activitate, de 23,8%, era sub cel național, de 25,7%.

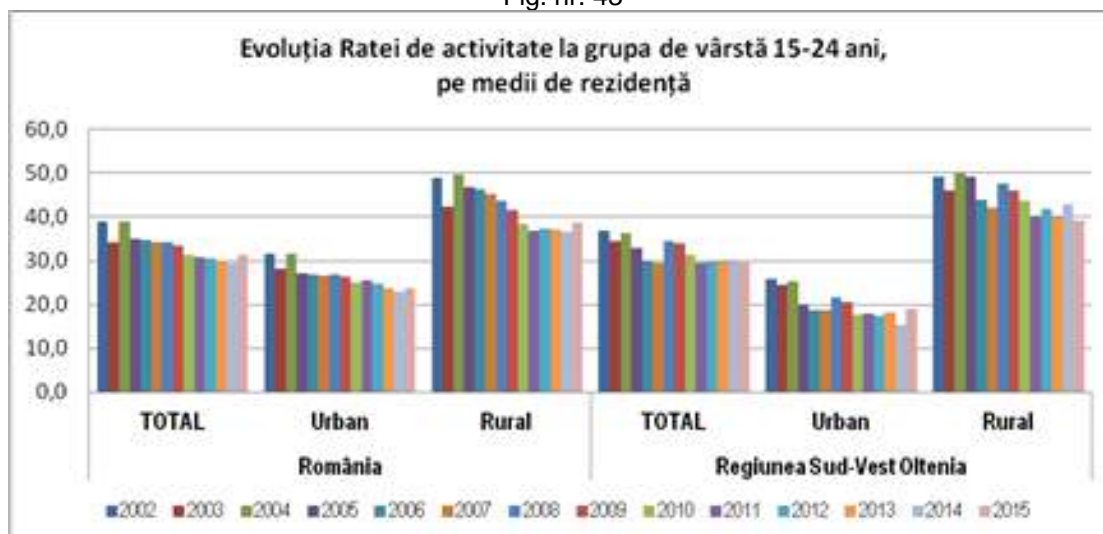
Fig. nr. 42

Sursa: INS Anuare statistice / Cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO)

În intervalul 2002-2015, rata de activitate a tinerilor în mediul urban are valori mai mici decât media totală la nivel regional, în timp ce în mediul rural procentul depășește media regională. Situația este similară cu cea de la nivel național pentru cea mai mare parte a perioadei de analiză. De remarcat este faptul că, în 2015, deși rata de activitate totală pentru 15-24 ani este sub media națională, procentul de activitate în mediul rural în regiune l-a depășit pe cel național similar (39,1% în rural Sud Vest Oltenia, față de 38,7% în rural pe țară) (fig. nr. 43)

Fig. nr. 43

Sursa: INS Anuare statistice / Cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO)

5.1.2. Structura populației ocupate, după nivelul de educație, pe grupe de vârstă, sexe și medii²⁹

Cu un număr de 809 mii **persoane ocupate**, în anul 2015, regiunea Sud Vest Oltenia deținea 9,48% din totalul populației ocupate a României, cifrele arătând o descreștere continuă a ocupării în perioada 2002-2007, urmată de o ușoară creștere în 2008, pentru a scădea apoi constant până în 2014. În anul 2015 s-a înregistrat cea mai mare scădere a populației ocupate față de anul precedent (cu 109 mii persoane). 25,3% este procentul de scădere pe întreaga perioadă de analiză 2002-2015.

²⁹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 a,b PIATA MUNCII” – [pentru vizualizare clic aici](#)

Populația ocupată de sex masculin era preponderentă în 2015 (457 mii bărbați, față de 352 mii femei), în perioada 2002-2015 fiind înregistrată aceeași tendință de scădere ca și la nivel național. Procentele de scădere la nivel regional sunt însă mult mai mari decât cele pe țară: populația ocupată masculină din regiune a scăzut cu 21%, față de numai 3,6% diminuare la nivel național, iar populația ocupată feminină a scăzut cu 30,2% în regiune, față de 12,3% procentul de diminuare pe țară.

Cifrele privind populația ocupată pe medii de rezidență, în perioada 2002-2015, arată că în mediul rural numărul de persoane ocupate este mai mare decât în mediul urban pe întreaga perioadă 2002-2015, însă de-a lungul timpului s-au înregistrat diminuări mai însemnate în rural (scădere de 34,1%) față de urban (scădere de 10,6%) în perioada analizată. În comparație cu nivelul național, unde s-a înregistrat o creștere de 1,2% a populației ocupate urbane, regiunea Sud Vest Oltenia a continuat să piardă din acest punct de vedere.

Rata de ocupare totală a populației de 15-64 ani din regiunea Sud Vest Oltenia a avut în intervalul 2002-2014 o evoluție oscilantă în jurul valorii de 60% (plus sau minus max 2%). Ca și în cazul ratei de activitate, în anul 2015 a avut loc o diminuare însemnată, de circa 6% față de anul precedent (56,2% în 2015 față de 62,1% în 2014) ca rezultat al unor dezechilibre structurale accentuate, cât și a deficitului de performanță economică și competitivitate.

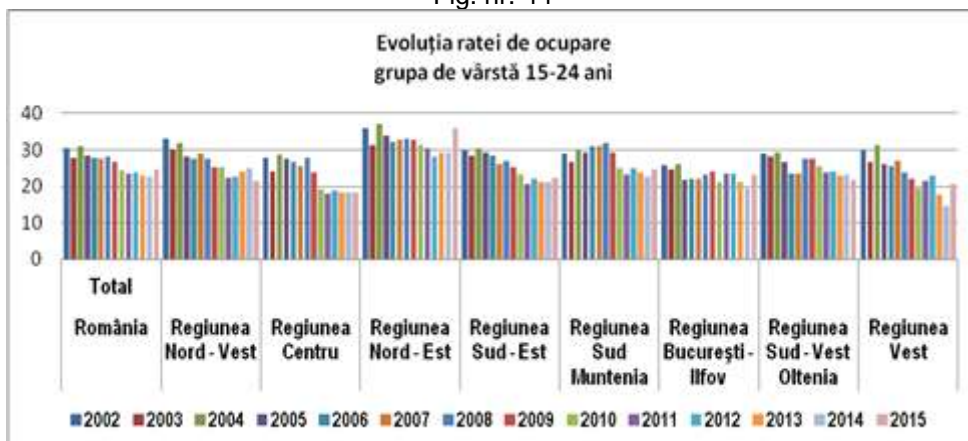
În ceea ce privește diferențierea pe sexe, este de remarcat faptul că rata de ocupare a populației de sex feminin este mai scăzută față de cea a populației de sex masculin cu peste 10 puncte procentuale. Această diferență se menține pe întreaga perioadă analizată. În comparație cu nivelul național, unde se constată o creștere a populației ocupate atât masculine cât și feminine, la nivelul regiunii tendința este de descreștere a procentului de ocupare pentru ambele sexe.

Analiza pe medii rezidențiale relevă faptul că rata de ocupare a fost mai mare în mediul rural decât în mediul urban pe întreaga perioadă 2002-2015. Însă modificări au survenit în ambele medii: dacă în anul 2002 valorile acestui indicator erau mult diferite (70,9% în rural față de 52,3% în urban), în 2015 procentele sunt mult mai apropiate ca valoare (58,3% în rural și 54% în urban). În restul perioadei diferențele se mențin la peste 12%. Analiza evoluției pe medii în intervalul 2002-2015 a cifrelor arată, atât la nivel regional cât și la nivel național, că singura categorie care înregistrează creșteri ale procentelor este cea a populației ocupate urbane.

Pe parcursul ultimilor ani se constată o subocupare care afectează populația feminină și pe cea din mediul rural.

Grupa de vârstă 15-24 ani este analizată din perspectiva accesului acesteia pe piața muncii. Rata de ocupare pentru această categorie a avut valori reduse, sub 30%, situându-se mult sub procentele totale de ocupare în întreg intervalul 2002-2015. Scăderea procentului de populație tânără ocupată s-a manifestat și mai acut în perioada 2011-2015, astfel că procentul total de scădere în 2015 față de 2002 este de 7,2% (fig. nr. 44).

Fig. nr. 44

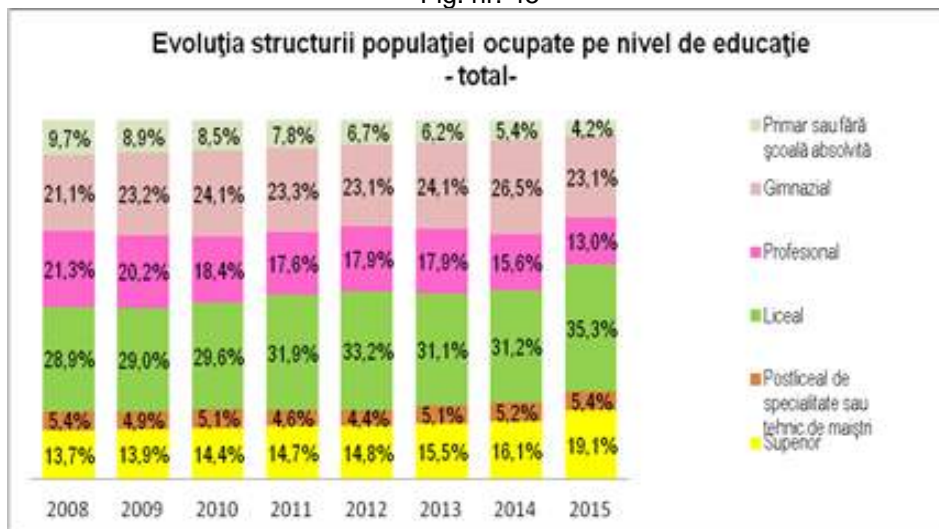

Sursa: INS Anuare statistice / Cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO)

Analiza structurii populației ocupate totale din regiunea Sud Vest Oltenia în funcție de nivelul de instruire arată că în perioada 2008-2015 a scăzut constant procentul de populație cu nivel de educație primar sau fără școală absolvită, în timp ce procentul de populație ocupată cu nivel de instruire liceal a crescut, ajungând la 35,3% în 2015. În același timp, a scăzut procentul de populație ocupată cu instruire de nivel profesional (13% în 2015) (fig. nr 45). Aceste evoluții sunt urmarea faptului că în perioada anilor școlari 2009/2010-2013/2014 nu s-a alocat cifră de școlarizare la învățământul profesional după clasa a VIII-a, toți absolvenții de gimnaziu îndreptându-se exclusiv spre liceu.

Procentul de populație cu nivel de pregătire postliceal a avut mici fluctuații de-a lungul perioadei analizate, în limita a 1%, ajungând în 2015 la același nivel din 2008 (5,4%).

Fig. nr. 45

Sursa: INS Anuare statistice / Cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO)

Analiza pe sexe a populației ocupate din regiune relevă următoarele aspecte: cel mai mare procent de populație de sex masculin are pregătire de nivel liceal, care, de altfel, a crescut în intervalul anilor 2008-2015, ajungând în 2015 la 37,9%. A fost în creștere, desemenea, procentul de populație ocupată masculină cu educație de nivel gimnazial și superior, scăzând, în același timp, procentul celor cu nivel de educație profesional și primar sau fără școală absolvită.

În ceea ce privește populația ocupată de sex feminin, tendințele de-a lungul perioadei de analiză sunt în general similare cu cele ale populației masculine.

Prin comparația valorilor procentuale pe perioada de analiză între cele două sexe, se observă procentul superior al femeilor cu nivel de educație gimnazială și primară, față de bărbați și, deasemenea, al absolventelor de învățământ superior. Populația ocupată masculină este superioară, ca procent, pe segmentele educație profesională și liceală.

La nivel regional, analiza pe medii de rezidență pune în evidență faptul că, în mediul urban, a fost în creștere populația cu nivel de pregătire liceal, postliceal și superior, descrescând procentul celor cu nivel de pregătire scăzut.

În mediul rural, însă, a crescut, pe întreaga perioadă 2008-2015, procentul de populație ocupată cu nivel scăzut de pregătire, preponderent gimnazial, iar absolvenții de învățământ postliceal și superior s-au menținut la valori reduse, chiar dacă cifrele au fost în creștere. Spre exemplu, în 2015, numai 1,6% din populația ocupată rurală avea nivel de educație postliceal și numai 6,3% nivel universitar.

Analiza comparativă a populației ocupate pe medii rezidențiale, conduce la concluzia că, încă, în mediul rural, este la valori apreciabile nivelul scăzut de educație. Sunt necesare măsuri care să susțină accesul la educație de nivel mediu și superior pentru persoanele rezidente din mediul rural, inclusiv reorganizarea rețelei școlare de nivel profesional și liceal.

5.1.3. Șomajul de lungă durată³⁰

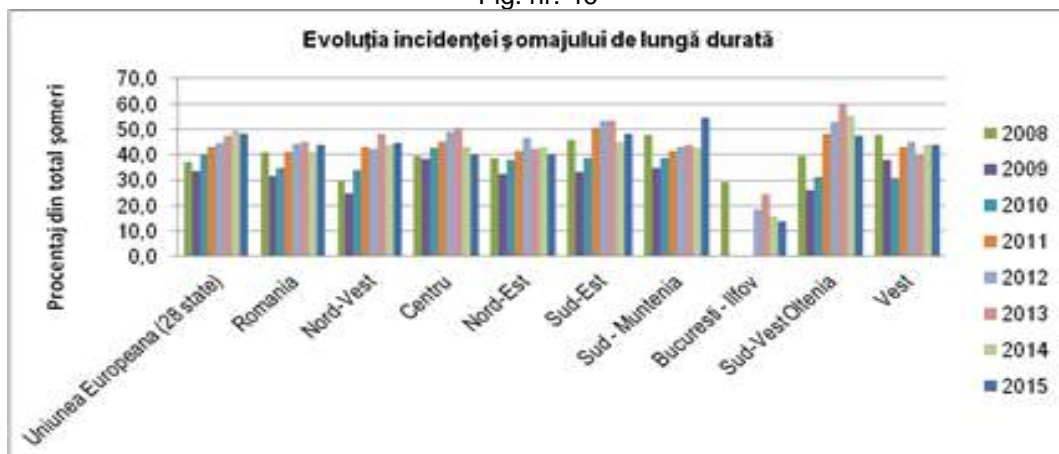
Ca urmare a dezechilibrelor de pe piața muncii (unde oferta de forță de muncă este superioară cererii) și de pe piața bunurilor și serviciilor (unde producția este inferioară cererii) apare fenomenul șomajului.

Conform datelor furnizate de Biroul Internațional al Muncii, numărul de persoane de minim 25 ani fără un loc de muncă timp de 12 luni și peste, a crescut la nivel național și la nivel regional, în perioada 2009-2013, în special pe fondul manifestării crizei economice, situație similară cu cea la nivel european. După anul 2013 șomerii de lungă durată (SLD) au scăzut ușor ca număr în Europa și în România, însă la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia s-a înregistrat o acutizare a fenomenului, în anul 2015 înregistrându-se cel mai mare număr de șomeri de lungă durată din întreaga perioadă de după 2008.

În rândul șomerilor, cei de lungă durată dețin un procent important, în Europa procentul maxim fiind atins în 2014 (49,4% din total), iar în România și în Sud Vest Oltenia în 2013 (45,2% din total la nivel național și 59,8% în regiune- cel mai mare procent din întreaga țară). Cifrele arată că nici în anii următori situația la nivel regional nu s-a îmbunătățit foarte mult, procentajul SLD din total șomeri, deși în scădere, s-a menținut totuși la niveluri ridicate: 55,4% în 2014 și 47,6% în 2015 (fig. nr. 46).

³⁰ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 h PIATA MUNCII” – [pentru vizualizare clic aici](#)

Fig. nr. 46

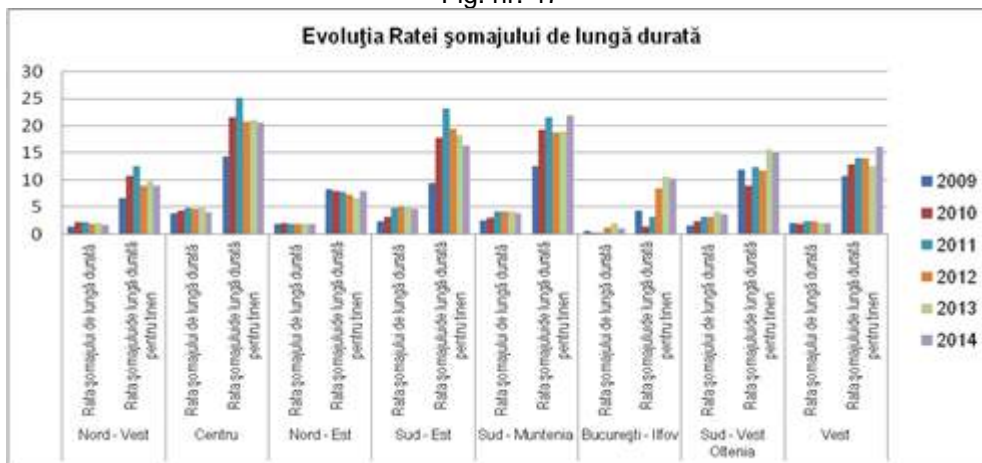

Sursa: INS Anuare statistice / Cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO)

Analiza pe medii rezidențiale și pe sexe conduce la concluzia că șomajul de lungă durată este mai acut în rândul populației din mediul urban și în rândul bărbaților.

Rata șomajului de lungă durată (6 luni și peste) pentru tinerii de 15-24 ani a depășit cu mult rata totală în perioada 2009-2014, maximul fiind atins în anul 2013 (15,7%) (fig. nr. 47).

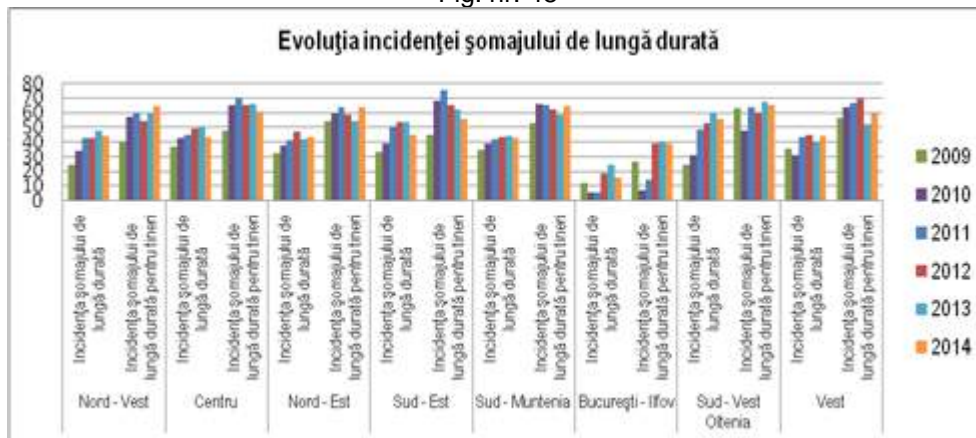
Fig. nr. 47

Sursa: INS Anuare statistice / Cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO)

Incidența șomajului de lungă durată pentru tineri a avut o evoluție similară, peste 60% din numărul total de SLD fiind din grupa de vârstă 15-24 ani (fig. nr. 48). Analiza conduce la concluzia că, încă, un procent semnificativ de tineri absolvenți nu își găsesc un loc de muncă.

Fig. nr. 48

Sursa: INS Anuare statistice / Cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodării (AMIGO)

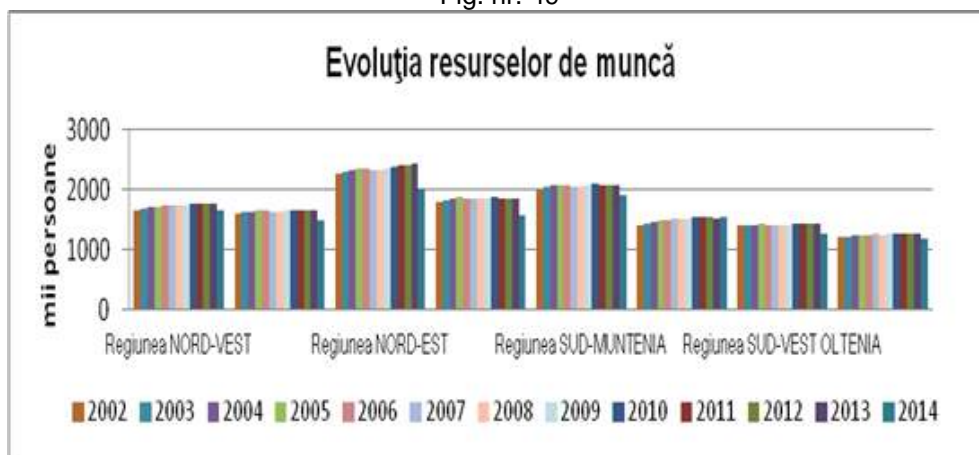
Analiza pe sexe și pe medii rezidențiale a șomajului de lungă durată în rândul tinerilor conduce la concluzia că, per ansamblu, fenomenul se manifestă în egală măsură și în rândul populației masculine ca și în rândul populației feminine, în mediul urban ca și în mediul rural. De remarcat sunt valorile mari, peste 50%, ca și în cazul ratei totale a șomajului de lungă durată.

5.2. Evoluții și situația curentă - principalii indicatori ai pieței muncii conform balanței forței de muncă (BFM)

5.2.1. Structura populației după participarea la activitatea economică³¹

În regiunea Sud Vest Oltenia, numărul de persoane care desfășoară o activitate economică s-a menținut în intervalul de timp 2002-2013 peste valoarea de 1.400.000 persoane, cu evoluții fluctuante. Anul 2014 a marcat o scădere accentuată a resurselor de muncă la nivel regional (de la 1431,7 mii persoane la 1260,6 mii persoane) situație similară nivelului național (fig. nr 49).

Fig. nr. 49

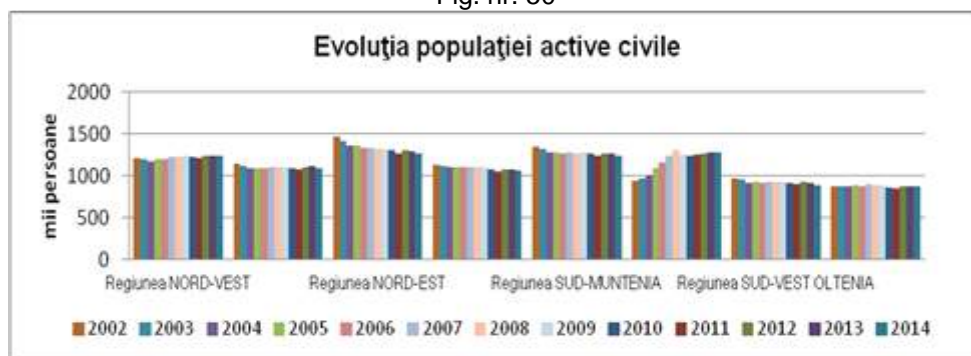

Sursa: INS-Balanța forței de muncă

Reprezentând potențiala forță de muncă din regiune, **populația activă civilă** era în anul 2002 în număr de 970,2 mii persoane, rata de activitate a resurselor de muncă (raportul dintre populația activă civilă și resursele de muncă) fiind 69,4%. De-a lungul acestei perioade, din punct de vedere numeric, populația activă a avut o tendință generală de scădere. În anul 2014, era în număr de 886,7 mii persoane, însă rata de activitate a crescut ușor la 70,3% din cauza scăderii demografice (fig. nr. 50 și fig nr. 51). Situația este similară nivelului național.

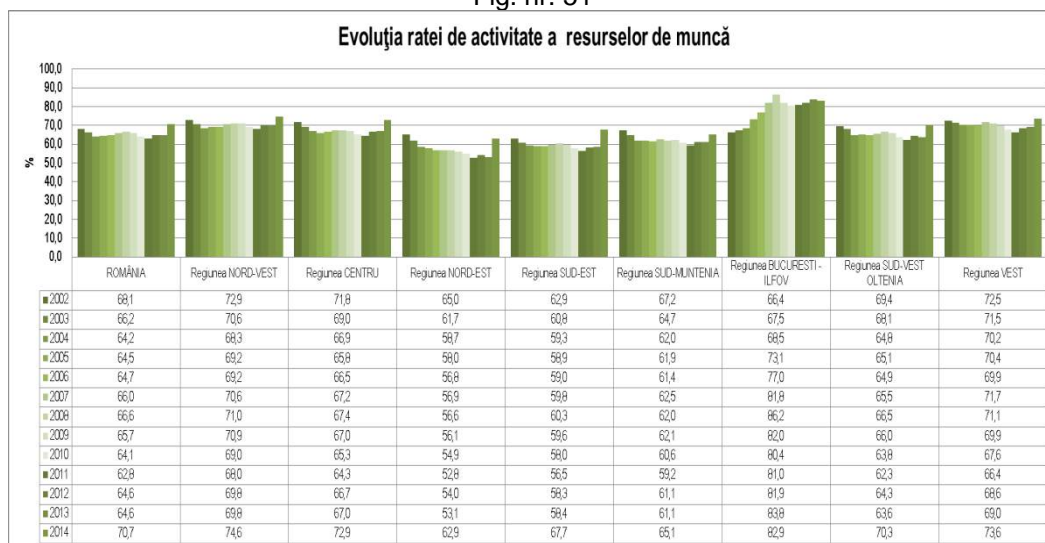
³¹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 c PIATA MUNCII” – [pentru vizualizare clic aici](#)

Fig. nr. 50

Sursa: INS-Balanța forței de muncă

Fig. nr. 51

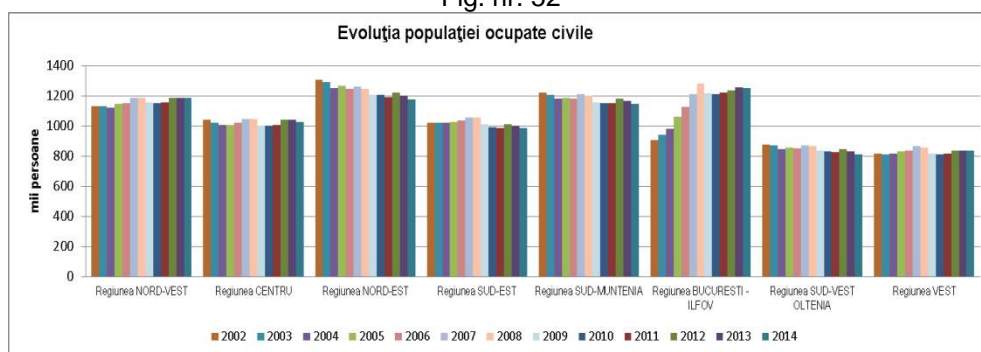

Sursa: INS-Balanța forței de muncă

5.2.2. Structura populației ocupate civilă pe principalele activități ale economiei naționale³²

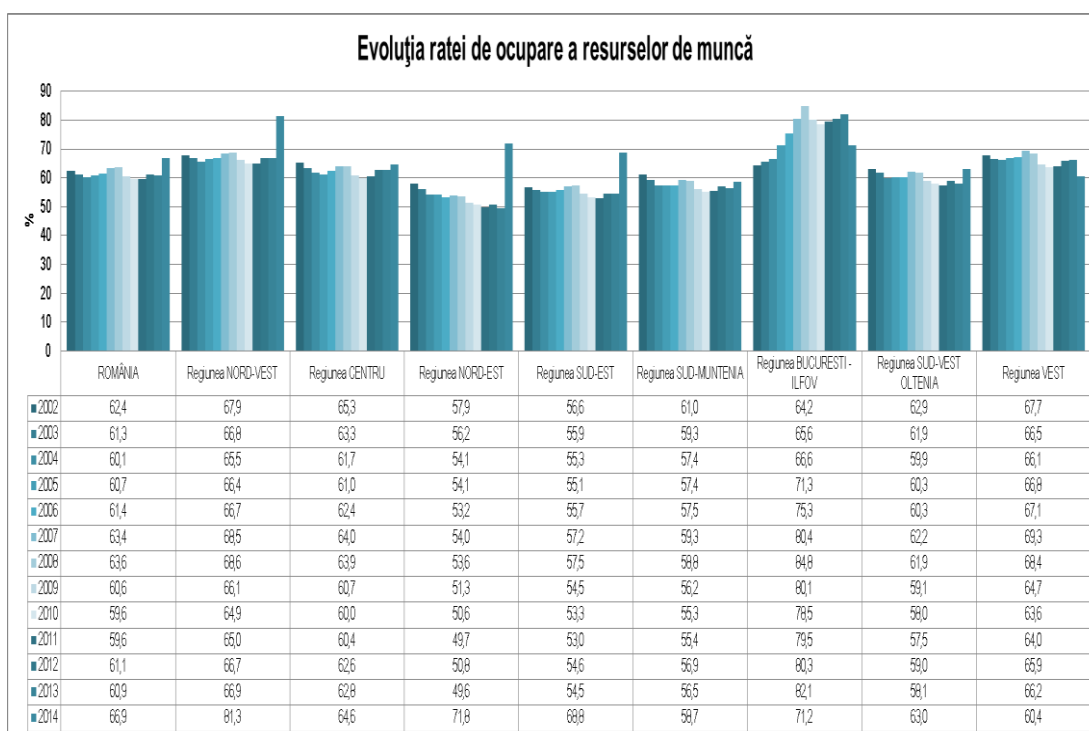
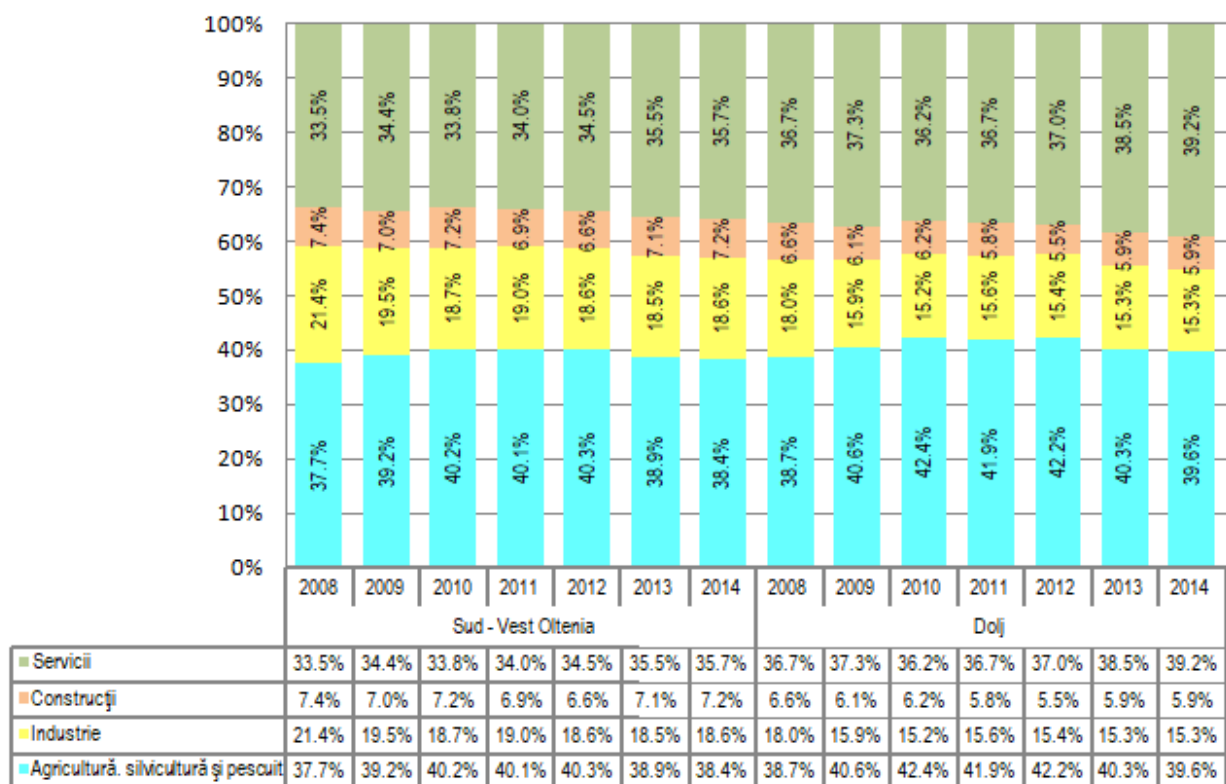
Persoanele cu o ocupație aducătoare de venit într-una din activitățile economiei naționale, erau, la nivel regional, în număr de 879,4 mii persoane în anul 2002, rata de ocupare a resurselor de muncă fiind de 62,9%. În timp, acest număr a scăzut, dar, deoarece s-au diminuat și resursele de muncă, în anul 2014, când populația ocupată civilă era de 813,8 mii persoane (fig. nr 52 și fig. nr. 53).

Fig. nr. 52

Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO online

³² Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 d PIATA MUNCII” – pentru vizualizare clic [aici](#)

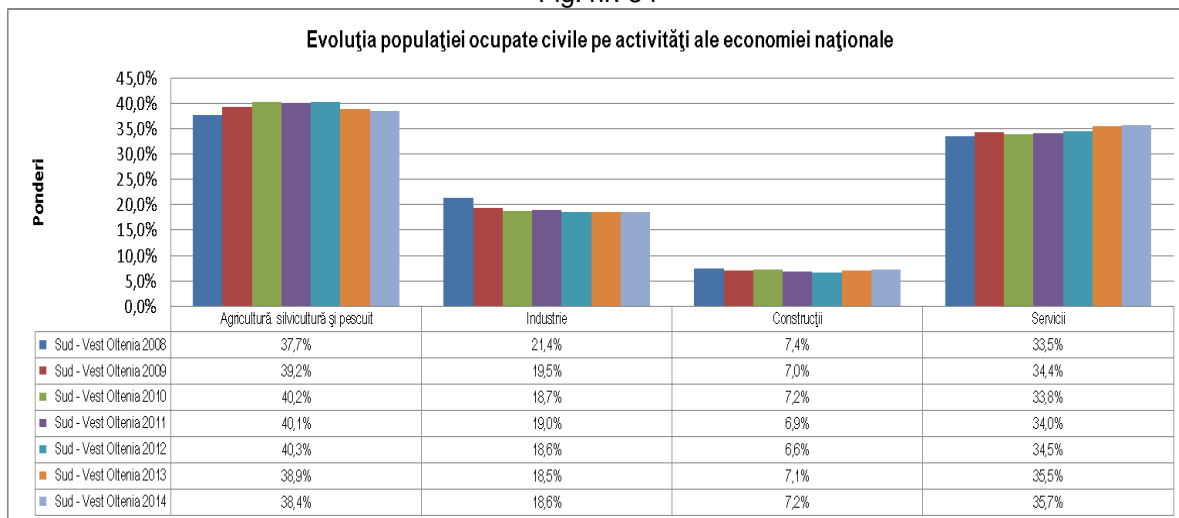
Fig. nr. 53 **Evoluția populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale la nivelul județului Dolj**

Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO online

Distribuția populației ocupate civile pe sectoare de activitate în regiunea Sud Vest Oltenia (fig. nr. 54) evidențiază implicarea acesteia în activități agricole într-o proporție semnificativă, de peste 38% în perioada 2008-2014, cu o medie de 11% peste procentul de la nivel național. Agricultura este urmată îndeaproape de sectorul servicii, în care regăsim un procent 33,5% populație ocupată din regiune în 2008, procent care a crescut până în 2014 la 35,7%; cu toate acestea procentul regional este

mult sub cel național de 44,1% în 2014. Construcțiile au absorbit o medie de 7% din populația ocupată în intervalul 2008-2014, cu mici oscilații în jurul acestei valori. Procentul regional este la același nivel cu cel național în perioada de analiză.

Fig. nr. 54

Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO online

În industrie, procentul de populație ocupată a fost în scădere continuă de la 21,4% în 2008, la 18,6% în 2014, în cea mai mare parte din cauza concedierilor colective care au avut loc în sector în această perioadă. Situația de la nivel regional este similară cu situația la nivel național. Sectorul din industrie care absoarbe procentul cel mai mare de populație ocupată este cel al industriei prelucrătoare, cu peste 13% din total.

În învățământ, atât la nivel regional, cât și la nivel național, populația ocupată a fost în procent mediu de 4,5% , cu variații de maxim 0,2% în plus sau în minus pe intervalul 2008-2014.

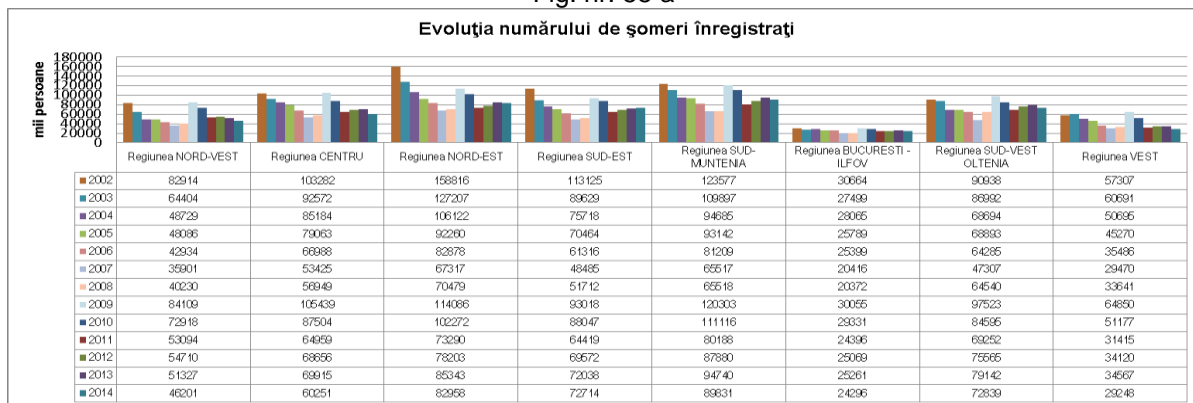
O economie dezvoltată presupune o preponderență a populației ocupate în servicii, o pondere mai mică a populației ocupate în industrie și construcții și o foarte mică pondere a populației ocupate în agricultură, în regiunea Sud-Vest Oltenia înregistrându-se o inversare a procentelor, cele mai multe persoane fiind ocupate în agricultură.

5.3. Evoluții și situația curentă privind șomerii înregistrați³³

În perioada 2002-2014, numărul de șomeri înregistrați la la Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă, a avut o evoluție descendentă, de la 90938 persoane în 2002, la 72839 persoane în 2014. În această perioadă s-au înregistrat un minim de șomeri în 2007 (47307 persoane) și un maxim în 2009-an de manifestare pregnantă a crizei economice (97523 persoane) (fig. nr. 55 a).

³³ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 e PIATA MUNCII” – [pentru vizualizare clic aici](#)

Fig. nr. 55 a

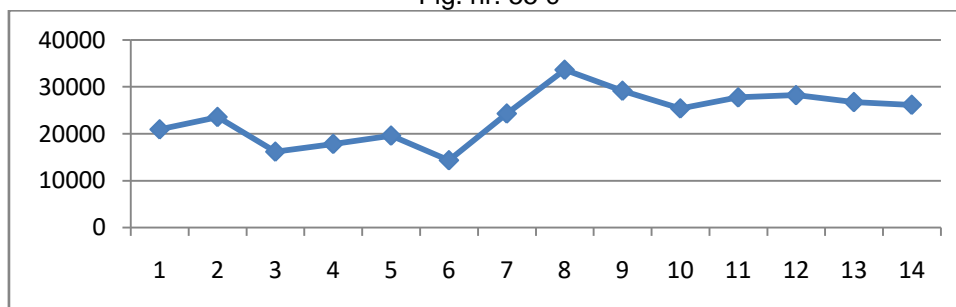
Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO online

În ceea ce privește, numărul șomerilor înregistrați în județul Dolj, se observă că este fluctuant cu tentințe de scădere, începând din anul 2012 (fig. nr. 55 b, c).

Fig. nr. 55 b

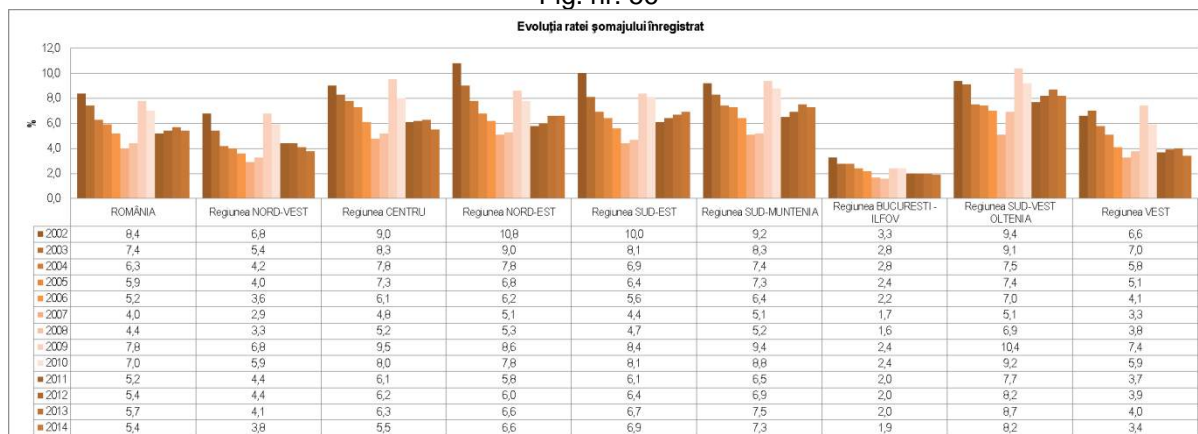
Indicatori	Ani													
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Someri inregistrați-nr. pers. DOLJ	20934	23580	16176	17834	19598	14347	24310	33643	29167	25395	27748	28229	26755	26172

Fig. nr. 55 c

Rata șomajului înregistrat a avut, în mod similar, o evoluție descrescătoare, de la 9,4% în 2002, la 8,2% în 2014, cu un minim de 5,1% în 2007 și un maxim de 10,4% în 2009. Nivelul șomajului înregistrat la nivel regional este superior nivelului național unde procentul era 8,4% în 2002 și 5,4% în 2014 (fig. nr. 56).

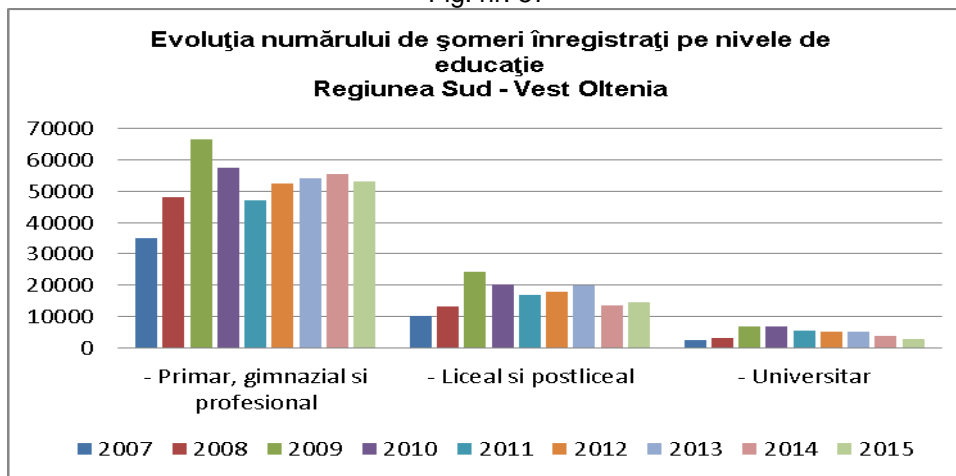
Fig. nr. 56

Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO online

Pe niveluri de educație, în regiune, numărul cel mai mare de șomeri înregistrați sunt din categoria persoanelor cu educație de nivel primar, gimnazial și profesional, iar numărul cel mai mic este al celor cu nivel de educație superior (fig. nr.57).

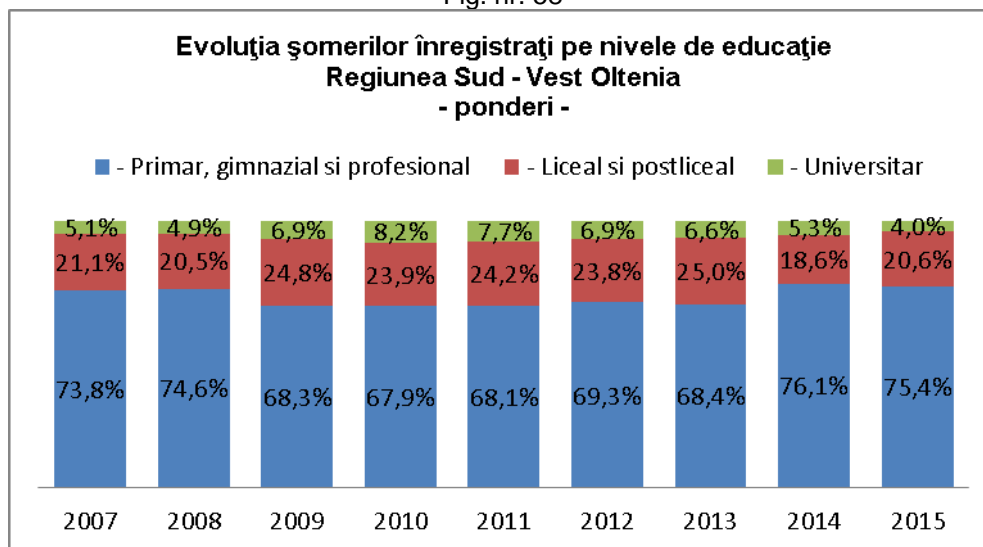
Fig. nr. 57

Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO online

Evoluția ponderilor de șomeri înregistrați pe nivele de educație, ilustrează faptul că începând din 2010, a scăzut continuu procentul șomerilor cu educație universitară, iar cei cu educație primară, gimnazială și profesională au crescut mult în perioada 2013-2015, ajungând peste procentul din 2007 (75,4% în 2015, 73,8% în 2007). Șomerii cu educație liceală și postliceală au avut o evoluție fluctuantă, menținându-se sub 25% în întreaga perioadă 2007-2015 (fig. nr. 58).

Fig. nr. 58

Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO online

5.4. Evoluții și situația curentă privind locurile de muncă vacante

5.4.1. Evoluții și situația curentă privind locurile de muncă vacante pe activități ale economiei naționale³⁴

Diminuarea activității economice la nivel regional s-a reflectat și în scăderea drastică a numărului de locuri de muncă vacante. Dacă în 2008 numărul total era de 6447, în anul 2015 acest număr scăzuse la 1570.

Statistica oficială furnizează date privind locurile de muncă vacante:

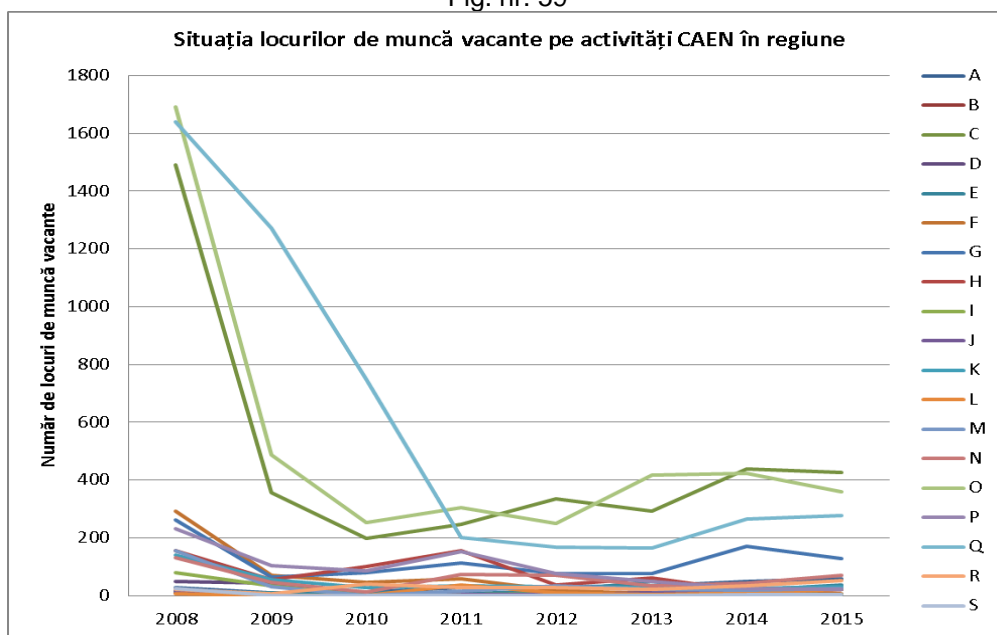
³⁴ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 f PIATA MUNCII” – pentru vizualizare clic [aici](#)

- pe activități ale economiei naționale (CAEN);
- pe grupe majore de ocupații (ISCO-08).

Pe activități ale economiei naționale, se constată că, dacă la începutul perioadei de analiză 2008-2015, cele mai multe locuri de muncă vacante erau în administrație publică și apărare (O), în sănătate și asistență socială (Q) și în industria prelucrătoare (C), numărul acestora s-a diminuat puternic până în 2010-2011, creșterile din perioada următoare (2012-2015) nemaiputând ajunge la nivelul din 2008 (fig. nr. 59).

În anul 2015, din totalul de 1570 locuri de muncă vacante, cele mai multe erau în industria prelucrătoare (C) - 426, în administrație publică și apărare (O) - 359 și în sănătate și asistență socială (Q)- 278.

Fig. nr. 59

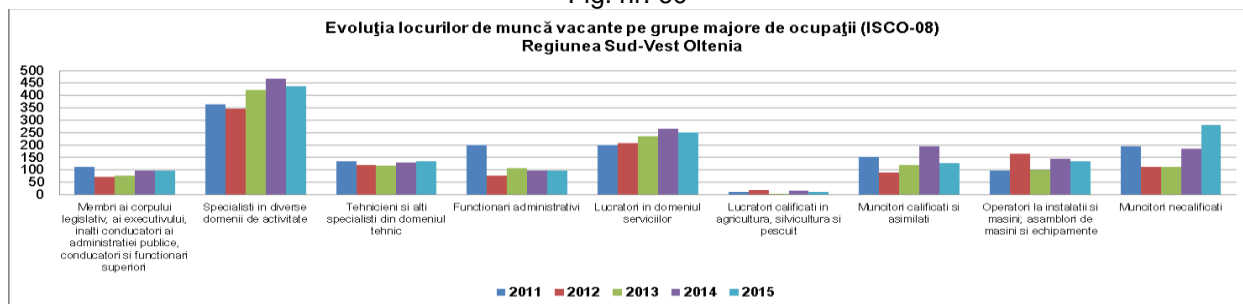

Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO online

5.4.2. Evoluții și situația curentă privind locurile de muncă vacante pe grupe majore de ocupații³⁵

O a doua ierarhizare a locurilor de muncă vacante este pe grupe majore de ocupații conform clasificării internaționale standard a ocupațiilor ISCO-08. Datele oficiale disponibile începând din 2011, arată că cele mai numeroase locuri de muncă sunt pentru specialiștii în diverse domenii de activitate, urmate de cele pentru lucrători în domeniul serviciilor, tehnicieni și alți specialiști în domeniul tehnic, operatori la instalații și mașini muncitori calificați și asimilați și muncitori necalificați. De remarcat este creșterea semnificativă a numărului de locuri vacante pentru muncitori necalificați în perioada 2013-2015 (de la 112 la 282) (fig. nr. 60).

Fig. nr. 60

Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO online

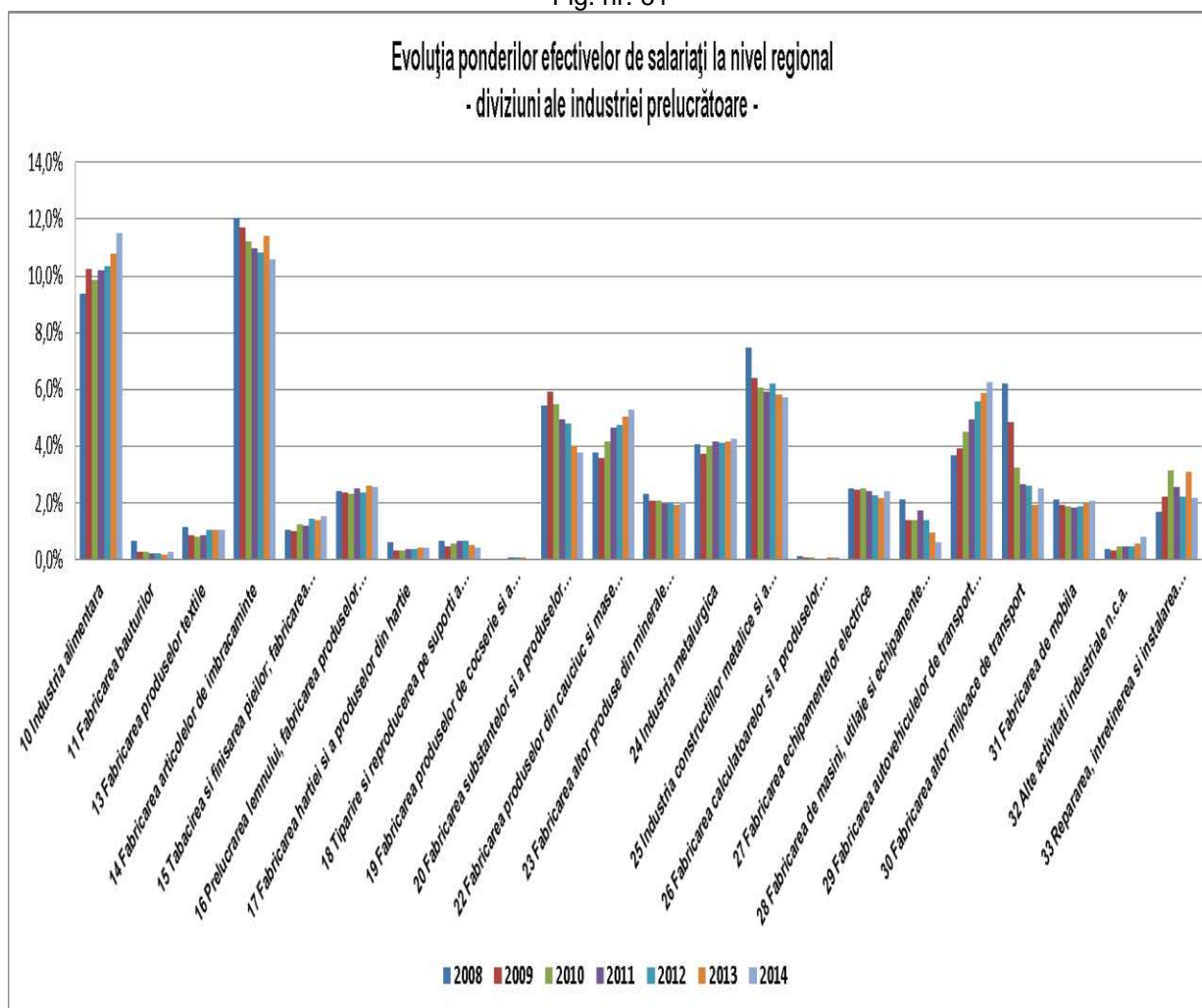
³⁵ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 f PIATA MUNCII” – pentru vizualizare clic [aici](#)

5.5. Evoluții și situația curentă - efectivul salariaților la sfârșitul anului, pe activități (secțiuni și diviziuni) ale industriei³⁶

Numărul de salariați din industria regiunii a avut o evoluție diferită în funcție de domeniul de activitate. În perioada 2008-2014, cele mai mari creșteri au fost pentru salariații din extracția cărbunelui superior și inferior (de la 9,8% la 10,5%, cu un maxim de 11,7% în 2010), urmați de cei din industria alimentară (de la 9,4% la 11,5%), salariații din fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor (de la 3,7% la 6,3%), cei din fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice (de la 3,8% la 5,3%) și salariații din captarea, tratarea și distribuția apei (de la 2,8% la 4,1%) (fig. nr. 33).

Scăderi semnificative de număr de salariați s-au înregistrat în fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (de la 12,1% la 10,6%), urmați de cei din industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații (de la 7,5% la 5,7%), salariații din fabricarea altor mijloace de transport (de la 6,2% la 2,5%) și cei din fabricarea substanțelor și a produselor chimice (de la 5,4% la 3,8%) (fig. nr. 61).

Fig. nr. 61

Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO online

³⁶ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 g PIATA MUNCII” – pentru vizualizare clic [aici](#)

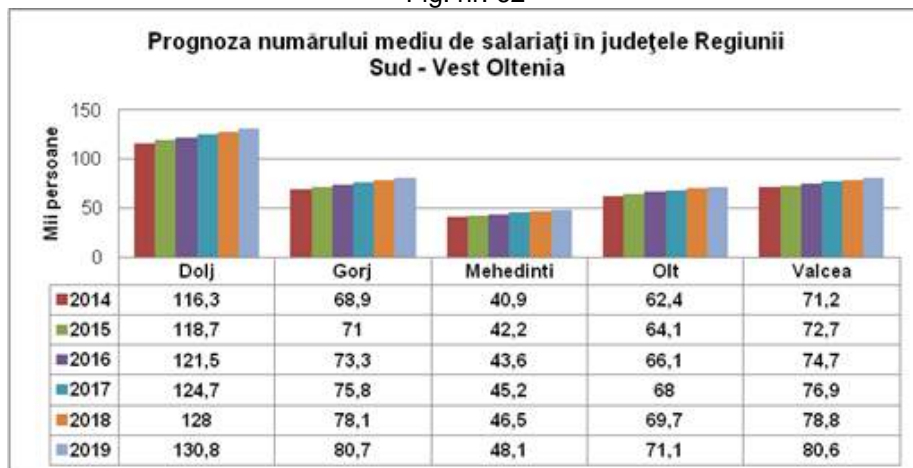
5.6. Proiecția principalilor indicatori ai pieței muncii (Comisia Națională de Prognoză)

5.6.1. Proiecția numărului mediu de salariați³⁷

Conform Comisiei Națională de Prognoză, numărul mediu de salariați în regiune va avea un trend ascendent, fiind prognozată o creștere de 11,8% în 2019 față de 2015. Tendința de creștere se va manifesta în toate regiunile de dezvoltare.

În județul Dolj, creșterea va fi de 12,5% (fig. nr. 62).

Fig. nr. 62

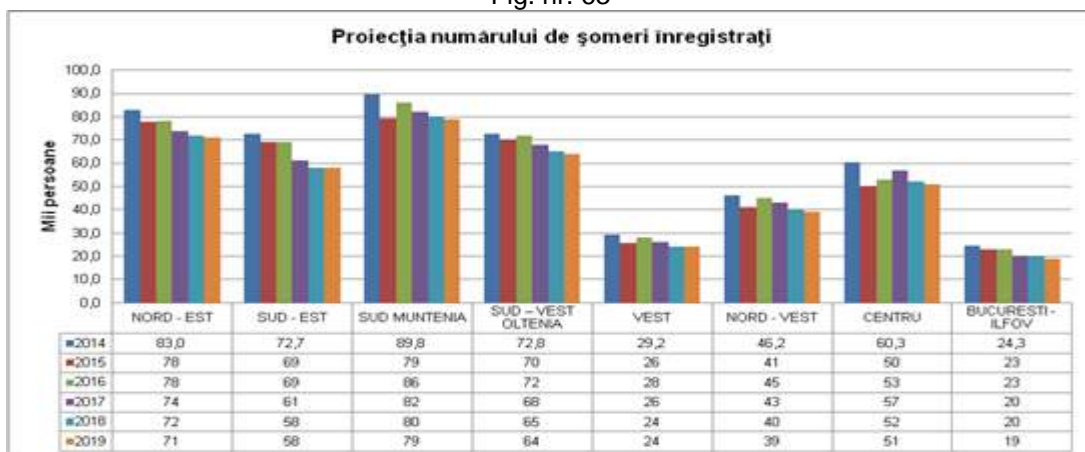
Sursa datelor: Comisia Națională de Prognoza - Prognoza în profil teritorial – varianta de primavară 2016

5.6.2. Proiecția șomerilor înregistrați, la sfârșitul anului³⁸

Prognoza privind numărul de șomeri înregistrați în evidențele AJOFM la sfârșitul fiecărui an este în sensul scăderii acestuia, pe măsură ce numărul de salariați va crește.

Acest lucru este proiectat la nivelul tuturor regiunilor de dezvoltare, inclusiv în Sud Vest Oltenia (fig. nr. 63). Scăderea la nivelul regiunii se prognozează a fi de 8800 de persoane până în 2019, ajungând la 64000 de persoane, față de 72800 persoane în 2014.

Fig. nr. 63

Sursa datelor: Comisia Națională de Prognoza - Prognoza în profil teritorial – varianta de primavară 2016

³⁷ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3i Prognoza profil teritorial mai 2016” – [pentru vizualizare clic aici](#)

³⁸ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3i Prognoza profil teritorial mai 2016” – [pentru vizualizare clic aici](#)

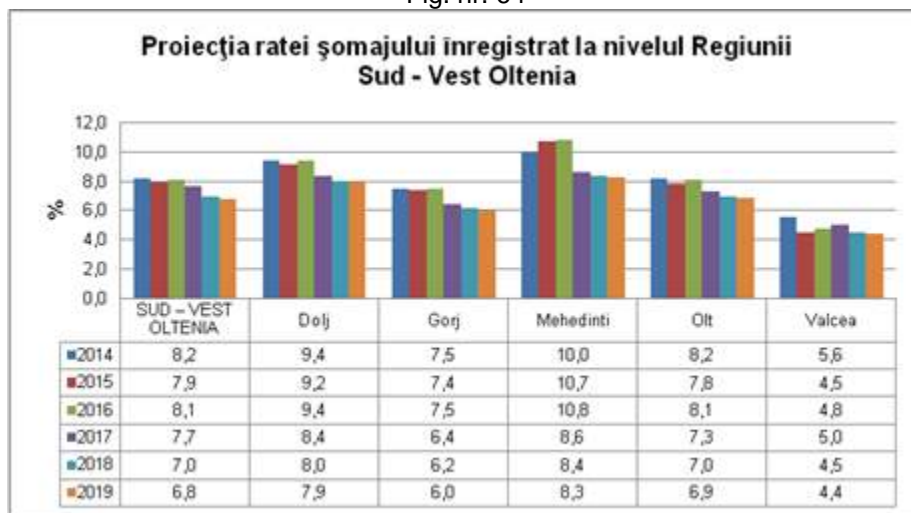
5.6.3. Proiecția ratei șomajului înregistrat³⁹

În corelare cu numărul de șomeri, se prognozează și scăderea ratei șomajului înregistrat la nivelul regiunii și județelor componente.

În anul 2019, se prevede ca rata șomajului la nivel de regiune să fie 6,8%, în scădere cu 1,4%.

Procentul de diminuare a șomajului se prognozează a fi în județul Dolj de 1,5%(fig. nr. 64).

Fig. nr. 64

Sursa datelor: Comisia Națională de Prognoza - Prognoza în profil teritorial – varianta de primavară 2016

5.7. Prognoze privind cererea și oferta de locuri de muncă

5.7.1. Prognoza cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu și lung din Studii previzionale la nivel European – CEDEFOP

Prognozele CEDEFOP oferă o perspectivă despre posibilitățile de angajare între 2015 și 2025. Totalul de locuri de muncă reprezintă suma de locuri de muncă nou create - cerere expandată - și de locuri de muncă care rezultă din necesitatea de a înlocui oameni care fie ocupă alte locuri de muncă, fie ies de pe piața muncii, de exemplu, ca urmare a pensionării - cerere de înlocuire. De multe ori, cererea de înlocuire oferă mai multe oportunități de angajare decât cererea expandată, ceea ce înseamnă că vor fi în continuare oportunități de angajare, chiar dacă nivelul global al ocupării forței de muncă scade.

În România, ca urmare a **cererii de înlocuire ridicate**, cele mai multe posibilități de angajare, în jurul valorii de 47%, vor fi pentru calificări în agricultură, silvicultură și pescuit, de aproape opt ori mai mare decât prognoza de 6% pentru aceste ocupații pentru statele Uniunii Europene. În schimb, oportunitățile de angajare pentru muncitori calificați și asimilați, în România, în jurul valorii de 0%, este semnificativ sub prognoza de 5% pentru Uniunea Europeană în ansamblul său.

Cele mai multe oportunități de angajare în România vor necesita calificări de nivel inferior, adică ISCED 97 niveluri 1 și 2. Cu toate acestea, va exista și un număr

³⁹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3i Prognoza profil teritorial mai 2016” – [pentru vizualizare clic aici](#)

semnificativ de oportunități de angajare care necesită calificări de nivel înalt, adică ISCED 97 niveluri 5 și 6.

Forța de muncă din România este din ce în ce mai înalt calificată. Aceasta se explică prin faptul că mai multe persoane în vârstă, mai puțin calificate, părăsesc piața forței de muncă și mai mulți oameni tineri, cu studii superioare, intră pe piața forței de muncă.

Până în 2025, ponderea forței de muncă din România cu nivel înalt de calificare ar trebui să crească până la 39,4%, comparativ cu 26,6% în 2013 și 17,3% în 2005. Persoanele cu nivel mediu de calificare în 2025 vor reprezenta 37,8% din forța de muncă, comparativ cu 51,5 % în 2013. Ponderea celor cu nivel scăzut sau fără calificări este previzionat să rămână la aproximativ 22% în anul 2025. Conform previziunilor CEDEFOP, până în 2020, în România, în jur de 50% din forța de muncă cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani va avea calificări înalte, valoare superioară țintei UE 28 de 40%. Pe baza tendințelor actuale în jur de 60% din forța de muncă cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani în România va avea calificări de nivel înalt, până în 2025.

5.7.2. Prognoza cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu și lung din Studii previzionale naționale

Studiul previzional privind cererea de formare profesională în perspectiva anului 2020 a fost realizat de către Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale (INCSMPS) în calitate de partener în cadrul proiectului „Corelarea ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii”, implementat de către Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic.

Metodologia de previzionare s-a bazat pe o combinație de metode și tehnici de proiecție bazate pe modele econometrice de tip panel și metode analitice, fiind similară cu cea utilizată de Cambridge Econometrics în modelul de prognoză utilizat de CEDEFOP, dar prezintă unele abordări inovative generate de gradul mult mai mare de detaliere a informațiilor dorite.

În vederea formulării scenariilor de evoluție s-au avut în vedere trei tipuri de scenarii (moderat, optimist și pesimist) de evoluție a variabilelor ce au fost incluse în model și care au dovedit că exercită influențe semnificative asupra populației ocupate la nivel național.

În cele ce urmează sunt prezentate concluziile în condițiile scenariului moderat.

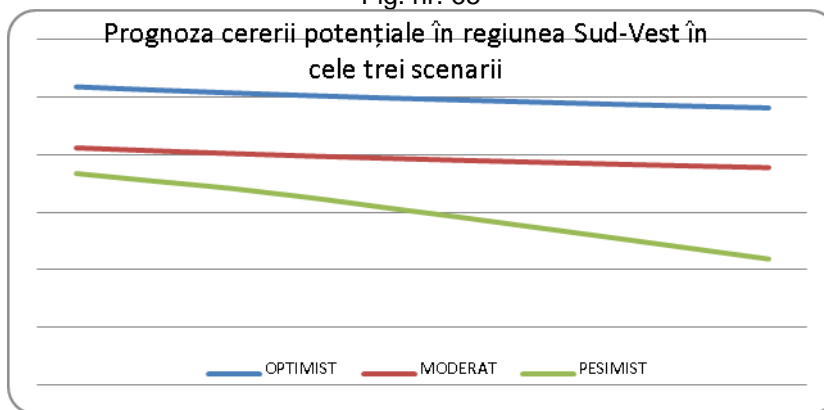
Prognoza cererii potențiale și a cererii înlocuite

Cererea potențială de forță de muncă reprezintă volumul total de forță de muncă (exprimat în număr persoane) estimat ca necesar pentru derularea activităților economice, în termeni de populație ocupată.

Cererea înlocuită reprezintă numărul de locuri de muncă rezultate din retragerea participanților la activitatea economică ca urmare a pensionărilor și a altor pierderi naturale pentru orizontul de prognoză.

Pentru regiunea Sud Vest Oltenia, proiecțiile cererii potențiale pe orizontul 2011-2020 au trenduri descrescătoare în toate cele trei scenarii. Ritmul mediu de descreștere anuală este mult mai pronunțat în scenariul pesimist (1.1%), în special ca urmare a ipotezelor pentru agricultură. În cazul scenariului moderat cererea potențială este cvasi-staționară, la fel ca și în cazul scenariului optimist.

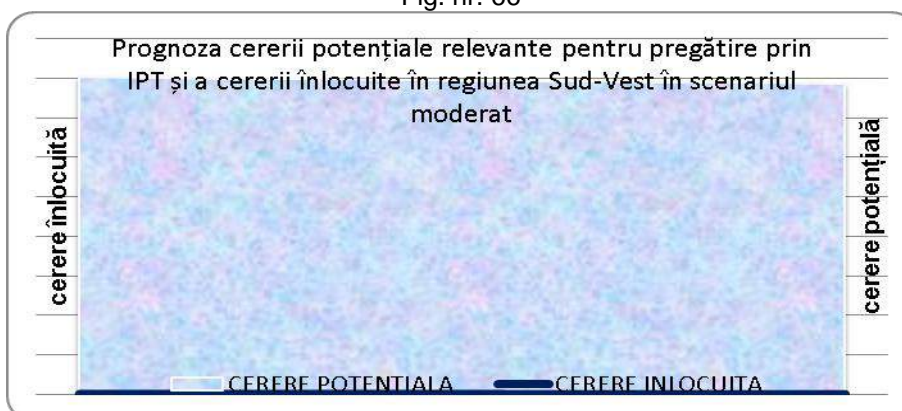
Fig. nr. 65

Sursa: INCSMPS-Studiul previzional privind cererea de formare profesională în perspectiva anului 2020

Scenariul moderat pune în evidență proiecții ale cererii potențiale și ale cererii înlocuite relevante pentru pregătirea prin IPT cu tendințe de scădere de 2,1% pentru cererea potențială și de 10,2% pentru cererea înlocuită.

Fig. nr. 66

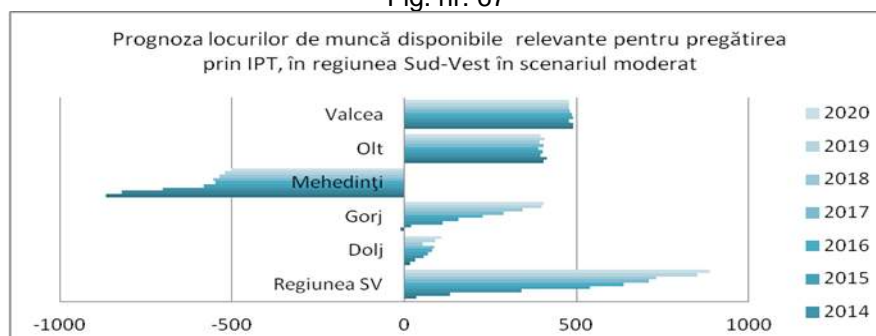
Sursa: INCSMPS-Studiul previzional privind cererea de formare profesională în perspectiva anului 2020

Regiunea Sud-Vest este caracterizată de o scădere importantă a cererii potențiale a forței de muncă în toate scenariile. Pe activități economice, în ipotezele scenariului moderat, cererea potențială este marcată de scăderi importante în cazul construcțiilor și transporturilor, și de creșteri pentru industria extractivă, industria prelucrătoare, energie electrică și termică, gaze și apă, precum și în comerț.

Proгноza locurilor de muncă disponibile

Proiecțiile numărului de locuri de muncă disponibile pe regiunea Sud-Vest, obținute în scenariul moderat evidențiază pierderi de locuri de muncă numai pentru județul Mehedinți, iar pentru restul județelor și la nivelul regiunii se estimează valori pozitive ale locurilor de muncă disponibile, cu tendințe de creștere în Gorj, Dolj și la nivelul regiunii.

Fig. nr. 67

Sursa: INCSMPS-Studiul previzional privind cererea de formare profesională în perspectiva anului 2020

Proiecția locurilor de muncă disponibile în regiunea Sud Vest, în ipotezele scenariului moderat, evidențiază faptul că cele mai mari pierderi de locurile de muncă sunt estimate pentru subgrupa Agricultori și lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit, urmată de Lucrători în servicii personale și de protecție, Modele, manechine și vânzatori în magazine și piețe. În schimb, se previzionează locuri de muncă disponibile, în creștere, pentru Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați și pentru Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii, urmați de Operatori la instalațiile fixe și lucrători asimilați, Tehnicienii în științele vieții, ocrotirea sănătății și asimilați, iar la o scară mai mică, Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse și Alte ocupații asimilate tehnicienilor. Locuri de muncă disponibile, în scădere însă în perioada 2012-2020, sunt previzionate pentru Conducători de vehicule și operatori la instalații mobile și, la o scară mai mică, pentru Meseriași și muncitori calificați în mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați.

Față de tendința de la nivelul regiunii, pe județe, apar diferențe. Astfel, nu se pierd locuri de muncă pentru Agricultori și lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit în județele Gorj și Vâlcea. Iar în județul Mehedinți, prognoza arată că se pierd locuri de muncă pentru Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii și Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați.

Prognoza cererii de formare profesională

Pe domenii de pregătire profesională, în ipotezele scenariului moderat, în regiunea Sud-Vest, cererea potențială de forță de muncă pentru domeniul Agricultură se menține la cote destul de ridicate ca pondere în total cerere potențială relevantă pentru IPT, aceasta fiind depășită din acest punct de vedere doar de regiunea Nord-Est. Observăm că după domeniul Mecanic, cu pondere de 27% în total, se plasează domeniile Economic și Comerț cu 26% din total.

Tabel nr. 2

Structura cererii potențiale, pe domenii de formare ale IPT, în ipotezele scenariului moderat, în regiunea Sud-Vest, în perspectiva 2017-2020

Domenii de formare	%
Agricultură	6,6
Chimie industrială	0,8
Construcții instalații și lucrări publice	5,4
Comerț	13,5
Economic	12,4
Electric	7,2
Electromecanică	3,4
Electronică automatizări	3,4
Fabricarea produselor din lemn	0,7
Industrie alimentară	0,8
Industrie textilă și pielărie	4,8
Materiale de construcții	4,5
Mecanică	27,0
Turism și alimentație	7,4
Resurse naturale și protecția mediului	1,9
Tehnici poligrafice	0,1
Total	100,0

Sursa: INCSMPS-Studiul previzional privind cererea de formare profesională în perspectiva anului 2020

Plecând de la **Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire în Regiunea Sud Vest Oltenia**, în baza analizei specificului economic și de piața muncii

al județului Dolj, membrii CLDPS apreciază că **Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire din județul Dolj este următoarea:**

Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire în județul Dolj

Domeniul de educație și formare profesională	Ponderi previzionate ale cererii de formare profesională pentru 2017-2020(%)
Agricultură	7
Chimie industrială	1
Construcții, instalații și lucrări publice	6
Comerț	12
Economic	7
Electric	8
Electromecanică	1
Electronică și automatizări	4
Fabricarea produselor din lemn	1
Industrie alimentară	3
Industrie textilă și pielărie	3
Materiale de construcții	4
Mecanică	28
Turism și alimentație	6
Protecția mediului	9
Tehnici poligrafice	0

5.7.3. Anchete în firme

În cadrul proiectului „Corelarea ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii”, implementat de CNDIPT, Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale a realizat ancheta în firme privind cererea de forță de muncă, în cadrul studiului previzional privind cererea de formare profesională. Ancheta de teren în rândul angajatorilor s-a realizat prin interviuri „față în față” pe baza unui chestionar aplicat pe un eșantion de 460 firme, reprezentativ la nivel regional, în perioada 14 august – 14 septembrie 2011.

Prelucrarea informațiilor obținute din ancheta de teren, pot constitui o bază pentru concluzii legate de nevoile angajatorilor și dezvoltarea ofertei educaționale în anumite domenii de pregătire.

Principalele rezultate de interes pentru sistemul de educație și formare profesională sunt următoarele:

- Rata locurilor de muncă vacante din regiune era cea mai ridicată la nivel național. Cele mai multe locuri vacante vizau următoarele grupe ocupaționale: operatori pe instalații, mașini, asamblori și muncitori calificați, urmate de lucrători în servicii.

- Din punctul de vedere a domeniului de calificare relevant pentru pregătirea prin liceu tehnologic și învățământ profesional, la momentul anchetei, cea mai semnificativă cerere de forță de muncă se adresa domeniilor mecanică și electric urmate de construcții, instalații și lucrări publice. În ceea ce privește domeniile de calificare specifice învățământului postliceal, cele mai multe locuri de muncă vacante se adresa domeniilor servicii și informatică.

- Comparând structura numărului curent de locuri de muncă, cu cea a locurilor de muncă estimate a exista în firme, se constata că întreprinderile din regiunea de dezvoltare Sud Vest anticipau o creștere a ponderii ocupațiilor din GO 7 (Muncitori calificați), GO 8 (Operatori pe instalații, mașini, asamblori) și a GO 5 (Lucrători în servicii).

- Din punctul de vedere al domeniilor de calificare relevante pentru liceul tehnologic și învățământul profesional, la nivel regional, cea mai ridicată cerere de forță de muncă se adresa domeniilor mecanică, construcții, instalații și lucrări publice, industrie alimentară și comerț. În ceea ce privește domeniile de calificare specifice învățământului postliceal, marea majoritate a cererii vizează domeniile informatică, servicii și sănătate și asistență pedagogică.

- Pe fondul unei perioade în care firmele au manifestat prudență sporită în acțiunile de recrutare și angajare, o parte dintre firmele investigate în regiunea de dezvoltare Sud Vest Oltenia au angajat tineri absolvenți. Firmele au avut tendința de a recruta în mai mare măsură absolvenți de învățământ superior sau absolvenți de liceu tehnologic/industrial. Legat de gradul de mulțumire privind nivelul de calificare al tinerilor angajați, absolvenții de învățământ superior erau caracterizați de cele mai ridicate nivele de mulțumire, iar gradul cel mai ridicat de nemulțumire caracteriza absolvenții de liceu tehnologic.

- Din punctul de vedere al domeniului de calificare specific liceului tehnologic și învățământului profesional, cele mai multe locuri de muncă pentru care firmele au angajat absolvenți necesitau calificări din domeniile comerț, economic, industrie textilă și pielărie și mecanică. În ceea ce privește domeniile de calificare specifice școlilor postliceale, cele mai multe locuri de muncă pentru care firmele au angajat absolvenți necesitau calificări din servicii, urmate de domeniile sănătate și asistență pedagogică și informatică.

Referitor la cunoștințele și competențele solicitate la angajare, angajatorii indică generic ca fiind importante trăsăturile de personalitate (care țin de atitudini, responsabilitate, relaționare etc.), însă pentru marea majoritate a locurilor de muncă vacante angajatorii solicită competențe tehnice specifice postului. Din sfera competențelor transversale, se solicită comunicare, competențe de a lucra cu tehnologia informației și comunicațiilor și capacitatea de a se perfecționa.

5.8. Principalele concluzii din analiza pieței muncii. Implicații pentru ÎPT

Concluziile rezultate din analiza indicatorilor de piața muncii la nivel județean trebuie să se reflecte și în adaptarea sistemului de educație și formare profesională în sprijinul unei mai bune corelări a ofertei educaționale cu cerințele angajatorilor, prin:

- anticiparea nevoilor de calificare și adaptarea ofertei la nevoile pieței muncii;
- intensificarea acțiunilor de informare, orientare și consiliere a elevilor privind cariera;
- abordarea integrată a formării profesionale inițiale și continue, din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți;
- îmbunătățirea calității și relevanței programelor de educație și formare profesională și a celor de FPC pentru piața muncii;
- îmbunătățirea nivelului de calificare a tinerilor prin participarea la programe de formare personalizată/stagii;
- certificarea competențelor obținute în context formal, non-formal sau informal;
- susținerea reconversiei profesionale în funcție de nevoile pieței muncii;
- încurajarea antreprenoriatului și a ocupării pe cont propriu prin furnizarea de servicii de consiliere și formare pentru crearea de întreprinderi, precum și programe de tutorat/mentorat pentru creșterea și consolidarea afacerilor;
- sprijin pentru reîntoarcere în sistemul de educație a tinerilor care au părăsit acest sistem;
- încurajarea participării angajatorilor la dezvoltarea competențelor necesare pe piața muncii ale viitorilor absolvenți, cu accent special pe asigurarea competențelor de bază și transversale, dar și pentru dezvoltarea acelor competențe necesare în sectoarele economice cu potențial competitiv /domeniile de specializare inteligentă identificate conform SNC și SNCDI;
- consolidarea parteneriatelor cu agenții economici, cu AJOFM, utorități și alte organizații care pot contribui la integrarea socio-profesională a absolvenților – prioritate permanentă a managementului școlar;
- formarea profesională a profesorilor, a formatorilor și a tutorilor, în scopul dezvoltării și furnizării unor programe relevante de învățare la locul de muncă;
- îmbunătățirea accesului la educație și formare profesională în mediul rural și în comunitățile dezavantajate, prin susținerea dezvoltării centrelor regionale de formare, reorganizarea rețelei școlare de nivel profesional și liceal și înființarea de unități IPT în mediul rural, acolo unde este cazul;
- dezvoltarea și implementarea de programe de formare în sistem partenerial cu mediul de afaceri.

Evoluțiile sectoriale în plan ocupațional, analizele și prognozele privind evoluția cererii și ofertei de forță de muncă - trebuiesc avute în vedere pentru:

- planificarea strategică pe termen lung a ofertei de calificare, corelată la toate nivelurile decizionale: regional (PRAI), județean (PLAI), unitate școlară (PAS);
- identificarea și eliminarea unor dezechilibre între planurile de școlarizare și nevoile de calificare.

Planurile de școlarizare trebuie să reflecte și să susțină tendințele de dezvoltare a sectoarelor economice la nivel local și regional, dar și calificările necesare ramurilor industriale cu potențial competitiv, cu accent pe creșterea nivelului de calificare și noile tehnologii.

6. Învățământul profesional și tehnic din județul Dolj

6.1. Indicatori de intrare în IPT

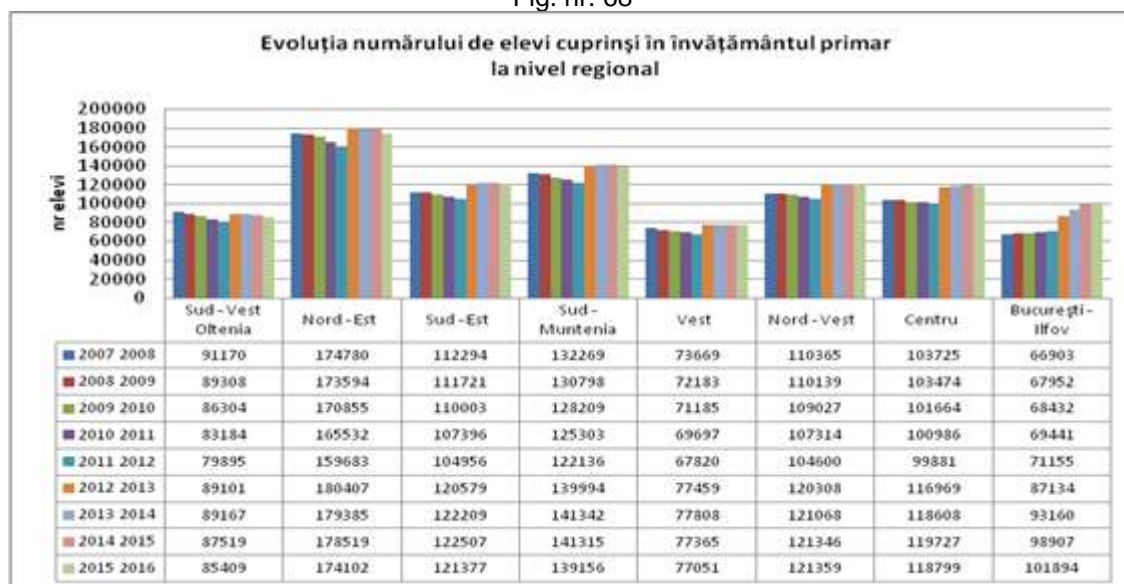
6.1.1. Populația școlară pe nivele de educație, sexe, medii de rezidență⁴⁰

Principalii indicatori demografici, cu implicații asupra dezvoltării învățământului profesional și tehnic sunt prezentați și analizați în capitolul Demografie, iar aceștia se referă la: structura și evoluția populației pe grupe de vârstă, medii de rezidență și sex, migrație, structura etnică. Este prezentată și prognoza populației în profil teritorial, în perspectiva anului 2060, cu accent pe grupele de vârstă școlară.

Analiza numărului de elevi cuprinși pe niveluri educaționale oferă o privire de ansamblu asupra evoluției populației școlare în ultimii nouă ani școlari, în regiuni și județe.

În învățământul primar, numărul de elevi a scăzut continuu în perioada anilor 2007/2008-2011/2012, în regiunea Sud Vest Oltenia, situația fiind similară în toate regiunile țării (fig. nr. 68). Începând cu anul 2012/2013, numărul de elevi din primar a crescut brusc, cu peste 12%, iar în anii următori, până în 2015/2016, acest număr scade, însă în proporție mult mai mică față de perioada anterioară. Această evoluție este evidențiată în majoritatea regiunilor, face excepție regiunea București-Ilfov, în care numărul de elevi a crescut constant în perioada 2012/2013-2015/2016.

Fig. nr. 68

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Analiza pe județe relevă faptul că cel mai mare număr de elevi în ciclul primar este în Dolj.

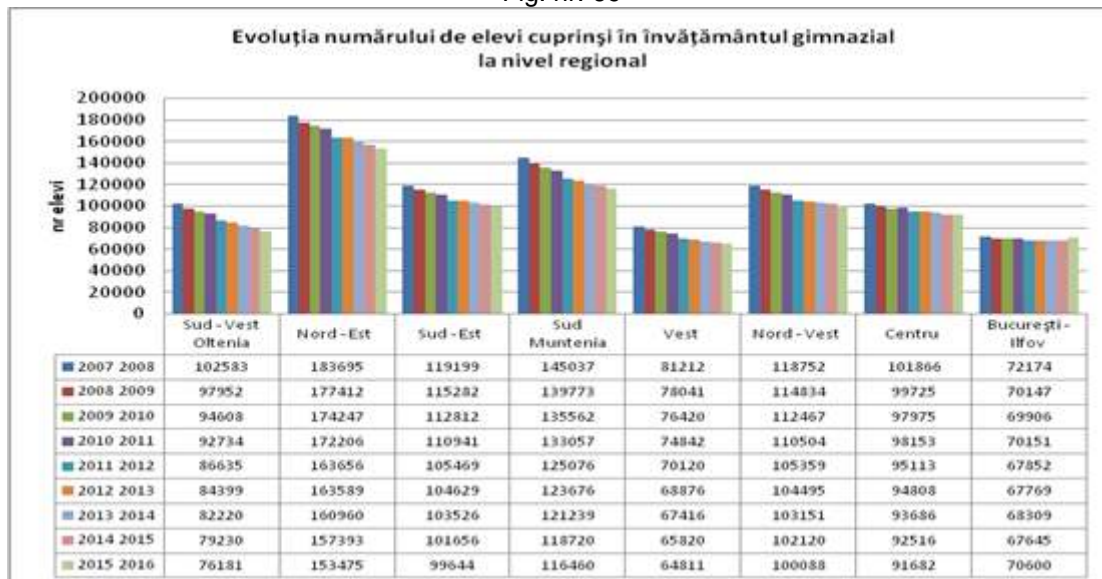
În anii următori, până în 2015/2016, se înregistrează din nou scăderi, analiza ponderilor pe sexe arată că nu sunt variații semnificative, pe întreaga perioadă procentele situându-se în jurul a 51-52% masculin și 48-49% feminin.

În ceea ce privește mediul de rezidență, se remarcă o creștere continuă a numărului de elevi în învățământul primar din urban, în detrimentul mediului rural, situație de altfel întâlnită și la nivel național în toate județele, însă la nivel mult mai mic.

⁴⁰ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „01 Populația școlară (INS)” – pentru vizualizare clic aici

În învățământul gimnazial, numărul de elevi a scăzut continuu pe întreaga perioadă 2007/2008-2015/2016, situația fiind aceeași la nivelul regiunilor (cu excepția regiunii București-Ilfov, a cărei evoluție a fost fluctuantă) (fig. nr. 69), dar și la nivelul județelor componente din Sud Vest Oltenia.

Fig. nr. 69

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

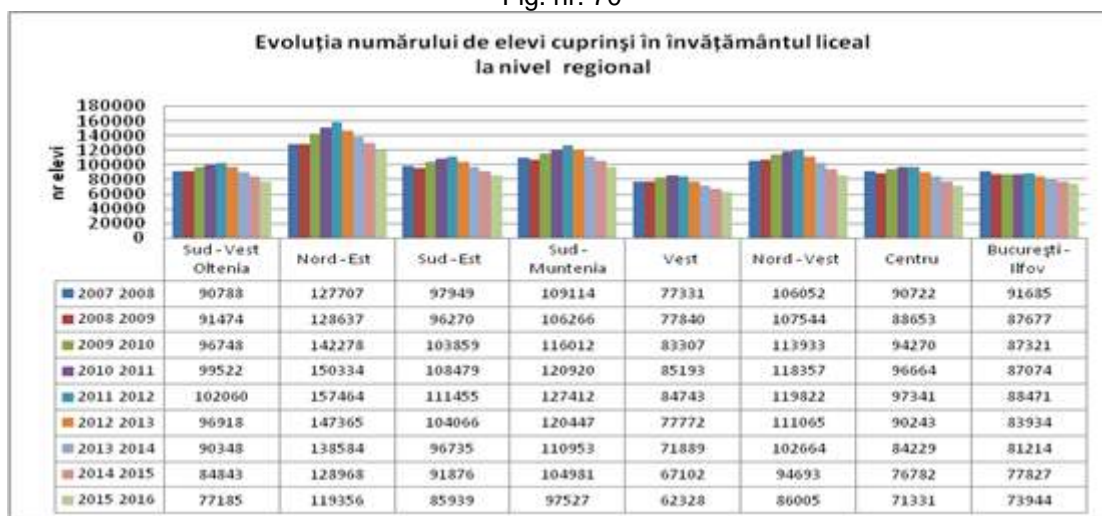
Scăderea cea mai semnificativă este înregistrată în județul Dolj (diferență de 6796 de elevi între 2007/2008 și 2015/2016).

Distribuția pe sexe a elevilor din ciclul gimnazial este 51-52% masculin și 48-49% feminin.

Pe medii de rezidență, la nivel de țară și al regiunii Sud Vest Oltenia distribuția înclină ușor în favoarea numărului de elevi din școlile din rural. Situația este relativ echilibrată la nivelul județului Dolj.

În învățământul liceal, la nivelul județean, numărul de elevi a avut o evoluție crescătoare în perioada anilor școlari 2007/2008-2011/2012, scăzând apoi continuu până în 2015/2016 (fig. nr. 70). Același trend descendent este menținut și în cazul anului școlar 2017- 2018.

Fig. nr. 70

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

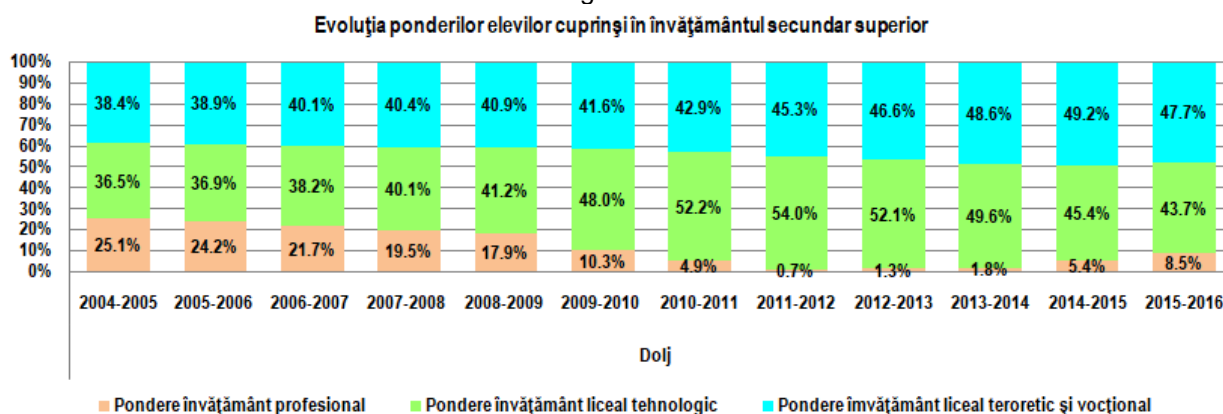
Situația este similară și la nivelul județelor din Sud Vest Oltenia, în anul școlar 2015/2016, numărul de elevi scăzând chiar sub nivelul din 2007/2008.

Ponderea pe sexe a fost fluctuantă de-a lungul perioadei de analiză, în cadrul județelor, însă diferențele nu sunt semnificative. Ceea ce iese însă în evidență este

distribuția pe medii de rezidență a numărului de elevi din licee: procentul covârșitor al acestora se regăsește în unitățile școlare din mediul urban, dată fiind distribuția rețelei școlare, cu un mare număr de școli în mediul urban și un număr foarte redus în mediul rural. La nivel de țară, situația este similară.

Numărul elevilor din **învățământul profesional** a cunoscut o scădere abruptă în perioada 2007/2008-2011/2012, motivul principal fiind nealocarea de clase la acest nivel de educație în perioada 2009/2010-2011/2012. Începând cu anul 2012/2013 numărul începe să crească ușor, datorită reintroducerii învățământului profesional, la început după clasa a IX-a (cu o durată de doi ani), iar din 2014-2015 după clasa VIII-a (cu durată de trei ani) (fig. nr. 71).

Fig. nr. 71

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

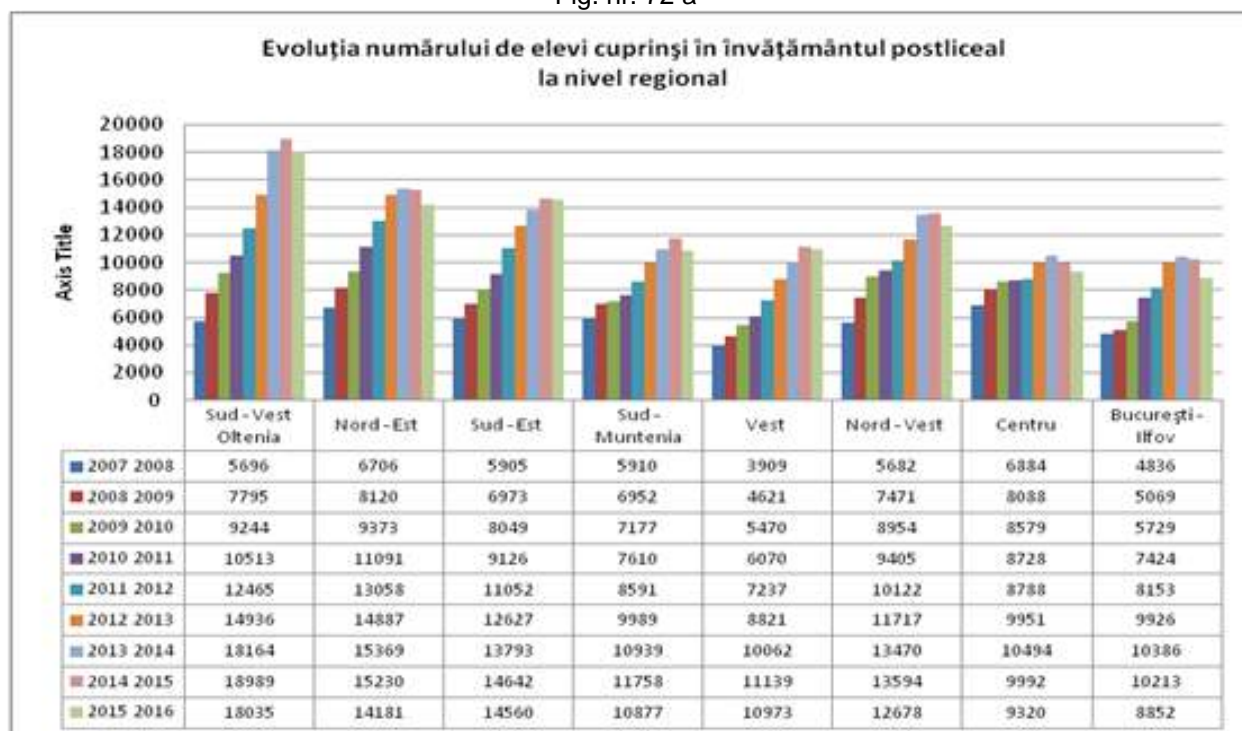
Și în județele regiunii Sud Vest Oltenia situația prezintă aceleași caracteristici, creșterea numărului de elevi din ultimii patru ani nereușind însă să ajungă la nivelul anului 2007/2008 (fig. nr. 2.1.11). Sunt de remarcat creșterile din anii școlari 2014/2015 și 2015/2016, continuate și în anii școlari 2016/2017, respectiv 2017/2018, date fiind și solicitările exprese ale agenților economici pentru calificări de nivel 3, la care ISJ al Județului Dolj a răspuns în procent foarte mare. Se impun în continuare măsuri de susținere pentru învățământul profesional, date fiind și nevoile pieței muncii, care este orientată în special spre calificări specifice acestui nivel educațional.

Evoluția ponderii pe sexe a elevilor din învățământul profesional din județele regiunii, a fost fluctuantă, însă cu un procent majoritar de populație școlară de sex masculin.

Pe medii de rezidență, majoritatea elevilor de la profesional din județe sunt cuprinși în unități de învățământ din mediul urban, ca și în cazul învățământului liceal.

Învățământul postliceal a cunoscut o dezvoltare accentuată începând din 2007/2008, de când a fost finanțat și de la bugetul național. Numărul elevilor a crescut în mod continuu în toate regiunile țării în perioada 2007/2008-2014/2015 (fig. nr. 72 a). În anul 2015/2016 s-a înregistrat o ușoară scădere, însă nivelul se menține în continuare ridicat.

Fig. nr. 72 a

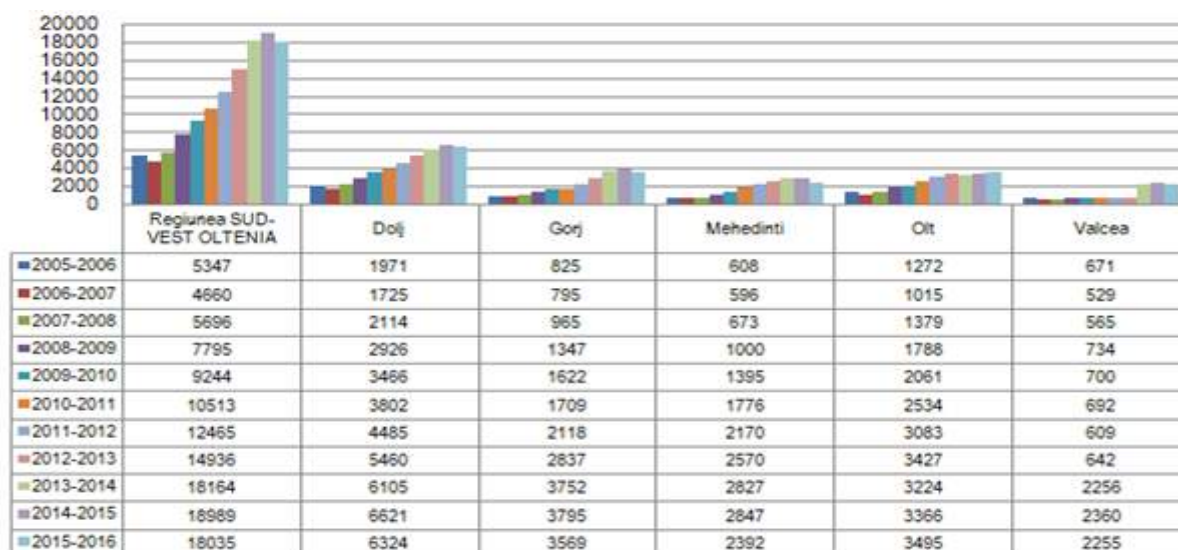

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Și în județul Dolj se menține în mare aceeași tendință, de creștere a numărului de elevi la postliceal până în 2014/2015 și cu o ușoară scădere în 2015/2016 (fig. nr. 72 b). În cazul anilor școlari 2016/2017, respectiv 2017/2018, numărul claselor a crescut, în special, pentru domeniul Sănătate și asistență pedagogică.

Fig. nr. 72 b

Evoluția numărului de elevi înscriși în învățământul postliceal

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Școlile postliceale din regiunea Sud Vest Oltenia sunt situate în cea mai mare parte în orașe, de aici și distribuția în cea mai mare proporție a elevilor în mediul urban.

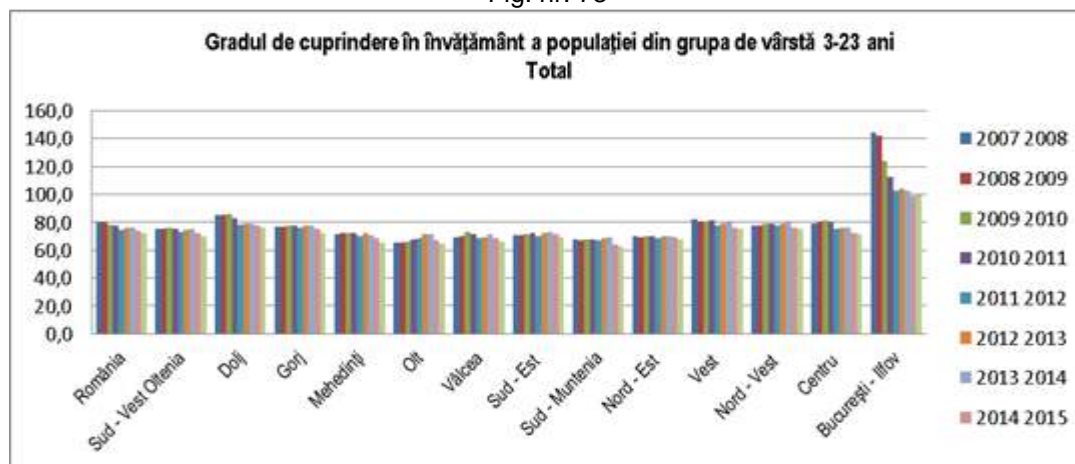
Analiza pe sexe indică o evoluție fluctuantă în perioada de analiză a procentelor de populație masculină și feminină participantă în învățământul postliceal din județele regiunii.

6.1.2. Grad de cuprindere în învățământ (Rata specifică de cuprindere școlară pe vârste)⁴¹

Analiza regională a datelor referitoare la gradul total de cuprindere în învățământ al populației de vârstă școlară (3-23 ani) în perioada anilor școlari 2007/2008-2015/2016, relevă o evoluție ascendentă din 2007 până în 2010 (de la 75% la 76,4%) pentru ca în intervalul 2010-2016 să scadă aproape constant (de la 76,4% la 70,2%).

Procentele de cuprindere totale regionale se situează sub cele înregistrate la nivel național pe întreaga perioadă de analiză (fig. nr. 73).

Fig. nr. 73

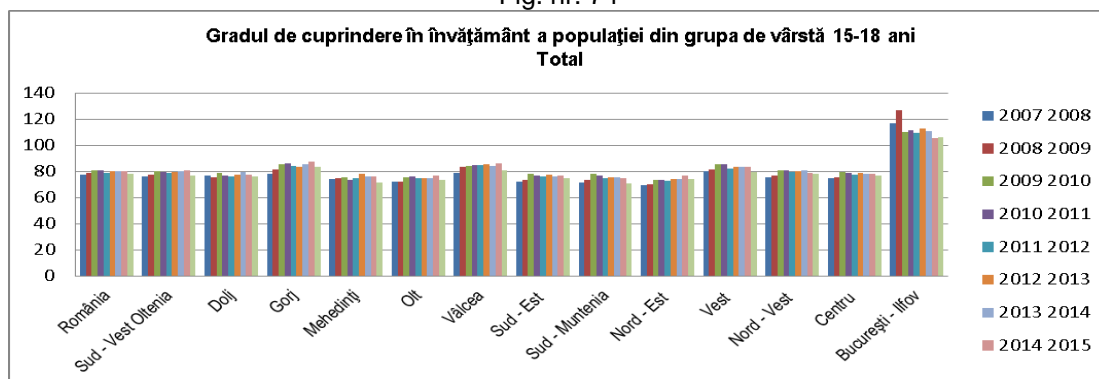
Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Gradul total de cuprindere în învățământ al populației de sex feminin este mai mare decât pentru populația de gen masculin pe toată perioada de analiză. Diferențe mari se înregistrează și între mediile de rezidență, procentul de cuprindere în mediul urban fiind dublu față de mediul rural.

Raportat la grupe de vârstă la nivelul regiunii, cuprinderea într-o formă de învățământ are cele mai mari valori pentru grupele corespunzătoare nivelurilor de educație primar (peste 90%) și gimnazial (peste 89%), însă și pe aceste segmente se observă aceeași tendință de scădere de-a lungul intervalului de analiză.

Pentru IPT prezintă relevanță grupa de vârstă 15-18 ani; aceștia sunt cuprinși într-o formă de învățământ în procent de peste 76%, în perioada de analiză. Este de remarcat scăderea înregistrată în regiune în anul școlar 2015-2016, de 3,5% față de anul precedent, fenomen semnalat și la nivel național, însă nu de aceeași intensitate. În județul Dolj, în același an școlar, scăderea înregistrată a fost minimă (fig. nr. 74).

Fig. nr. 74

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

⁴¹Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „02 Gradul de cuprindere (INS)” – pentru vizualizare clic aici

Analiza cuprinderii pentru această grupă de vârstă, arată o diferență nesemnificativă pe sexe, însă se semnalează o discrepanță mare pe medii de rezidență, procentul din mediul urban fiind mult mai mare față de rural (de exemplu, în 2015-2016 cuprinderea a fost de 157,6% în urban, față de 15,5% în rural). Situația la nivel național, dar și la nivelul celorlalte regiuni este similară.

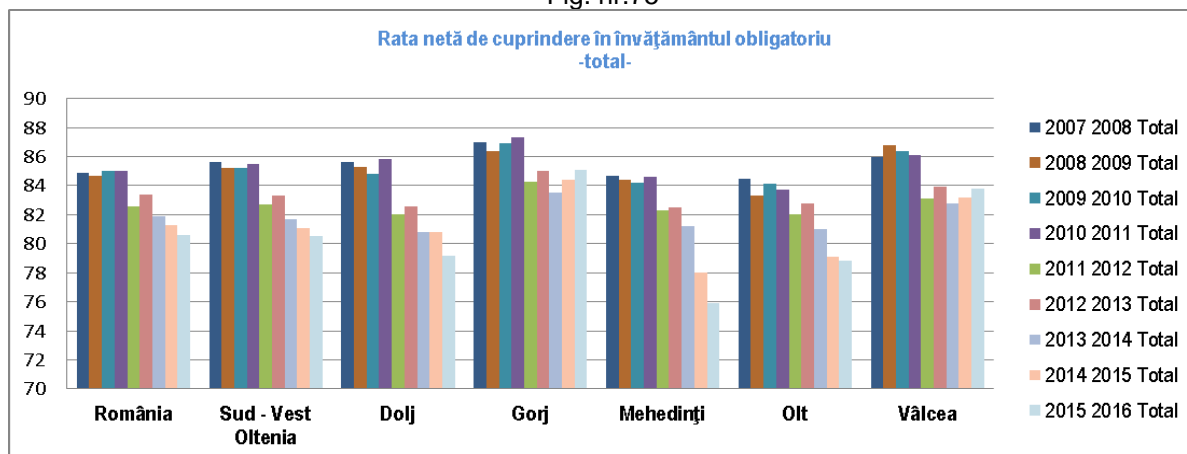
N.B: Datele statistice disponibile cu privire la gradul de cuprindere pe medii de rezidență se bazează pe locația școlii și nu pe mediul de proveniență al elevilor.

Gradul cel mai scăzut de cuprindere se regăsește la segmentul de populație cu vârsta între 19 și 23 de ani, sub 50% în intervalul de analiză. Trebuie menționat, însă, faptul că aceste procente au crescut începând cu anul școlar 2007-2008, acest lucru datorându-se și finanțării de la bugetul de stat a unui număr mare de locuri la școala postliceală. Totuși, un mare număr de tineri nu mai continuă studiile din cauza situației financiare precare, migrației forței de muncă tinere în afara țării, slabei motivații profesionale, sau angajării pe piața muncii fără a mai continua o formă de învățământ postliceală sau universitară.

6.1.3. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională⁴²

Datele analizate la nivelul regiunii SV Oltenia în perioada anilor școlari 2007/2008-2015/2016 arată că, per total, rata netă de cuprindere în învățământul obligatoriu (persoane de vârstă 7-16 ani) a fost aproximativ constantă până în anul școlar 2010/2011 (85,2-85,5%), pentru ca, începând cu anul 2011/2012 să scadă cu circa 3%, iar evoluția în intervalul următor a fost preponderent de scădere. Astfel, în anul 2015/2016 a atins minimul perioadei de analiză, de 80,5% (fig nr. 75). Tendința din SV Oltenia este concordantă cu cea de la nivelul celorlalte regiuni, dar și cu cea de la nivel național.

Fig. nr.75

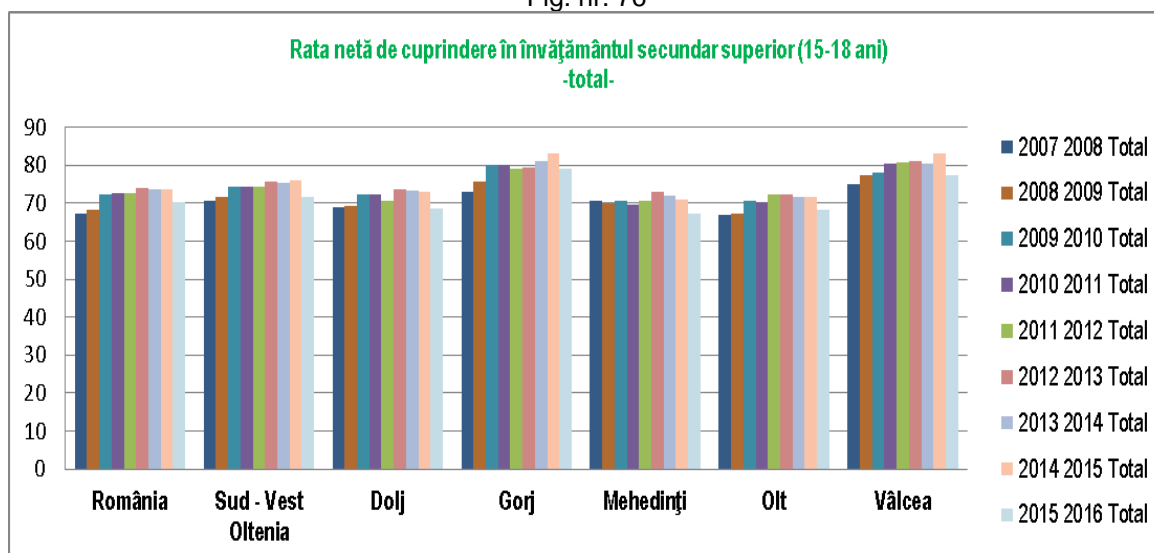
Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Pe sexe, procentele nete de cuprindere în învățământul obligatoriu sunt sensibil egale, însă analiza pe medii relevă o cuprindere netă de peste 100% în mediul urban, în detrimentul mediului rural.

În ceea ce privește cuprinderea netă în învățământul secundar superior (elevi de 15-18 ani), cifrele regionale înregistrează creștere constantă în intervalul anilor școlari 2007/2008-2014/2015 (de la 70,6% la 76%), pentru ca în anul 2015/2016 să scadă la 71,8%. Tendința este similară cu cea de la nivelul țării (fig. nr. 76).

⁴² Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „03 Rata netă de cuprindere (INS)” – pentru [vizualizare clic aici](#)

Fig. nr. 76

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Procentele de cuprindere sunt mai mari pentru populația de gen feminin, față de cea de gen masculin.

De remarcat este procentul net de cuprindere în mediul urban din regiunea SV Oltenia, care are o valoare mult mai mare față de cel din mediul rural (spre exemplu, în anul școlar 2015/2016, 149,5% în mediul urban, față de 11,9% în mediul rural). Aceste diferențe sunt explicate de faptul că o mare parte din absolvenții de gimnaziu din mediul rural, urmează o formă de educație și formare profesională, începând cu clasa a IX-a, în școli din mediul urban, unul din motive fiind insuficienta dezvoltare a rețelei școlare IPT în mediul rural. Prin acțiunile propuse se va avea în vedere dezvoltarea rețelei școlare IPT în zonele rurale cu populație școlară în număr suficient pentru înființarea unor noi unități de învățământ.

Analiza datelor statistice disponibile pe întreaga perioadă (2007/2008-2015/2016) mai scoate în evidență o rată netă de cuprindere în clasele IX-X (elevi 15-16 ani) inferioară ratei de cuprindere în gimnaziu (elevi de 11-14 ani), diferențele situându-se în jurul a 15%. Acest lucru conduce la concluzia că un număr semnificativ de absolvenți de gimnaziu nu mai continuă o formă de educație, liceală sau profesională.

Pierderile se evidențiază și la trecerea în clasele XI-XII, rata de cuprindere netă scăzând pe acest segment cu minim 6% față de rata de cuprindere în clasele IX-X. Singurii ani în care procentele s-au menținut la același nivel au fost 2013/2014 și 2014/2015.

Aceste discrepante constituie priorități care este necesar să fie avute în vedere la elaborarea planului de acțiuni.

O situație specială se înregistrează în cazul populației romani. Chiar dacă s-au implementat o serie de programe educaționale pentru sprijin educațional și integrare pentru comunități de romi, cu scopul de a-i atrage pe copiii romi să urmeze o formă de învățământ, rata de cuprindere este încă redusă. Implicarea mediatorilor comunitari pentru a conștientiza populația romani de necesitatea de a-și școlariza copiii, asigurarea manualelor și a cadrelor didactice specializate sunt elemente absolut necesare.

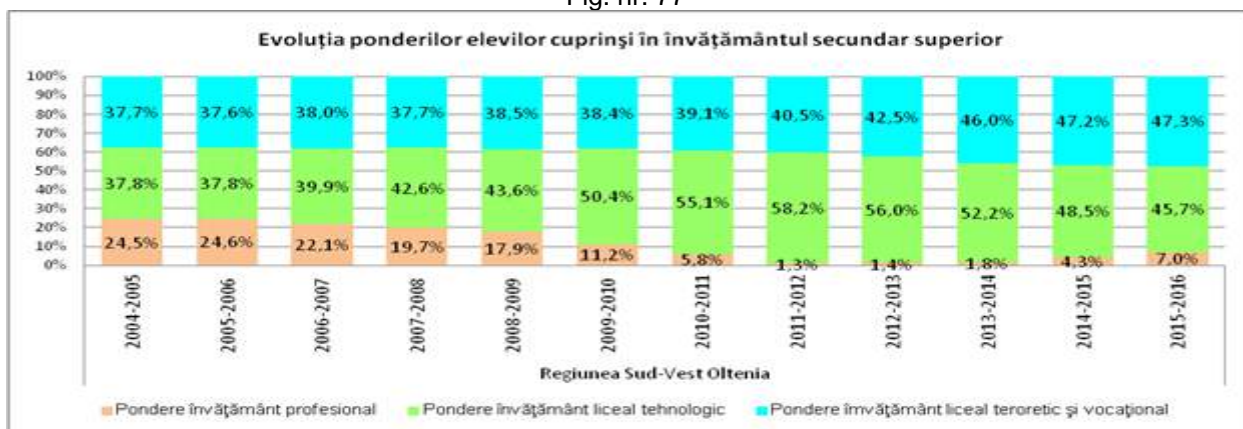
6.1.4. Oferta unităților școlare din ÎPT - Evoluția elevilor cuprinși în învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional⁴³

Cifrele privind ponderile elevilor cuprinși în învățământul liceal tehnologic și în învățământul profesional sunt analizate în perioada anilor școlari 2004/2005-2015/2016.

La nivel național, ponderea IPT în total învățământ secundar superior a avut un trend ușor crescător în perioada 2004/2005-2007-2008 (de la 59,9% la 60,3%), pentru ca în perioada următoare, până în 2015/2016 să scadă în mod continuu, până la 49,8%.

Tendențele s-au menținut și la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia (fig. nr. 77), însă procentele de cuprindere în IPT (învățământ liceal și profesional) au fost peste mediile naționale în toată perioada analizată.

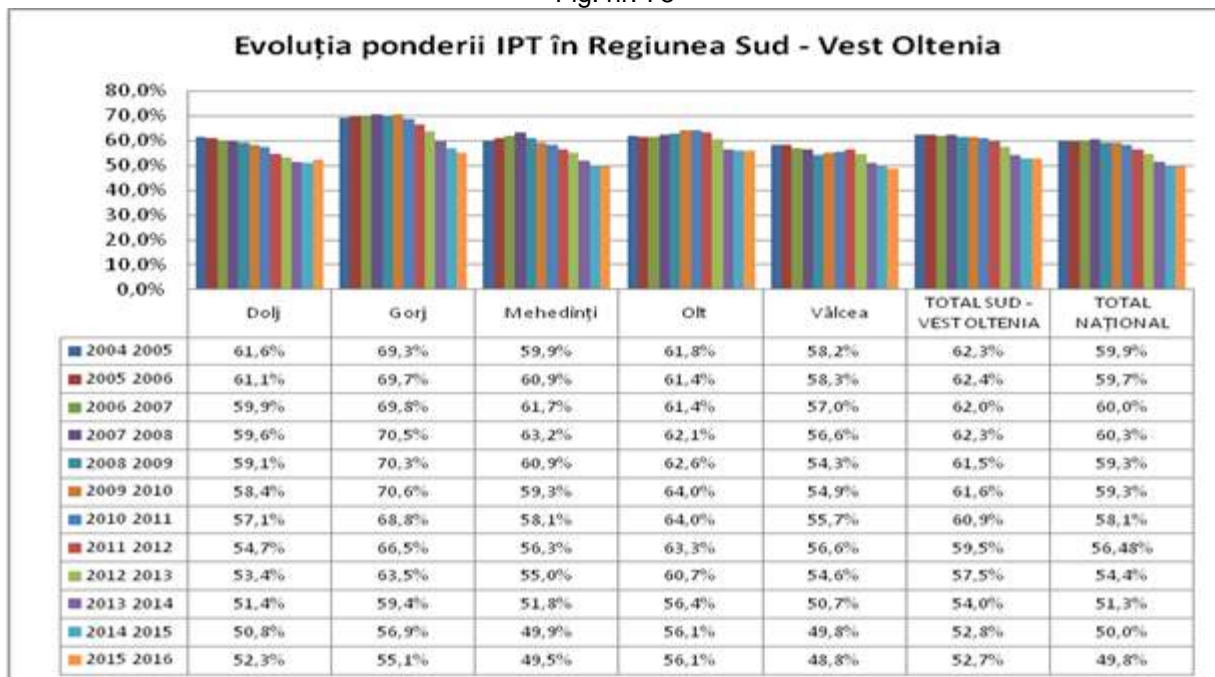
Fig. nr. 77

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Evoluția ponderii IPT în județele regiunii este, în mare, similară cu nivelul regional și național. Face excepție Doljul care, în anul 2015/2016, a înregistrat o creștere a IPT cu 1,4% față de anul precedent (fig. nr. 78).

Fig. nr. 78

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

⁴³ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „04 Evoluția elevilor IPT(INS)” – pentru vizualizare clic aici și în anexa „05 Evoluția elevilor IPT liceu , sc prof (INS)” – pentru vizualizare clic aici

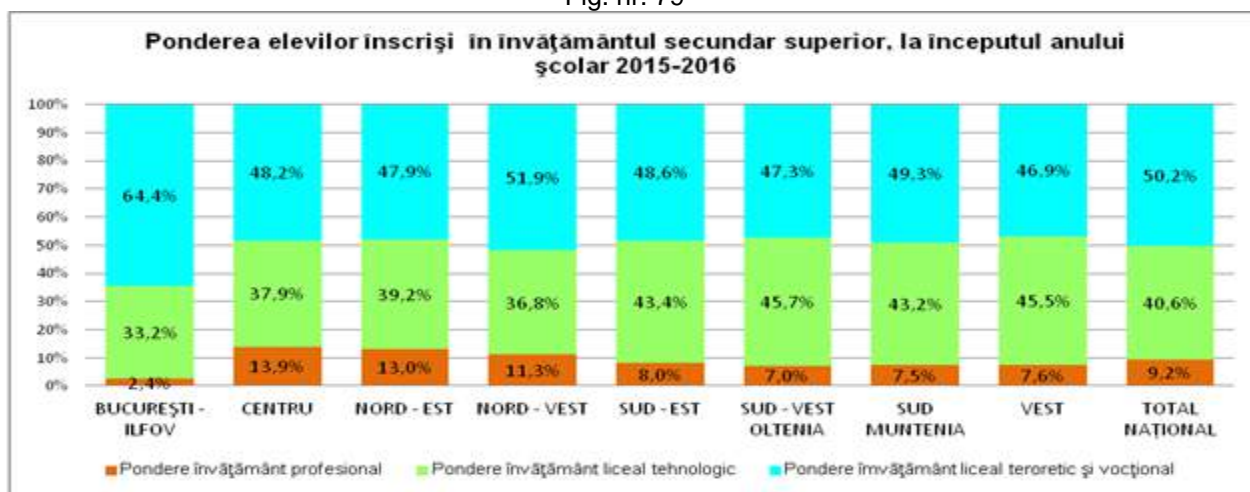
Același trend ascendent este menținut și în cazul anilor școlari 2016/2017 și 2017/2018, datorită solicitărilor din ce în ce mai numeroase și diversificate ale operatorilor economici din județul Dolj, dar și din regiune.

Cei mai mulți elevi din IPT se regăsesc în unitățile de învățământ public, sectorul privat fiind destul de slab reprezentat din acest punct de vedere.

În anul școlar 2015/2016, analiza cuprinderii în IPT la nivelul regiunilor evidențiază faptul că cel mai ridicat procent se înregistrează în regiunea Vest (53,1%) și cel mai scăzut în București-Ilfov (35,6%). Regiunea Sud Vest Oltenia se situează pe locul doi la nivel național, cu 52,7% cuprindere a elevilor în IPT, procent situat peste media pe țară de 49,8% (fig. nr. 79).

Încă este la nivel de scăzut cuprinderea în învățământul profesional, procentul maxim din regiunea Centru (13,9%), fiind destul de mic în comparație cu procentul de liceu tehnologic. Valoarea de 7% cuprindere în învățământul profesional din Sud Vest Oltenia este cea mai ridicată de la reintroducerea acestui tip de educație în anul 2012-2013, dar nu răspunde nevoii tot mai acute de calificări de nivel trei de pe piața muncii. Alocarea unui număr crescut de locuri în învățământul profesional va compensa această nevoie.

Fig. nr. 79

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

6.1.5. Oferta unităților școlare din ÎPT - Evoluția elevilor cuprinși în învățământul postliceal⁴⁴

Învățământul postliceal (școala postliceală și școala de maiștri) și-a dezvoltat oferta educațională în perioada 2005/2006-2015/2016, iar numărul de elevi a fost în creștere aproape constantă.

Odată cu anul 2007-2008 acest tip de învățământ a fost finanțat și de la bugetul național, ceea ce a făcut ca paleta de calificări să crească și mai multe unități IPT să ofere formare.

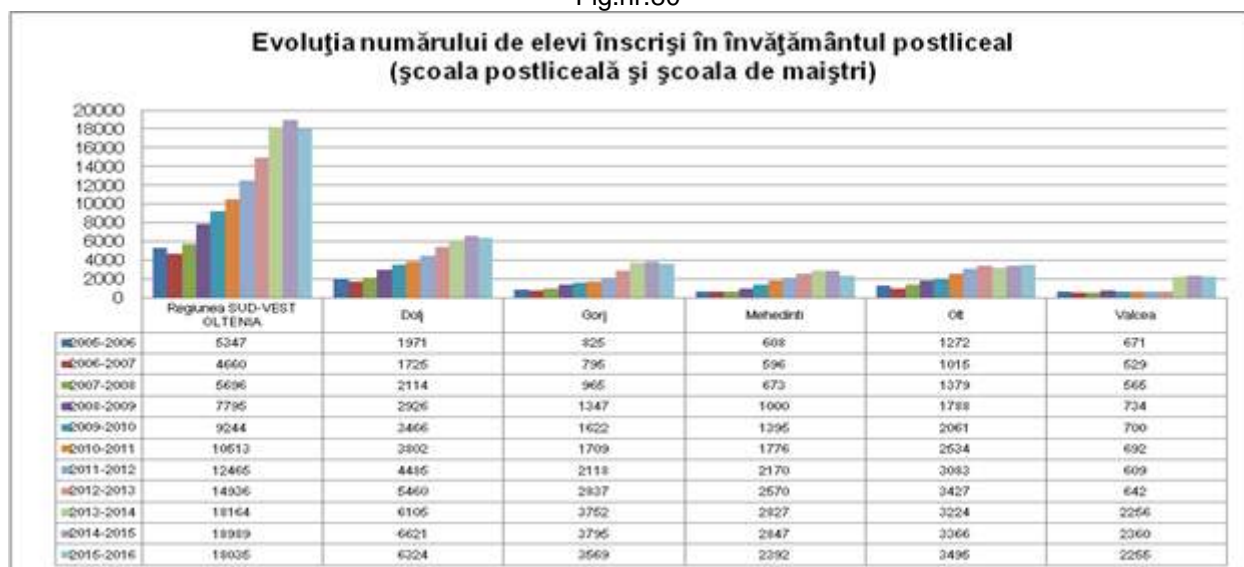
Numărul de elevi la nivel regional a crescut constant până în anul școlar 2014-2015 și a înregistrat o ușoară scădere în 2015-2016 (fig. nr. 80), dar continuă să fie o formă de învățământ căutată, în special de către absolvenții de liceu fără bacalaureat.

În județele regiunii s-a menținut tendința, de creștere a numărului de elevi la postliceal până în 2014/2015 și cu o ușoară scădere în 2015/2016. Face excepție

⁴⁴ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „06 Evoluția elevilor Înv. postliceal(INS)” – [pentru vizualizare clic aici](#)

Vâlcea, care a avut un număr redus și fluctuant de elevi la postliceal în perioada 2007/2008-201/2013, însă în următorii 3 ani numărul a crescut brusc cu 250%.

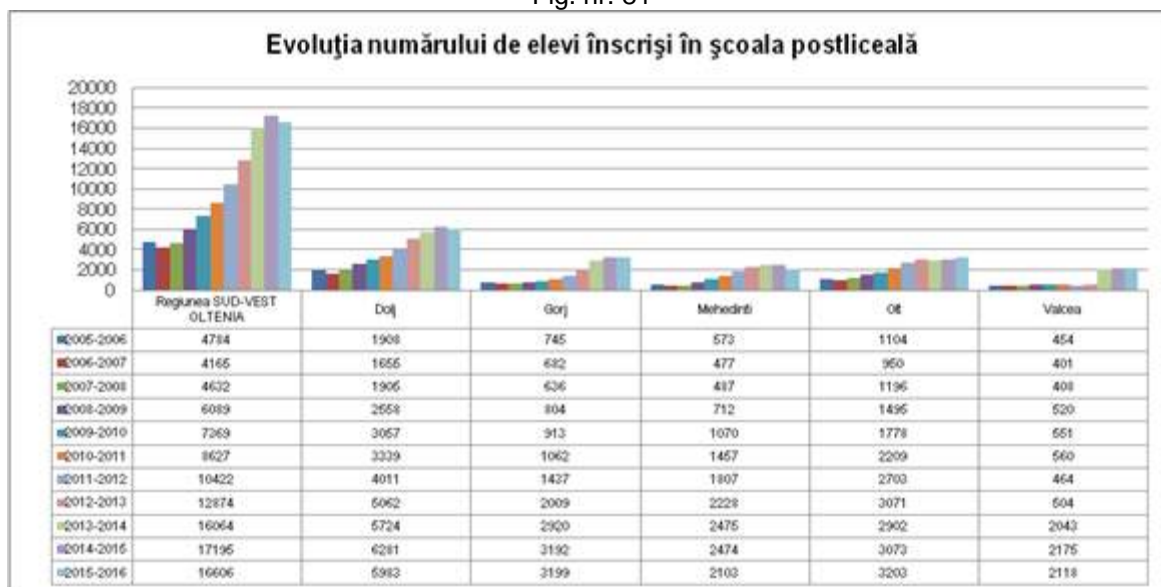
Fig.nr.80

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Cea mai mare cuprindere este în **școlile postliceale** din regiune, formă care dă de altfel și trendul întregului învățământ postliceal. Evoluția este evidentă în perioada 2006/2007-2014/2015, când a crescut continuu numărul de elevi cuprinși. În anul 2015/2016 se observă un ușor regres, însă interesul absolvenților de liceu continuă să rămână la niveluri ridicate (fig. nr. 81).

Fig. nr. 81

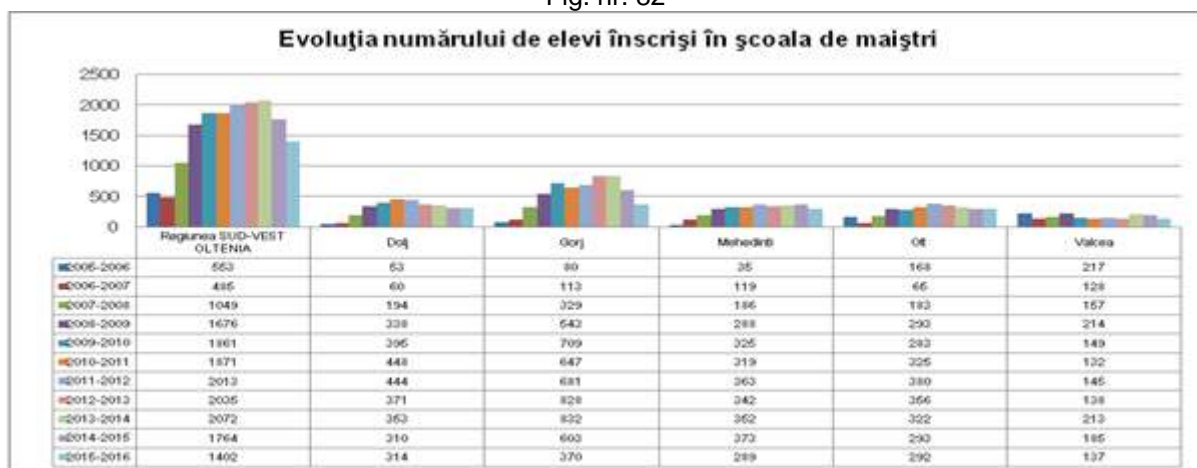

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Pe forme de proprietate, evoluția a fost diferită. Dacă în anul școlar 2005/2006, numărul cel mai mare de elevi era în școlile postliceale private, pe parcursul perioadei de analiză situația s-a schimbat în favoarea școlilor postliceale publice, în condițiile creșterii numărului de elevi la ambele forme de proprietate.

În **școala de maiștri**, la nivel regional, numărul de cursanți a crescut până în anul școlar 2013-2014, pentru ca în perioada următoare să scadă continuu, până în anul școlar 2015-2016. Județele respectă, în general, același trend, cu excepția județului Vâlcea, în care evoluția a fost fluctuantă (fig. nr. 82).

Fig. nr. 82

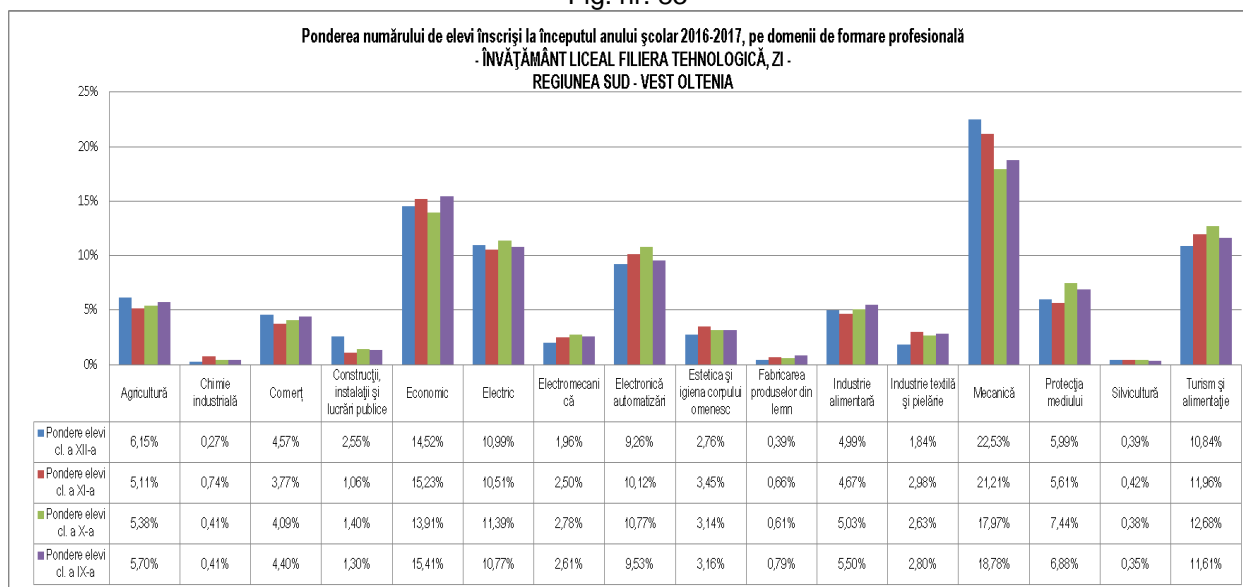

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

6.1.6. Oferta unităților școlare din ÎPT – Cuprinderea elevilor în învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional în anul școlar 2016-2017⁴⁵

Analiza numărului de elevi, pe domenii, în învățământul liceal din regiunea SV Oltenia în anul școlar 2016-2017, arată că procentul cel mai mare de cuprindere este la domeniul mecanică, urmat de domeniile economic, turism și alimentație și electric. Cele mai mici ponderi se înregistrează la domeniile silvicultură, chimie industrială și fabricarea produselor din lemn, care și ca sectoare economice au o slabă reprezentare în regiune (fig. nr. 83).

Fig. nr. 83

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Pe calificări, în cadrul județului Dolj, situația este diferită, calificările cu cel mai mare grad de cuprindere fiind:

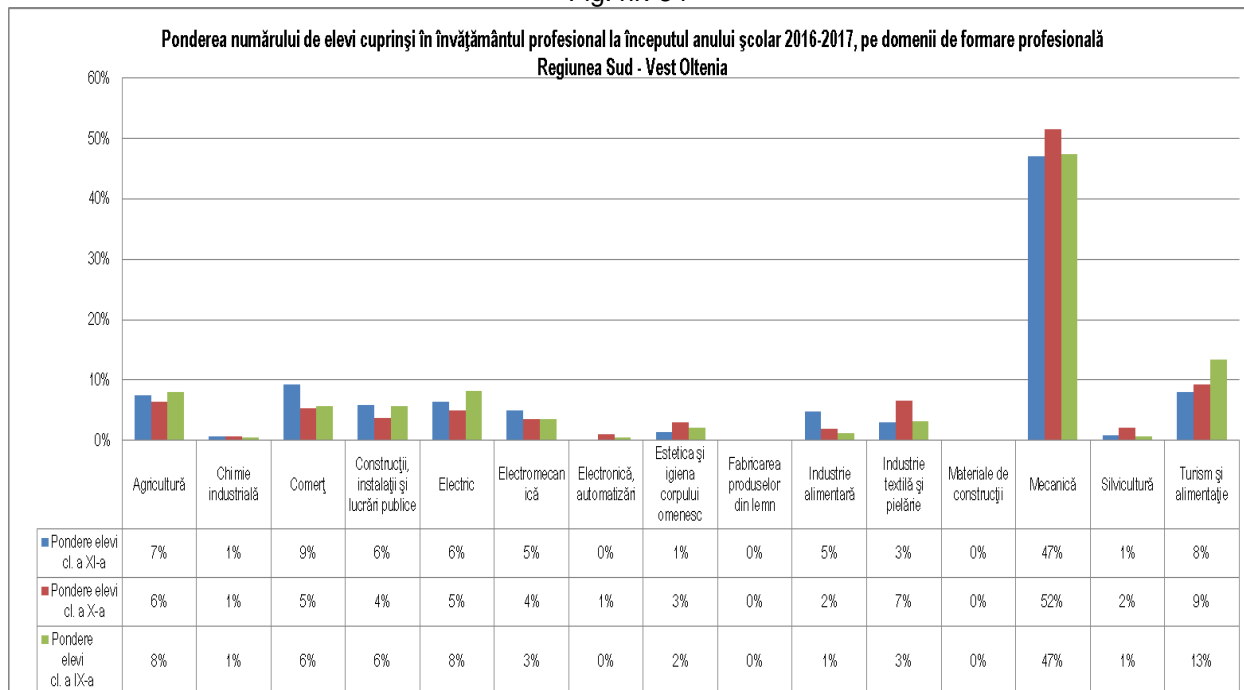
- tehnician în activități economice, tehnician mecanic pentru întreținere și reparații, tehnician electrician electronist auto și tehnician în turism.

⁴⁵ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „07Oferta IPT înv. liceal zi 2016-2017” – pentru vizualizare clic aici și în anexa „08 Oferta IPT înv. prof 2016-2017”- pentru vizualizare clic aici

La învățământul profesional, în anul școlar 2016-2017, numărul de elevi în unitățile IPT din regiune este destul de modest, însă în creștere de la reintroducerea acestei forme de educație: în clasa a XI-a 2026 elevi, în clasa a X-a 2514 elevi, iar la clasa a IX-a 2676 elevi.

Pe domeniul de formare, cuprinderea cea mai mare este la domeniul mecanică (47% din total); la mare distanță urmează domeniile turism și alimentație (13%), electric (8%) și agricultură (8%) (fig. nr. 84). În domeniile materiale de construcții și fabricarea produselor din lemn numărul de elevi este 0.

Fig. nr. 84

Sursa datelor: inspectoratele școlare

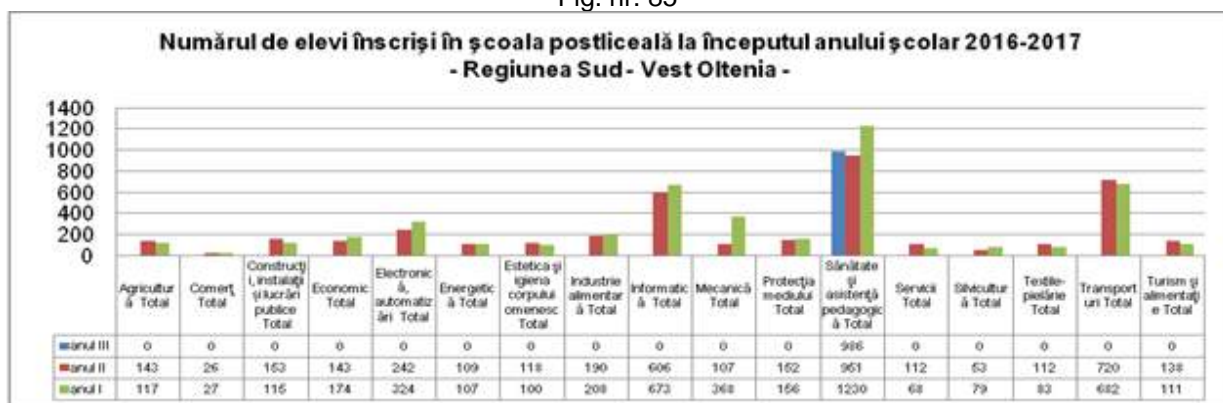
În cazul județului Dolj, procentele cele mai mari de elevi cuprinși, sunt repartizate astfel pe calificări profesionale: mecanic auto și agricultor culturi de câmp.

6.1.7. Oferta unităților școlare din ÎPT – Cuprinderea elevilor în învățământul postliceal în anul școlar 2016-2017⁴⁶

La nivelul regiunii SV Oltenia, la școla postliceală, în anul școlar curent, numărul cel mai mare de elevi cuprinși este la domeniul sănătate și asistență pedagogică (3167 de elevi); la mare distanță sunt domeniile transporturi (1402 elevi) și informatică (1279 elevi) (fig. nr. 85).

⁴⁶ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „09 Oferta IPT inv. postliceal 2016-2017” – [pentru vizualizare clic aici](#)

Fig. nr. 85

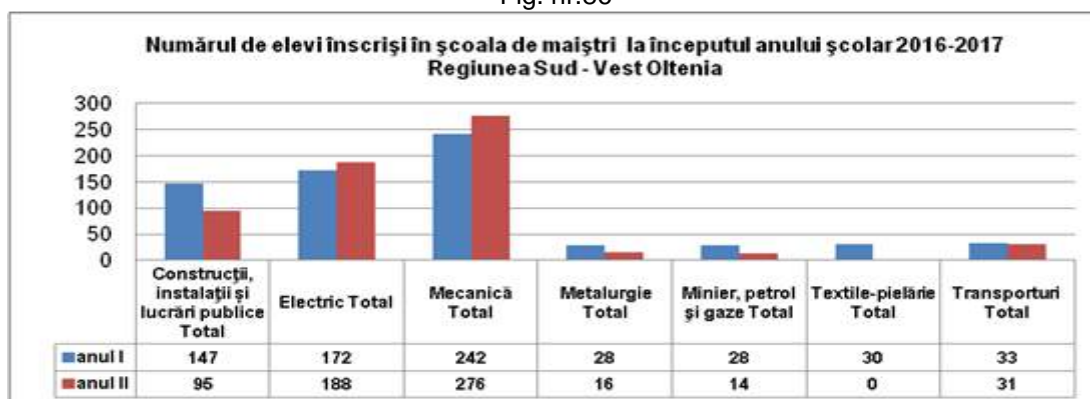

Sursa datelor : Inspectoratele Școlare

Ierarhia se păstrează și la nivel județean, aceste domenii fiind reprezentate în toate cele cinci județe ale regiunii.

La școala de maiștri, cuprinderea este scăzută, numărul total de elevi fiind de 1500 în întreaga regiune (fig. nr. 86).

Fig. nr.86

Sursa datelor : Inspectoratele Școlare

Domeniile cu cei mai mulți elevi cuprinși sunt mecanica, electricul și construcțiile.

6.1.8. Oferta unităților școlare din ÎPT - Gradul de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici pentru școlarizarea în învățământul profesional⁴⁷

În scopul fundamentării cifrei de școlarizare la învățământul profesional, la nivel județelor se realizează o investigație a nevoilor de calificare ale agenților economici și o analiză a solicitărilor exprimate de aceștia în scopul proiectării ofertei în strânsă corelare cu nevoile.

În regiunea Sud Vest Oltenia, pentru anul școlar 2016-2017, au fost transmise solicitări de școlarizare pentru 4019 locuri în învățământul profesional.

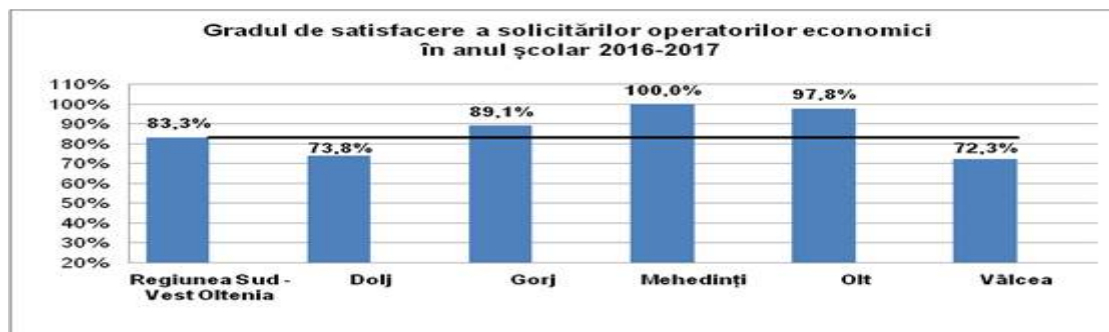
Numărul cel mai mare de locuri solicitate au fost pentru calificări din domeniul mecanică (1658), urmat de turism și alimentație (662), comerț (404), electric (391), agricultură (252). Cele mai puține locuri solicitate au fost pentru domeniul electronică automatizări (28) și pentru estetica și igiena corpului omenesc (28).

Pentru cele 4019 locuri solicitate, au fost propuse și aprobate pentru școlarizare un număr de 3346 locuri în unitățile de învățământ profesional și tehnic din regiune, solicitările fiind rezolvate în proporție de 83,3% (fig. nr. 87).

⁴⁷ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „10 Gradul de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici” – pentru vizualizare clic aici

Pe domenii de formare, au fost soluționate în proporție de 100% solicitările din domeniile: agricultură, electronică automatizări, estetica și igiena corpului omenesc, industrie alimentară.

Fig. nr. 87

Sursa datelor : Inspectoratele Școlare

Gradul de onorare a solicitărilor agenților economici care s-a înregistrat în județul Dolj a fost de 73,8%, datorită numărului mare de solicitări. În anii școlari 2016/2017 și 2017/2018, acest grad de onorare a crescut la valoarea de 80%.

Alocarea numărului de locuri pentru școlarizare s-a realizat în funcție de nevoia de constituire a formațiunilor de studiu, de asigurare a unei distribuții echilibrate pe calificări și funcție de realitățile pieței muncii la nivel local.

6.1.9. Parteneriatul cu operatorii economici⁴⁸

Oferta educațională pentru învățământul profesional este în strânsă legătură cu cererea de pe piața muncii pentru calificările de nivel 3. Organizarea și funcționarea acestei forme de învățământ este condiționată de existența contractelor-cadru încheiate cu operatorii economici/instituții publice, prin care se stabilesc obligațiile privind:

a) organizarea și desfășurarea procesului de formare pentru obținerea calificării profesionale a elevilor și a stagiilor de pregătire practică, precum și proiectarea curriculumului în dezvoltare locală;

b) asigurarea condițiilor tehnice și a resursei umane necesare pregătirii practice a elevilor din învățământul profesional;

c) asigurarea condițiilor tehnice și a resursei umane necesare pentru organizarea și desfășurarea examenului de certificare a calificării profesionale a elevilor.

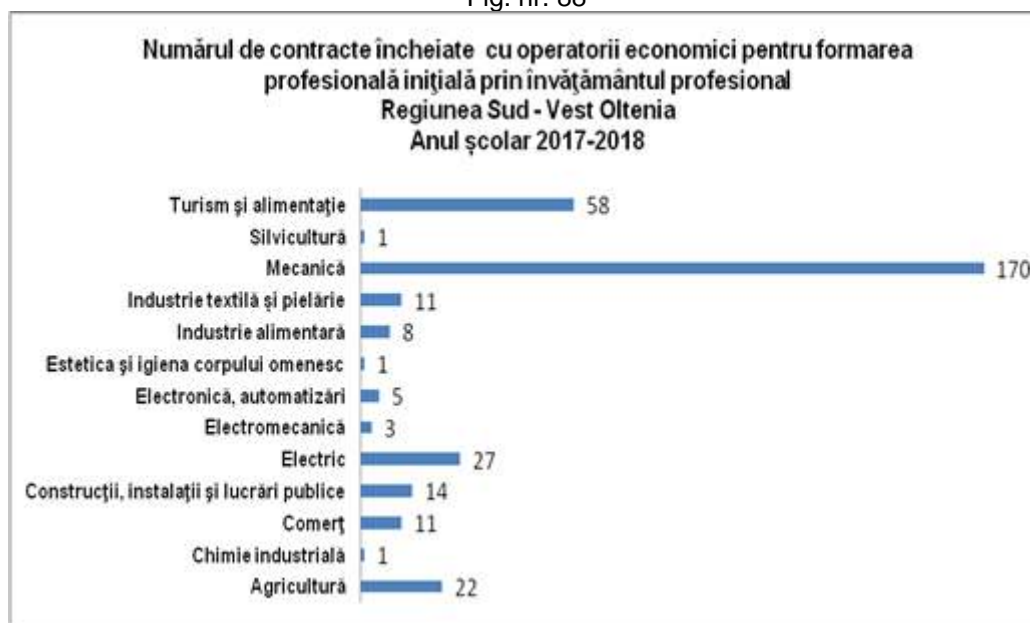
Contractele-cadru sunt acorduri generale încheiate de către unitățile de învățământ cu operatorii economici/instituțiile publice partenere pe o durată de minimum 3 ani, care stau la baza contractelor de pregătire practică a elevilor.

În regiunea Sud Vest Oltenia, pentru anul școlar 2017-2018, unitățile IPT au încheiat parteneriate pentru pregătirea practică a elevilor din învățământul profesional, cu un număr de 332 operatori economici, pentru calificări din 13 domenii de pregătire, în funcție de nevoile de existente la nivelul local. Din acest punct de vedere regiunea se află pe penultimul loc în țară.

Numărul cel mai mare de agenți economici parteneri au fost cei care au solicitat calificări din domeniul mecanică (170), urmați, la distanță destul de mare de operatorii din turism și alimentație (58) (fig. nr. 88).

⁴⁸ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „11 Parteneriatul cu operatorii economici” – [pentru vizualizare clic aici](#)

Fig. nr. 88

Sursa datelor : Inspectoratele Școlare

Este de remarcat că au fost încheiate parteneriate cu agenți economici care nu au mai colaborat cu mediul educațional, în special pentru învățământul profesional în sistem dual.

6.1.10. Rețeaua unităților școlare IPT⁴⁹

În anul școlar 2016-2017, în regiunea SV Oltenia, rețeaua școlară are în componență 140 de unități de învățământ profesional și tehnic, din care 112 publice și 28 particulare.

Din numărul total de unități IPT, 107 sunt în mediul urban și 33 în mediul rural. Din această repartitie se observă neuniformitatea repartitiei rețelei școlare pe cele două medii.

În anul școlar 2017-2018, în **județul Dolj** funcționează cel mai mare număr de unități IPT din regiune, 44, din care 13 sunt particulare. Rețeaua școlară are în mediul urban 33 de unități, celelalte 11 fiind în mediul rural. În mediul rural se găsesc și singurele trei școli profesionale din județ.

Din numărul total, șapte sunt colegii, 28 sunt licee tehnologice sau teoretice care au în componență clase IPT, 13 școli postliceale și trei școli profesionale.

6.1.11. Ierarhizarea unităților IPT funcție de număr de elevi înscriși în anul școlar 2016-2017 la învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional, curs de zi⁵⁰

În unitățile de învățământ profesional și tehnic de stat și particulare din regiunea Sud Vest Oltenia învață în anul școlar 2016-2017, în cadrul liceului tehnologic și învățământului profesional, curs de zi, un număr de 32855 elevi în 16 domenii de pregătire. O clasificare a unităților școlare în funcție de numărul de elevi care se pregătesc în fiecare domeniu de pregătire este prezentată în *Anexa 12 Ierarhizare școli*.

⁴⁹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „12 Unități IPT 2016-2017” – pentru [vizualizare clic aici](#)

⁵⁰ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „13 Ierarhizare școli” – pentru [vizualizare clic aici](#)

Un număr de 26 de unități din regiune școlarizează în domeniul *agricultură*, numărul total cel mai mare de elevi fiind la Colegiul Tehnic „Ștefan Milcu” Calafat, Dolj (151 persoane).

Paisprezece unități IPT școlarizează în domeniul *comerț*, pe locul întâi în privința numărului de elevi la acest domeniu fiind Colegiul Național Economic "Theodor Costescu" Drobeta Turnu Severin (232 persoane).

Domeniul *construcții, instalații și lucrări publice* este școlarizat în 12 unități IPT din patru județe din regiune (Dolj, Gorj, Olt, Vâlcea). Numărul cel mai mare de elevi (116) este la Liceul Tehnologic „Dimitrie Filășanu” Filiași, Dolj.

Domeniul *economic* este unul dintre cel mai bine reprezentate, chiar dacă este școlarizat numai la liceu tehnologic, în 27 de unități IPT din regiune.

În domeniul *electric* sunt școlarizați un număr mare de elevi, în 38 de unități de învățământ din toate județele.

Domeniul *electromecanică* este prezent în 13 colegii și licee din toată regiunea.

În domeniul *electronică automatizări* au organizat clase 30 unități IPT.

Domeniul *mecanică* este cel mai bine reprezentat la nivel de regiune, 76 unități IPT având în oferta școlară acest domeniu de pregătire. Numărul maxim de elevi este la Liceul Tehnologic Auto, Craiova, Dolj (329 de persoane).

Domeniul *protecția mediului*, specific numai liceului tehnologic, este școlarizat în 22 colegii și licee.

Domeniul *silvicultură* are o slabă reprezentare în regiune, fiind prezent în numai 3 unități de învățământ din Vâlcea și Dolj.

În domeniul *turism și alimentație* școlarizează 23 unități IPT din regiune, Colegiul Național Economic „Gheorghe Chițu” Craiova, Dolj, fiind pe primul loc din punct de vedere al numărului de elevi, 648.

6.1.12. Resursele umane din ÎPT⁵¹

Desfășurarea procesului educațional la standardele cerute de piața muncii, cu personal didactic bine pregătit din punct de vedere științific și psihopedagogic, reprezintă o cerință esențială pentru ca viitorii absolvenți să aibă succes în carieră.

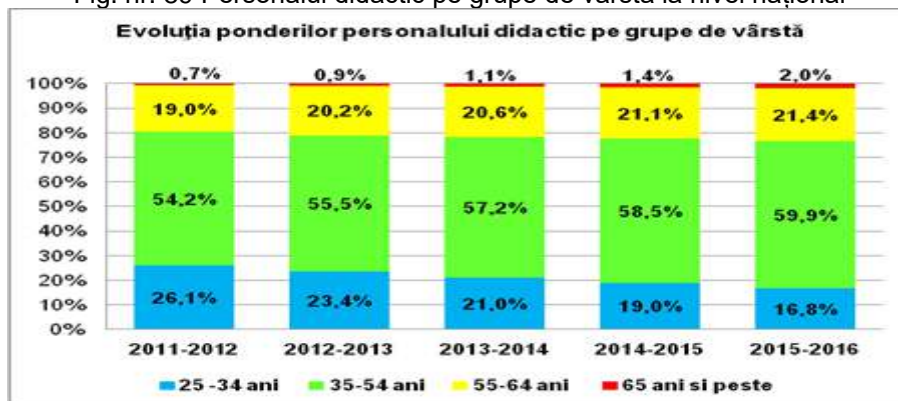
În România, analiza pe grupe de vârstă a personalului didactic, conduce în mod clar la concluzia că se acutizează pe parcursul anilor, fenomenul de îmbătrânire resurselor umane în educație.

Dacă în anul școlar 2011-2012, un procent de 26,1% erau cadre didactice sub 34 de ani, în anul școlar 2015-2016 acest procent a scăzut la 16,8% (fig. nr. 89).

Pe de o parte, acest fenomen este rezultatul scăderii populației școlare și dispariției unui număr mare de catedre care să poată fi ocupate de tineri absolvenți, iar pe de altă parte urmare a faptului că o carieră didactică nu a fost de interes pentru tineri o lungă perioadă de timp, din cauza slabei motivații financiare.

⁵¹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „14 Resurse umane” – [pentru vizualizare clic aici](#)

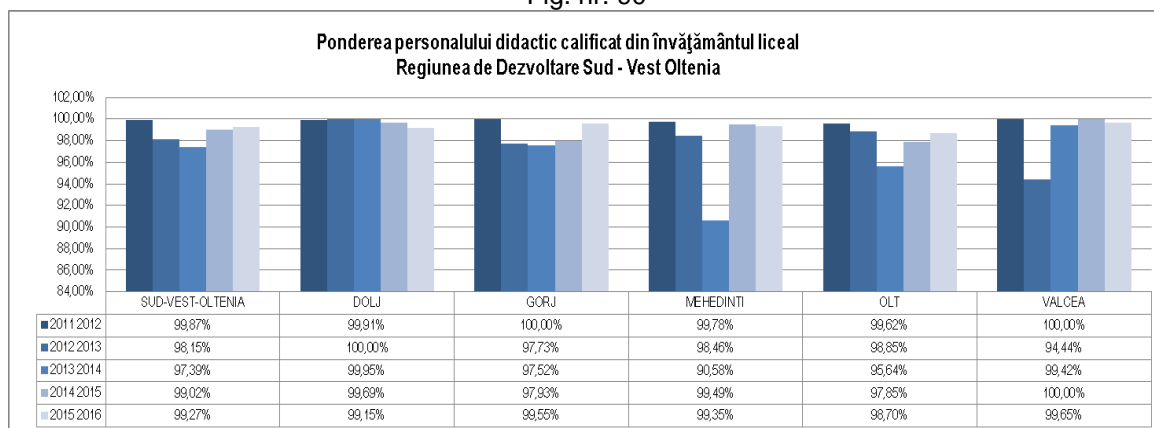
Fig. nr. 89 Personalul didactic pe grupe de vârstă la nivel național

Sursa: INS

Datele furnizate de INS arată că procentul de personal calificat în învățământul liceal se apropie de maxim, fiind peste 97% în perioada de analiză 2011/2012-2015/2016, atât la nivel național, cât și la nivelul regiunii SV Oltenia (fig. nr. 90).

Fig. nr. 90

Sursa datelor: Calculat pe baza datelor INS

Și în cadrul județelor componente situația este similară, iar repartitia urban-rural este apropiată ca ponderi. Fluctuațiile sunt destul de reduse în perioada de analiză, însă există încă posturi care nu sunt ocupate cu personal calificat în unitățile IPT din regiune.

6.1.13. Infrastructura unităților școlare din IPT⁵²

Analiza datelor furnizate de INS, pentru începutul anului școlar 2015-2016, reflectă faptul că în unitățile școlare de învățământ liceal, profesional și postliceal din regiune funcționează un număr de 971 de laboratoare, repartizate pe județe astfel: Dolj - 333, Gorj - 193, Mehedinți - 121, Olt - 167, Vâlcea – 157. Numărul este proporțional cu numărul de școli din fiecare județ.

În privința spațiilor pentru desfășurarea instruirii practice, unitățile IPT din Sud Vest Oltenia au în componență un număr de 413 ateliere școlare, din care: în Dolj 118, în Gorj 96, în Mehedinți 43, în Olt 74, în Vâlcea 82.

Pentru desfășurarea procesului educațional, dar și pentru rezolvarea probemelor administrative, unitățile de învățământ din regiune sunt dotate cu PC-uri, în număr total de 12485 bucăți (3777 în Dolj, 2635 în Gorj, 1567 în Mehedinți, 2205 în Olt, 2301 în Vâlcea). În mod practic, nu există școală fără minim o rețea de calculatoare.

⁵² Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „15 Baza materiala” – pentru vizualizare [clic aici](#)

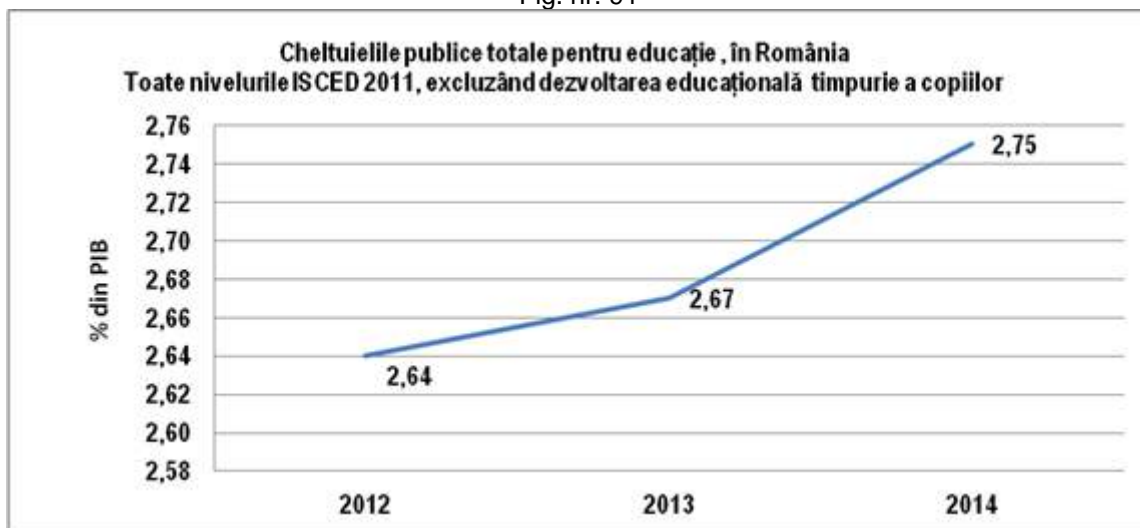
6.1.14. Cheltuieli publice pentru educație⁵³

Având în vedere importanța pe care o are, educația trebuie să fie unul din sectoarele prioritare pentru finanțare publică.

În întreaga Europă, procentul alocat din PIB pentru cheltuielile din aceasta ramură este destul de ridicat, situație care nu este similară și în România. Analiza datelor furnizate de Eurostat, arată că România a alocat pentru educație, în perioada 2012-2014, cel mai scăzut procent din PIB, comparativ cu celelalte țări din UE.

În același timp însă, trebuie menționat faptul că acest procent a crescut ușor de la an la an, de la 2,64% în 2012, la 2,75% în 2014 (fig. nr. 91)

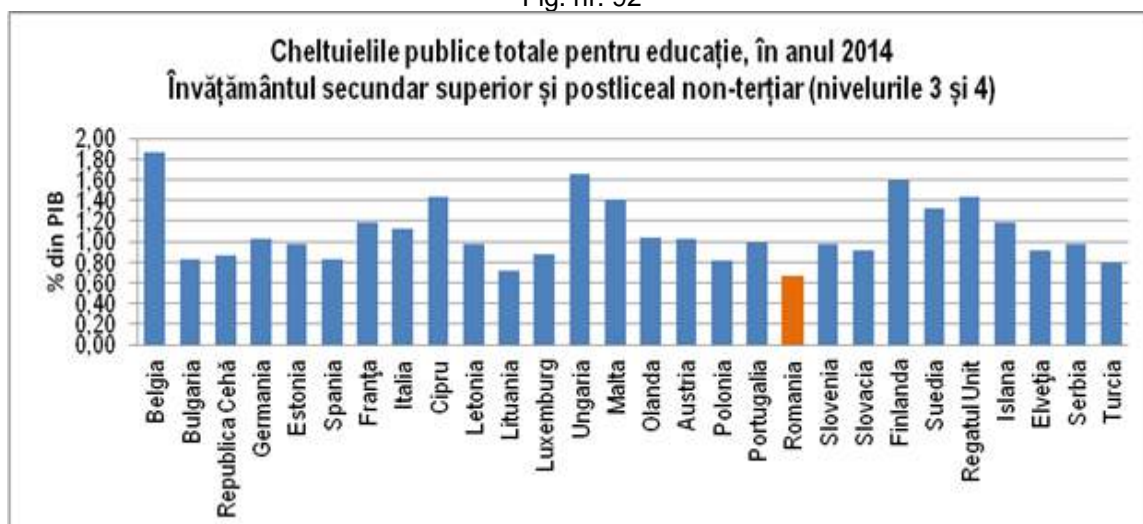
Fig. nr. 91

Sursa datelor: EUROSTAT

În anul 2014, pentru învățământul secundar superior și postliceal non-terțiar, din care face parte și învățământul profesional și tehnic, nivelul de cheltuieli publice s-a menținut la un nivel modest, România fiind și aici pe ultimul loc în cadrul UE (fig. nr. 92)

Fig. nr. 92

Sursa datelor: EUROSTAT

Fiind un sector în care finanțarea din partea statului are procentul cel mai semnificativ (peste 50%), este necesară mărirea procentului din PIB alocat educației,

⁵³ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „16 Cheltuieli pentru educație” - pentru vizualizare clic aici

deoarece aceste cheltuieli vor influența toate procesele educaționale din sistemul de învățământ, având urmări directe asupra calității acestuia. Finanțarea educației trebuie privită ca o investiție pe termen lung, care generează venituri și contribuie, în același timp la dezvoltarea societății.

6.2. Indicatori de proces

6.2.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT

Strategia de descentralizare a învățământului preuniversitar vizează transferul de autoritate, responsabilitate și resurse în privința luării deciziilor și a managementului general și financiar către unitățile de învățământ și comunitatea locală.

Descentralizarea funcțională implică și antrenarea sporită în mecanismele decizionale a partenerilor sociali, pentru a garanta apropierea deciziei de beneficiarii serviciului public de educație. Cadrul instituțional pentru dezvoltarea parteneriatului social în educație și formare profesională se bazează pe structurile consultative inițiate în sprijinul deciziei la nivel local și regional.

Aceste structuri sunt:

- la nivel regional: Consorțiul Regional (CR) – ca structură partenerială consultativă în sprijinul Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic și al Inspectoratelor Școlare;
- la nivel local (județean): Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social (CLDPS) – ca structură partenerială consultativă în sprijinul Inspectoratelor Școlare;
- la nivelul unităților de învățământ: Consiliile de administrație/Consiliile profesionale
- la nivel național: Comitetele sectoriale.

Principalele atribuții ale structurilor menționate, în procesul de planificare a ofertei educaționale, sunt următoarele:

- Comitetele sectoriale (la nivel național): validarea Standardelor de Pregătire Profesională.
- Consorțiul Regional: identificarea nevoilor de calificare la nivel regional, elaborarea/actualizarea Planului regional de acțiune pentru învățământ (PRAI), cu integrarea componentei privind contribuția specifică a învățământului superior la dezvoltarea regională;
- CLDPS: corelarea ofertei educaționale din învățământul profesional și tehnic cu comanda socială și cu nevoile de dezvoltare personală și profesională a beneficiarilor pregătirii profesionale; elaborarea/actualizarea Planului local de acțiune pentru învățământ (PLAI); analiza și avizarea propunerilor prezentate de inspectoratul școlar privind proiectele planurilor de școlarizare pentru învățământul profesional și tehnic din județ;
- Consiliile de administrație/Consiliile profesionale: sprijinirea elaborării și avizarea Planului de Acțiune a Școlii (PAS)

În cadrul programului multianual Phare TVET, Consorțiile Regionale și Comitetele Locale au fost antrenate în elaborarea, respectiv actualizarea anuală a documentelor de planificare strategică pe termen lung la nivel regional (PRAI) și local (PLAI), pe baza cărora la nivelul fiecărei școli din program au fost elaborate planuri școlare de acțiune (PAS).

La nivelul unităților școlare, principalul instrument de planificare strategică pe baza analizei mediului intern (autoevaluare) și extern este concretizat prin Planurile de acțiune ale școlilor (PAS) Școlile cuprinse în programul Phare TVET au beneficiat de formare și asistență pentru elaborarea PAS și în raport cu PRAI și PLAI. Începând cu anul școlar 2006-2007 s-a generalizat elaborarea Planurilor de acțiune ale școlilor (PAS) pentru toate unitățile de învățământ profesional și tehnic. În sprijinul elaborării

documentului, școlile au beneficiat de formare și asistență din partea unităților de învățământ cuprinse în programul Phare 2003 și a inspectoratelor școlare.

Având în vedere mecanismele de finanțare în vigoare și autonomia comunității locale, este esențială antrenarea autorităților locale în procesul de planificare strategică pe termen lung în IPT.

Principalele probleme identificate în cadrul acestui proces sunt referitoare la:

- slaba legătură și controlul redus între nivelul regional de planificare și nivelul decizional în învățământ (inspectoratele școlare județene și școlile, autoritățile locale);
- finanțarea învățământului preponderent centrată pe activitățile curente/pe termen scurt și foarte puțin pe nevoile și prioritățile pe termen lung;
- antrenarea insuficientă a agenților economici în efortul de planificare pe termen lung în IPT;
- neimplicarea sau implicarea formală a partenerilor sociali din Consiliile de Administrație ale Școlilor în procesul de planificare pe termen lung la nivelul școlii.

Un alt domeniu al descentralizării funcționale este curriculum-ul în dezvoltare locală (CDL)—componentă importantă a planului de învățământ, care vizează adaptarea conținutului pregătirii la cerințele locale din partea beneficiarilor instruirii (agenți economici, comunitate locală, elevi).

6.2.2. Asigurarea calității în IPT

Nevoia unor mecanisme reglementate de asigurare a calității serviciilor de educație și formare profesională care să garanteze aplicarea riguroasă a standardelor de pregătire și satisfacția beneficiarilor (forța de muncă și angajatorii) a condus la adoptarea Legii nr. 87 din 13 aprilie 2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/12.07.2005 privind asigurarea calității educației.

În IPT, introducerea unui sistem de asigurare a calității în educație s-a generalizat începând cu anul școlar 2006-2007 pentru toate unitățile de învățământ, mai întâi aplicându-se principiul 5 al calității – “predarea și învățarea” și a fost extins treptat astfel încât, în prezent, se aplică pentru toate cele 7 principii.

Mecanismul de asigurare a calității utilizat este construit pe autoevaluarea din partea școlii, confruntată cu evaluarea externă (prin inspecție școlară), ambele fiind structurate pe același set de indicatori (descriptori de performanță). Rezultatele evaluării se regăsesc în planurile de îmbunătățire a calității.

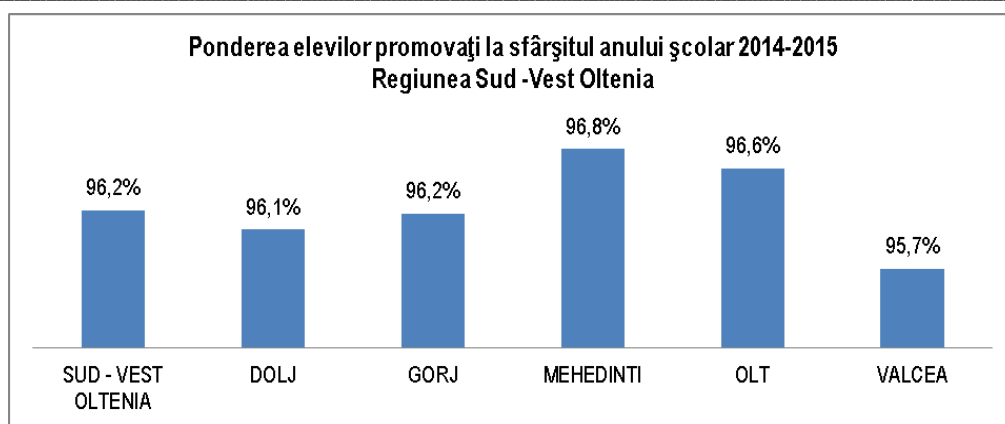
Conducând la creșterea transparenței față de beneficiari, mecanismele de asigurare a calității vor avea, în același timp, un impact decisiv în motivarea și implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertei și a strategiilor de îmbunătățire a acesteia.

6.2.3. Situația școlară a elevilor din IPT la sfârșitul anului școlar⁵⁴

Datele statistice disponibile evidențiază faptul că, în Sud Vest Oltenia, la finalul anului școlar 2014-2015, procentul elevilor promovați **din învățământul liceal**, a fost de 96,2% din totalul celor aflați în evidență. Valoarea este apropiată de media națională, de 96,3%. În județe s-au înregistrat valori foarte apropiate unele de altele și deasemenea aproape de nivelul național (fig. nr. 93).

Fig. nr. 93

⁵⁴ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „17 Liceal sf de an 2014 2015” – pentru vizualizare clic aici; „18 Profesional sf de an 2014 2015” – pentru vizualizare clic aici ; „19 Postliceal sf de an 2014 2015” – pentru vizualizare clic aici

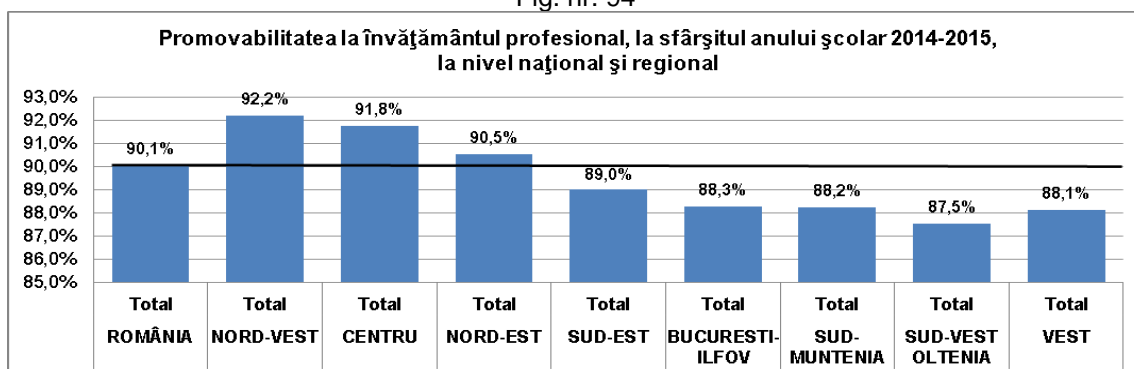

Sursa datelor: Caiete statistice de sfârșit de an

Pe ani de studiu, situația cea mai bună este la clasa a XII-a, unde promovabilitatea a fost de 98% pe regiune, iar cea mai slabă la clasa a IX-a, unde procentul a fost de 95,8%. La nivelul județelor, procentele sunt comparabile cu nivelul regional.

În învățământul profesional, la sfârșitul anului școlar 2014-2015, procentul de elevi promovați a fost mai redus decât la învățământul liceal, valoarea regională fiind de 87,5%, sub media națională de 90,1%. Comparativ cu celelalte regiuni de dezvoltare, Sud Vest Oltenia are cea mai scăzută rată de promovabilitate (fig. nr. 94)

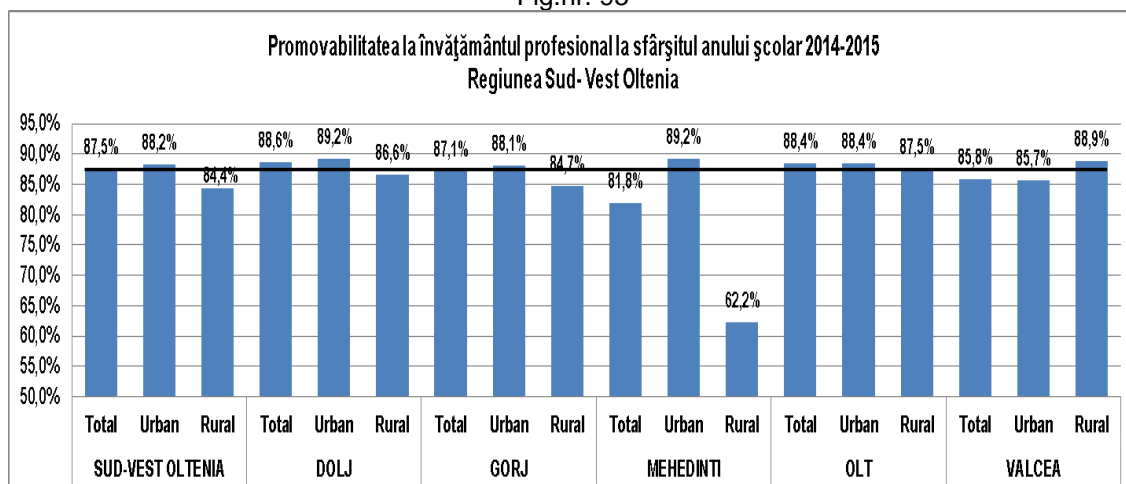
Fig. nr. 94

Sursa datelor: Caiete statistice de sfârșit de an

Analiza pe medii de rezidență ale școlilor, relevă faptul că, în general, în mediul urban promovabilitatea are valori mai ridicate decât în rural. Această situație este întâlnită la nivel regional și la nivelul județelor, cu excepția județului Vâlcea, unde procentul de promovare în rural este mai ridicat decât cel din urban. De semnalat este și situația din județul Mehedinți, unde promovabilitatea în mediul rural are valoarea cea mai scăzută din țară, 62,2% (fig. nr. 95).

Fig.nr. 95

Sursa datelor: Caiete statistice de sfârșit de an

În învățământul postliceal promovabilitatea a înregistrat valori de peste 90% în 2014-2015.

Promovații din școlile postliceale de la nivelul regiunii au fost în procent de 95,9% la sfârșitul anului școlar. Pe județe, procentul cel mai ridicat a fost în Olt (98,2%), iar cel mai scăzut în Mehedinți (90,6%).

Școlile de maiștri au avut 98,1% promovabilitate pe regiune, în Vâlcea procentul fiind cel mai mare, 99,4% și în Mehedinți cel mai mic, 95,2%

6.2.4. Serviciile de orientare și consiliere

Obiectivul orientării școlare și profesionale este de a îndruma tinerii în alegerea unui traseu educațional în concordanță cu aspirațiile personale și corelat cu interesele, abilitățile, aptitudinile și caracteristicile de personalitate ale fiecăruia.

Nu există o definiție standard pentru indicatorii privitori la procesul de orientare și consiliere. În practica serviciilor de consiliere din unele țări europene, se raportează în mod obișnuit indicatori cum ar fi numărul de ore de consiliere/elev, numărul de elevi consiliați/consilier, etc.

În lipsa unor indicatori standard și a unui sistem unitar de raportare a rezultatelor din activitatea serviciilor de orientare și consiliere, datele furnizate ca indicatori de către Centrele Județene de Asistență Psihopedagogică (CJAPP) nu sunt pe deplin comparabile între județele din regiune și sunt dificil de armonizat.

Totuși, din analiza informațiilor disponibile, se poate aprecia că, deși ameliorat în ultimii ani, gradul de acoperire a serviciilor de orientare și consiliere este insuficient la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia, în special în mediul rural, din cauza numărului insuficient de consilieri în sistem, arondării inegale a numărului de elevi care revin unui consilier, numărului de mic al elevilor testați și consiliați, respectiv al orelor de consiliere/elev pentru orientarea carierei – practic nu se poate vorbi de un mecanism sistematic de orientare și consiliere în sprijinul unei decizii corect informate în alegerea carierei, respectiv a traseului de pregătire.

6.3. Indicatori de ieșire

6.3.1. Absolvenți pe niveluri de educație⁵⁵

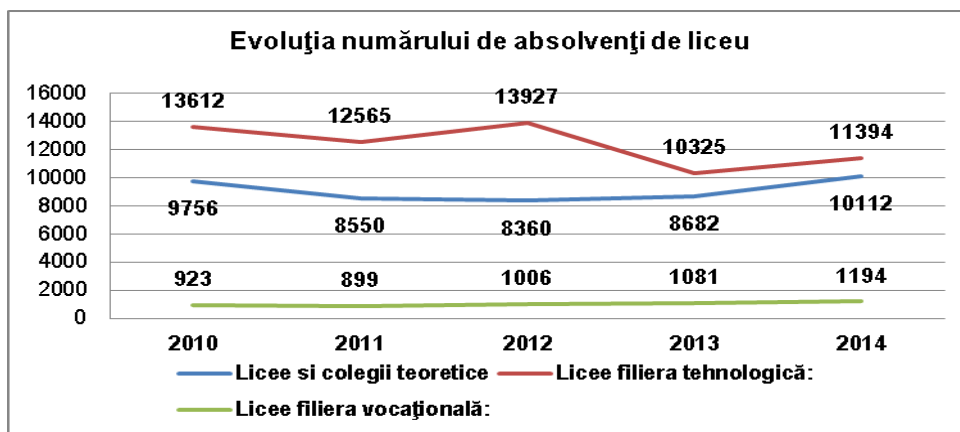
Analiza numărului de absolvenți din regiune ne oferă o imagine sintetică asupra potențialei forță de muncă tânără sau a potențialilor studenți din Oltenia.

La nivel liceal, evoluția numărului de absolvenți în perioada 2010-2014, relevă următoarele aspecte (fig. nr. 96):

- la filiera tehnologică, s-a înregistrat cel mai mare număr de absolvenți în anul 2012 (13927), până în 2014 acest număr diminuându-se cu 2533 de persoane.
- la licee teoretice, numărul a fost în scădere în perioada 2010-2012, în perioada următorilor doi ani acesta crescând peste valoarea din 2010 (cu 356 de persoane);
- la filiera vocațională, numărul de absolvenți a crescut continuu în perioada de analiză (de la 923 în 2010, la 1194 în 2014).

Fig. nr. 96 Absolvenți de liceu din regiunea Sud Vest Oltenia

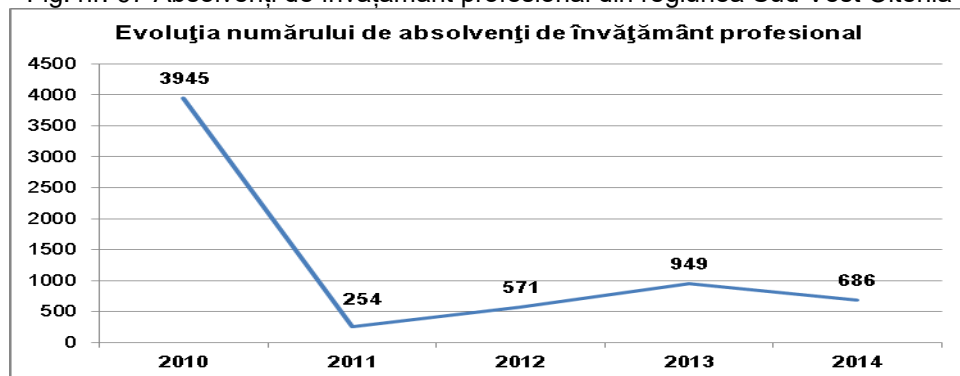
⁵⁵ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „20 Absolvenți IPT” - [pentru vizualizare clic aici](#)

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO-online

În învățământul profesional din regiune, numărul de absolvenți a scăzut brusc în anul 2011, din cauza faptului că, pentru o perioadă, nu s-a mai acordat cifră de școlarizare la această formă de învățământ, situația redresându-se treptat în perioada următoare (fig. nr. 97).

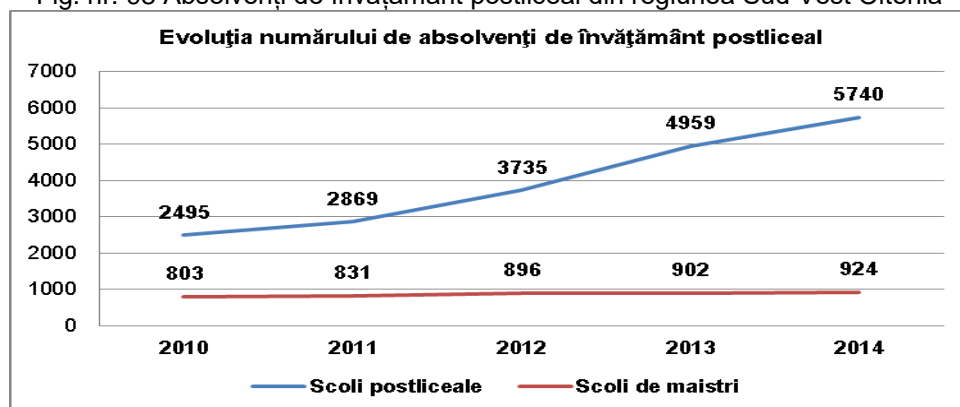
Fig. nr. 97 Absolvenți de învățământ profesional din regiunea Sud Vest Oltenia

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO-online

În școlile postliceale, numărul de absolvenți a crescut continuu în perioada de analiză, acest fapt datorându-se și măririi numărului de clase din momentul finanțării de la buget a acestei forme de educație (fig. nr. 98)

Fig. nr. 98 Absolvenți de învățământ postliceal din regiunea Sud Vest Oltenia

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO-online

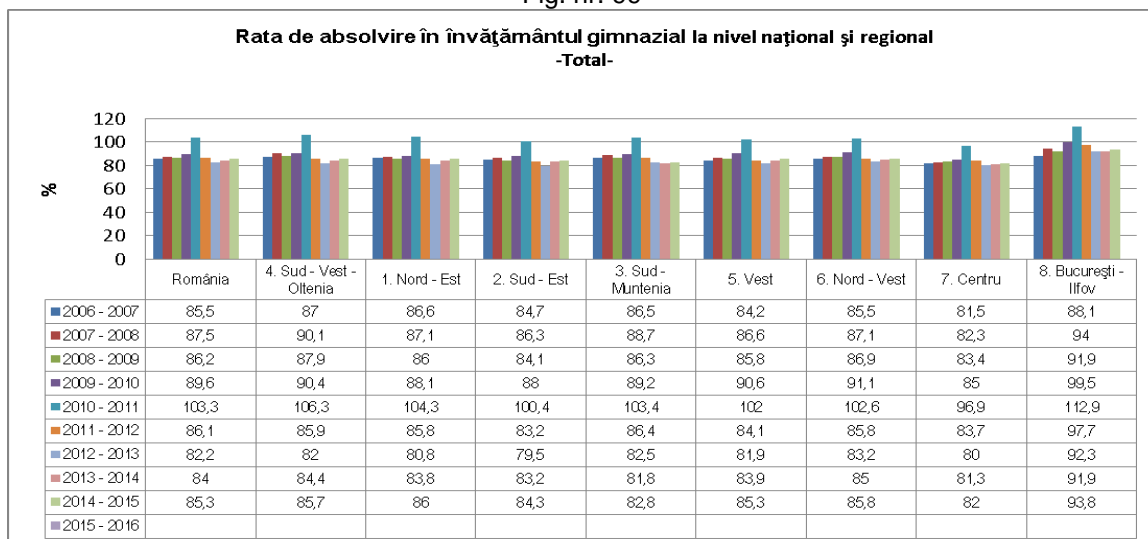
Aceeași tendință de creștere a avut și numărul de absolvenți ai **școlilor de maistri** din regiune, în perioada 2010-2014, însă cu un procent mult mai mic decât școlile postliceale.

6.3.2. Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED⁵⁶

Pentru o privire de ansamblu asupra intrărilor și ieșirilor din sistemul IPT, sunt analizate ratele de absolvire în învățământul gimnazial, liceal, profesional și postliceal.

În învățământul gimnazial, datele statistice oficiale privind acest indicator din perioada anilor școlari 2006/2007- 2014/2015 arată la nivelul regiunii SV Oltenia, o fluctuație în jurul valorii de 85%. În anul 2010/2011 se înregistrează o creștere substanțială a absolvirilor, în toate regiunile țării, ca urmare a faptului că au finalizat studiile gimnaziale și o parte a celor care au abandonat studiile în anii anteriori (fig. nr. 99).

Fig. nr. 99

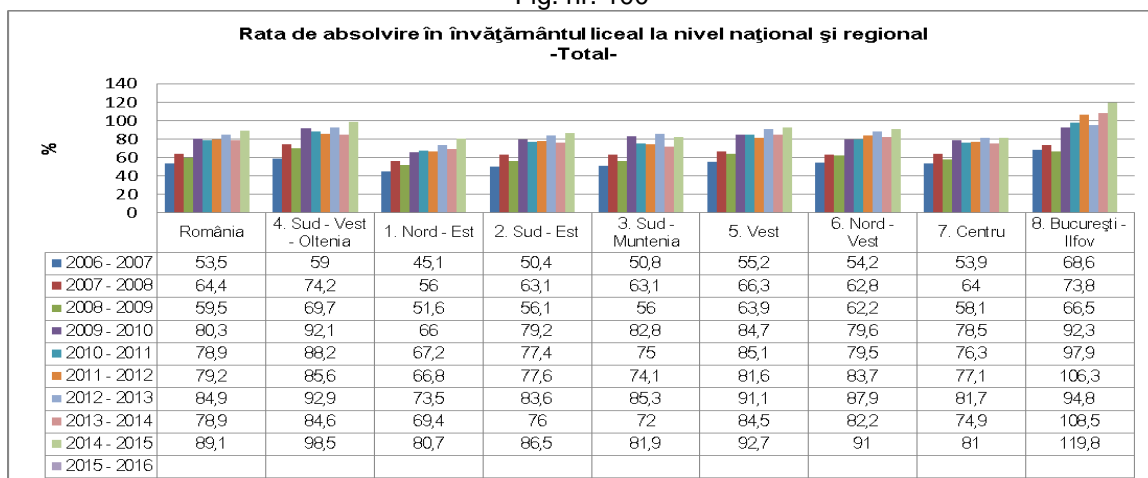
Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO-online

Evoluția este similară și în județele regiunii, detașându-se anul școlar 2010/2011, cu valori mult peste celelalte medii anuale.

Analiza pe medii relevă rate de absolvire mai mari în mediul urban decât în mediul rural, iar analiza pe sexe arată procente mai mari pentru populația feminină, pe întreaga perioadă.

În învățământul liceal din regiune rata de absolvire a crescut mult în perioada 2006/2007-2014/2015 (de la 59% la 98,5%), trend înregistrat în toate regiunile țării (fig. nr. 100). Datele disponibile evidențiază faptul că populația de sex feminin și cea din mediul urban înregistrează procente mai mari ale ratei de absolvire.

Fig. nr. 100

⁵⁶ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „21Rata de absolvire (INS)” – pentru vizualizare clic aici

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO-online

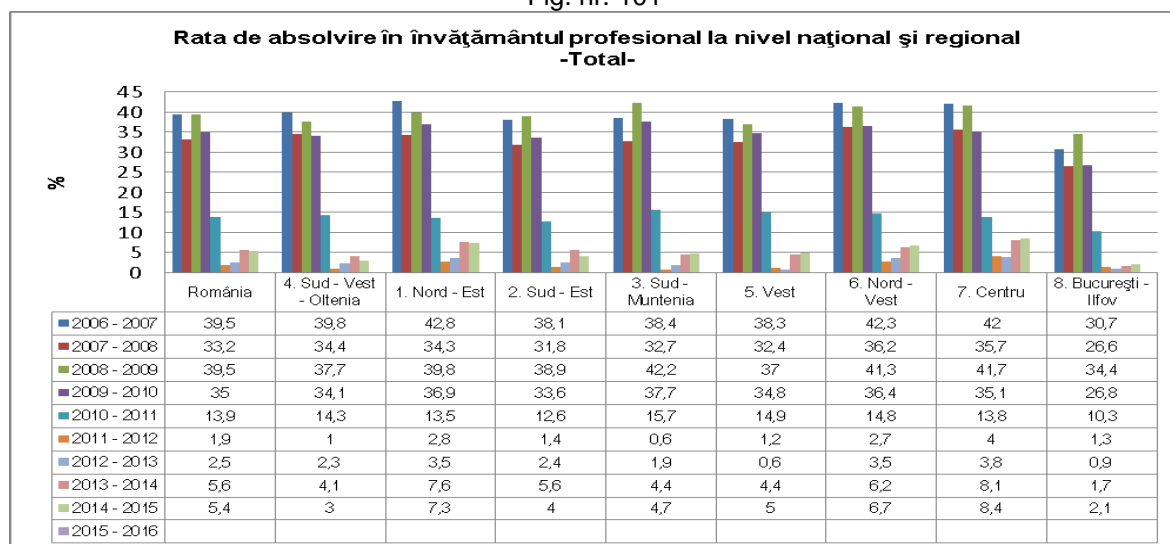
Trendul regional este menținut și la nivelul tuturor județelor componente, respectiv creșterea generală a ratei de absolvire pe toată perioada de analiză.

Se înregistrează, însă, o discrepanță majoră între mediul urban și mediul rural, rata de absolvire în rural fiind mult mai mică. Spre exemplu, în anul școlar 2014/2015, rata regională de absolvire a fost, în rural, de 16,9% față de 195,4% în urban.

O situație specială este în învățământul profesional, având în vedere că, în perioada 2009/2010-2011/2012 nu s-a alocat cifră de școlarizare pentru acest tip de învățământ, calificările de specifice acestuia (de nivel 3 conform CNC) fiind dobândite numai prin stagii de pregătire practică, organizate după clasa a X-a liceu tehnologic.

Acesta este motivul principal pentru care rata de absolvire pentru învățământul profesional, a cunoscut o scădere bruscă în școlar 2011/2012 față de perioada anterioară, iar odată cu reînființarea învățământului profesional după clasa a IX-a, în anul 2012/2013 și după clasa a VIII-a, începând cu anul școlar 2014/2015, a cunoscut un ușor reviriment. Numărul de clase alocate formării profesionale de nivel 3 a cunoscut o creștere continuă la nivel regional și județean, însă este nevoie în continuare de eforturi pentru creșterea gradului de atractivitate al acestei forme de învățământ. Se menține încă scăzută rata de absolvire a învățământului profesional, atât la nivel regional cât și național, având în vedere motivele expuse (fig. nr. 101).

Fig. nr. 101

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO-online

În județele regiunii, se regăsește trendul național și regional, situația fiind fluctuantă de la un an școlar la altul.

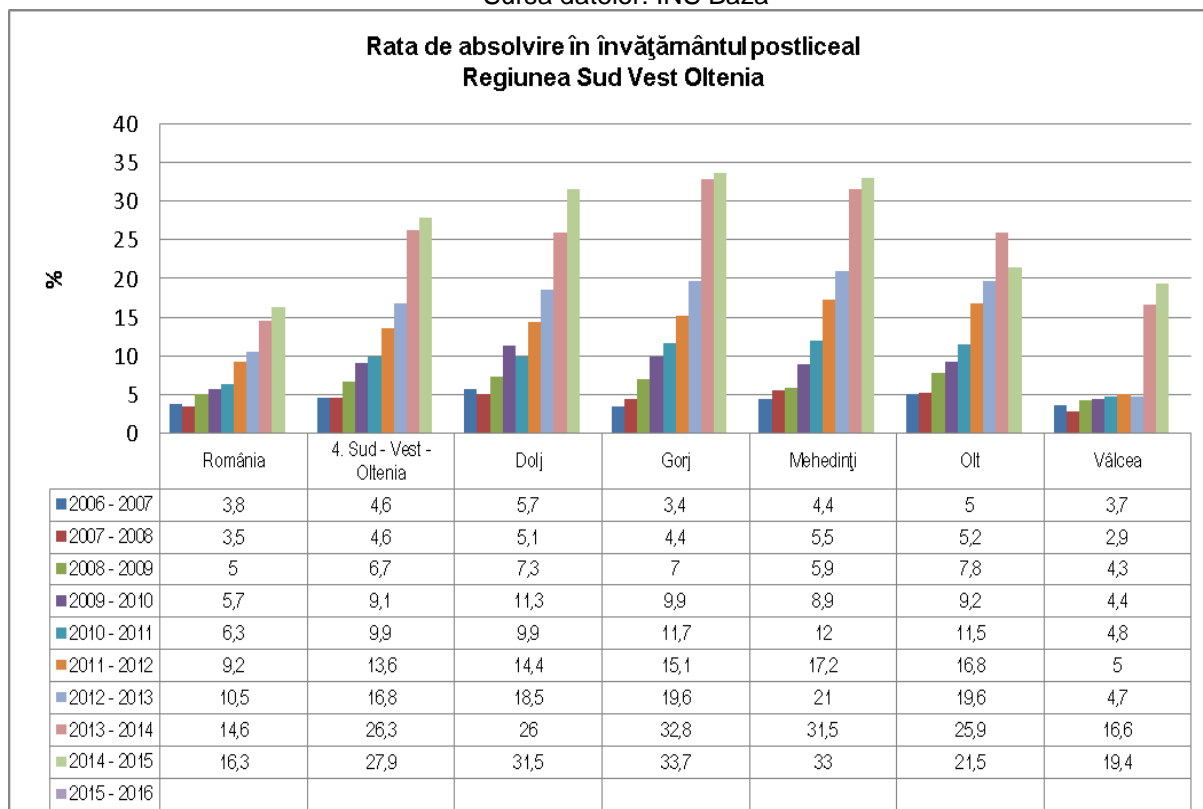
Populația absolventă de sex masculin este în procent mult mai mare decât cea de sex feminin, iar în mediul rural rata de absolvire este foarte modestă, comparativ cu urbanul.

Învățământul postliceal a cunoscut o dezvoltare puternică începând din anul școlar 2007-2008, de când s-a primit finanțare și de la bugetul național. Ca urmare, a crescut numărul de elevi și respectiv de absolvenți în învățământul terțiar non universitar, cifrele fiind relevante în acest sens. Și la nivelul județelor regiunii se menține aceeași tendință crescătoare a ratei de absolvire pe întreaga perioadă de analiză 2006/2007-2014/2015 (fig. nr. 102).

Valori mai mari ale acestui indicator se înregistrează pentru populația de sex feminin, față de populația de sex masculin, iar în mediul rural absolvenții sunt puțini, motivul fiind și existența în număr mic sau deloc a claselor de învățământ postliceal în unitățile IPT rurale.

Fig. nr. 102

Sursa datelor: INS Baza

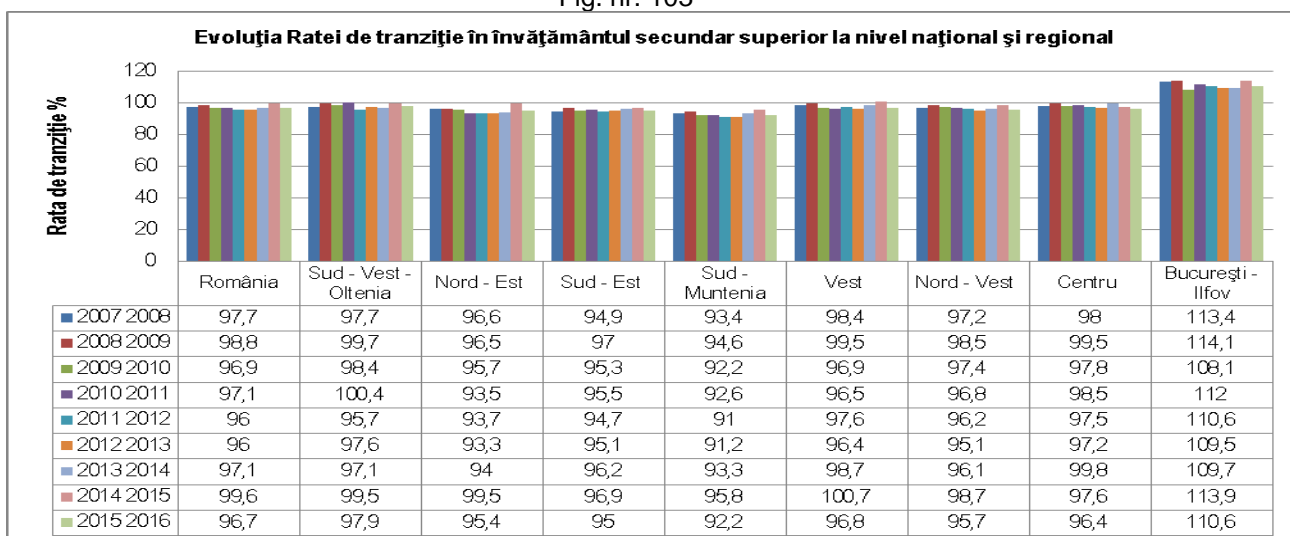

date TEMPO-online

6.3.3. Rata de tranziție la următorul nivel de educație⁵⁷

Studiul datelor statistice oficiale privind **tranziția în învățământul secundar superior** conduc la concluzia că marea majoritate a absolvenților de gimnaziu urmează cursurile liceale sau profesionale, valorile indicatorului în regiunea Sud Vest Oltenia fiind peste 95% în perioada de analiză 2007/2008-2015/2016 (fig. nr. 103). Procentele la nivel de regiune sunt foarte apropiate de cele de la nivel național și printre cele mai ridicate din țară.

Fig. nr. 103

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO-online

⁵⁷ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „22 Rata tranziție (INS)” – [pentru vizualizare clic aici](#)

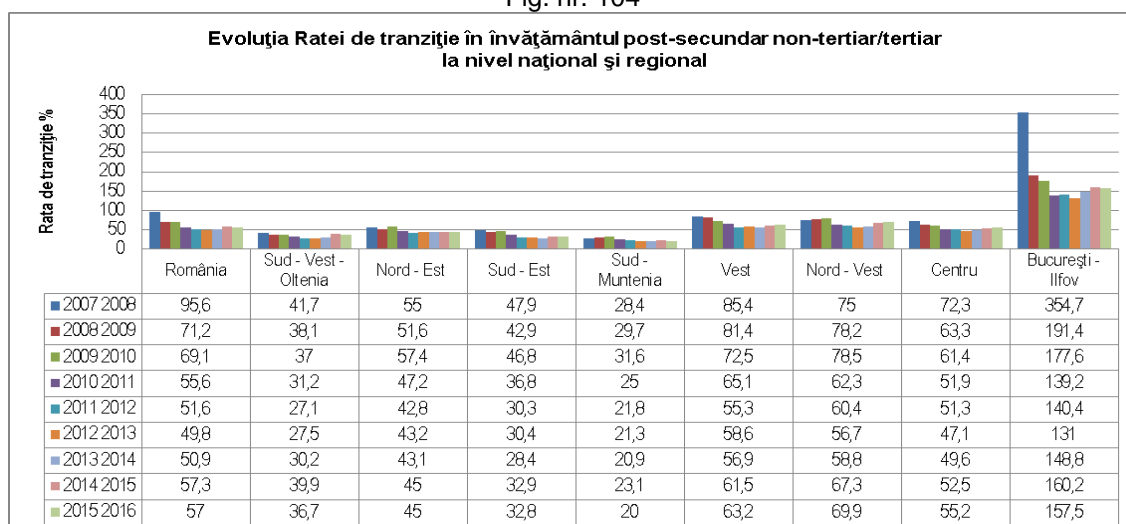
În cadrul regiunii, procentele cele mai ridicate de tranziție se înregistrează în județul Dolj.

Analiza pe medii de rezidență arată în mod clar că o mare parte din absolvenții de gimnaziu se regăsesc în unitățile de învățământ liceal din mediul urban, aici valorile fiind mult peste 100%, în toate județele și în întreaga perioadă de analiză. În schimb, în mediul rural, rata de tranziție este una foarte modestă, sub 25% per ansamblu. Motivul principal este că o mare parte a unităților de învățământ secundar superior se află în mediul urban, iar posibilitățile de a opta pentru o unitate din mediul rural sunt reduse. Se impun măsuri de susținere financiară pentru elevii din rural cu posibilități materiale precare și restructurarea rețelei școlare astfel încât să fie create oportunități pentru ca toți absolvenții de gimnaziu să accedă la nivelul următor de educație.

Analiza pe sexe arată că nu sunt diferențe semnificative între populația de sex masculin și cea de sex feminin în ceea ce privește tranziția la învățământ liceal sau profesional.

Tranziția în învățământul post-secundar non-terțiar/terțiar a fost în scădere continuă la nivel național în perioada anilor școlari 2007/2008-2012/2013 (de la 95,6% la 49,8%) și a cunoscut un ușor reviriment în anii următori, ajungând la 57% în 2015/2016. Cifrele la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia sunt mult sub procentul național situând regiunea pe penultimul loc în țară (fig.nr. 104). S-a menținut tendința de la nivel național, cu scădere până în 2012/2013 și cu o ușoară creștere în continuare.

Fig. nr. 104

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO-online

Județul cu tranziția cea mai însemnată este Doljul, ca urmare a faptului că funcționează Universitatea din Craiova, care absorb o mare parte a absolvenților de liceu care promovează examenul de bacalaureat.

6.3.4. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED⁵⁸

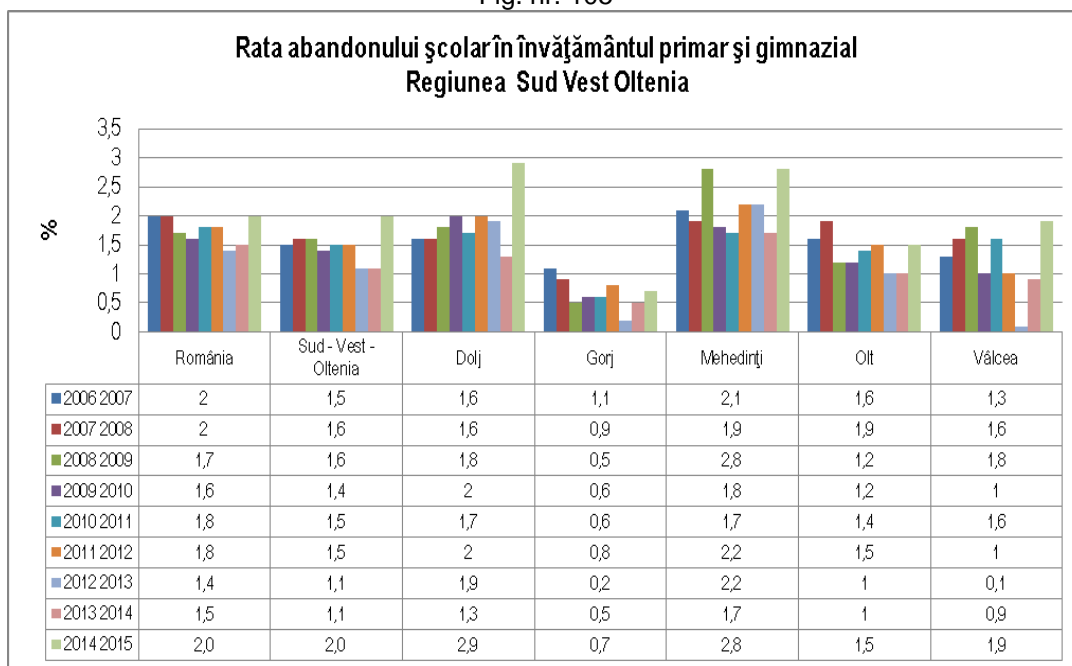
Abandonul școlar pe niveluri de educație, reprezintă un indicator foarte important pentru toate nivelurile de educație.

Cifrele oficiale cumulate pentru învățământul primar și gimnazial arată că procentul de abandon la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia este sub nivelul național în perioada anilor școlari 2006/2007-2013/2014, ajungând la aceeași valoare în anul 2014/2015 (2%, atât la nivel național, cât și la nivel regional). Evoluțiile sunt însă diferite în cadrul județelor regiunii. De remarcat este creșterea procentului de abandon în anul

⁵⁸ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „23 Rata abandonului (INS) – pentru vizualizare clic aici

școlar 2014/2015 pe toate palierele de analiză, creșterea regională fiind superioară celei naționale, iar în cadrul județelor valorile cele mai ridicate înregistrate sunt în județele Dolj și Mehedinți.

Fig. nr. 105

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO-online

Analiza abandonului pe sexe și pe medii de rezidență indică faptul că, la nivelul învățământului primar și gimnazial, ratele sunt mai crescute în rândul populației masculine și în mediul rural.

Analiza abandonului școlar pe nivel de învățământ gimnazial prezintă o mare importanță din perspectiva faptului că absolvenții acestui nivel educațional se vor regăsi ulterior în învățământul liceal și profesional, iar efectele abandonului din gimnaziu se translatează și la nivelul învățământului secundar superior.

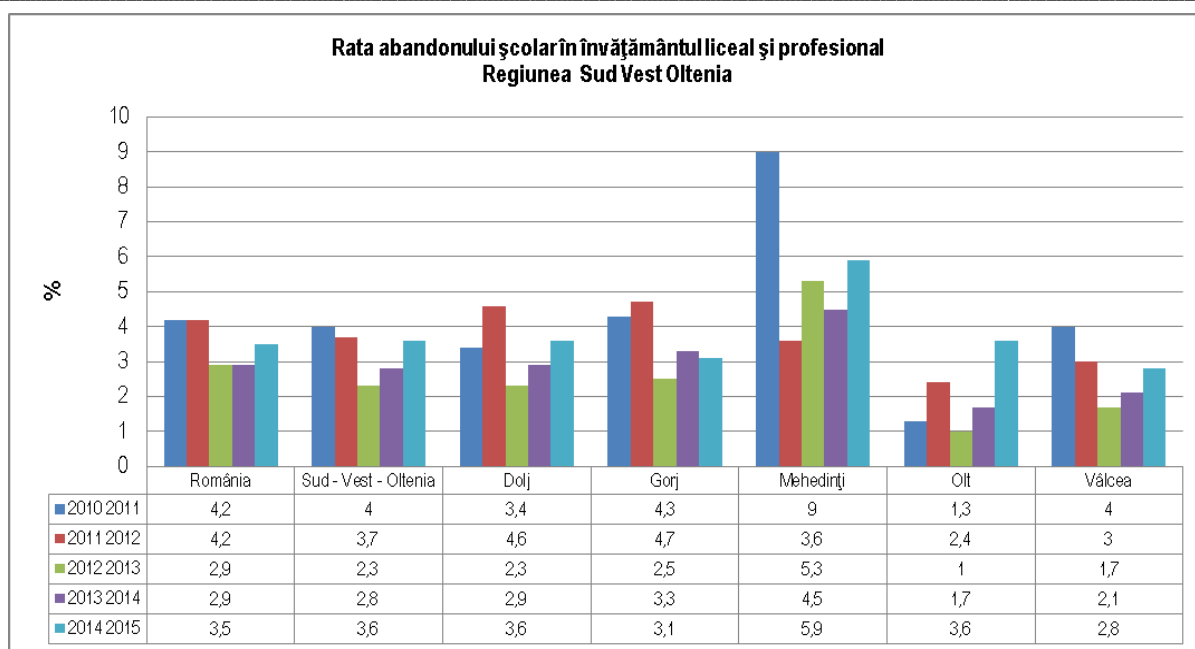
În regiunea Sud Vest Oltenia, procentul de abandon școlar pe acest nivel de învățământ a avut, în perioada de analiză, o evoluție fluctuantă, însă sub valorile naționale anuale. Se mențin pe întreaga perioadă de analiză valorile mai mari pentru populația de sex masculin și cea din mediul rural.

În învățământul secundar superior, datele statistice oficiale privind abandonul școlar sunt defalcate pe fiecare formă de învățământ (liceal, respectiv profesional) până în anul școlar 2009/2010, iar din anul 2010/2011, date fiind schimbările legislative, statisticile sunt cumulate pentru învățământul profesional cu învățământul liceal.

Datele din perioada 2006/2007-2009/2010 ilustrează faptul că abandonul în învățământul profesional a avut valori mai mari decât cel de la liceu, pe toate nivelurile de analiză.

În perioada ultimilor cinci ani școlari datele statistice oficiale regionale disponibile privind rata abandonului în învățământul liceal și profesional arată o scădere din 2010/2011 până în 2012/2013, pentru ca apoi procentul să crească din nou până în 2014/2015. În cadrul regiunii situația este diferită de la un județ la altul, însă este comună creșterea din anul școlar 2014/2015 a ratei de abandon școlar la majoritatea județelor. (fig. nr. 106).

Fig. nr. 106

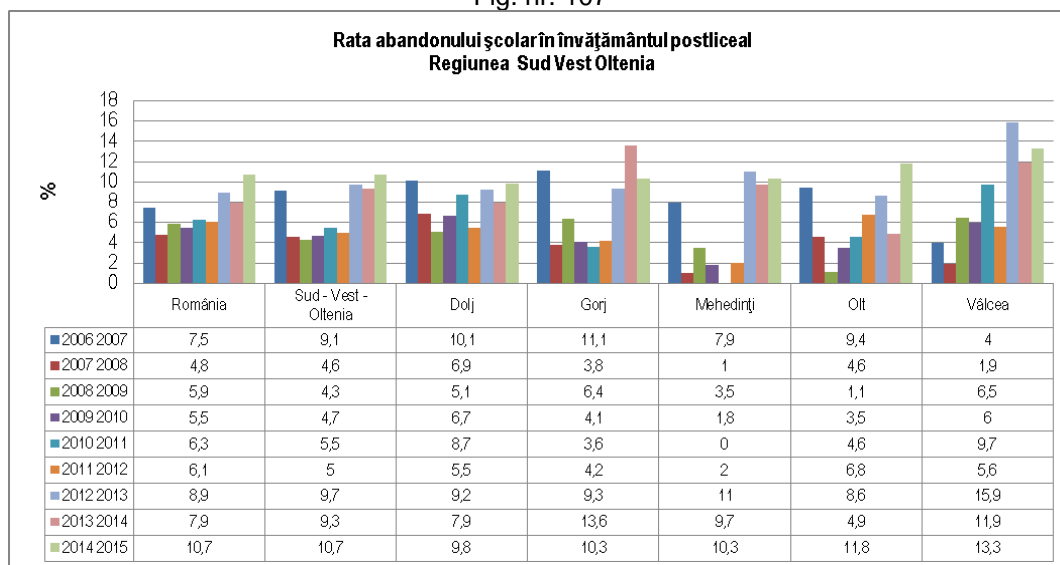

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO-online

Pe segmentul de învățământ postliceal, la nivel regional, abandonul are valori fluctuante, scăzând per ansamblu în perioada 2006/2007-2011/2012 (de la 9,1% la 5%) și crescând în perioada următoare și ajungând la valoarea de 10,7% în 2014/2015 (situația regională este similară celei naționale (fig. nr. 107).

Pe toată perioada de analiză și pe toate palierele, rata de abandon s-a menținut la nivel mai ridicat pentru populația de sex masculin.

Fig. nr. 107

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO-online

6.3.5. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație⁵⁹

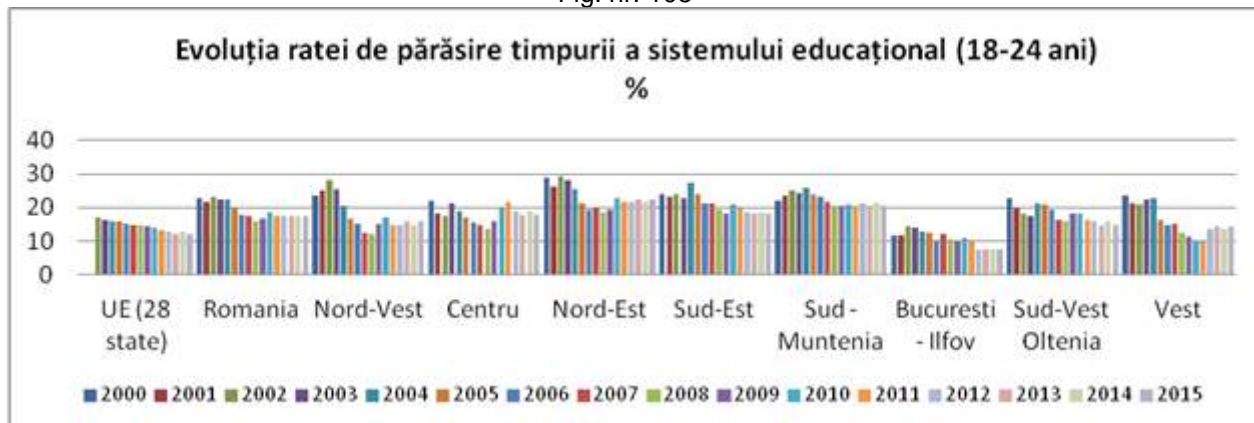
Părăsirea timpurie a sistemului de educație este un fenomen monitorizat de Uniunea Europeană prin măsurarea procentului de tineri cu vârsta de 18-24 ani, cu nivel de educație scăzut (elementar) și care nu au mai urmat o altă formă de educație.

EUROSTAT furnizează date statistice la nivel de Uniune, național și regional în ceea ce privește rata de părăsire timpurie. Analiza acestora scoate în evidență faptul că

⁵⁹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „24 Rata de părăsire timpurie – EUROSTAT” – [pentru vizualizare clic aici](#)

România se situează peste media europeană în ceea ce privește numărul persoanelor care părăsesc timpuriu școala de-a lungul întregii perioade de analiză, 2000-2015. Evoluția cifrelor pe plan național, arată o relativă scădere în perioada 2000-2008 (de la 22,9% la 15,9%) pentru a crește ușor în perioada următoare, până la 17,3% în 2015 (fig. nr. 108). Valorile înregistrate în Sud Vest Oltenia sunt sub mediile anuale naționale, iar tendința generală de-a lungul perioadei de analiză este de scădere.

Fig. nr. 108

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO-online

Analiza datelor pe sexe, la nivel național, arată că rata de părăsire timpurie a școlii este ușor crescută în cazul populației masculine, față de cea feminină. La nivelul regiunii Sud Vest Oltenia, situația este inversată, în rândul populației feminine fenomenul manifestându-se mult mai acut.

Reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii este una dintre țintele României în cadrul Strategiei Europa 2020, procentul asumat fiind 11,3% în anul 2020. Contribuții semnificative în acest sens pot avea parteneriatele locale, implicarea crescută a părinților în viața școlii, dar și îmbunătățirea condițiilor materiale atât pentru elevi cât și pentru cadrele didactice.

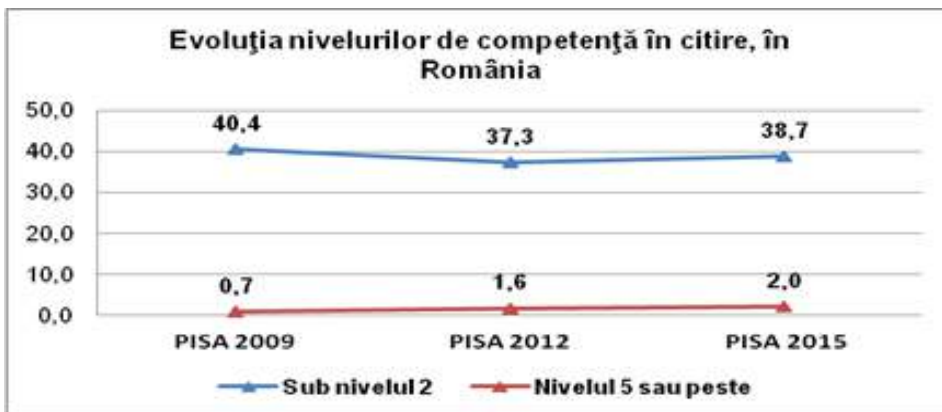
6.3.6. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor (PISA)⁶⁰

PISA este o evaluare standardizată internațional, proiectată împreună de către țările participante. România participă în Proiectul internațional PISA începând cu luna septembrie 2000. Testele acoperă trei domenii principale: citire/lectură; matematică; științe.

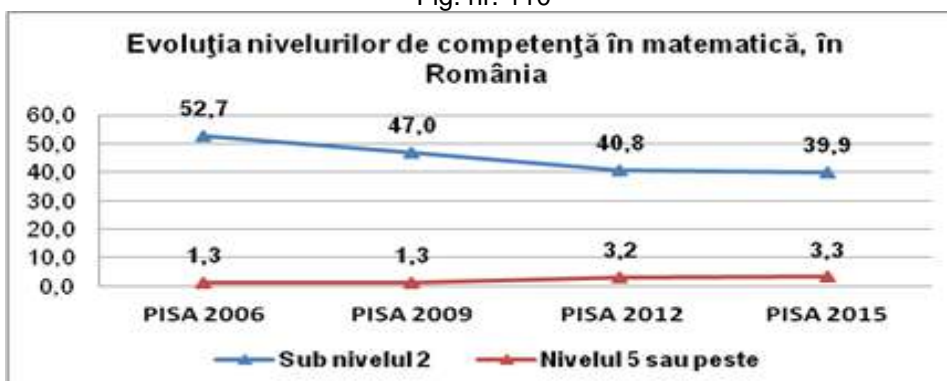
Testarea internațională se desfășoară o dată la 3 ani și arată nivelul de competență al elevilor de 15-16 ani în cele trei domenii.

Fig. nr. 109

⁶⁰ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa [„25 PISA” – pentru vizualizare clic aici](#)

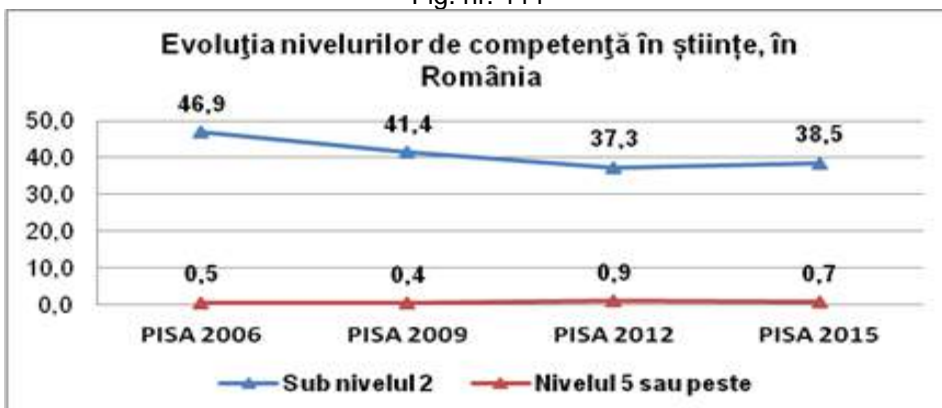

Sursa datelor: PISA 2015 Results (Volume I): Excellence and Equity in Education - © OECD 2016
Fig. nr. 110

Sursa datelor: PISA 2015 Results (Volume I): Excellence and Equity in Education - © OECD 2016

Fig. nr. 111

Sursa datelor: PISA 2015 Results (Volume I): Excellence and Equity in Education - © OECD 2016

Analiza rezultatelor la cele mai recente etape arată că România și-a îmbunătățit performanțele în educație în 2015 față de 2009, dar este în ușor regres față de 2012, potrivit rezultatelor publicate de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). Testele realizate în 2015 și comparate cu rezultatele din 2009, arată că elevii români și-au îmbunătățit performanțele la toate cele trei domenii, iar comparate cu rezultatele din 2012 sunt mai slabe la citire și științe (fig. nr. 109 și fig. nr. 110) și ușor îmbunătățite la matematică (fig. nr. 111).

Cu toate acestea, România continuă să se situeze pe ultimele locuri în clasamentele pentru aceste teste.

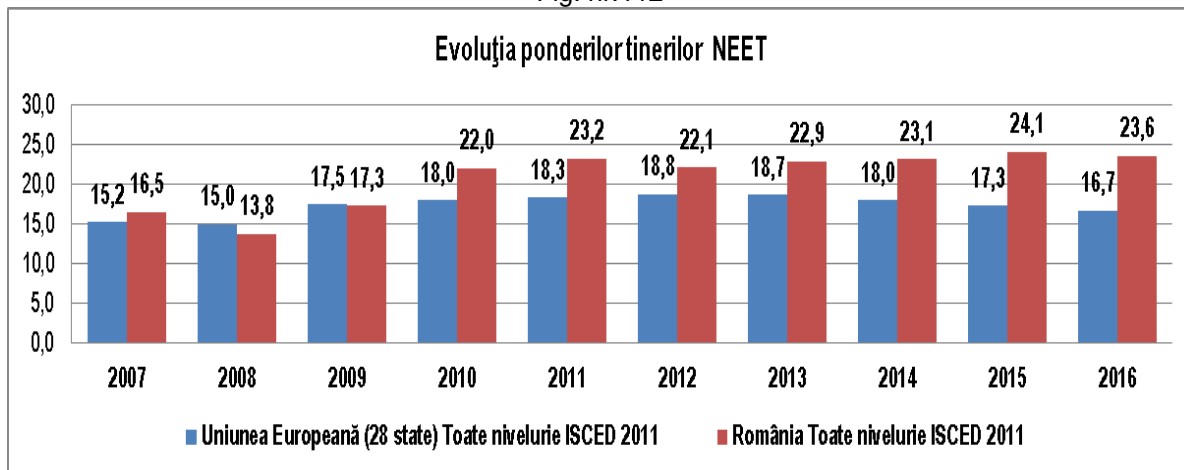
Datele disponibile sunt numai la nivel național, nefiind prelucrate pentru nivel regional și județean.

6.3.7. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care nu urmează un program de educație și formare și nici nu au un loc de munca (NEET)⁶¹

Acest indicator este studiat pe baza datelor statistice furnizate de EUROSTAT, pentru grupa de vârstă 20-24 ani.

În România procentul total al tinerilor aflați în afara sistemelor de educație, ocupare sau formare a fost peste 20%, începând din anul 2010. Valorile anuale au fost fluctuante, dar au atins praguri mai ridicate decât media europeană (fig. nr. 112).

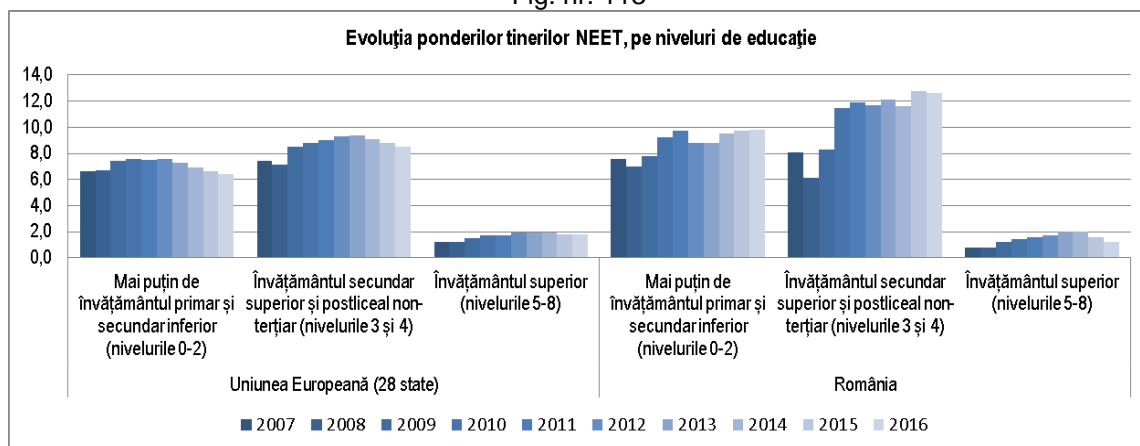
Fig. nr.112

Sursa datelor: EUROSTAT

Pe niveluri de educație, situația cea mai alarmantă este pentru absolvenții de învățământ secundar superior și postliceal non-terțiar (nivelurile 3 și 4), al căror procent a fost în creștere în perioada 2008-2016, mult peste media europeană. Se situează la niveluri mari și procentele de tineri NEETs care au studii reduse, mai puțin de învățământul primar și secundar inferior (nivelurile 0-2), de asemenea peste media europeană. O situație favorabilă României este în cazul tinerilor NEETs absolvenți de învățământ superior (nivelurile 5-8), al căror procent este sub valorile de la nivelul UE, în perioada de analiză (fig. nr. 113).

Fig. nr. 113

Sursa datelor: EUROSTAT

În România, preocuparea pentru tinerii aflați în afara sistemelor de educație, ocupare sau formare (NEETs) este relativ recentă și a venit ca răspuns la politicile europene în sprijinul acestei categorii, puternic afectată de criza economică din ultimii ani.

La momentul actual, în programele operaționale ale României pentru perioada 2014-2020, dar și în programe naționale, sunt prevăzute acțiuni dedicate acestei

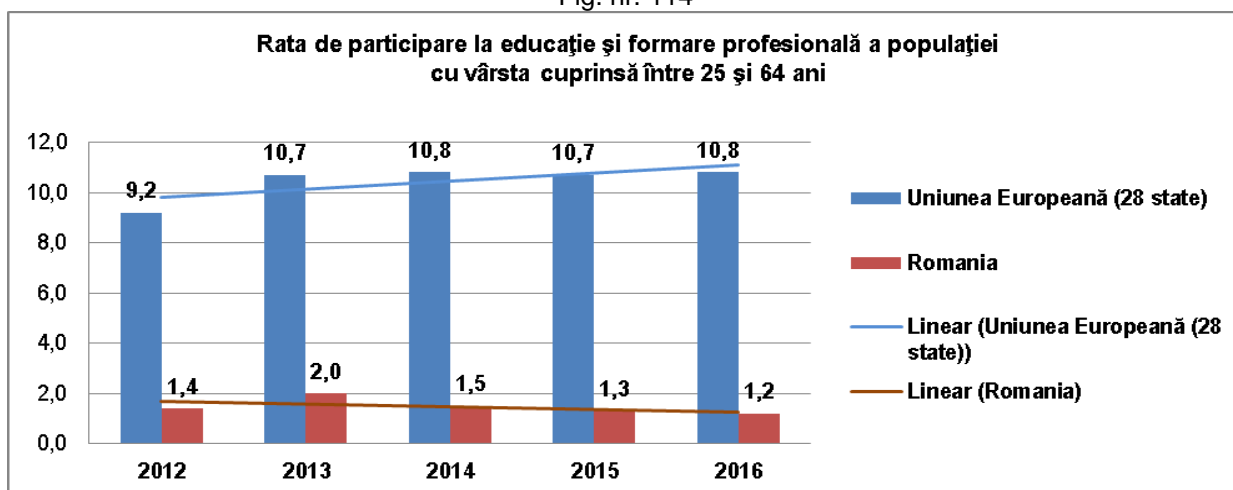
⁶¹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „26 Tineri NEET” – pentru vizualizare clic aici

categoriile de tineri, care se confruntă cu provocări în tranziția de la sistemul de învățământ la viața profesională, sau de la șomaj la viața profesională.

6.3.8. Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani)⁶²

Datele furnizate de EUROSTAT arată că participarea la programe LLL a populației adulte din România în perioada anilor 2012-2016 a fost la un nivel mult sub media europeană, iar trendul a fost contrar celui european. Dacă în anul 2013, s-a înregistrat o creștere ușoară a procentului față de anul anterior, de la 1,4% la 2%, în anii următori aceste valori au scăzut continuu, ajungând în 2016 la 1,2% (fig. nr. 114).

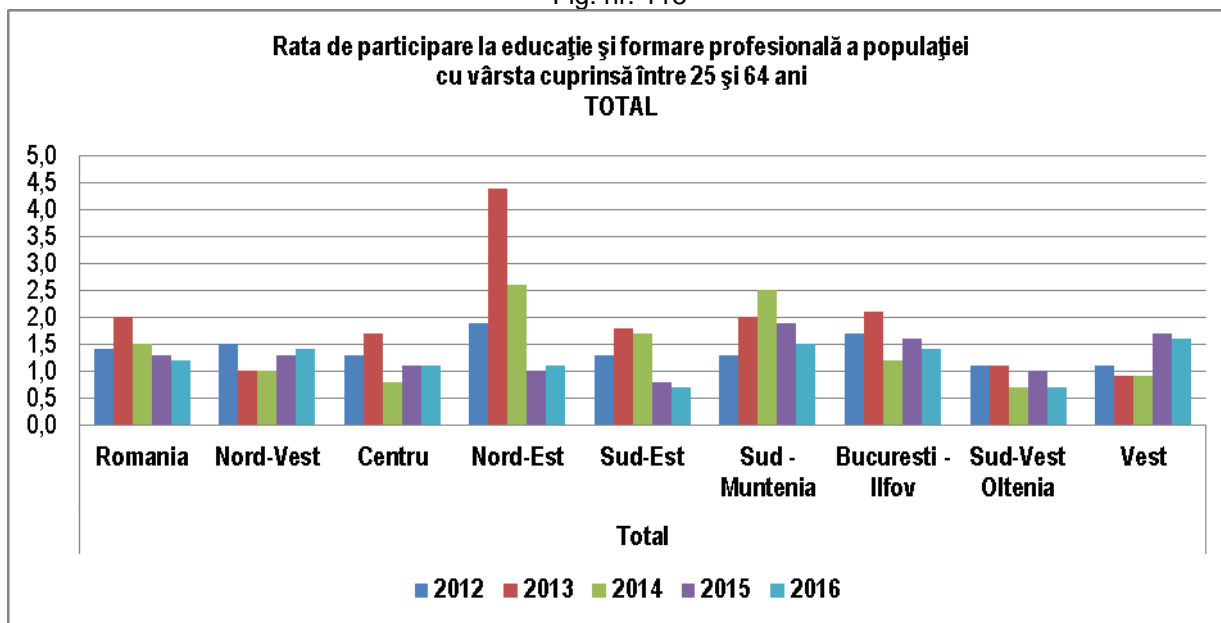
Fig. nr. 114

Sursa datelor: EUROSTAT

La nivel regional, rata de participare la educație și formare profesională a adulților a fost cea mai redusă din întreaga țară, în perioada 2012-2016 (fig. nr. 115).

Fig. nr. 115

Sursa datelor: EUROSTAT

Alocarea de fonduri pentru formare în perioada de programare 2014-2020, prin programele operaționale dedicate, constituie o oportunitate pe care trebuie să o aibă în vedere permanent și unitățile IPT, fiind necesare în continuare eforturi suplimentare

⁶² Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „27 Formare continuă” – pentru vizualizare [clic aici](#)

pentru a ridica nivelul competențelor populației și pentru a dobândi flexibilitate și securitate pe întreaga piață a forței de muncă.

6.4. Indicatori de impact

6.4.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra șomajului

Poate fi evaluat prin stabilirea unor corelații în timp între rata de inserție profesională, respectiv rata șomajului absolvenților și rata totală a șomajului.

Rata ridicată a șomajului tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani, și ponderea ridicată a acestora în numărul total al șomerilor, sugerează o problemă serioasă a sistemului de pregătire în raport cu finalitățile obținute în plan ocupațional. Din acest motiv, se reține ca un prim indicator de impact, care poate fi măsurat pe baza datelor statistice disponibile, șomajul tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani, cu rezerva că acesta nu este diferențiat pentru absolvenții ÎPT. Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă (AJOFM) pot oferi date anuale valoroase despre absolvenții înregistrați în baza de date ca șomeri, dar acestea nu sunt diferențiate în acord cu noua structură pe niveluri de pregătire și finalitățile din ÎPT. Se recomandă colaborarea între ministere în vederea structurării (unitare la nivel național) a bazei de date a AJOFM pentru evidențierea diferențiată a absolvenților de ÎPT pe calificări și niveluri de calificare, adaptat noilor trasee și finalități ale sistemului de educație și formare profesională.

6.4.2 Inserția profesională a absolvenților IPT la 6/12 luni de la absolvire, pe niveluri de educație

La nivel național sunt în vigoare metodologiile de monitorizare a inserției absolvenților de învățământ profesional și tehnic (ordinul MECT 6011/21.11.2008) și metodologia și instrumentele de lucru privind studiile de monitorizare a inserției pe piața muncii a absolvenților de învățământ superior (ordinul MECT 6012/ 21.11.2008).

Metodologia de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților învățământului profesional și tehnic a fost aplicată în mai multe județe, în perioada 2010-2013, prin proiecte cofinanțate din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Mecanismul de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților, este însă insuficient dezvoltat, deoarece nu sunt cuprinși toți absolvenții de programe de formare și, deasemenea, lipsește componenta de monitorizare pe cale administrativă, aplicată sistematic și cuprinzător la nivel teritorial.

Deoarece capacitatea instituțională a instituțiilor cu responsabilități în implementarea metodologiei este limitată, iar costurile sunt foarte ridicate, nu este posibilă încă monitorizarea pe cale administrativă a tuturor absolvenților învățământului profesional și tehnic.

În Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2016-2020, este prevăzut ca obiectiv monitorizarea inserției profesionale a absolvenților programelor de formare, cu următoarele acțiuni specifice:

- Crearea unui mecanism național de monitorizare pe cale administrativă a inserției profesionale a absolvenților de învățământ profesional și tehnic
- Revizuirea Metodologiei pentru monitorizarea inserției socioprofesionale a absolvenților de învățământ profesional și tehnic, preponderent din perspectiva deficitului de competențe
- Realizarea sistematică a monitorizării inserției socioprofesionale a absolvenților de învățământ profesional și tehnic pe cale administrativă și prin anchete la nivel național

6.5. Concluzii din analiza IPT

- Creșterea treptată a ponderii învățământului profesional și tehnic în fiecare județ din regiune, astfel încât în anul 2020 să poată fi atinsă ținta de 60%, asumată la nivel de țară;
- Creșterea ponderii învățământului profesional și reducerea treptată a ponderii învățământului liceal tehnologic, în perspectiva echilibrării procentelor, având în vedere cerințele pieței muncii care arată că necesarul de forță de muncă pentru calificări de nivel 4 este în scădere, iar solicitările de calificări de nivel 3 în creștere;
- Dezvoltarea unor programe de promovare a ofertei de formare a unităților de învățământ profesional și tehnic în rândul societății civile;
- Dezvoltarea și furnizarea de servicii de orientare în carieră pentru elevii de gimnaziu;
- Dezvoltarea parteneriatelor între operatorii economici și școli, pentru o cunoaștere reciprocă și reală a nevoilor ambelor părți;
- Analiza nevoilor de autorizare/acreditare a unităților IPT în calificări noi, în concordanță cu noile tehnologii ale operatorilor economici.

6.5.1. Ținte pe termen mediu pentru oferta IPT pe niveluri de formare profesională și domenii de pregătire

Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2016-2020, stabilește ca obiectiv strategic "Creșterea participării și facilitarea accesului la programele de formare profesională având ca țintă strategică:

Creșterea ponderii elevilor cuprinși în învățământul liceal tehnologic și în învățământul profesional la 60% în 2020, față de 49,8% în 2014"

În concordanță cu acest document, la nivel regional, se recomandă ca ponderea învățământului profesional și tehnic să atingă în anul 2020 ponderea proiectată de 60% din totalul ofertei educaționale.

Pe niveluri de formare profesională, se recomandă ca minim 50% din totalul locurilor propuse să fie pentru calificări de nivel 3.

Pe domenii de pregătire, se propune alocarea numărului de locuri, conform tabelului nr. 3:

Tabel nr. 3

Domeniu de formare	Pondere recomandată PRAI
Agricultură	5,3%
Chimie industrială	1,2%
Comerț	6,7%
Construcții, instalații și lucrări publice	3,7%
Economic	8,5%
Electric	8,7%
Electromecanică	2,4%
Electronică automatizări	7,7%
Estetica și igiena corpului omenesc	2,0%
Fabricarea produselor din lemn	2,0%
Industrie alimentară	4,1%
Industrie textilă și pielărie	3,2%

Mecanică	29,8%
Protecția mediului	5,5%
Silvicultură	1,3%
Turism și alimentație	7,9%
Total Regiunea Sud-Vest Oltenia	100,0%

Ponderile recomandate, pot suferi modificări în funcție de evoluția sectoarelor economice din regiune și deasemenea la proiectele planurilor de școlarizare pe județe se va ține cont de solicitările exprese ale operatorilor economici.

6.5.2. Adaptarea ofertei IPT la țintele pe termen mediu (eșalonare anuală)

Eșalonarea anuală a ofertei de formare în vederea atingerii procentelor prognozate va avea în vedere rețeaua școlară, autorizările/acreditările existente, dar și nevoile de calificări noi solicitate de mediul economic.

7. Monitorizarea implementării PLAI

7.1. Procesul de monitorizare

Implementarea PLAI depinde în cea mai mare măsură de procesul de planificare bazat pe prioritizarea nevoilor regionale și locale și vor avea în vedere resursele materiale și umane disponibile.

Finanțarea activităților se va putea realiza din următoarele surse:

- bugetul de stat;
- bugetele locale;
- fonduri externe rambursabile și nerambursabile, în condițiile legii;
- alte surse de finanțare în conformitate cu legislația în vigoare (de ex: donații, sponsorizări, alte contribuții).

Vor fi încurajate proiectele dezvoltate în parteneriat, pe baza relațiilor anterior stabilite, însă nu vor fi neglijate și noi parteneriate, având în vedere că soluțiile la problemele identificate nu pot fi generate de o singură instituție sau organizație, ci implică o serie de măsuri succesive și complementare.

În aceste condiții, monitorizarea va avea drept scop atât aprecierea gradului de realizare al activităților propuse prin planul de acțiuni, per ansamblu, cât și fundamentarea eventualelor revizuirii și modificări ale obiectivelor și acțiunilor. Monitorizarea rezultatelor este, deasemenea, importantă pentru evaluarea gradului de atingere a obiectivelor propuse prin planificare.

Monitorizarea planului de acțiuni va viza, implicit, implementarea PLAI la etapa respectivă, va fi analizat gradul de îndeplinire al indicatorilor, vor fi identificate cauzele eventualelor insuccese, precum și necesitatea unor acțiuni corective pentru îmbunătățirea performanței operaționale. Procesul de monitorizare va permite și analiza impactului acțiunilor și redefinirea priorităților, în funcție de realitățile decelate și evoluția nevoilor.

Evaluarea modului de implementare al PLAI presupune 2 modalități de lucru:

- **autoevaluare** - în funcție de modul de realizare a rezultatelor și în funcție de indicatorii de performanță stabiliți;
- **evaluare externă** - va fi realizată de o organizație externă care va asigura imparțialitatea și obiectivitatea procesului.

Rezultatele evaluării vor asigura continuitate în privința conturării și evidențierii în perspectivă a obiectivelor și acțiunilor, determinând elaborarea unui plan fezabil și viabil.

Monitorizarea urmărește și înregistrează informațiile și asigură, în același timp, controlul de calitate.

Monitorizarea implementării PLAI este un proces permanent dar frecvența de realizare a rapoartelor de monitorizare este stabilită a fi anual ținând cont de principalul scop al acestora, respectiv furnizarea de feedback .

7.2. Evaluarea progresului în implementarea PLAI

Procesul de evaluare a implementării PLAI se va realiza anual, în principiu în lunile martie-aprilie, prin monitorizarea acțiunilor incluse în plan. Prima etapă va fi aceea de autoevaluare, iar în etapa următoare va fi de evaluare externă. Concluziile și recomandările din procesul de monitorizare-evaluare vor fi utilizate la revizuirea planului de acțiuni odată cu actualizarea documentului.

8. Analiza SWOT a corelării ofertei de formare profesională cu cererea

Puncte tari	Puncte slabe
<p>Oferta educațională în ÎPT la nivel regional, este corelată cu domeniile de dezvoltare la nivel regional și cu cerințele exprese ale agenților economici</p> <p>Creșterea numărului de elevi cuprinși în învățământul profesional, începând cu anul școlar 2012-2013</p> <p>Procentul de abandon pentru învățământul primar și gimnazial la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia este sub nivelul național în perioada anilor școlari 2006/2007-2013/2014, ajungând la aceeași valoare în anul 2014/2015 (2%)</p> <p>Existența a 28 unități de învățământ ÎPT beneficiare a Programului multianual TVET (dezvoltare instituțională, reabilitare și dotare cu echipamente didactice)</p> <p>Buna funcționare a structurilor parteneriale la nivel regional (CR) și la nivel județean (CLDPS)</p> <p>Generalizarea sistemului de asigurare a calității</p> <p>Existența rețelelor școlare constituite în cadrul Programului Phare TVET cu rolul de a disemina bunele practici</p>	<p>Scădere semnificativă a populației totale, determinată, în principal, de manifestarea superioară a mortalității, comparativ cu natalitatea și generarea unui spor natural negativ, precum și de fenomenul migrator al populației către alte zone</p> <p>Tendența de scădere accentuată a populației din grupa de vârstă 15-19 ani a constituit și una din cauzele de diminuare a cifrelor de școlarizare în învățământul superior și cel postliceal, atât în regiune, cât și la nivel național</p> <p>Gradul de cuprindere în învățământ al populației de vârstă școlară (3-23 ani), a scăzut constant în intervalul 2010-2016 de la 76,4% la 70,2%</p> <p>Numărul de elevi cuprinși în învățământul liceal au cunoscut scăderi, începând din anul școlar 2011-2012</p> <p>Lipsa unei baze de date regională privind inserția absolvenților din ÎPT</p> <p>Insuficiente parteneriate școală – agent economic care să fie reciproc avantajoase</p> <p>Lipsa unei strategii de dezvoltare a resurselor umane din educație la nivel de ISJ</p> <p>Lipsa programelor de reconversie profesională în domenii cerute de piața muncii</p>
Oportunități	Amenințări
<p>Creșterea numărului de unități locale active la nivelul majorității sectoarelor economice din regiune</p> <p>Condiții favorabile dezvoltării agricole la nivel superior în zonă</p> <p>Infrastructura educațională se poate dezvolta prin proiecte POR, PNDR</p> <p>Dezvoltarea resurselor umane prin dezvoltarea de programe de formare în parteneriat cu universitățile din regiune</p>	<p>Migrația în creștere în afara regiunii și a țării având ca efect reducerea populației de vârstă școlară</p> <p>Participarea scăzută a forței de muncă în programe de formare continuă în contrast cu nevoia tot mai mare de formare a adulților</p> <p>Scăderea accentuată populației regiunii pentru grupa de vârstă 0-14 ani</p>

9. Rezumatul principalelor concluzii și recomandări pentru planul de măsuri Demografie

La nivel regional analiza situației actuale a identificat o scădere semnificativă a populației totale, determinată, în principal, de manifestarea superioară a mortalității,

comparativ cu natalitatea și generarea unui spor natural negativ, precum și de fenomenul migrator al populației către alte zone

Analiza evoluției grupelor de vârstă 10-14 ani, 15-19 ani și 20-24 ani, relevante pentru educație, arată scăderea ponderii pe toate aceste segmente, scăderi care sunt reflectate în mod direct planul de școlarizare propus/realizat la clasa a IX-a zi, unde s-au evidențiat scăderi importante în perioada analizată, mai ales la învățământul profesional și tehnic.

Tendința de scădere accentuată a populației din grupa de vârstă 15-19 ani a constituit și una din cauzele de diminuare a cifrelor de școlarizare în învățământul superior și cel postliceal, atât în regiune, cât și la nivel național.

Nu poate fi ignorat fenomenul îngrijorător al emigrației necontabilizate la nivel național, în special în rândul tinerilor și al persoanelor calificate, cu tendință de accentuare pe termen mediu.

Economie

Diminuarea disparităților interregionale în ceea ce privește sectoarele economice trebuie susținute și prin educație și formare de calitate, care să ofere absolvenților posibilitatea să acceadă pe piața muncii și în același timp să își dezvolte aptitudinile antreprenoriale.

Planurile de școlarizare trebuie să reflecte, prin structura ofertei - proporțional cu nevoile pieței muncii - diversitatea activităților industriale, ponderea crescută a serviciilor, importanța construcțiilor și nevoile de dezvoltare a agriculturii.

Adaptările structurale din economie presupun competențe adecvate și o mobilitate ocupațională sporită (inclusiv intersectorială) a forței de muncă. Se desprind două direcții de acțiune la nivel regional și local:

- aplicarea riguroasă a standardelor de pregătire profesională;
- adaptări prin curriculum în dezvoltare locală (CDL).

Ponderea crescândă a IMM reclamă din partea ÎPT un răspuns adecvat la nevoile specifice IMM, de adaptabilitate crescută a forței de muncă la sarcini de lucru diverse, prin:

- asigurarea unei pregătiri de bază largi, competențe tehnice generale solide
- consolidarea pregătirii profesionale, indiferent de calificare, cu competențe specifice economiei de piață (competențe antreprenoriale, tehnici de vânzări, marketing, etc.)

- promovarea învățării pe parcursul întregii vieți.

Piața muncii

Concluziile rezultate din analiza indicatorilor de piața muncii la nivel regional trebuie să se reflecte și în adaptarea sistemului de educație și formare profesională în sprijinul unei mai bune corelări a ofertei educaționale cu cerințele angajatorilor, prin:

- anticiparea nevoilor de calificare și adaptarea ofertei la nevoile pieței muncii; intensificarea acțiunilor de informare, orientare și consiliere a elevilor privind cariera; îmbunătățirea calității și relevanței programelor de educație și formare profesională și a celor de FPC pentru piața muncii;

- îmbunătățirea nivelului de calificare a tinerilor prin participarea la programe de formare personalizată/stagii;
 - certificarea competențelor obținute în context formal, non-formal sau informal;
- susținerea reconversiei profesionale în funcție de nevoile pieței muncii;
- încurajarea antreprenoriatului și a ocupării pe cont propriu prin furnizarea de servicii de consiliere și formare pentru crearea de întreprinderi, precum și programe de tutorat/mentorat pentru creșterea și consolidarea afacerilor;

consolidarea parteneriatelor cu agenții economici, cu AJOFM, autorități și alte organizații care pot contribui la integrarea socio-profesională a absolvenților – prioritate permanentă a managementului școlar;

- formarea profesională a profesorilor, a formatorilor și a tutorilor, în scopul dezvoltării și furnizării unor programe relevante de învățare la locul de muncă;
- îmbunătățirea accesului la educație și formare profesională în mediul rural și în comunitățile dezavantajate, prin susținerea dezvoltării centrelor regionale de formare, reorganizarea rețelei școlare de nivel profesional și liceal și înființarea de unități IPT în mediul rural, acolo unde este cazul.

IPT – județ DOLJ

Creșterea treptată a ponderii învățământului profesional și tehnic în fiecare județ din regiune, astfel încât în anul 2020 să poată fi atinsă ținta de 60%, asumată la nivel de țară;

Creșterea ponderii învățământului profesional și reducerea treptată a ponderii învățământului liceal tehnologic, în perspectiva echilibrării procentelor, având în vedere cerințele pieței muncii care arată că necesarul de forță de muncă pentru calificări de nivel 4 este în scădere, iar solicitările de calificări de nivel 3 în creștere;

Dezvoltarea unor programe de promovare a ofertei de formare a unităților de învățământ profesional și tehnic în rândul societății civile;

Dezvoltarea și furnizarea de servicii de orientare în carieră pentru elevii de gimnaziu;

Îmbunătățirea calității formării și prin perfecționarea cadrelor didactice tehnice pentru noile tehnologii, în perspectiva unei adaptări cât mai facile a absolvenților la cerințele locului de muncă;

Dezvoltarea parteneriatelor între operatorii economici și școli, pentru o cunoaștere reciprocă și reală a nevoilor ambelor părți;

Analiza nevoilor de autorizare/acreditare a unităților IPT în calificări noi, în concordanță cu noile tehnologii ale operatorilor economici.

10. Planul de măsuri

Obiectivul general

Creșterea calității sistemului de educație și formare profesională la nivel regional pentru adaptarea la cerințele pieței muncii și la nevoile beneficiarilor direcți

PRIORITATEA 1 : Îmbunătățirea ofertei educaționale la nivel județean, în scopul unei adaptări optime la cerințele pieței muncii din județul Dolj

Obiective

O1: Adaptarea planurilor de școlarizare și a rețelei școlare regionale în scopul creșterii gradului de satisfacere a cerințelor angajatorilor și în raport cu tendințele de dezvoltare economică

O2: Elaborarea/implementarea de programe de perfecționare/specializare pentru cadrele didactice de discipline tehnice pentru noile tehnologii și în conformitate cu cerințele agenților economici parteneri

O3: Dezvoltarea competențelor antreprenoriale în rândul tinerilor din județul Dolj

O4: Monitorizarea inserției absolvenților IPT

Indicatori de impact:

- Până în 2020, rata șomajului tinerilor din grupa de vârstă 15-24 ani: maxim 12% la nivel regional (conform AMIGO)

- Până în 2020, ponderea șomerilor din grupa 15-24 ani în numărul total de șomeri înregistrați în evidențele AJOFM: max. 10% la nivel regional

Obiectivul 1 : Adaptarea planurilor de școlarizare și a rețelei școlare regionale în scopul creșterii gradului de satisfacere a cerințelor angajatorilor și în raport cu tendințele de dezvoltare economică

Indicatori:

- Ponderea IPT în planurile de școlarizare va fi de minim 60% din totalul planului de școlarizare în anul școlar 2019-2020
- În anul școlar 2019-2020 vor fi aliniate la țintele PRAI, PLAI și la cerințele angajatorilor cel puțin 10 domenii de formare profesională.

Abaterile maxime la domeniile aliniate vor fi în anul școlar 2019 – 2020 echivalente cu ponderea unei clase.

- Ponderile profilurilor la liceul tehnologic sunt aliniate 100% la țintele PRAI, PLAI și la cerințele angajatorilor în anul școlar 2019-2020

-100% din solicitările operatorilor economici satisfăcute prin proiectele planurilor de școlarizare

Precondiții și riscuri:

-ISJ își asumă recomandările PRAI, PLAI și CR și pun în aplicare măsurile necesare adaptării ofertei de școlarizare prin IPT

- Piața muncii regională și județeană nu suportă dezvoltări imprevizibile pe termen scurt

Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1. Proiectarea anuală a planurilor de școlarizare în concordanță cu	Planuri de școlarizare la nivel de județe în concordanță cu	Anual	ISJ, CLDPS	-100% planuri de	-Asumarea de decizii de către ISJ și CLDPS privind adaptarea planurilor

recomandările din PRAI, PLAI și cu cerințele angajatorilor	nevoile de dezvoltare avizate de către CLDPS			școlarizare la IPT realizate	de școlarizare în concordanță cu recomandările PRAI, PLAI și cu solicitările angajatorilor
A.2. Redimensionarea numărului de clase/nr elevi cuprinși în învățământul TVET pe nivele de calificare în raport cu tendințele de dezvoltare regională	Planuri de școlarizare adaptate pe nivele de calificare la cerințele de dezvoltare regională/județeană	Anual	ISJ, CLDPS	-100% planuri de școlarizare la IPT realizate	-Unități IPT neautorizate/neacreditate pentru domenii de formare/calificări cerute pe piața muncii

<p>Obiectivul 2 : Elaborarea/implementarea de programe de perfecționare/specializare pentru cadrele didactice de discipline tehnice pentru noile tehnologii și în conformitate cu cerințele agenților economici parteneri</p> <p>Indicatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ponderea cadrelor didactice necalificate la disciplinele de specialitate va fi sub 2 % în 2020 - 80% din cadrele didactice de discipline tehnice din regiune au urmat cursuri de formare pentru noile tehnologii - Minim 2 parteneriate pentru formarea cadrelor didactice cu universitățile din regiune - Creșterea ponderii absolvenților învățământului liceal tehnologic declarați reușiți la examenul de bacalaureat la 60% în 2020 					<p>Precondiții și riscuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Dificultatea monitorizării impactului cursurilor de formare asupra activităților la clasă
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1. Identificarea deficitului de cadre didactice din sectorul învățământ cu specializări cerute de piața muncii și sprijinirea mobilității ocupaționale	-Setul de măsuri pentru asigurarea cu cadre didactice de specialitate la specializări cu deficit de cadre calificate este elaborat și aplicat începând cu 2018-2019. -Ponderea cadrelor didactice necalificate la disciplinele de specialitate este sub 2 % în 2019	Anual	ISJ, Universități	100% cadre calificate în IPT în anul 2020	-Rezistența la schimbare a unor cadre didactice
A.2. Elaborarea de programe specifice de formare, în parteneriat cu universitățile din regiune și asociațiile patronale/agenții economici, în funcție de nevoile identificate	-Parteneriate eficiente cu universitățile din regiune, asociațiile patronale/agenții economici pentru formarea profesională	2019	Consortiul Regional, ISJ, CCD, unități de învățământ	Minim 2 programe de formare propuse în 2019	-Neparticiparea la cursuri a cadrelor didactice necalificate/slab calificate

A.3. Facilitarea accesului la programele de perfecționare/specializare sau reconversie profesională	-Acces crescut la cursuri de formare pentru cadrele didactice -Cadre didactice perfecționate în concordanță cu noile tehnologii ale agenților economici parteneri	2020	Consoțiul Regional, ISJ, CCD, Unități de învățământ, Universități	Minim 100 cadre didactice perfecționate	-Costuri de formare din resurse proprii -Impactul participării la cursuri este greu de măsurat în activitatea la clasă
---	--	------	---	---	---

Obiectivul 3 : Dezvoltarea competențelor antreprenoriale în rândul tinerilor din regiune					Precondiții și riscuri:
Indicatori: - Creșterea cu 30% a numărului de firme de exercițiu nou înființate de către unitățile IPT - Creșterea cu 30% a numărului de proiecte dezvoltate de către unitățile IPT, pentru firme de exercițiu					- lipsa de motivație în carieră pentru tineri - dezvoltarea insuficientă a spiritului antreprenorial
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1. Dezvoltarea competențelor antreprenoriale prin introducerea în CDL a temelor practice în funcție de tendințele locale	Tranziție îmbunătățită la viața activă a absolvenților de liceu și învățământ profesional	2018	ISJ, CLDPS, CCD, unități de învățământ	Minim 2 teme practice incluse în fiecare CDL	- dezvoltarea insuficientă a spiritului antreprenorial la elevii din IPT - crearea condițiilor de dezvoltare a gândirii creative
A.2. Dezvoltarea firmelor de exercițiu la nivelul unităților de învățământ IPT și implementarea de proiecte specifice	Dezvoltarea competențelor manageriale pentru elevii din IPT	Perioada 2017-2021	ISJ, CLDPS, unități de învățământ	Minim 50 de firme de exercițiu înființate până în anul 2021	- la profilele tehnic și resursele firmele de exercițiu pot fi dezvoltate numai ca activitate extracurriculară, nefiind inclusă în programe
A.3. Lansarea competiției Business Plan pentru firmele nou create	Regulament de competiție elaborat și implementat	2019	ISJ, CR, unități de învățământ	Minim o ediție a competiției desfășurată până în anul 2019	- posibila lipsă a resurselor financiare pentru susținerea competiției
A.4. Extinderea acțiunii Forumul Carierei (inițiată de Universitatea din Craiova) la nivel de liceu și gimnaziu	Parteneriat încheiat între Universitatea din Craiova și ISJ din regiune pentru	Anual, începând din 2018	Universitatea din Craiova, ISJ, CR	Minim o ediție a Forumului	- posibila lipsă a resurselor financiare, dată fiind amploarea activităților

	derularea atelierelor de lucru			Carierei derulată până în 2020	
--	--------------------------------	--	--	--------------------------------	--

Obiectivul 4: Monitorizarea inserției absolvenților IPT					Preconțiții și riscuri: -lipsa resurselor financiare și umane -realizarea unor statistici cu marjă mare de eroare
Indicatori: - 100% din absolvenți monitorizați - 60% din absolvenți sunt încadrați pe piața muncii în calificarea absolvită					
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Preconțiții și riscuri
A.1. Implementarea la nivel regional și județean a mecanismului național de monitorizare pe cale administrativă a inserției profesionale a absolvenților de învățământ profesional și tehnic	Grad de adaptare crescut a ofertei educaționale la cerințele pieței muncii	2020	ISJ, AJOFM, ITM, parteneri sociali	- 100% din unitățile de învățământ realizează monitorizare a inserției și datele sunt agregate la nivel județean	-lipsa resurselor financiare și umane -realizarea unor statistici cu marjă mare de eroare

PRIORITATEA 2 : Îmbunătățirea capacității de informare, orientare și consiliere în carieră în perspectiva accesului absolvenților pe piața muncii

Obiective

O1: Facilitarea accesului la servicii de orientare și consiliere în carieră pentru elevi și părinți

Indicatori de impact:

- Creșterea numărului de absolvenți de gimnaziu care optează pentru ÎPT până în 2020
- Grad de acoperire ridicat și servicii de orientare și consiliere în carieră de calitate la nivel de regiune

Obiectivul 1: Facilitarea accesului la servicii de orientare și consiliere în carieră pentru elevi și părinți					Preconții și riscuri:
Indicatori:					
- 60% din absolvenții de gimnaziu optează pentru ÎPT până în 2020					- Existența resurselor financiare, umane și logistice necesare
- Sistem unitar de raportare și indicatori calitativi de evaluare a activităților și rezultatelor serviciilor de consiliere din regiune, adoptat și implementat la nivel regional până în 2020					- Mentalitatea părinților
-Sistem unitar de investigare a opțiunilor elevilor adoptat și implementat la nivel regional până în 2020					
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Preconții și riscuri
A.1. Sprijinirea dezvoltării și extinderii rețelei de centre de informare, consiliere și orientare profesională, atât în mediul urban, cât și în mediul rural, în vederea participării la formarea inițială și continuă, cu accent pe grupurile vulnerabile	Îmbunătățirea informării și consilierii în carieră la nivel de comunitate	Anual	ISJ, CR,CLDPS,CJ, Universitățile din regiune	Rețea formată la nivelul fiecărui județ	- mentalitatea părinților - resurse financiare, umane și logistice limitate
A.2. Atragerea elevilor și părinților, cu accent pe grupurile vulnerabile, către serviciile de de orientare și consiliere în carieră	Interes crescut pentru ÎPT din partea elevilor și părinților	Anual	ISJ, CR, CLDPS, parteneri sociali	Plan de acțiuni elaborat și implementat la nivelul fiecărui ISJ	- resurse limitate de timp - mentalitatea părinților
A.3. Dezvoltarea și furnizarea de programe de formare profesională continuă pentru persoanele cu atribuții în domeniul informării, consilierii și orientării în carieră, asigurării de servicii comunitare de sprijin respectiv personalul centrelor de consiliere, consilieri școlari și diriginți	Îmbunătățirea competențelor cadrelor didactice pentru îndrumarea în carieră a elevilor	2020	ISJ, CJRAE, parteneri sociali	Minim 3 programe de formare derulate în regiune	-resurse financiare limitate -colaborare ISJ,CJRAE pentru asumarea rolurilor
A.4. Proiectarea și implementarea unui calendar obligatoriu de activități de informare și consiliere pentru: - clasele a VII-a, VIII-a: calificări - cariera profesională; - cl. a VIII-a: oferta de formare la nivel județean/regional	Calendar activități de informare și consiliere	2020	ISJ, CJRAE, CCD	100% elevi de gimnaziu incluși în activități	-colaborarea ISJ,CJRAE și AJOFM din regiune -asumarea rolurilor de către ISJ CJRAE și AJOFM

PRIORITATEA 3 : Creșterea calității formării profesionale, a accesului la educație pentru tinerii din regiune și reducerea abandonului școlar

Obiective

O1: Îmbunătățirea infrastructurii educaționale de bază și a dotării școlilor TVET cu echipamente didactice/școlare și IT

O2: Extinderea accesului la formarea continuă

O3: Consolidarea susținerii educației și formării în sistemul TVET a tinerilor din categorii defavorizate

Indicatori de impact:

- Creșterea ratei de tranziție a absolvenților învățământului gimnazial în IPT
- Creșterea ratei de tranziție a absolvenților învățământului profesional
- Extindere numărului de unități IPT reabilitate, consolidate sau extinse la nivelul regiunii
- Creșterea numărului de unități IPT dotate cu echipamente didactice/școlare și IT

Obiectivul 1: Îmbunătățirea infrastructurii educaționale de bază și a dotării școlilor TVET cu echipamente didactice/școlare și IT

Indicatori:

- Până în 2022, toate școlile IPT din regiune vor fi dotate conform standardelor de funcționare
- Anual sunt cuprinse în programe de reabilitare și dotare 10-20% din unitățile școlare IPT începând cu 2018

Precondiții și riscuri:

- existența surselor de finanțare interne și externe
- preocuparea autorităților locale pentru dezvoltarea infrastructurii educaționale

Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1. Ierarhizarea unităților școlare IPT în funcție de prioritățile de dezvoltare a acestora ca răspuns la nevoile de calificare la nivel local	Ierarhizarea unităților IPT de la nivelul regiunii în funcție de relevanța lor în raport cu nevoile de formare profesională inițială	Anual	CJ, CL, unități de învățământ, ISJ	Ierarhie realizată și asumată de autorități până în anul 2018	- autoritățile decid prin consens ierarhia și prioritățile de reabilitare/dezvoltare/dotare a unităților școlare IPT la nivel regional
A.2. Reabilitarea, consolidarea sau extinderea unităților de învățământ	Creșterea numărului de unități IPT cuprinse în reabilitare și dotare	2020	CJ, CL, unități de învățământ, ISJ	Minim 30% din unitățile IPT vor fi cuprinse în lucrări de reabilitare până în 2020	-existența sursele de finanțare necesare - unitățile școlare și CL decid cuprinderea școlilor în programe
A.3. Dotarea unităților de învățământ	Unitățile școlare IPT necesar	2020	CJ, CL, unități de		-existența sursele de finanțare

cu echipamente didactice/școlare și IT	a fi dezvoltate cu prioritate sunt cuprinse în programe de dotări cu finanțare din fonduri bugetare, Europene sau alte fonduri atrase, până în 2020		învățământ, ISJ		necesare - unitățile școlare și CL decid cuprinderea școlilor în programe
--	---	--	-----------------	--	--

Obiectivul 2: Extinderea accesului la formarea continuă					Precondiții și riscuri:
Indicatori:					
- 50% din unitățile de învățământ din regiune autorizate pentru formarea adulților					- taxe mari de autorizare. - concurența din partea ONG - promovare insuficientă a cursurilor furnizate
- Creșterea cu 30% a numărului de cursuri de formare furnizate comparativ cu 2016					
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1. Autorizarea unităților de învățământ profesional și tehnic pentru formare adulți	Creșterea numărului de unități de învățământ autorizate ca furnizoare de formare a adulților	Anual	AJOFM, ISJ, Unități de învățământ	Minim 10 unități de învățământ autorizate pentru FPC la nivelul regiunii	-taxe mari de autorizare -lipsa fondurilor proprii pentru unitățile IPT
A.3. Atragerea adulților în procesul de formarea continuă în unitățile IPT	Creșterea numărului de cursuri de formare profesională a adulților furnizate de unități IPT	Anual	AJOFM, ISJ, Unități de învățământ	Minim 20 de cursuri FPC derulate până în anul 2020	- concurența din partea ONG sau a altor instituții autorizate - promovare insuficientă a cursurilor furnizate
A.4. Crearea unei rețele de formare continuă constituită din unități IPT, Universități	Îmbunătățirea impactului FPC la nivelul regiunii	2020	ISJ, Unități de învățământ, Universități	Rețea constituită la nivel regional	-stabilitate legislativă în domeniul FPC

Obiectivul 3: Consolidarea susținerii educației și formării în sistemul TVET a tinerilor din categorii defavorizate					Precondiții și riscuri:
Indicatori:					
- 80% din elevi beneficiază de burse profesionale/bani de liceu pe toată perioada școlarizării					- Existența resurselor financiare
- Reducerea cu 10% a abandonului școlar în IPT până în 2020.					

Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1. Acordarea de burse/facilități de transport elevilor care provin din familiile defavorizate /sau aflate în dificultate prin fonduri cu destinație specifică	Elevii din categoriile dezavantajate beneficiază de facilități specifice de acces și de sprijin pentru continuarea studiilor în cadrul ÎPT	Anual	ISJ, Unități de învățământ, CJ, CL	Creșterea cu 30% a numărului de elevi beneficiari de susținere financiară până în 2020	-existența resurselor financiare -unitățile școlare realizează proiecte cu finanțare POCU
A.2. Atragerea elevilor care provin din familii defavorizate /aflate în dificultate, printr-o ofertă educațională adaptată nevoilor și aspirațiilor lor, în vederea reducerii abandonului școlar	Abandon școlar redus pentru elevii din categoriile defavorizate	2020	ISJ, Unități de învățământ, CJ, CL, agenți economici/asociații patronale	Ofertă adaptată în proporție de 100% la nevoile și aspirațiile elevilor până în 2020	-existența resurselor financiare -unitățile școlare realizează proiecte cu finanțare POCU

PRIORITATEA 4 : Dezvoltarea parteneriatului social în școlile TVET

Obiective

O1: Dezvoltarea parteneriatului școală-întreprindere și a celui public-privat pentru o mai bună adaptare a ofertei educaționale la specificul pieței muncii și pentru integrarea socio-profesională a tinerilor absolvenți

Indicatori de impact:

-Structuri parteneriale funcționale și eficiente

Obiectivul 1: Dezvoltarea parteneriatului școală-întreprindere și a celui public-privat pentru o mai bună adaptare a ofertei educaționale la specificul pieței muncii și pentru integrarea socio-profesională a tinerilor absolvenți

Indicatori:

Precondiții și riscuri:

- Asumarea rolurilor pentru dezvoltarea parteneriatului de către instituțiile reprezentate în

- Eficientizarea deciziei privind IPT pe cele 3 nivele de management participativ: - local (județean) prin CLDPS - școlii prin CA					CLDPS cu unitățile școlare IPT și operatorii economici
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1. Realizarea de parteneriate funcționale între universitățile din regiune, agenți economici, asociații patronale, unități de învățământ și alte organizații partenoriale, pentru adaptarea ofertei educaționale la specificul pieței muncii	Îmbunătățirea eficienței parteneriatelor pentru formarea profesională	2020	Instituțiile din Consorțiul regional, Unități de învățământ	Creșterea cu 40% a numărului de parteneriate pentru formarea profesională	- Asumarea rolurilor pentru dezvoltarea parteneriatului, de către toate părțile implicate
A.2. Implicarea sporită a agenților economici în dezvoltarea ofertelor de educație, relevante pentru nevoile de învățare individuală și pentru nevoile mediului economic	Ofertă de formare regional corelată cu nevoile mediului economic la nivel regional	Anual	CR, CLDPS, Unitățile de învățământ, ISJ, agenți economici parteneri	100% din solicitările agenților economici satisfăcute de sistemul IPT din regiune	-Imposibilitatea sistemului de educație și formare de a răspunde tuturor solicitărilor agenților economici
A.3. Facilitarea angajării absolvenților la partenerii unităților de învățământ	Îmbunătățirea accesului pe piața muncii a absolvenților de IPT	Anual	Unitățile de învățământ, CLDPS/agenți economici parteneri	Creșterea cu 50% a numărului de absolvenți angajați la agenții economici parteneri	-asumare roluri de monitorizare a calității formării profesionale prin IPT de către ISJ, CR și CLDPS
A.4. Crearea de Consorții Școlare organizate în jurul unităților școlare dotate cu spații și echipamente la nivelul cerut de standardele de pregătire, care să asigure desfășurarea orelor de pregătire din aria curriculară Tehnologii	Dezvoltarea competențelor practice ale elevilor în condițiile cerute de standardele de pregătire profesională	2020	CLDPS, Unitățile de învățământ, ISJ, agenți economici	Minim 2 consorții create la nivel regional	-insuficiența resurselor materiale necesare

PRIORITATEA 5 : Dezvoltarea cooperării naționale și internaționale în domeniul formării profesionale și sprijinirea parteneriatelor la nivel european

Obiective

O1: Dezvoltarea mobilității internaționale în formarea profesională

O2: Dezvoltarea de programe comune de educație inclusivă prin formare inițială și continuă

O3: Extinderea schimbului de bune practici, în vederea asigurării premiselor pentru participarea la o piață a muncii europene incluzive

Indicatori de impact:

-Extinderea experiențelor de învățare ale elevilor din IPT la nivel european

-Îmbunătățirea relațiilor parteneriale ale unităților IPT din regiune cu instituții similare din UE

Obiectivul 1: Dezvoltarea mobilității internaționale în formarea profesională

Indicatori:

- 10% din școlile IPT și furnizori FPC participanți la vizite de studiu/schimburi de experiență cu instituții din UE

Precondiții și riscuri:

- lipsa de experiență a unor școli în scrierea de proiecte
- informarea deficitară privind posibilitățile de finanțare
-valorificarea oportunităților pe care le oferă departamentele de specialitate din ISJ

Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1. Informarea furnizorilor de formare profesională privind accesarea fondurilor europene destinate mobilității internaționale în formarea profesională prin ERASMUS+	Acces îmbunătățit la bunele practici europene în domeniul TVET	Anual	CR, CLDPS, Unitățile de învățământ, ISJ	Minim 3 proiecte ERASMUS + inițiate la nivel regional	- lipsa de experiență a unor școli în scrierea de proiecte - informarea deficitară privind posibilitățile de finanțare
A.2. Organizarea de schimburi de experiență/ vizite de studiu în vederea multiplicării și transferării exemplor de bună practică și a experiențelor acumulate	Acces îmbunătățit la bunele practici europene în domeniul TVET	Anual	Unitățile de învățământ, ISJ	Minim 3 proiecte ERASMUS + implementate la nivel regional	-valorificarea oportunităților pe care le oferă departamentele de specialitate din ISJ

A.3. Publicarea de materiale și broșuri împreună cu partenerii școlilor TVET din UE și furnizorii de FPC	Diseminarea experiențelor europene la nivel de regiune și județ	Anual	Unitățile de învățământ, ISJ	Minim 3 materiale publicate și diseminate	- valorificarea oportunităților pe care le oferă departamentele de specialitate din ISJ
--	---	-------	------------------------------	---	---

Obiectivul 2: Dezvoltarea de programe comune de educație inclusivă prin formare inițială și continuă					Precondiții și riscuri: - lipsa de colaborare între școli în domeniul educației incluzive - insuficienta susținere a comunităților
Indicatori: - 20% din elevi/ adulți participă la programele comune - 20% din cadre didactice/lectori participă la stagii de formare pentru programele comune					
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1. Elaborarea de programe comune de educație inclusivă între unitățile de învățământ TVET în parteneriat cu școli din UE	Sporirea participării elevilor din IPT la programe de educație inclusivă	2020	Unitățile de învățământ, ISJ, CLDPS	Minim 4 proiecte dezvoltate la nivel de regiune	-lipsa de informație de specialitate la nivel european
A.2. Atragerea elevilor și a cursanților adulți în programele de educație inclusivă	Promovarea accesului, calității și participării la educație a tuturor tinerilor	Anual	Unitățile de învățământ, ISJ, CLDPS	Minim 1 acțiune la nivel de unitate IPT din regiune	- insuficienta susținere a comunităților
A.3. Formarea cadrelor didactice și a lectorilor care participă la programe de instruire în domeniul educației inclusive	Dezvoltarea de programe de formare în domeniul educației incluzive	Anual	CCD, Unitățile de învățământ, Universități, ISJ	Minim 2 programe de formare derulate la nivel de județ	-aplicarea la clasă în proporție redusă a principiilor educației incluzive

Obiectivul 3: Extinderea schimbului de bune practici, în vederea asigurării premiselor pentru participarea la o piață a muncii europene incluzive					Precondiții și riscuri: - instabilitate legislativă - fluctuații în componența CLDPS
Indicatori: - Parteneriate dezvoltate cu structuri similare din UE					
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri

A.1. Organizarea de campanii de informare privind exemplele de bună practică din UE și sprijinirea parteneriatelor la nivel european	Dezvoltarea de parteneriate cu structuri similare din UE	2019	CLDPS	Minim o campanie de informare derulată la nivel regional	- instabilitate legislativă - fluctuații în componența CLDPS
A.2. Publicarea de materiale și broșuri împreună cu partenerii Consorțiului Regional din UE	Diseminarea exemplelor de bună practică în dezvoltarea parteneriatelor	Anual	CLDPS	Minim un material publicat la nivel regional	- instabilitate legislativă - fluctuații în componența CLDPS

